

Rohingya Dictionary

ruáingga lugót

اسھڤدعبه لسھڤد
رُحْغَكِيم لُگَتْ
ရိုဟင်ဂျာ အဘိဓာန်

Rohingya - English & Burmese
Ruáingga - Ingirazi edde Bormár zuban
اسھڤدعبه - لېږه ټوليزه لېږه ټوليزه
رُحْغَكِيم - اِغْكِرَز اِدَّ بَرْمَر زُبَن
ရိုဟင်ဂျာ - အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ ဘာသာ

Rohingya Dictionary

Rohingya - English & Burmese

by:

produced by:

supported by:

First published in Bangladesh in 2022 by Bengal Creative Media Limited
House 516/6, Lane 10, Baridhara DOHS, Dhaka, Bangladesh
www.bengalcreativemedia.com

Rohingya Dictionary: Rohingya - English & Burmese

By IOM International Organization for Migration

Produced by Bengal Creative Media Limited

With support of ILAD International Literacy And Development

Text is licensed under CC BY-NC-SA 4.0 by IOM International Organization for Migration. Images are licensed according to their description. Copyrighted images cannot be used outside of this dictionary.

feedback, suggestions, corrections and missing words can be sent to:
dict@rhng.de (email) or +880-1906543596 (Signal). For technical support
contact bcmsoftware@bengalcreativemedia.com

Contents

Introduction	1
Endorsement	3
How to Use This Dictionary	9
Abbreviations	17
Licensing Information	17
A ا 19	
E ا 29	
I ا 33	
O ا 35	
Ou ا 38	
O ا 38	
Ou ا 38	
U ا 38	
B ب 41	
D د 55	
Dh ذ 61	
F ف 63	
G گ 74	
H ح 81	
J ح 91	
K ک 93	
L ل 100	
M م 104	
N ن 112	
P پ 116	
R ر 116	
S س 119	
C ش 127	
T ت 133	
Th ث 137	
W و 140	
Y ي 141	
Z ز 141	

Introduction

It is our sincere hope that this dictionary will serve as a symbol of the importance of Rohingya people, their language and their culture. Rohingya people around the world continue to experience much discrimination and hardship. They are forced to separate from their families and communities. They are at risk of losing their culture and language. We know that nothing can easily fix these problems but we hope that this dictionary will help bring greater unity into the Rohingya community by connecting Rohingya people from around the world through their shared language.

We also hope that the Rohingya community will use this work to share their thoughts, wisdom, and experiences with the wider world. The international team members supporting this work have had the great pleasure and privilege of spending time and making friends with Rohingya people around the world as well as learning a lot from them. This experience has changed our lives. We wouldn't want to miss the pleasure of meeting so many wise, funny, and strong Rohingya people.

Finally we hope this work will also help Rohingya people everywhere to better express themselves and share their thoughts with the international community so that other people can come to know them better. Rohingya people are the best representatives for themselves, their problems and their hopes. This dictionary was developed to be a Rohingya to English dictionary in order to help Rohingya people to share their thoughts without needing the help of others.

This dictionary is in no way a finished product. It is built upon the great

thinking and hard work of wise Rohingya scholars who developed the different scripts which are used in this dictionary. We have worked closely with them to make sure the dictionary is as accurate as possible. However, we know there may be many mistakes and things that Rohingya people still find incorrect. Because of this, this dictionary is published under a Creative Common License (CC BY-NC-SA 4.0). This means that anyone is free to build upon, adapt or change the work without permission from IOM, BCM or others. We thought this was important because we want to make sure that anyone with passion and interest in Rohingya language will be able to use and develop this tool further. Because this is the first version of the dictionary there were many challenges in completing it. None of the many people who worked on the dictionary believes it is complete and we very much hope that there will be future editions with corrections and additions. Every language continues to change and evolve overtime and we hope this dictionary continues to improve along with the Rohingya language.

Sincerely,
The IOM Rohingya Dictionary Team

ENDORSEMENT

Hla Aung (Fonna)

لُكَّتْ سَيِّ مُرَبِّ حَضَرَتْ آرْ عِلْمَ شِكِّي أَكْلَ اسْلَامُ عَلَيْكُمُ وَرَحْمَتُ اللّهِ وَبَرَكَتُهُ . ،
اَلْكُتُو رُحْعُكُمُ فَنَرُ فَيَلْ لُكَّتْ . اَيِّ . اُ . اِمَرِّ بِشْ شِكْرِي زَتَرِي بِشْ مِجَنَّتْ گَر آر
بِشْ بِشْ تِنِيانْ فَيَسْ خَرَسْ گَر اَلْكُتُو بَنِي . خَرَفَنَّتْ لُكَّتْ اَسْ . رُحْعُكُمُ فَنْ نِيَلْتْ
دِرْ اَنَرِ زَرِي لُكَّتْ دِرْ اَيِّ بَلْ بَزَزَر . لُكَّتْ زَرِي لَفْظُ اَكْلَر سَيِّ اِسْتَمَلْ ، آر لَفْظُ اَكْلْ
بُرُنْتْ اَسْنِ ، آر اِبَرْتْ اَكْلْ سَيِّ لِكْ بَلْ بِشْ بِشْ مَدَّتْ حَنِسِلْ اُيْبْ بَلْ اَشْ گَرَزَر .
اَنَرِ حَمَشْ اَلْكُتُو ر سَيِّ سَيِّ عِلْمْ نَفْ حَنِسِلْ گَرَبْ بَلْ اَنَرِ بَكُتَرِ حَسْ گَر دَوْتْ
دِيَزَر .

شُكْرِيَرِ سَاتْ
مَشْطَرِ لَاغْ
فَرَسْ

As-salamu alaykum to all the gentlemen and students who are using this dictionary. This dictionary is the first Rohingya Fonna dictionary. I really want to thank IOM for their hard work and financial support for commissioning and publishing this dictionary. Every language has their own dictionary. We all can understand that this dictionary was delayed because we did not have a viable Rohingya Fonna script before. I am hoping that with the help of this dictionary we will be able to write, understand and use the right words. Especially, I am inviting you all to use it and gain knowledge from this dictionary.

Thankfully,

Teacher Hla Aung,

France

(Translated into English by BCM)

பிழைப்பாடி

ليومنا هذا في صومنا

[illegible]

[illegible]

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

In the Name of Allah, the most Gracious, the most Merciful

Praise to the almighty Allah and all thanks to Allah who has created different kinds of people. Allah has given different languages and tongues to different people. With the tongues and languages, people can explain what they want to explain to others. People also can understand what they want understand. For every ethnic group, it is important to learn their words and alphabets that they are using to communicate with one another. It is also very important to give explanations and gain understanding through written texts. If a teacher dies, his literature will be remembered till the last day because he has written it down. If we have forgotten anything, we look it up in his writings. We can learn through writings even if we have no time to learn and teach from a teacher. We can learn so many things by listening and talking. We can learn from writings if we cannot find a teacher. We can communicate through writings when there is no option to communicate orally. While doing business, we forget so many things and because of that conflict arises. If we would have written it down in a signed contract, there wouldn't be any fighting and quarreling. And there would be the peace. What I am trying to say is that in this world and in the after life all good and all bad deeds, sin and merit, profit and loss will remain in written

form. And it will last till the very last day. It's impossible without literature. An ethnic group who doesn't have the opportunity to learn and teach in their own language, that group has only few educated and many uneducated people since they have to learn through foreign languages. Look at the Bangladeshis who live near you. They have their own language. They write, teach and learn everything in their own script and language. All, male and female, old and young, poor and rich know their language and script more or less because they have started writing and teaching their own language. Finally, I request all Rohingya, male and female, old and young, people with a lot of knowledge or people with little knowledge to become an educated person if you long to see good things in this world or the after life. If you want to become knowledgeable then teach, write and learn by translating foreign literature into your own language. For every people, it is important to take care of their own language. If we don't care of our own language we won't be able to improve ourselves. We will neither get our rights nor our basic human rights. We will remain being excluded. If we do not have our own language, we will stay homeless, roaming here and there. So this is our first tool to take care of our language. "Dictionary" To you all: Publish this dictionary and after publishing study it well. I especially request the Rohingya teachers to translate the Quran, the Hadith, science and geography and other subjects into Rohingya language. May Allah bless the people who take care of their own language. (۱) وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِاعَافَ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْأَلْوَانِكُمْ (۲) وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ Our Arkan state is unique, we Rohingya are unique, our Rohingya language is unique and our Rohingya script is unique.

Mohammad Saleh

Father: Molana Mohammad Soyid

Hañsar Bil, Maung Daw

(Translated into English by BCM)

Mohammed Siddique Basu (Rohingyalish)

1. Añí Mohammed Siddique Basu zibá yé Rohingya zubanor nezám óre 1999 cón ót banaiyé ar yían óre ISO (Alemi Tonzim Miyarikarillá) torfóttu ofísali mani luwa giyé ISO kóudh 639-3 rhg loi 18 Julai 2007 ot ar yían óre duniyai beggúla estemal gorázar Rohingya torjuma ókkol ólla. 2. Zuban ibáre bicí kíyal gorí dhizáin gorá giyé, endila dé, yían bicí asán óiye ar nizebaze Rohingya zuban cíkifare fán óiye. Añí acá gorír fottízon óttu moza lagibóu zuban ibá ré asán gorí ar etminan gorí cíkibélla. 3. Foóila óilde dhíkcenari zibá yé Rohingya forínna fuain dóre bicí fáaida dibou ar hárr boc ola ókkol ólla yó fáaida dibou zará dil cocbí gorí cíkitou saá Rohingya zuban arde lofzó ókkol óre. 4. Fottí lofzó ókkol óre bála húñciyar gorí cek gorá giyé taáke éçe bicí hom golot óitfare. 5. Kessú oinno léja estemal gorá giyéde ótolla bóuli añáráttu kessú forók tákit fare lékin bicí hom. 6. Yían bicí zoruri déki Rohingya manúic beggún óttu Rohingya nezám ibáre lekí forí faroon saá, añárar zuban oré torki goríbélla ar beggúla fóilai bellá ar añárar sakáfa, héfazot arde izzot oré torki goríbélla. Dhíkcenari ibáre zeddúr fare éddur lofzó ókkol óre thík goijjí, lékin kessú zaga hísafe forók óit fare. 7. Yían añár boro kúci déki “Añí Dhíkcenari ibáre estemal goríbélla tosdiq gorír”

Mohammed Siddique Basu

Founder of the Rohingya Language Foundation

(Rohingya zuban or bani)

www.rohingyalanguage.com

1. I am Mohammed Siddique Basu who has developed a Rohingya writing system in the year 1999. It has been officially recognized by the ISO (International Organization for Standardization) on 2007-07-18 with ISO code 639-3 rhg. It is now widely used all over the world for Rohingya translation. 2. This Rohingya language (Latin) writing system has been very carefully designed in such a way that it is very easy and intuitive to learn. I hope everyone will enjoy learning this sytem with ease and confidence. 3. First of all this dictionary will greatly benefit Rohingya students and people off all ages who are interested to study Rohingya language and it's words. 4. Every word was thoroughly checked so that there are very few spelling errors. 5. Due to different dialects used in some areas sometimes there are some minor differences. 6. It is very important for all Rohingya to read and write using this writing system not only to improve their language but also to spread it everywhere for

the sake of improving our culture and our dignity. The spelling found in this dictionary was made as accurate as possible though there are still some variations due to regional differences. 7. It is my great pleasure that I am able to confidently endorse this dictionary.

Mohammed Siddique Basu

Founder of the Rohingya Language Foundation

(Rohingya zuban or bani)

www.rohingyalanguage.com

(English provided by Mohammed Siddique Basu, proofread by BCM)

HOW TO USE THIS DICTIONARY

First and foremost it is key to understand that this is a Rohingya language to Burmese and English language dictionary. This means that for a Rohingya word this dictionary aims to give the Burmese and English words with a similar meaning and usage. This often depends on the context therefore for a Rohingya word you might find multiple Burmese or English equivalents. In this case the English usage is often shown by an example sentence. One warning: This dictionary should not be used the other way around. If you try to find a Rohingya word for a Burmese or English one you will very likely get it wrong. For this purpose we hope to be able to provide a reverse Burmese/English to Rohingya dictionary in the future. For one example of this look at the entry for *dhuañ* - **طسِنْضْ - دُنُو**. This word refers to the part of the body where the shoulder becomes the upper arm. There's no commonly used English word for that so it has to either be translated as "shoulder" or as "upper arm" depending on the context. Now if you would come the other way around and wanted to translate "shoulder" into Rohingya then *dhuañ* - **طسِنْضْ - دُنُو** would most likely be wrong and the word you're looking for is most likely *hañdá* - **هَمْجْ - حَنْدْ** (shoulder).

Orthography, Dialects and Variants

The dictionary uses the three script systems that are currently most widely used: Rohingyalish which is based on the Roman alphabet, Hanifi which is based on a newly created alphabet and Fonna which is based on the Arabic alphabet. Please be aware that due to technical limitations Hanifi script can only be displayed correctly in Android Versions 10 or higher. The orthography in each script has with minor exceptions been checked and approved by the creators or in case of Hanifi an experienced teacher of each of the scripts, Mr. Muhammad Siddique for Rohingyalish and Mr. Hla Aung for Arabic Fonna or an expert user like Muhammad Saleh for Hanifi. Since Rohingya language has different dialects and is not standardized you will find many different pronunciation and therefore spelling variants. This dictionary tries to include important variants but of course it is far from complete. So if you are looking for a word and you can't find it, do the following:

- Ask your neighbors how they say it and look it up according to their pronunciation.
- If you are looking for a phrase or a multiple word entry look up the variant for each of the word individually
- If this does not help, look for the word again exchanging letters according to this table:

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
(contractions)	st ↔ ss kt ↔ tt nm ↔ mm ...	ط ↔ س ط ↔ ك م ↔ م ...	س ↔ س ك ↔ ك نم ↔ م ...	رست ↔ راسا - راسا رست ↔ راسا - راسا رست ↔ راسا - راسا
f ↔ p̄	f ↔ p	و ↔ و	ف ↔ پ	forhésar ↔ porhésar ف ↔ پ ف ↔ پ ف ↔ پ
p̄ ↔ b / b̄	p ↔ b	و ↔ و	پ ↔ ب	adob ↔ adop - ادوب ادوب ↔ ادوب ادوب
z ↔ s	z ↔ s	و ↔ ل	ز ↔ س	tas ↔ taz - تاس تاس ↔ تاس تاس
g ↔ k	g ↔ k	ط ↔ ط	گ ↔ ك	bak ↔ bag - باك باك ↔ باك باك
d ↔ t	d ↔ t	و ↔ د	ت ↔ د	fóriyat ↔ fóriyad - فوريات فوريات ↔ فوريات فوريات
d̄z / z ↔ z	j ↔ z	ل ↔ ل	ز ↔ ج	juab ↔ zuab - جواب جواب ↔ جواب جواب
s ↔ ʃ / ɕ	s ↔ c	و ↔ و	س ↔ ش	iblis ↔ iblic - إبليس إبليس ↔ إبليس إبليس

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
h ↔ x	h	ڪ ↔ ھ	ه ↔ ح / خ	horó ↔ كفلة - هفلة خَر ↔ خَر
ʃ/ ɕ ↔ c	c	ڄ ↔ ڇ	ش ↔ چ	hoicca - ڪهٻيڙ ڪهٻيڙ - حُش ↔ حُچ
r ↔ l	r ↔ l	ل ↔ ڙ	ر ↔ ل	rasta ↔ lasta - ٽصلا لصلا ↔ رَسَتْ لَسَتْ
ɔ / o / ʋ ↔ u	o ↔ u	و ↔ ڄ	↔	behoñc ↔ behuñc - لٻڪهنڊ ↔ لٻڪسنڊ - يُحُنش ↔ يَحُنش
ɔ / o / ʋ ↔ u	ou ↔ u	-	↔	suk ↔ souk - سڱ ↔ سُڱ
a / ə ↔ ɔ / o / ʋ	a ↔ o	ا ↔ ٻ	↔	ecarak ↔ ecarok - لٻڪماٽ ↔ لٻڪماٽ اِشَرَق ↔ اِشَرَق
e / ε ↔ i	e ↔ i	ي ↔ ڀ	↔	becí ↔ bicí - لٻڪيڙ ↔ لٻڪيڙ - بَش ↔ بَش
ɔ/ ʋ ↔ ho / hɔ e / ε ↔ he / hε i ↔ hi ɔ ↔ ho o ↔ ho u ↔ hu	a ↔ ha e ↔ he i ↔ hi o ↔ ho ou ↔ hou u ↔ hu	له ↔ له لٻه ↔ لٻه لٻه ↔ لٻه له ↔ له - له ↔ له	ا ↔ آ ا ↔ ا ا ↔ ا ا ↔ آ ا ↔ ا ا ↔ ا	áf ↔ háf - لُفد ↔ هفد - خَف ↔ أَف
~ (nasal ↔ non-nasal vowel)	a ↔ añ e ↔ eñ i ↔ iñ o ↔ oñ ou ↔ ouñ u ↔ uñ	ص ↔ ص ڀ ↔ ڀ ڀ ↔ ڀ ڄ ↔ ڄ - س ↔ س	↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔	fusá ↔ fuñsá - فسف ↔ فسف - فُسْ ↔ فَسْ

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
n ↔ ~	n ↔ ñ	ن ↔ ن	ن ↔ ن	anda ↔ aña - لاندھا ↔ لاندھا - آندا ↔ آندا
m ↔ ŋ	m ↔ ng	م ↔ م	م ↔ غ	cúmka ↔ cúnga - سُكْمَا ↔ سُنْغَمَا - شُمَا ↔ شُغَا
m ↔ n	m ↔ n	م ↔ م	م ↔ ن	támfaa ↔ tán faa - تَمَفَا ↔ تَنَفَا - لَمَفَا ↔ لَمَفَا
n ↔ ŋ	n ↔ ng	ن ↔ م	ن ↔ غ	dongco ↔ dongo - دُونْجُو ↔ دُونْجُو - دُنْشُو ↔ دُنْشُو
b ↔ m	b ↔ m	م ↔ م	م ↔ ب	bumbatti ↔ mumbatti - بُمْبَاتِي ↔ مُمْبَاتِي - بُمْبَاتِي ↔ مُمْبَاتِي
b ↔ g	b ↔ g	م ↔ م	ب ↔ گ	habos ↔ hagos - هَابُوْسُو ↔ هَاگُوْسُو - حَگَسُو ↔ حَبَسُو
t ↔ t̪	t ↔ th	ت ↔ ت	ت ↔ ٹ	kúnth ↔ kúnt̪ - طُنْثُو ↔ طُنْثُو - کُنْثُو ↔ کُنْثُو
↔ ī / ĩ	↔ i	ی ↔ ی	ی ↔ ی	furúic ↔ furúic - فُرُیْسُو ↔ فُرُیْسُو - فُرُیْسُو ↔ فُرُیْسُو

Verb base form

If the word you are looking for is a conjugated verb you want to look for the verbal -a form that IOM decided to make the base entry form. Here are some examples:

Examples of conjugated verb forms		Corresponding dictionary form		
ai aiyo aiyé aiyos aiyír aiyér aiyérde aiccé accíl aiccóum aibóu aiba ...	اَيَّ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ	اَيَّ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ اَيَّوْ	aá	اَيَّوْ
boi boc boiyó boiyos boiyór boiyír boiyér boiyérde boiccóum boibóu boiba ...	بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو	بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو بَو	buwá	بَو
de diyó diyos dir der diyé diyí diyúm dibou diba ...	د د د د د د د د د د د د د د د د د د	د د د د د د د د د د د د د د د د د د	diya	د
for forí forái forós forár foirír foiráyi foráyé foraiyúm foraibou foraiba ...	ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف	ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف	forá	ف
gor goré gorós gorér gorír gorór goijjé gorifélaaye goriféille goráiyé goijjóum goríbou goríba ...	گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ	گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ گ	gorá	گ

Examples of conjugated verb forms			Corresponding dictionary form		
hoó hoór hoós hoír hoiyé hoiyóum hoíbou hoíba...	كَفَ كَالِ كَفَصَ كَهَبَ كَهَبْ كَتَفَمَا كَهَبَا كَهَبَا...	حَ حَنْ حَرَّ حَسِنْ حَيَّرَ حَيَّ حَيَمَ حَيَّبَ حَيَّبَ ...	huwá	كَهَضَ	حَوَّ
lag lage lager laiggé lagibou ...	لَمَدَ لَمَدَ لَمَعَمَ لَمَعَبَ لَمَعَبْ لَمَعَلَمَا لَمَعَلَمَا لَمَعَلَمَا...	لَكَ لَكِ لَكَنَّ لَكِرَ لَكَّ لَكِ لَكِبَ ...	laga	لَمَعَدَ	لَكَ
lo lor los loifélaiye luwagiyé loiyúm loibou loiba ...	لَهَ لَهْ لَهَصَ لَهَفَبَ لَهَفَبْ لَهَمَعَبَبَ لَهَمَعَبَبَا لَهَمَعَلَمَا لَهَمَعَلَمَا لَهَمَعَلَمَا...	لَ لَنْ لَرَّ لَسَ لَيْفَ لَيَّ لَوُكَيَّ لَيَمَ لَيْبَ لَيْبَ ...	luwa	لَهَضَ	لَوَّ
saá soó soóssaár saáir saáye saiyóum saibou saiba...	فَصَ فَعَوَ فُصَدَ فَصَبَ فُصَبَ فُصَمَعَمَا فُصَمَعَمَا فُصَمَعَلَمَا ...	سَ سَ سَنَّ سَيَّرَ سَيَّ سَيَمَ سَيَّبَ سَيَّبَ ...	saá	فَصَلَا	سَّ
sin siné sinos sinérsínór sinné siníyúm siníbou siníba sinaíba ...	فِرَ فِرَ فِرِبَ فِرِبَمَ فِرِبَمَ فِرِصَمَبَبَ فِرِصَمَبَبَا فِرِصَمَعَبَبَ فِرِصَمَعَبَبَا فِرِصَمَعَلَمَا فِرِصَمَعَلَمَا ...	سِنَّ سِنَّ سِنَّ سَيَّرَ سَيَّبَ سَيَّبَ سَيَّبَ سَيَّبَ سَيَّبَ سَيَّبَ ...	siná	فِرِصَمَ	سِنَّ
asé ták tákitáke táko tákos tákor táker táikke tákiyúm tákibou tákiba...	لُصَبَ لُصَطَ لُصَطِرَ لُصَطَبَ لُصَطَبْ لُصَطَمَعَبَبَ لُصَطَمَعَبَبَا لُصَطَمَعَلَمَا لُصَطَمَعَلَمَا لُصَطَمَعَلَمَا...	أَسَ تَكَ تَكَ تَكَ تَكَ تَكَنَّ تَكَنَّ تَكَرَ تَكَرَّ تَكَرَّ تَكَرَّ تَكَرَّ تَكَرَّ تَكَرَّ ...	táka	لُصَطَمَ	تَكَ
ó ói óor óiye óigiyói óibo ok ...	لَهَ لَهْ لَهَصَ لَهَفَ لَهَفَبَ لَهَمَعَبَبَ لَهَمَعَلَمَا ...	أَيَّ أَنْ أَوْ أَرَّ أَيَّ أَيَّ أَيَّ أَيَّ ...	úwa	لَهَضَ	أَوَّ

Examples of conjugated verb forms		Corresponding dictionary form			
za zoo zos zoór zai zar zargói zaiyúm zaiyumboi zaiba zaiboi zaibagoi ...	ل ... ل ل ل ل ل	ز ...	zaa	ل	ز
zan zane zano zanos zana zanai zani zaner zanir zainne zaniyúm zanibou zaniba zaniba ...	ل ... ل ل ل ل ل	ز ...	zana	ل	ز

How to Use This Dictionary for Linguistic Research

This dictionary has been created over the period of a year within the Rohingya refugee camp in Kutupalong and additional input from Rohingyas in exile. Through a rapid word collection process and scanning through the available literature both oral and written sources a list of words has been compiled. This has been vetted several times by a group of Rohingya people, an international team of (American) English and German native speakers including trained linguists as well as second language Rohingya speakers. The orthography has been vetted and approved by major proponents of each of the different scripts. As mentioned we are still considering this preliminary findings and this dictionary only contains a subset of the words collected. A lot of effort has been put in this project to make it as helpful to the Rohingya as possible.

Beyond its main purpose we invite everybody doing research on Rohingya language to look at our findings. We are looking forward to receiving feedback and corrections and to updating this work. There are still many open questions e.g. the stress/tone system which the three scripts have different approaches on or the distribution of dialects. While this project tried to included as much information as possible within its scope of being a means to the Rohingya people we had neither the means nor the time to do a thorough, conclusive, statistically valid linguistic survey on Rohingya language.

There are still inconsistencies between the writing systems, scripts, the pronunciation recorded, its IPA transcription (which is a mix of phonemic and phonetic depending on the actual audio recording). So due to the fluid language situation this dictionary can only be a first stepping stone into deeper research and additional sources need to be taken into account. Any serious researcher should take all three scripts into consideration as each of them preserves information that the other two don't. We also want to encourage to verify everything with native speakers. We enjoyed this as it is also a lot of fun to build friendships and discover Rohingya culture and world view together.

List of Abbreviations

Entry	Part of Speech
() additional information that should not be spoken	adj Adjective
... needs additional words in between	art Article
sb somebody	conj Conjunction
sth something	def Definite article
e.g. for example	det Determiner
etc. and others	expl Expletive
	interj Interjection
	nclf Noun classifier
	neg Negation
	nom Nominal
	num Numeral
	phrase Phrase
	pref Prefix
	prep Preposition
	q Question particle
	suff Suffix
	voc Vocative
Languages	
ara Arabic	
eng English	
hin Hindi	
mya Burmese	
pli Pali	
prp Parsi	
rhg Rohingya	
san Sanskrit	
urd Urdu	

LICENSING INFORMATION

Text is licensed under CC BY-NC-SA 4.0 by IOM International. Images are licensed according to their description. Copyrighted images cannot be used outside of this dictionary.

FEEDBACK

We are happy for to hear from you. Send us your feedback, suggestions, corrections and missing words to:

Email: dict@rhng.de

Signal: +880-1906543596

TECHNICAL SUPPORT

Support: bcmssoftware@bengalcreativemedia.com

Website: <https://www.bengalcreativemedia.com>

A

aa lála come လာသည်

aa gorá ká open one's mouth ပါးစပ်လှ
သည်

aa zaa lá 1. interaction အပြန်အလှန်အကျိုး
သက်ရောက်မှု 2. coming and going အသွားအလာ

añi mui 1. ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ၊
ကိုယ်၊ ကျုပ်၊ ငါ

añi saaidé morot fua 1. boyfriend ရည်းစား၊ ချစ်သူ
2. girlfriend ချစ်သူ၊ ရည်းစား၊ တွဲ

añi saairde maya fua 1. girlfriend ချစ်သူ၊ ရည်းစား၊ တွဲ
2. boyfriend ချစ်သူ၊ ရည်းစား၊ တွဲ

aib 1. offensive act, objectionable act မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာအပြုအမူ 2. physical deformity ကိုယ်အင်္ဂါ
ချို့ယွင်းချက်

aibccot on the way, coming လာချိန်

aiborhot blessing ကောင်းချီး၊ မင်္ဂလာ

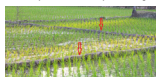
aiddone behind someone's back နောက်ကွယ်မှ

aijja today ယနေ့၊ ဒီနေ့၊ ကနေ့

aijjayó yet, till now, so far, to date, still အခုချိန်ထိ၊ ယခုတိုင်၊ ဒီနေ့အထိ၊ ယနေ့ထိတိုင်

ail rice paddy dike လယ်ကန်သင်း၊ ကန်သင်းရိုး

ail háil green အစိမ်းရောင်

Public domain
ail rice paddy dike

ail áina áf 1. blue-lipped sea
2. blue-lipped sea krait ပင်လယ်ရေမြွေတစ်မျိုး

ail bañhá áf green rat snake လင်းမြွေ

áilla farmer လယ်သမား

áilla azor áf reticulated python စပါးအုံ့ဘုရင်

áillasúañ switch တုတ်

áimma yawn သမ်းသည်

ain law ဥပဒေ

ain kaanun rules and regulations စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

© Pixabay License
áillasúañ switch

aina 1. mirror 2. glass pane မှန်

áina áf 1. banded krait ငန်းတော်ကျား
2. banded krait ငန်းတော်ကျား

ainda in future နောက်နောင်

áinci horó 1. pickles လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်
2. pickles လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်

Public domain
aina 1 mirror

añicá 1. leftover food ထမင်းကြမ်း၊ စာကြွင်းစာကျန်၊
စားနပ်စားပေါက်

Vipiak, CC BY-SA 4.0
áinci horó pickles

añicá 1. left over, rest လက်ကျန်၊ အကျန်

áñis 1. housing addition, tenant's addition တိုးချဲ့အောင်၊
အဆောင်တွဲ၊ အခံ

áñis 2. first period, menarche မီးယပ်သွေးပေါ်စချိန်၊ ရာသီသွေးစ
လာချိန်

áiskríim ice-cream ရေခဲမုန့်

aic fojjontó 1. still, until now ယခုထိတိုင်အောင်

aicá OK ကောင်းပါပြီ၊ ဟုတ်ပါ၊ ဟုတ်ပြီ

áñicá 1. sneeze နှာချောင်း

añiththá kela 1. banana ရခိုင်ငှက်ပျောသီး၊ ငှက်ပျောသီးကြမ်း

aiyaci 1. luxury စည်စိမ် 2. luxurious ဖိနပ်သော၊ စည်းစိမ်ရှိသော

aiyat **اَيَاتِ** verse of the holy books ကျမ်းစာပိုဒ်

aiyénsi **اَيَنْسِي** jengkol ချင်းသီး

abaindá **اَبَايْنْدَا** 1. unfinished မပြီးသေးသော၊ အပြီးမသတ်ရသေးသော 2. not tied မချည်နှောင်ထားသော၊ ဖြေလွှတ်ထားသော 3. not locked သော့မခတ်သော၊ မပိတ်ထားသော

© Pixabay License
aiyénsi jengkol

ábaittá **اَبَايْتَّا** glutton, one who eats without self-control အစားကြီးသူ

abad **اَبَاد** settled အခြေချသော၊ နေထိုင်သော

abadi **اَبَادِي** resident နေထိုင်သူ

abadul abad **اَبَدُ** forever, eternal, infinite, never-ending ထာဝရ၊ အဆုံးမရှိ၊ အမြဲတမ်း

abanaiya **اَبَانِيَا** 1. untrained ပညာမတတ်သော၊ ပညာမဲ့၊ မလေ့ကျင့်သော 2. unruly မလိမ္မာသော၊ မိုက်ရိုင်းသော၊ ထော်လော်ကန့်လန့်လုပ်တတ်သော

abár **اَبَار** 1. once more နောက်တစ်ခါ၊ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် 2. again တစ်ဖန်၊ ထပ်ပြီး၊ နောက်ထပ်

abas **اَبَسَ** awaz **اَوَاز** 1. sound အသံ 2. voice ပြောသံ၊ ဆိုသံ 3. pronunciation အသံထွက်

abas cóñço gorá **اَبَسَ كُونْجُو كُورَا** 1. make quieter, lower the volume ဆိုသံ 2. make quieter, lower the volume အသံ 3. make quieter, lower the volume

ábazába **اَبَاظَابَا** 1. useless, of no value အသုံးမကျသော၊ အသုံးမတည့်သော၊ တန်ဖိုးမရှိသော 2. nonsense, meaningless မဟုတ်ကဟုတ်က

abiyáta **اَبِيَاظَا** 1. unmarried, single လက်မထပ်သော၊ အပျိုဖြစ်သော၊ လူပျိုဖြစ်သော 2. virgin အပျိုစင်

áñbodu **اَنْبُودُ** uncivilized, not smart ငတ်းဖြစ်သော

abostá **اَبُوسْتَا** abossá **اَبُوسَا** situation, condition အခြေအနေ၊ အနေအထား

abúinna **اَبُوَيْنَا** unfried မကြော်သော

abúza **اَبُظَا** 1. unforgettable မေ့မရနိုင်သော 2. indelible, permanent ဖျက်လို့မရသော

abba **اَبَا** daddy, father အဖေ၊ ဖေဖေ

abbalé **اَبَالِي** wow!, Oh no! အမယ်လေး၊ အဘလေး

ada **اَدَا** ginger ချင်း

adá **اَدَا** half အခြမ်း၊ အဝက်

añda **اَنْدَا** 1. blind မျက်မမြင်သော၊ မျက်ကန်းဖြစ်နေသော 2. person who is blind, person with vision impairment မျက်မမြင်၊ မျက်ကန်း

adá fool **اَدَا فُول** 1. person with recurring mental health episodes တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်နောက်သောသူ၊ ငကြောင့်၊ စိတ်မမှန်သူ 2. halfwit အနုမ်း၊ ငထုံ၊ ရူးပေါပေါလူ

adá fórainna **اَدَا فُورَيْنَا** terminally ill, half dead, on the brink of death သေလုနီးပါးဖြစ်သော၊ သေလုမျောပါးဖြစ်သော

adá gúm **اَدَا كُوم** bad sleep, bad night's rest အိပ်ရေးမဝခြင်း

adá zuar **اَدَا زُوَر** ad zuar **اَدُ زُوَر** 1. half tide ဒီရေတစ်ဝက်ဖြစ်ခြင်း

adai **اَدَاي** fulfilling of a duty or responsibility တာဝန်ကျေပွန်ခြင်း

adaguni ák **اَدَاغُونِي اَكْ** a kind of leafy vegetable ဟင်းရွက်တစ်မျိုး

adána **اَدَانَا** mean-spirited, uncivilised သဘောထားဆိုးသော၊ ရိုင်းပျသော၊ လူမဆန်သော

adár **اَدَار** fodder တိရစ္ဆာန်အစာ၊ ကျွဲစားစား

adarí **اَدَارِي** half a basket တင်းတစ်ဝက်

adeikká **اَدَيْكَ** unseen, invisible မြင်လို့မရသော၊ မမြင်နိုင်သော

adinna **اَدِيْنَا** adainna **اَدَيْنَا** premature အချိန်မစေ့သော၊ အချိန်မရောက်သော

adinna úwa **اَدِيْنَا اُوَا** premature delivery, premature birth စောမွေးခြင်း၊ လမစေ့ကလေးမွေးဖွားခြင်း

adinna fua **اَدِيْنَا فُوَا** premature baby, preemie လမစေ့ကလေး၊ ရက်မပြည့်ကလေး

adoijja **اَدُوَيَا** beloved, adored ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော

adob **اَدُوب** manners နေပုံထိုင်ပုံ၊ အပြုအမူ၊ အကျင့်စရိုက်၊ အကျင့်ကောင်း

Adom **اَدُوم** Adam အာဒံ၊ အာဒမ်

Adom zaat **اَدُوم زَات** 1. human beings လူသားများ 2. humanity လူသားမျိုးနွယ်

ador **اَدُور** love, affection အချစ်၊ မေတ္တာ၊ သံယောဇဉ်

ador gorá **مَحْفَدْ عَافْ اَدَرْ كَر** love ချစ်သည်

ador laga **مَحْفَدْ لَعْدْ اَدَرْ لَك** love, feel love ချစ်သည်

adot **اَدَوْتْ اَدَتْ** habit အလေ့အထ၊ အလေ့အကျင့်

adot bana **اَدَوْتْ بَنَ اَدَتْ** 1. build character အကျင့်စာရိတ္တ မြှင့်သည် 2. be accustomed, used to အကျင့်ရှိသည် ကျင့်သားရ၊ လုပ်နေကျသည်၊ ဖြစ်နေကျသည်

adúiya **اَدُوِيَا اَدِيَّ** unwashed မဆေးသော၊ မလျှော်သော၊ ရေမချိုးသော

addáinna **اَدْدَاِنَّا اَدْنِ** half, incomplete တစ်ဝက်၊ မပြည့်စုံသော

adhaikka **اَدْحَاكَا اَدْكِي** not invited မမိတ်ခေါ်သော

ádhdhálí **اَدْحْدْهَالِي اَدْل** shaman's fee ပယောဂကုဆရာ (သို့) ဗေဒင်ဆရာကို ပေးရမယ့် အခ

áñdhhi **اَدْنْدْهِي اَدْنِ** hāñdhhi **هَنْطَرْ خَنْدِ** bone အရိုး

áf **اَفْ اَفْ** háf **اَفْ اَفْ** snake ခြေ

afaincá **اَفَايْنَسْ اَفَايْنَسْ** flavorless, tasteless အရသာမရှိသော၊ ပေါ့ရွတ်ရွတ်ဖြစ်သော

afándhi gorá **اَفَاَنْدْهِي اَفَاَنْدِ** roam around လျှောက်သဝေထိုးသည်၊ အလေ့လိုက်သည်

afin **اَفِيْنْ اَفِيْنْ** cocaine ကိုကင်း

aficcá **اَفِيْصْ اَفِيْشْ** unground မကြိတ်သော

afúaiya **اَفُوَاِيَا اَفُوِيَّ** undried မခြောက်ဘဲ၊ မခြောက်သော

áfud **اَفُوْدْ اَفُوْدْ** incomplete (meal) ဟင်းကောင်းမပါသော (ထမင်း)

afuiccá **اَفُوِيْصْ اَفُوِيْشْ** unwiped မသုတ်သော

afúiththa **اَفُوِيْثْثَا اَفُوِيْثْ** 1. unpopped (balloon) မပေါက်သေးသော (ပူဖောင်း) 2. undetonated (bomb) မပေါက်သေးသော (ဗုံး) 3. ungerminated (seed) အညှောက်မပေါက်သေးသော (မျိုးစေ့)

afút **اَفُوْتْ اَفُوْتْ** 1. untouched, pure, new မထိဘဲ၊ အသစ် 2. virgin အပျိုစင်၊ ကညာ

afsús **اَفْسُوْسْ اَفْسُوْسْ** remorse, regret, sorrow နောင်တရခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း

afsús gorá **اَفْسُوْسْ اَفْسُوْسْ** 1. be sorry, be sad ဝမ်းနည်းသည်၊ ပူဆွေးသည် 2. regret, feel remorse နောင်တရသည်

afsúsor **اَفْسُوْسْ اَفْسُوْسْ** woeful, remorseful ပူဆွေးဝမ်းနည်းရသော

aga **اَغَا اَغَا** top ထိပ်၊ ထိပ်ဖျား

ága **اَغَا اَغَا** defecate (vulgar), shit ချေးပါသည်

agagura **اَغَا اَغَا** 1. all over အနှံ့၊ နေရာတကာ၊ နေရာတိုင်း 2. entire တစ်ခုလုံး

agandhú **اَغَا اَغَا** 1. guest, visitor (uninvited) စဉ့်သည် (မမိတ်ခေါ်ဘဲလာသောလူ) 2. useless person အလကားလူ၊ လျှောက်သွားသောလူ

age **اَغَا اَغَا** 1. ago, before အရင်၊ အရင်က၊ လွန်ခဲ့သည့်ကာလက၊ မတိုင်ခင် 2. ahead of, (come) before ရှေ့က၊ မရောက်ခင်

age fisé **اَغَا اَغَا** 1. before and after, past and future ရှေ့နောက်၊ အရှေ့အနောက် 2. back and front, both ways နှစ်ဖက်စလုံး၊ အရှေ့အနောက်

age gori **اَغَا اَغَا** before, prior to မတိုင်မီ၊ ယခင်က၊ မတိုင်ခင်၊ ကြိုတင်ပြီး

agil **اَغِيْلْ اَغِيْلْ** prow လှေဦး

agoijjá **اَغُوِيْجَا اَغُوِيْجَا** 1. unstarted မစဘဲ၊ မစရသေးသော 2. not done, not finished မပြီးဘဲ၊ မလုပ်ဘဲ၊ မပြီးသေးသော

JackyR, VV BY 2.5
agil prow

agona **اَغُوْنَا اَغُوْنَا** uncounted ချေတွက်မထားသော

agor **اَغُوْرْ اَغُوْرْ** 1. in the past, previous, before အရင်တုန်းက၊ အရင်၊ ယခင် 2. in the future, next, coming အနာဂတ်၊ နောင်၊ ရှေ့

agori **اَغُوْرِيْ اَغُوْرِيْ** in advance, early အရင်၊ ကြိုတင်၊ စောစော

agorom bagorom **اَغُوْرْمْ اَغُوْرْمْ** general, miscellaneous အထွေထွေ၊ တိုင်းရင်း

Agost **اَغُوْسْ اَغُوْسْ** August ဩဂုတ်လ၊ (၈)လပိုင်း

agottú **اَغُوْتُ اَغُوْتُ** 1. in front of ရှေ့က၊ ရှေ့မှာ 2. before မတိုင်မီ၊ မတိုင်ခင်

agúijja **اَغُوِيْجَا اَغُوِيْجَا** uncovered မဖုံးအုပ်ထားသော၊ မဖုံးဘဲ

agun **اَغُوْنْ اَغُوْنْ** agun gana **اَغُوْنْ اَغُوْنْ** speculation, presumption, conjecture မှန်းဆချက်၊ ထင်ကြေးပေးခြင်း

aggwá **اَغُوْا اَغُوْا** up ahead, ahead စောစော၊ စောပြီး၊ ကြိုတင်ပြီး

áh **اَهْ اَهْ** sigh, ahh သက်ပြင်းချည်၊ သက်မချည်၊ အာ

aháiya **اَهَاِيَا اَهَاِيَا** person who has not yet eaten မစားရသေးသူ

ahálak مَكْصَلَة أَخْلَاق character အကျင့်စရိုက်

ahéri مَكْتَبَر أَخْر 1. end အဆုံး၊ အကုန်၊ အပြီး နောက်ဆုံး
2. final, last နောက်ဆုံး

ahérüttu مَكْتَبَرٌ لَيْسَ أَخْرُت at last, finally နောက်ဆုံး
မှာ၊ နောက်ဆုံးကျတော့

ahérot مَكْتَبَرُ أَخْرُت afterlife တမလွန်ဘဝ၊
နောင်ဘဝ၊ ထာဝရအသက်

ahol مَكْفَلَة أَخْل insight, realization အသိတရား၊ အသိစိတ်

ahol diya مَكْفَلَة حَيْث أَخْل inform, hint အသိပေးသည်၊ အရပ်အမြွက်ပြောသည်၊ သွယ်ဝိုက်ပြောသည်

aholbon مَكْفَلَة أَخْل insightful, common sense အသိဉာဏ်ရှိသော၊ နားလည်မှုရှိသော၊ သာမန်လူအသိစိတ်ရှိသော

ajīb مَلْجَبٌ آجِب surprising အံ့ဖွယ်သရဲ၊ အံ့ဩစရာကောင်းသော

ajór مَلْفَدٌ آجَر reward from God ဆုလာဘ်၊ ဆုချီးမြှင့်ခြင်း၊ အကျိုးခံစားရခြင်း

ák مَكْطَاك hák مَكْطَاك leafy vegetable ဟင်းရွက်

añk مَصْطَاك scratch, mark အမှတ်၊ အမှတ်အသား

ák hoñsu مَكْطَاك حَسَن hák hoñsu مَكْطَاك حَسَن vegetables ဟင်းရွက်စုံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်

añka مَصْطَاك أَنَا draw ပုံဆွဲသည်၊ ပန်းချီဆွဲသည်

akida مَصْبِيحَة أَكْ objective ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ ဦးတည်ချက်၊ ပန်းတိုင်

akiya مَصْبِيحَة أَكْ birth အကိယာ
thanksgiving sacrifice အကီယာ

akuaić مَصْصِيحَة أَكُوش inconvenience, difficulty အဆင်မပြေမှု

akuaićca مَصْصِيحَة أَكُوش inconvenient, difficult အဆင်မပြေသော

akuali dat مَصْطَلَبٌ صَدَاكَل wisdom tooth အဆုံး

akuijjá مَصْصِيحَة أَكُج un-dug ground မတူးသေးသော

akúilla مَصْصِيحَة أَكُ unopened မဖွင့်သော၊ မဖွင့်ဘဲ

akúinda مَصْصِيحَة أَكُ uncarved, unchiseled, undrilled stone or wood မတွင်းတူးသော၊ မထွင်းထုသေးသော

akbor مَطْلَقٌ أَكْبَر great မြင့်မြတ်သော

Akyab مَطْلَقٌ أَكْ Sittwe (Akyab) စစ်တွေမြို့

al مَلْدَان comb (red crest of a rooster) ကြက်မောက်၊ အမောက်

ál مَلْدَان cultivation of grain လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး

ál مَلْدَان splinter အစအန်

ál gorá مَلْدَانٌ كَر farm, cultivate လယ်ယာစိုက်ပျိုးသည်

ál gorouya مَلْدَانٌ كَرِي rice farmer လယ်ယာလုပ်သူ

ál suá مَلْدَانٌ س plow ထယ်ဆိုးသည်၊ လယ်ထွန်သည်

ál cac مَلْدَانٌ شَش agriculture လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး

ál zaga مَلْدَانٌ زَك arable field လယ်မြေ

alai zaa مَلْمَا لَآ ز spoil (curry and cooked rice) ပုပ်သိုးလွန်းပါးဖြစ်သည်၊ ပုပ်သိုးသွားသည်

alabúlá مَلْمَلَانَا أَكَل disoriented မှတ်ဉာဏ်မမြဲသော၊ စိတ်ရှုပ်ထွေးသော

alagála مَلْمَعَالُ أَكَل social interaction, relationship, association ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး

alamot مَلْمَعَالُ أَمَت situation, condition, sign အခြေအနေ၊ အနေအထား

alazir مَصْلَبٌ أَلَز uvula လျှာခင်

aleikká مَلْبِيحَة أَكِيم not written ရေးမထားသော၊ မရေးဘဲ

alem مَلْبِيحَة أَلِيم Alim, Islamic scholar ကျမ်းတတ်ဆရာ၊ အာလင်မီ

ánli مَصْلَبٌ حَنْل sister-in-law ယောက်မ၊ ခယ်မ

aling مَلْبِيحَة أَلِغ ill-will, malice သဝန်တိမှု၊ မလိုတမာစိတ်

alok مَلْبِيحَة أَلَك separate, apart သီးခြားသော၊ ခွဲစွာသော၊ တကွဲတပြား

alok gorá مَلْبِيحَة أَكَل separate ခွဲခြားသည်၊ ခွဲထုတ်သည်

alu مَلْدَال tuber, starchy root vegetable ဥစားပင်၊ သစ်ဥ

alu gula مَلْدَانٌ غُل potato အာလူး

aluhuñsu مَلْمَعَالُ أَحْسَن distant relative ဆွေမျိုးဝေး၊ အရင်းအချာ မဟုတ်သောဆွေမျိုး၊ ဝေးစဉ်းဝေးဆက်

alga مَلْمَعَالُ أَك 1. open ဖွင့်သည် 2. flip လှန်သည်

alga manúic مَلْمَعَالُ أَك مَنْش 1. a person who you can marry according to Sharia

Public domain
al comb (red crest of a rooster)

law အရင်းဆုံးဆွေမျိုးမဟုတ်သောလူ၊ အမျိုးမတော်သူ 2.
outsider အပြင်လူ၊ ပြင်ပလူ

algwal **اَلْمَعْلُومَاتُ الْغَوْيَّةُ** argwal **اَلْمَعْلُومَاتُ الْغَوْيَّةُ**
1. hidden ပုန်းကယ်သော၊ ခွဲအောင်းသော 2. concealment
ပုံးကွယ်ခြင်း၊ ဝှက်ထားခြင်း၊ ပုန်းအောင်းခြင်း

álhámdu **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** Al-Fatiha, the
opening verse of the Quran အာလာဟ်မီး၊ စူရာဟ် ဖာ
သီဟ

álhámdulillá **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** Thank
God! အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ချီးမွမ်းခြင်း ရှိပါစေ။

Allah **اَللّٰهُ** Allah, God အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊
ဘုရားသခင်

Allah rahamot goróuk **اَللّٰهُ رَحِمْتَ كَرِيْمًا**
God bless you! အလ္လာဟ်
က ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးပါစေ

Allah tala **اَللّٰهُ تَعَالٰى** God Almighty အ
လ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ဘုရားသခင်

Allahr kalam **اَلْكَوْمُ اَللّٰهُ** 1. Qur'an
ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် 2. God's Word အလ္လာဟ်၏ နှုတ်ထွက်
စကားတော်၊ နှုတ်ကပတ်တော်

Allóhu ákbor **اَللّٰهُ اَكْبَرُ** "Allah
is the greatest", Takbir အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
အကြီးမားဆုံး အရှင်ဖြစ်သည်

almali **اَلْمَلِي** 1. cupboard ဗီရီ 2. wardrobe
အဝတ်ဗီရီ

álcaicá **اَلْعَاصِي** farmer လယ်သမား

alcí **اَلْعَاصِي** 1. lazy ပျင်းရိသော၊ အပျင်းထူသော 2.
bored ပျင်းစရာကောင်းသော၊ ငြီးငွေ့သော

althu fálfthu **اَلْاَلْفُ اَلْفُ**
nonsensical ပေါက်ကရ

aám diya **اَلْاَمِ دِي** telling a baby to eat
ကလေးအစာခွဲကျွေးသည်

aám manúic **اَلْاَمِ مَنُوع** public,
common man, ordinary person သာမန်လူ

ámana **اَلْاَمَان** 1. disobedient မနာခံသော 2.
disobedience မနာခံမှု

amanot **اَلْاَمَانُ** secure safekeeping လုံ
လုံခြုံခြုံသိမ်းဆည်းထားခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ဖို့အပ်ထားခြင်း

amanotdar **اَلْاَمَانُ** trustworthy
person, reliable person ယုံကြည်စိတ်ချရသောလူ

amat úwa **اَلْاَمِ** 1. lose
consciousness မူးမေ့သွားသည်၊ သတိလစ်နေသည် 2. faint
မူးမေ့သွားသည်၊ သတိလစ်သွားသည်

ameillá **اَمِيْل** 1. wrapped ထုပ်ပိုးထားသော 2.
unopened မဖွင့်သေးသော

amin **اَلْاَمِيْن** land-measuring goverment
clerk မြေတိုင်းစာရေး

aamín **اَمِيْن** Amen အာမိန်း၊ အာမင်၊ သာဓု

amir **اَمِيْر** jomat-leader, amir ကျေမတ်ခရီးစဉ်၏
ခေါင်းဆောင်၊ အမိရ်

amoinna **اَمِيْن** dull, blunt တုံးသော၊ မချွန်
သော

amodoní **اَمُوْدُونِي** income ဝင်ငွေ

amól **اَمُوْل** good deed ကောင်းမှု၊ အကျင့်သီလ

ámoza **اَمُوْزَا** bland အရသာမရှိသော၊ အရသာ
ပေါ့သော

ámbea **اَمْبِيَا** moo နွားတွန်သပြေသည်

ambura **اَمْبُوْرَا** crawl ဝွားသွားသည်

ámburai **اَمْبُوْرِي** stuff one's face
အားရပါးရ

amguillá **اَمْغُوْلِيَا** heart နှလုံး

amm **اَمْم** mango သရက်သီး

amm gas **اَمْمْ غَاس**
mango tree သရက်ပင်

amma **اَمْمَا** mom,
mommy အမေ၊ မေမေ

ammúikya **اَمْمُوِيْكْيَا**
shocked, jaw-dropping အံ့အားသင့်သော၊ အံ့ဩစရာ
ကောင်းသော၊ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်သော

amcí horó **اَمْسِيْ هُوْرُو** mango
chutney သရက်သီးသနပ်

ana **اَنَا** 1. Aana (0.72875 gram) ÷ 2. penny
coin used as a weight ÷ ပြာ

ana **اَنَا** bring ခေါ်လာသည်၊ ယူလာသည်

anar gula **اَنَارْ گُوْلَا** passion fruit
ပင်မှည့်သီး၊ စူးကာသီး

anaçi **اَنَاصِي** idiot ငထုံး
လူအ

ánik **اَنِيْك**
approximately, about,
roughly လောက်၊ ခန့်

anikka **اَنِيْكَا** people from the
West အနောက်သား

Public domain
amguillá heart

Challiyian, CC BY 3.0
anar gula passion
fruit

anuni **الصنينة** anuinna **الصنينة**

unsalted ဆားမပါသော

anda áf **المفدأف** Russel's viper မြွေပွေး

andár **المحند** andar darkness အမှောင်

andacá **المحند** andecá **المحند**
doubt သံသယ၊ သံသယဖြစ်ခြင်း

andolon gorá **المحند**
protest ကန့်ကွက်သည်၊ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒရှိသည်

andha **المحند** 1. egg ၂ 2. zero, nothing သုည
တဲ

andha faara **المحند** lay egg ၂ ၂
သုည

andhar lali **المحند** egg yolk ၂ နှစ်
အနှစ်

anfárm **المحند** out in the open လူသိရှင်ကြား

anforá **المحند** illiterate စာမတတ်သော

anggur **المحند** grapes ပျော့သီး

anggur gas **المحند**
grapevine ပျော့ပင်

angcá horó **المحند** pickles
လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်

anjam diya **المحند**
implement တာဝန်ကျေသည်၊ အကောင်အထည်ဖော်သည်

antas **المحند** 1. guess ခန့်မှန်းချက် 2.
estimation ထင်မြင်ချက်

antas gorá **المحند** 1. guess
ခန့်မှန်းသည် 2. estimate မှန်းဆသည်

appá **المحند** kiss အနမ်း

ar **المحند** 1. and ၂ 2. more ထပ် 3. another နောက် 4.
again နောက်တစ်ခါ

ar **المحند** sorcerer, magician မှော်ဆရာ

añár **المحند** my ကျွန်ုပ်၏ ငါ

añár gaa añ **المحند** añárgá
añ myself ကိုယ်တိုင်၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်၊ (ကျွန်တော်)
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ

ar náí **المحند** no more, not anymore မရှိ
တော့တော့

ara **المحند** 1. fence ခြံစည်းရိုး 2. railing လက်ရန်း၊
လက်တန်း

ará **المحند** 1. ask, tell ခိုင်းသည် 2. request
မေတ္တာရပ်ခံသည်

ára **المحند** hára 3 3 1. lose

ဆုံးရှုံးသည်၊ ပျောက်ဆုံးသည် 2. go astray, become lost
ပျောက်ဆုံးသည်၊ လမ်းပျောက်သည်

añraa **المحند** charcoal မီးသွေး

añára **المحند** we ကျွန်တော်
တို့၊ ကျွန်ုပ်တို့၊ ငါတို့

añára **المحند** hañára **المحند**
pull out ဆွဲနှုတ်သည်၊
နှုတ်ထုတ်သည်၊ ဆွတ်သည်

añra gula **المحند** ambarella
ခွေးချိုသီး၊ ဝှေးသီး၊ ဝှေးသီး

arái **المحند** two and a
half, 2.5 နှစ်ခု

arail **المحند** coop, pen
တင်းကုပ်၊ လှောင်အိမ်၊ တဲ

araila faraila **المحند** 1.
villagers ရွာသူရွာသား 2.
neighbors အိမ်နီးနားချင်းများ

Arakan **المحند**
Arakan, Rakhine ရခိုင်ပြည်နယ်

arála **المحند** less refined (specifically rice),
red blemish on rice ကြမ်းတမ်းသော

añralu **المحند**
arrowroot အာဒါလွတ်

aram úwa **المحند**
recover နာလန်ထသည်၊
ကျန်းမာလာသည်၊ သက်သာလာသည်

aram gorá **المحند**
rest, take rest အနားယူ
သည်

arang **المحند** capital
investment အရင်းအနှီး၊
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

añárar **المحند** our ကျွန်တော်တို့၏၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ငါ
တို့၏

añárare **المحند** us, to us ကျွန်တော်တို့ကို၊
ကျွန်ုပ်တို့ကို ငါတို့ကို

arasudu **المحند** mentally retarded
person ငတ်း၊ ငေပု

añáráttu **المحند** from us ကျွန်တော်တို့မှ၊
ကျွန်ုပ်တို့မှ၊ ငါတို့မှ

añáre **المحند** me, to me ကျွန်တော်ကို၊ ကျွန်ုပ်ကို ငါ
ကို

Ischaramoochie, CC BY-SA 3.0
añraa charcoal

Public domain
añra gula
ambarella

SH Saw Myint, CC BY-SA 4.0
arail coop, pen

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
arála less refined
(specifically rice),
red blemish on rice

SH Saw Myint, CC BY 4.0
añralu arrowroot

arekgwá **arek** 1. next one, one more
နောက်တစ်လုံး 2. another one နောက်တစ်ခု

arekkán **arek** next one, another one
နောက်တစ်ခု

arekkiní **arek** a little more နောက်
နည်းနည်း

arekzon **arek** next one, another
person နောက်တစ်ယောက်

ari **ari** measuring basket (approximately 14
kg in weight or 17 liters in volume for rice) ဆန်
တင်း

áñri **áñri** small clay pot ခြေ
အိုး

áñri kuúñrí **áñri**
greater coucal ဥဩ

árifara **arif**
escape လွတ်မြောက်သည်

aró **aró** more ပိုမို၍ ထပ်၍
များပြားသော

aródasé **ardasé** furthermore နောက်ထပ်ကတော့ ထို့အပြင်

aros gorá **aros** 1. request, ask
for တောင်းခံသည်၊ တောင်းဆိုသည်၊ လျှောက်ထားသည် 2.
plead, urge အသည်းအသန် တောင်းပန်သည်၊ အသနားခံသည်
3. appeal အယူခံသည်

arbekgín **ar** remaining
things, rest, extra အကြွင်းအကျန်

ardhoilla **ardh**
another kind, different နောက်တစ်မျိုး၊ အခြား
တစ်မျိုး

áñrfáça gula **acai**
berry ဘယ်ရီလီးတစ်မျိုး

áñrfaci za **añr**
very heavy အလွန်လေးလံ
သော

arkántu **ark**
from another
place နောက်နေရာက

arki **arki** what else နောက်ထပ်ဘာလဲ

armottó **arm**
1. another
ar ek mottó

Professor M A A, CC BY-SA 4.0
áñri small clay pot

"Agnieszka Kwiecien" (Nova), CC BY-SA 3.0
áñrfáça gula acai
berry

time, next time နောက်တစ်ခါ၊ နောက်တစ်ကြိမ် 2. again,
once more နောက်တစ်ခါ

arnóile **annoile** otherwise, if not ဒါမှမဟုတ်ရင် တစ်မျိုး
တစ်နည်းအားဖြင့်

arcó **arc** God's throne အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
ပလ္လင်တော်

añártu **añ** from me ကျွန်တော်မှ၊ ကျွန်ုပ်မှ၊
ငါမှ

añça **añ** make fit တော်အောင်ပြုလုပ်သည်၊ အံ့ကိုက်
ဖြစ်စေသည်၊ ကိုက်ညီအောင်လုပ်သည်၊ ဆုံအောင်လုပ်သည်

añçá **añ** glue ကော်

añça **añ** 1. walk, go
လမ်းလျှောက်သည် 2. transport, carry သယ်ယူ
ပို့ဆောင်သည်၊ သယ်ဆောင်သည်

añçaillá boga **añ** cattle
egret ကျွဲကျောင်းမျိုး

añçáic **añ** twenty-eight နှစ်ဆယ့်ရှစ်၊ ၂၈

añçali **añ** tick မွှားကောင်

añçáro **añ** eighteen ဆယ့်ရှစ်၊ ၁၈

añçi **añ** by foot, on foot ခြေကျင့်

añçi **añ** levee ရေကာတာ

añçú **añ** knee ဒူး

añçú felai buwá **añ**
sit on
one's knee, sit with drawn-in
knees ဒူးကျထိုင်သည်၊
ပုဆစ်တုပ်သည်

añçúr uore añçúdi buwá **añ**
sit
with one's legs crossed (e.g. on a chair), sit
cross-legged ခြေချိတ်ထိုင်သည်

añçút tókdi tíya **añ**
stand up by using one's knee as support ဒူး
ထောက်၍ မတ်တတ်ထသည်

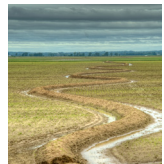
añsá **añ** scratch ခြစ်သည်၊ ကုတ်သည်

añsa **añ** true
မှန်ကန်သော

añsái féla **añ** flystrike
ယင်ကောင်လောက်ကျသည်

asaicá **as** 1. unplanned ရွေ့ပေါ်ထိုးမ
ထားသော 2. unpeeled မဆွာသေးသော၊ မဆွာသေးသော

asáiya **as** unfiltered မစစ်သော၊ မစစ်ဘဲ

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añçi 2 levee

asála **لَعْمَاتُ** munitions, materiel
ခဲယမ်း/ကျောက်၊ စစ်ပစ္စည်း

asán **لَعْمَاتُ** assan² **لَعْمَاتُ**²
easy လွယ်ကူသော

asar **لَعْمَاتُ** pickled vegetables စိမ်းထားသော
ဟင်းသီးဟင်းရွက်။

añsár mara **لَعْمَاتُ** throw
(something) down, throw (somebody) down
အောက်သို့ပစ်ချသည်

asé **لَعْمَاتُ** 1. have ရှိသည် 2. be ရှိသည်၊ ဖြစ်သည်

añsí féla **لَعْمَاتُ** 1. debark အခေါက်ခွာ
ပစ်သည် 2. shear အမွှေးညှပ်သည်၊ ဖြတ်သည် 3. skin အရေ
ခွံခွာသည်၊ အရေခွံချွတ်သည် 4. mow ရိတ်ဖြတ်သည်

añsila **لَعْمَاتُ** wart
ကြွက်နီ

añsila **لَعْمَاتُ** skink
ကင်းလိပ်ချော

añsila áf **لَعْمَاتُ**
rainbow water snake
ဓမ္မပုပ်မ

añsila mas **لَعْمَاتُ**
snow trout
တရောက်ငါးတစ်မျိုး

asilaiya **لَعْمَاتُ**
unstitched မချုပ်သော

asimbit **لَعْمَاتُ**
suddenly ရုတ်တရက်

asóli **لَعْمَاتُ** 1. real,
genuine အစစ်၊ စစ်မှန်သော 2.
original မူလ၊ မူရင်း တစ်မျိုး
ထူးခြားသော

asóliyt **لَعْمَاتُ**
actual, genuine တကယ်

asór **لَعْمَاتُ** 1. impact
အကျိုးသက်ရောက်မှု 2. result တွေ့ရှိ
ချက်၊ အဖြေ၊ ပေါ်ထွက်လာချက်၊ ရလဒ်

asór **لَعْمَاتُ** dusk ညနေခင်း
ဆည်းသော၊ နေဝင်ရိတ်ချော

asór **لَعْمَاتُ** evil spirit
နတ်ဆိုး

asór gorá **لَعْمَاتُ**
1. impact, affect ဖြစ်လာ
စေသည်၊ သက်ရောက်သည်၊
ထိရောက်သည် 2. influence
ထိခိုက်သည်၊ လွှမ်းမိုးသည်၊ အကျိုး
သက်ရောက်မှုရှိသည်

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 1 debark

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 2 shear

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 3 skin

añsíl féla 4 mow

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 4 mow

Department of Dermatology
and Allergology, Friedrich
Schiller University Hospital,
Jena, Germany, CC BY-SA
3.0
añsila 1 wart

asúilla **لَعْمَاتُ**
unpeeled အခွံမခွာသော၊ အခွံမခွာဘဲ

asuhásu **لَعْمَاتُ**
mentally
unstable စိတ်မငြိမ်သော၊ စိတ်မ
မှန်သော၊ စိတ်မတည်တံ့သော

asúmma asúmma **لَعْمَاتُ**
dimly, vaguely မပေါ်တပေါ်၊ ယောင်ဝါးဝါး

añsura **لَعْمَاتُ** comb ဆံပင်ဖြိုးသည်၊
ခေါင်းဖြိုးသည်

áñsura **لَعْمَاتُ** swim ရေကူး
သည်

asúya **لَعْمَاتُ** 1. untouched မထိခိုက်သော၊ မထိ
ဘဲ 2. virgin အပျိုစင်

asman **لَعْمَاتُ** asfán
assan¹ sky ကောင်းကင်

asmani **لَعْمَاتُ** 1. heavenly ကောင်းကင်ဘုံ
နှင့်ဆိုင်သော 2. related to sky မိုးကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော

asmani rong **لَعْمَاتُ** light
blue အပြာရောင်

assalaamu alaikum **لَعْمَاتُ**
Peace be on
you! သင်တို့တွင်ငြိမ်သက်ခြင်း ရှိစေ
သတည်း။ အတိစလာမုအလိုင်းကွန်မံ

assor **لَعْمَاتُ** women's undershirt ဘော်လီအင်္ကျီ

asté **لَعْمَاتُ** 1. slow နှေးကွေးသော 2. quiet
တိတ်ဆိတ်သော၊ ညင်သာသော

asté asté **لَعْمَاتُ** assé assé
slowly နှေးကွေးစွာ

añc **لَعْمَاتُ** fiber, thread အမျှင်စ

añc **لَعْمَاتُ** háñc 1. variety of
water birds ဘဲမျိုးစုံ 2. duck ဘဲ၊ ဝမ်းဘဲ 3. goose ဘဲငန်း
4. swan ငန်းရာဇာ

acá **لَعْمَاتُ** hope မျှော်လင့်ချက်

añca **لَعْمَاتُ** háñca
1. laugh ရယ်မောသည်
2. smile ပြုံးသည်

acá bacái diya **لَعْمَاتُ**
dash someone's hope, have
your hopes dashed မျှော်လင့်ချက်ကိုပျက်စေသည်၊
မျှော်လင့်ချက်မျော့သွားသည်

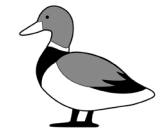
acá gorá **لَعْمَاتُ** hope မျှော်လင့်သည်

© Pixabay License
añsila 2 skink

Public domain
asmani rong light
blue

Public domain
añc 2 duck

28

الهد

e lida this ဒီ၊ အဲဒီ၊ ဟောဒီ၊ ဤ၊ သည်၊ ယင်း၊ ဤအရာ

é lida he ههح that ထို၊ ဟို

ée lida Hey! ဟေ့

é oktot لبل لعلل ائت at that time ထိုအချိန်မှာ

e loti لب لفلر لب from now on ယခုကစ၍၊ အခုကစ၍

e baadot لبل لعلل ابدت worship, performance of religious duties or activities ဝတ်ပြုဆုတောင်းခြင်း၊ ကိုးကွယ်ခြင်း

e baadot gorá لبل لعلل ابدت worship, perform religious duties or activities ဝတ်ပြုဆုတောင်းသည်၊ ကိုးကွယ်သည်၊ ရှိခိုးသည်

e baadotgar لبل لعلل ابدت worshipper, performer of religious duties or activities ကိုးကွယ်သူ၊ အလှူဟ်အမိန့်နာခံသူ၊ ဘာသာရေးကိုင်ရှင်သူ

e bar لبل لعلل ابر this time ဒီတစ်ခါ

é bar لبل لعلل ابر that time ထိုအခါ

e belá لبل لعلل ابل now အခု

é belá لبل لعلل ابل during that time, at that time ထိုအချိန်တွင်၊ ထိုစဉ်က

e bbar لبل لعلل ابر ek bar once တစ်ခါတည်း

e bbe لبل لعلل ابر hardly, hardly any, hardly ever, at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊ ဘယ်လိုမျှ၊ နည်းနည်းမှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ

e bbere لبل لعلل ابر hardly, hardly any, hardly ever, at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊ ဘယ်လိုမျှ၊ နည်းနည်းမှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ

édinna لبل لعلل ادد recently တစ်လောက်၊ မကြာသေးခင်က၊ များမကြာမီက

edún لبل لعلل اذن this much ဒီလောက်

édun لبل لعلل اذن that much အလောက်၊ ထိုမျှလောက်

edde لبل لعلل ادد and နှင့်

egana لبل لعلل اكن 1. relative ဆွေမျိုး 2. related အမျိုးတော်သော၊ တော်စပ်သော

egana gucci لبل لعلل اكن relatives, extended family ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်း

egaro لبل لعلل اكر eleven ဆယ့်တစ်၊ ၁၁

egaza لبل لعلل اكر egoza 1. often, repeatedly ခဏခဏ၊ အကြိမ်ကြိမ်၊ ထပ်တလဲလဲ 2. pure အစစ်၊ စစ်မှန်သော

egóic لبل لعلل اكن twenty-one နှစ်ဆယ့်တစ်၊ ၂၀

eháitta لبل لعلل احتع 1. monopoly လက်ဝါးကြီးအုပ်မှု 2. monopolized လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသော

eháitta لبل لعلل احتع one-armed တစ်လက်တည်းစနစ်ဖြစ်သော

ehálás لبل لعلل اهلل ehélas 1. devotion စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဖြစ်ခြင်း၊ မြှုပ်နှံထားခြင်း၊ သံယောဇဉ် 2. sincerity စိတ်နည်း၊ ဖြူစင်ခြင်း၊ ရိုးသားမှု၊ ဖြောင့်မတ်မှု၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခြင်း

ehésán لبل لعلل احسن esán 1. help, support ကူညီပံ့ပိုးမှု၊ အထောက်အကူ 2. generosity ရက်ရောမှု 3. help အကူအညီ၊ အထောက်အကူ 4. compassion, mercy ကြင်နာမှု၊ ကြင်နာစိတ်

ehésán gorá لبل لعلل احسن do good to, help ကြင်နာတတ်သည်

ehón لبل لعلل احن ohón now အခုယခု

éhon لبل لعلل احن ohon right then ဒီအချိန်မှာ

ehón ehón لبل لعلل احن right now, immediately အခုဆိုအခု၊ အခုချက်ချင်း

ehón dóri لبل لعلل احن from now on ယခုကစ၍

ehotallá لبل لعلل احتل for this reason အဲဒါအတွက်ကြောင့်၊ ဒီအတွက်၊ သို့ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဤသို့ဖြင့်

éhotallá لبل لعلل احتل for that reason, therefore ဒါကြောင့်မို့လို့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်

ek لبل لعلل one တစ်၊ ၁

ek bañc لبل لعلل اكن ebbañc 12 feet ၀းတစ်လုံးလောက် အရှည်

ek boitta لبل لعلل اكن ebboitta 1. in some ways တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ဒီလိုဆိုရင် 2. on the other hand အခြားတစ်ဖက်မှာ၊ နောက်တစ်နည်း၊ နောက်တစ်မျိုး

ek boitta ... ar ek boitta لبل لعلل اكن on one hand ... on the other hand တစ်ဘက်မှာ...တခြားတစ်ဘက်မှာ

ek dok لبل لعلل ادد eddok half တစ်ဝက်

ek fúca údda لبل لعلل ادد eppúça uddá 1. hardly any နည်းနည်း

မှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ **2**, not at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊
ဘယ်လိုမျှ

ek gia **لبط عيتمك** **گي** one thing full of တစ်ခွက်
တလေ

ek góijja **لبط عفبلمك** **گج** eggóijja **لبط عفبلمك**
recluse, loner တစ်ကိုယ်ရေသမား

ek gór **لبط عفلك** **گر** eggór **لبط عفلك**
household အိမ်ထောင်စု

ek gúilla **لبط عنبلمك** **گل** eggúilla **لبط عنبلمك**
1, sole, lone တစ်ဦးတည်းသော **2**, loner,
rogue တစ်ကိုယ်ရေသမား၊ အပေါင်းအသင်းမဆန့်သူ

ek hañit **لبط صلبلك** **حيت** on one side, to one
side တစ်ဘက်စောင်း

ek hale **لبط صلبلك** **هل** back then, once upon a
time, a long time ago အရင်က၊ တစ်ချိန်က၊ ဟိုရှေးရှေး
တုန်းက

ek házar **لبط صلمك** **حزر** ehházar **لبط صلمك**
one thousand တစ်ထောင်၊ ၁၀၀၀

ek hotá **لبط كلمك** **ح** **1**, in unison ညီညွတ်စွာ၊
တညီတညာ၊ တစ်ခွန်းတည်း၊ **2**, same statement ထွက်ဆို
ချက်တစ်ခုတည်း၊ တည်တညွတ်ဆိုခြင်း

ek kúc **لبط طنبلك** **كش** a handful
လက်တစ်ဆုပ်

ek lak **لبط لصلك** **لك** ellák **لبط لصلك** one
hundred thousand တစ်သိန်း၊ ၁၀၀၀၀၀

ek sát **لبط فلك** **س** **1**,
a couple of minutes, a few minutes တစ်ခဏအကြာ
မှ၊ ခဏလောက် **2**, for a little while, for a moment
တစ်ခဏ၊ ခဏလေး

ek sáñte **لبط فنبلك** **س** together အတူတကွ
အတူတူ

ek sugór **لبط صلفك** **سگر** as far as the eye
can see မျက်စိတစ်ဆုံး၊ မျက်စိတစ်လှည့်စာ

ek cót **لبط فلك** **اشت** eccót **لبط فلك** **اشت** one
hundred တစ်ရာ၊ ၁၀၀

ek thaim **لبط صمك** **ثيم** once တစ်ကြိမ်

ek zat **لبط لصلك** **ز** **1**, of
the same kind မျိုးတူသော **2**, of the same people
လူမျိုးတူသော၊ လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း၊ **3**, of the same species
မျိုးတူသော၊ တစ်မျိုးတည်း

ek zati **لبط لصلك** **ز** **1**, of
the same kind မျိုးတူသော

ekála **لبط صلمك** **كل** ekéla **لبط صلمك** **كل** **1**, alone
တစ်ဦးတည်း၊ **2**, single, unmarried အိမ်ထောင်မဲ့သော၊

လူလွတ်

ekála táka **لبط صلمك** **كل** **1**, live alone
တစ်ကိုယ်တော်နေသည်၊ တစ်ယောက်တည်းနေထိုင်သည်

ekerar gorá **لبط صلمك** **عفار** **كر** admit,
confess ဝန်ခံသည်၊ ဖြောင့်ချက်ပေးသည်

ekin **لبط صلمك** **يكن** yekin **لبط صلمك** **يكن** trust,
confidence, belief, certainty ယုံကြည်မှု၊ စိတ်ချခြင်း

ekor keñci feñça **لبط صلمك** **فئفئ** **كف** **1**, stingy စေးနဲသော၊ ကပ်စေးနဲသော **2**, stingy person,
miser စေးနဲသူ၊ လှူကပ်စေး

ekkán **لبط صلمك** **كن** **1**, a, an တစ်ခု **2**, one တစ်ခု

ekkana ekkana **لبط صلمك** **كن** **1**, little by little
ekka ekka **لبط صلمك** **كن** **1**, little by little
တဖြည်းဖြည်း၊ နည်းနည်းချင်း၊ **2**, gradually တစ်ဆင့်ပြီး
တစ်ဆင့်၊ တရေးတရေးတရေးချင်း၊ **3**, a little bit နည်းနည်းလေး၊
အနည်းငယ်

ekkánti **لبط صلمك** **كنت** in one place, at the
same place တစ်နေရာမှာ

ekkántu **لبط صلمك** **كنت** **1**, from the same
place တစ်နေရာက **2**, from somewhere တစ်နေရာရာက၊
တစ်နေရာရာမှ

ekkinare **لبط صلمك** **كتر** over there, aside အခြား
တစ်နေရာမှာ

ekkinísa **لبط صلمك** **كيس** ekkiníca **لبط صلمك** **كيس**
1, tiny
ekkínícará **لبط صلمك** **كيس** tiny
သေးသေးလေး၊ နည်းနည်းလေး၊ သေးကွေးသော

ekkinísára **لبط صلمك** **كيس** ikkiníssa **لبط صلمك** **كيس**
1, very
ekkinícará **لبط صلمك** **كيس** very
small, tiny သေးသေးလေး၊ နည်းနည်းလေး၊ သေးကွေးသော

ekku fúan **لبط فئفئ** **ك** **1**, equal, same
တန်းတူညီညွတ်သော၊ တန်းတူညီမျှသော **2**, balanced ညီညာ
မျှတသော၊ ညီညွတ်မျှတသော

ekku fúañtí **لبط فئفئ** **ك** **1**, together
အတူတကွ၊ အတူတူ

ekku níace **لبط صلمك** **ك** **1**, quickly,
immediately တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်ချွတ်တည်းမှ၊ ချက်ချင်း

ekkuippa **لبط صلمك** **ك** **1**, hard-line, stiff-
necked အလျှော့မပေးဘဲနေသော၊ တစ်ဖက်သတ်သော၊
တစ်ယူသန်

ekkule **لبط صلمك** **ك** on one side တစ်ဘက်ကမ်း၊
တစ်ဘက်မှာ

ekkúra **لبط صلمك** **ك** bellow ဟောက်သည်၊ အော်သည်

ekkuri **لبط صلمك** **ك** twenty နှစ်သိပ်၊ ၂၀

ekmon ek diyáne لِبَطْمَاكَ مِنْ إِيَّائِيْ eddiane with concentration, attentively အာရုံစူးစိုက်လျက်

ekname foriso لِبَطْمَاكَ فَهَاتِمًا فَرَسَ famous နာမည်ကြီးသော၊ ကျော်ကြားသော

ekniácot لِبَطْمَاكَ يَنْشَأُ quickly, immediately တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်စုံတည်းမှာ၊ ချက်ချင်း

ektiar لِبَطْمَاكَ free will သဘော၊ စိတ်ဆန္ဒ

ekthár لِبَطْمَاكَ main actor အဓိကဇာတ်ဆောင်၊ ခေါင်းဆောင်မင်းသား

ekthís لِبَطْمَاكَ main actress အဓိကအမျိုးသမီး၊ ဇာတ်ဆောင်၊ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီး

ekzoinna لِبَطْمَاكَ single, for one person တစ်ယောက်စာ

ekzon لِبَطْمَاكَ 1. a, an (person) တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး 2. one (person) တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး

ekzon ekzon لِبَطْمَاكَ one by one, one after another, one at a time တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်

ekzonloi ekzon لِبَطْمَاكَ each other, with one another တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး

ekzúikka لِبَطْمَاكَ unbalanced တစ်ဘက်သတ်သော၊ ဘက်ညီမျှတမှုမရှိသော

éla لِبَطْمَاكَ lean, tilt စောင်းသည်၊ ယိုင်သည်

elaka لِبَطْمَاكَ elaha 1. area အရပ်ဒေသ၊ ဧရိယာ၊ နယ်မြေ 2. domain, territory အကျယ်အဝန်း (ဗမာစာ)

elan لِبَطْمَاكَ announcement ကြော်ငြာချက်၊ ကြေညာချက်

élan diya لِبَطْمَاكَ lean မှိသည်

elan gorá لِبَطْمَاكَ announce ကြေညာသည်၊ အသိပေးသည်

elarám لِبَطْمَاكَ alarm နိုးစက်နာရီဖြည့်သံ

elasi لِبَطْمَاكَ cardamom seed ဗလာစု

eléna لِبَطْمَاكَ sty on the eyelid မျက်စိစွန်ခြင်း

elóm لِبَطْمَاكَ hélom 1. knowledge အသိတရား၊ သုတ 2. education အသိပညာ 3. general knowledge, common knowledge ဗဟုသုတ

elom óla لِبَطْمَاكَ educated person ပညာတတ်သူ၊ ပညာရှိ

elómdar 1. educated ပညာတတ်သော၊ ပညာရှိသော 2. educated person ပညာတတ်သူ၊ ပညာရှိ 3. scholar ပညာရှင်

elmi لِبَطْمَاكَ educational ပညာရေးဆိုင်ရာ၊ သင်ကြားနည်းနဲ့သက်ဆိုင်သော

émikka لِبَطْمَاكَ downward အောက်သို့

emmikka félai diya لِبَطْمَاكَ put aside ပစ်ထားသည်

een لِبَطْمَاكَ like, like this ဤကဲ့သို့၊ အဲဒီလို

éen لِبَطْمَاكَ 1. like, like that ကဲ့သို့၊ လို 2. such ဒီလို၊ ခိုလိုမျိုး ဤကဲ့သို့

een gori لِبَطْمَاكَ like this အဲဒီလို

éen gori لِبَطْمَاكَ like that, that way ဝိုကဲ့သို့၊ အဲ့သလိုမျိုး

enam لِبَطْمَاكَ 1. award, prize ဆု၊ ဆုလားဘ် 2. reward ဆုချီးမြှင့်ခြင်း

enác لِبَطْمَاكَ pineapple နာနတ်သီး

enazi kela لِبَطْمَاكَ plantain သီးမွေးထွက်ပျောသီး

endé لِبَطْمَاكَ 1. free အလကား၊ အခမဲ့ 2. voluntarily ကိုယ့်စိတ်နှလုံးကိုယ်၊ မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိ၊ စေတနာအလျောက်

endila لِبَطْمَاكَ ondila 1. similarly, likewise ကဲ့သို့၊ အလားတူ 2. like this ဤကဲ့သို့၊ ဒီလို

engelen لِبَطْمَاكَ post support bracket ထောင့်ချွန်ကွင်း၊ ဘရက်ကက်

enkware لِبَطْمَاكَ inquiry စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း

entán لِبَطْمَاكَ 1. test, exam, trial from God စမ်းသပ်ခြင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း 2. test, exam စာမေးပွဲ

entekal úwa لِبَطْمَاكَ die သေဆုံးသွားသည်၊ ကွယ်လွန်သွားသည်

entezar لِبَطْمَاكَ wait စောင့်ဆိုင်းခြင်း

George E. Koronaios, CC BY-SA 4.0
enác pineapple

Xender ill, CC BY-SA 4.0
enazi kela plantain

ABBwiki, CC BY-SA 4.0
engelen post support bracket

entezar gorá عَتَزَرَ wait
စောင့်ဆိုင်းသည်

éntoilé اِنْتَيْلَ so ထိုကြောင့်

enzam اِنْزَمَ elzam اِلْزَمَ
accusation, blame စွပ်စွဲချက်

Epril اِبْرَيْل April ဧပြီလ၊ လေးလပိုင်း

era اِرَا put ထားသည်

eñra اِنْرَا 1. peel အခွံခွာသည် 2. debark အခေါက်
ခွာသည်

eñraiya اِنْرَايَا peeled ခွာပြီးသော

erada اِرَادَا ered intention
ရည်ရွယ်ချက်

eri diya اِرِي دِي release, liberate, set
free လွှတ်ပေးသည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

eridiya اِرِي دِي 1. free-roaming ငြိ
ဦးတည်ရာသွားသော၊ ဘေးမှလွတ်သော 2. free spirited
လွတ်လပ်တဲ့အတွေးအခေါ်ရှိသော 3. generous ရက်ရောသော
လက်လွယ်သော

eroni اِرُونِي 1. shelf စင်၊ ဆင့် 2. holder စွပ်စရာ၊
ထည့်စရာ၊ အထိန်းကိရိယာ 3. stand စင်၊ ခုံ၊ တင်စရာ၊ ထားစရာ

erós اِرَوس herós هِرَوس greed
လောဘကြီးမှု၊ အလိုကြီး

erós gorá اِرَوس غَرَا be greedy
လောဘကြီးသည်၊ အလိုကြီးသည်

éçammwá اِچَمْوَا less productive, less
capable အသုံးမကျသော

eçé اِچَا here ဒီမှာ၊ ဒီနေရာမှာ

éçe اِچَا heçe هِچَا there ဟိုဘက်မှာ၊ ဟိုမှာ၊ ထို
နေရာ၌၊ အဲဒီနေရာမှာ၊ အဲဒီမှာ

esúlat اِسْلَات at this very moment,
right then ဒီအတောအတွင်း

eskul اِسْكُل iskul اِسْكُل
school စာသင်ကျောင်း

esmath laga اِسْمَات لَگ look
stylish, look handsome, look smart ခေတ်ဆန်
ကြော့မော့သည်

espiring اِسْبِرِغ spring စပရင်၊ စပရင်ခွံ

espríng اِسْبِرِغ zipper ခပ်

estehára اِسْتَهَارَا praying for
guidance လမ်းညွှန်မှုအတွက် ဆုတောင်းခြင်း

estehára gorá اِسْتَهَارَا غَرَا
pray for guidance လမ်းညွှန်မှုအတွက် ဆုတောင်းသည်

estekbal gorá اِسْتَكْبَلْ welcome ကြိုဆိုသည်

estemal اِسْتَمَل use အသုံး

estemal úwa اِسْتَمَلْ أَوْ being
used အသုံးကျသည်

estemal gorá اِسْتَمَلْ 1.
use, utilize အသုံးပြုသည် 2. manipulate ခြယ်လှယ်သည်၊
ကလီကမာလုပ်သည် 3. apply အသုံးချသည်

estinja gorá اِسْتِنْجْ urinate
ဆီးသွားသည်၊ ကျင်ငယ်စွန့်သည်၊ အပေါသွားသည်

estinja haná اِسْتِنْجْ حَن urinal
ဆီးသွားခန်း၊ အိမ်သာ

écé اِلْعِشْ life of luxury, excess, opulent life
ဇီဝိခဘဝ၊ စည်းစိမ်ခဘဝ

écé gorá اِلْعِشْ live extravagantly,
live an opulent life ဇီဝိခသည်

ecár عِشَارْ Isha prayer time, night prayer
time အရာရုချိန်

ecarak اِعْرَاقْ voluntary prayer after
sunrise, Ishraq prayer အိန်ရာက် နမာဇ်

éckara اِعْكَارَا éccara اِعْكَارَا
héckara هِچْكَارَا negligence,
carelessness, inattentiveness ပေါ့ဆမှု

éckára gorá اِعْكَارَا غَرَا neglect
ပေါ့လျော့၊ လစ်ဟင်းသည်

eckó اِعْكَ اِشْك semen သုတ်ပိုးရည်

ectemá اِعْتِمَا large religious gathering,
Ijtema ဘာသာရေးလူထုစည်းဝေးပွဲကြီး

ectemáyí اِعْتِمَايْ together စုပေါင်းစွာ၊ တ
စုတဝေး၊ အတူတကွ

eñté اِنْتَا 1. free အခမဲ့၊ အလကား 2. for free
အခမဲ့၊ အလကား 3. idle မလုပ်မကိုင်နေသော

etekáf اِتْكَاف ritual retreat, i'tikaf
တရားထိုင်ခြင်း

etin اِتْمِ orphan မိဘမဲ့ကလေး

etin hána اِتْمِ حَن orphanage မိဘမဲ့
ဂေဟာ

etó اِتْ so many, so much, so frequent ဒီ
လောက်များများ

etó móttö اِتْ مَتْ frequently ဒီလောက်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ
etó mátta اِتْ مَتْ so

etóbar **لِبْلَقْلَمَاتِ بِر** so frequently ဒီလောက်အကြိမ်
ပေါင်းများစွာ

etódhóilla **لِبْلَقْلَمَاتِ دُئِل** 1. various,
assorted ဒီလောက်အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးမျိုး၊ ထွေပြားမှု

etókisím **لِبْلَقْلَمَاتِ قِسِم** 1. various,
assorted ဒီလောက်အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးမျိုး၊ ထွေပြားမှု

etókkún **لِبْلَقْلَمَاتِ اِكُنْ** for so long ဒီလောက်ကြာ
ကြာ

étolla **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَل** étalla **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَل** hétolla **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَل**
2. **هَبْلَقْلَمَاتِ** 1. because ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ 2.
so, therefore သို့ဖြစ်၍၊ ထို့ကြောင့်၊ အဲဒါအတွက်ကြောင့်

étolla **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَل** 1. because ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ 2.
so, therefore သို့ဖြစ်၍၊ ထို့ကြောင့်၊ အဲဒါအတွက်ကြောင့်

etómikka **لِبْلَقْلَمَاتِ مَكَم** 1. in many
directions ဒီလောက်ဘက်စုံက 2. in multiple places ဒီ
လောက်နေရာအစုံမှာ

etún **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتُن** etóon **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتُن** otún **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتُن**
1. until now အခုအထိ၊ ယခုတိုင် 2. at this time ဒီ
အတောအတွင်းမှာ 3. for a long time ဒီလောက်ကြာကြာ၊
ကာလအတန်ကြာစွာ

étunot **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتُنُت** at that moment, at this
time ထိုအချိန်တွင်

etminan **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتْمِنَن** at peace, satisfied,
content စိတ်တည်ငြိမ်သော

ettailla **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَل** continuously တစုစု၊
အဆက်မပြတ်

ettefák **لِبْلَقْلَمَاتِ اَتَفَق** 1. united စည်းလုံးညီညွတ်သော
2. alliance စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းမှု

éza **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَا** héza **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَا** porcupine ဇူး

ezaitta **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَيْت** this kind of ဒီအမျိုးအစား၊ ဒီမျိုးဒီ
နွယ်

ezazot **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَزَت** ejazot **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَزَت**
permission ခွင့်ပြုချက်

ezazot diya **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَزَت دِي** authorize,
permit ခွင့်ပြုသည်

ezin **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزِن** permission ခွင့်ပြုချက်

ézo **لِبْلَقْلَمَاتِ اَزَا** spelling စာလုံးပေါင်း

إِل

ibá **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبَا** 1. she သူ 2. he သူ

ibá **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبَا** this ဤဟာ

ibár **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبَار** 1. her သူမ၏၊ သူ၏ 2. his သူ၏

ibattu **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبَاتُ** from her, from him ထိုသူမှ

ibirot **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبِرَت** 1. lesson သင်ခန်းစာ၊ အတုယူစရာ
2. wonder အံ့သြချိုးကျူးမှု

iblíś **لِبْلَقْلَمَاتِ اِبْلِش** 1. the devil, Satan မာရ်နတ်၊
နတ်မိစ္ဆာကြီး၊ ရိုင်းတွာန်၊ စာတန် 2. wicked person လူမိုက်၊
လူဆိုး၊ လူယုတ်မာ

id **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْد** Feast of Breaking the Fast, Eid al-
Fitr အိဒ်

idí **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْدِي** Eid day gifts အိဒ်လက်ဆောင်

idór din **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْدَر دِن** Eid day အိဒ်နေ့

idh **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْد** brick အုတ်ခဲ

idh hóla **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْد حَل** brickfield, kiln,
brick-works အုတ်ဖို၊ အုတ်ကျင်း

iftar **لِبْلَقْلَمَاتِ اِفْطَار** breaking of the fast ဝါဖြေခြင်း

iftari **لِبْلَقْلَمَاتِ اِفْطَارِ** issari **لِبْلَقْلَمَاتِ اِستَرِ** istari **لِبْلَقْلَمَاتِ اِستَرِ**
food for the breaking of the fast,
Ifitari ဝါဖြေစာ

ikká **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْكَا** here, this way, to here ဒီကို၊ ဒီဘက်
ကို၊ သည့်ကို

íkka **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْكَا** there, over there, towards အဲဒီနေရာ
ကို၊ ဟိုကို

íkkai íkkai hañda **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْكَا اِيْكَا حَنْد**
sob softly ရှိက်ငင်သည်၊ ရှိက်ငိုကြွေးသည်

ikkár **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْكَار** from this side, from this part,
from this place ဒီဘက်က

íkkar **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيْكَار** from that side, from that part,
from that place ဟိုဘက်က

ilebile **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيلِيل** 1. messy, disorderly, chaotic
ဖရိုဖရဲ 2. scattered, spread out ပြန့်ကျဲသော

ilímmas **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيلِمَس** ilíc mas **لِبْلَقْلَمَاتِ اِيلِش**
ilisha, hilsa fish ငါးသလောက်

imam **لِبْلَقْلَمَاتِ اِمَم** imam ရှေ့ဆောင်၊ အီမမ်

imamouti **لِإِمَامُوتِ** service, ministry of an imam အိမာမ်ရှေ့ဆောင်တာဝန်

iman **لِإِيْمَانِ** faith, belief သက်ဝင်ယုံကြည်မှု

iman ola **لِإِيْمَانِ أَل** 1. believer သက်ဝင်ယုံကြည်သူ 2. adherent of Islam အစ္စလာမ်ဘာသာကိုးကွယ်သူ

imane amane **لِإِيْمَانِ أَمَانِ** with complete trust သစ္စာရှိရှိ၊ ယုံကြည်မှုရှိရှိ၊ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ

imandar **لِإِيْمَانِدَارٍ** 1. believer, pious person သက်ဝင်ယုံကြည်သူ၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်သူ 2. pious, faithful, religious သက်ဝင်ယုံကြည်သော၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်သော

imandari **لِإِيْمَانِدَارِي** faith, faithfulness ယုံကြည်ခြင်းတရား

íin **لِإِيْنِ** uín **لِإِيْنِ** hín **لِإِيْنِ** those ထိုတာများ

íin **لِإِيْنِ** these ဤတာများ

íinór **لِإِيْنُورٍ** híinór **لِإِيْنُورٍ** of these ထိုတာ၏

indhicíng **لِإِيْنْدِيْحِيْنْغٍ** 1. syringe with needle ဆေးထိုးပြန် 2. shot, injection ဆေးထိုးခြင်း

indhicíng mara **لِإِيْنْدِيْحِيْنْغٍ مَرَا** inject ဆေးထိုးသည်

inggiras **لِإِيْنْجِيْرَا** English, British အင်္ဂလိပ်၊ ဗြိတိသျှ

inggirazi **لِإِيْنْجِيْرَا** English အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား

injl **لِإِيْنْجِلٍ** engine အင်ဂျင်၊ စက်

injiniyar **لِإِيْنْجِيْنِيْيارٍ** 1. mechanical engineer စက်ပြင်ဆရာ၊ အင်ဂျင်နီယာ 2. technician နည်းပညာရှင်

inkar gorá **لِإِيْنْكَارٍ** refuse, reject, deny ငြင်းဆန်သည်၊ ငြင်းပယ်သည်

insábi **لِإِيْنْصَابِي** just, fair တရားမျှတသော၊ ဘက်မလိုက်သော

insáf **لِإِيْنْصَافٍ** insàb **لِإِيْنْصَابٍ** justice တရားမျှတမှု၊ တရား

insán **لِإِيْنْسَانٍ** human လူသား

insán zati **لِإِيْنْسَانٍ زَاتٍ** mankind, human beings လူသားမျိုးနွယ်

insáni hók **لِإِيْنْسَانِيْ حَقٍّ** human rights လူ့အခွင့်အရေးများ

insániyoti **لِإِيْنْسَانِيْيُوتِي** humane သနားကြင်နာသော၊ လုံ့လားချင်းစာနာထောက်ထားသော

incá Allah **لِإِيْنْشَاءِ اللّٰهِ** God willing အလ္လာဟ်အလိုတော်အရ

incá gorá **لِإِيْنْكَارٍ** 1. look down on (somebody) အထင်သေးသည်၊ ကဲ့ရဲ့သည် 2. belittle သေးသိမ်စေသည်၊ သိမ်ငယ်စေသည်

ínca laga **لِإِيْنْكَارٍ لَآ** 1. feel ashamed, feel embarrassed အရှက်ကွဲရသည် 2. lose face မျက်နှာပျက်သည်

intí **لِإِيْنْتِي** from here ဒီက

intú **لِإِيْنْتِي** from here ဒီက

írr írr **لِإِيْرٍ** 1. trickling တဖြည်းဖြည်း၊ တစ်ပေါက်ပေါက်ကျသော 2. softly ညင်သာစွာ

isa mas **لِإِيْسَاسٍ** shrimp, prawn ပုစွန်

ísaf **لِإِيْصَافٍ** ísab **لِإِيْصَابٍ** hisab **لِإِيْصَابٍ** 1. calculation, accounting တွက်ချက်ခြင်း၊ ချင့်တွက်မှု 2. mathematical problem သင်္ချာပစ္စာ

ísaf gorá **لِإِيْصَافٍ** 1. calculate, reckon, scrutinize တွက်သည်၊ တွက်ချက်သည်၊ အကဲဖြတ်သည် 2. evaluate တွက်ချက်သည်၊ အကဲဖြတ်သည်

ísafe **لِإِيْصَافٍ** 1. compared to နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် 2. point of view ထင်မြင်ချက်အရ၊ ရှုထောင့်အမြင်အတိုင်း။

isar bisar **لِإِيْصَارٍ** disorderly ဖရိုဖရဲ၊ ပရမ်းတာ

issá **لِإِيْصَافٍ** iccá **لِإِيْصَافٍ** wish အလိုဆန္ဒ

istiri **لِإِيْصَارٍ** iron မီးပူ

istiri maijja **لِإِيْصَارٍ** iron မီးပူတိုက်သည်

istirin **لِإِيْصَارٍ** zipper ခပ်

ic **لِإِيْصَارٍ** plow beam ထယ်သန်

ic **لِإِيْصَارٍ** yeast တဆေး

íc **لِإِيْصَارٍ** ick, yuck ထွတ်၊ ဖွို

icára **لِإِيْصَارٍ** 1. sign, signal အချက်၊ သင်္ကေတ 2. hint, indication အချိပ်အယောင် 3. gesture, non-verbal communication လက်ဟန်ခြေဟန်

icára gorá **لِإِيْصَارٍ** point, show, signal, indicate, gesture ညွှန်ပြသည်

Public domain
istiri iron

Public domain
istirin zipper

icaraté **لِبْعَمَلْبَدِ اِشْرَتَ** by sign, non-verbally, symbolically အရိပ်အမြွက်ပြု၍ အရိပ်အယောင်ပြု၍

itar **لِبِلْمَدِ اِتَر** his သူ၏ ဤသူ၏

ítar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** his သူ၏ ထိုသူ၏

itará **لِبِلْمَدِ اِتَر** they သူတို့၊ ဤသူတို့

ítara **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** they သူတို့၊ ထိုသူတို့

itaralla **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for them သူတို့အတွက်၊ ဤသူတို့အတွက်

ítarallá **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for them သူတို့အတွက်၊ ထိုသူတို့အတွက်

itarár **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** their သူတို့၏၊ ဤသူတို့၏

itarar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** their သူတို့၏၊ ထိုသူတို့၏

itararé **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** them သူတို့ကို၊ ဤသူတို့ကို

ítararé **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** them သူတို့ကို၊ ထိုသူတို့ကို

itarattú **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** from them, of them သူတို့မှ၊ ဤသူတို့မှ

ite **لِلْبِلْدِ اِت** he သူ

ittar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for now လောလောဆယ်

ízara **لِلْبِلْمَدِ اِزَر** gay, homosexual မိန်းမလျှပ်

izibizi zoñl **لِلْبِلْبِلْ اِزِ** dense forest, wilderness ချိုတော၊ တောနက်

izzoita **لِلْبِلْمَدِ اِزَيْ** respectable, honorable, dignified ဂုဏ်သရေရှိသော

izzot **لِلْبِلْمَدِ اِزَتْ** ijot **لِلْبِلْمَدِ اِ** dignity, integrity ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ဂုဏ်သရေ

izzot ola **لِلْبِلْمَدِ اِ** respectable person, honorable person ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လေးစားကြည်ညိုထိုက်သူ

izzot gorá **لِلْبِلْمَدِ اِ** 1. esteem, value တန်ဖိုးထားသည်၊ 2. respect ရိုသေကြည်ညိုသည်၊ မြတ်နိုးလေးစားသည်၊ 3. honor ဂုဏ်ပြုသည်၊ ကြည်ညိုသည်

izzotdar **لِلْبِلْمَدِ اِ** respectable, honorable ဂုဏ်သရေရှိသော

o **لَا** 1. oh, sir, ma'am, excuse me အို၊ ခဏလောက် 2. Oh! အော်၊ ဪ

óño **لِقَنْدَأْ** hón **هَفَنْدَحْ** bridge တံတား

ó fut **لَا فُت** Oh my son! သားရေ

o- **لَا** un-, non- မ-၊ မဟုတ်-

ói **لَقْدَأْ** yes ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်ကဲ့

ói zaa **لَقْدَأْ لَمَأْ** become ဖြစ်သွားသည်၊ ဖြစ်လာသည်

ooin **لِقَبْ** fire မီး

óinee **لَقْدَأْ هَمَأْ** 1. really!, isn't it! ဟုတ်လား၊ အမှန်လား၊ တကယ်လား၊ 2. Is it true!, Can it be! ဟုတ်ရဲ့လား

ooinor faár **فَالِدِ اِيْنَر** volcano မီးတောင်

oinno **لِقَبْ** other အခြားဖြစ်သော၊ အခြားသော

oñicá **لِقَنْدَأْ** hoñicá **هَنْشْ** new moon လကွယ်နေ့

oité ... **لَقْدَأْ** ... **فُجَنْتْ** ... **اَيْتْ** ... **لَقْدَأْ** from ... to မှ ... ထိ

óitfare **لِقَبْ** 1. possible ဖြစ်နိုင်သော 2. perhaps ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သော၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော

óittor **لِقَبْ** hoittor **حَيْتَرْ** seventy ခုနစ်ဆယ်၊ ၇၀

oiththal feñça **لِقَبْ** 1. find fault, bad mouth အပြစ်ရှာသည်၊ 2. glean ကောက်သင်းကောက်သည်၊ အကြွင်းအကျန်ကောက်သည်

oiththali feñça **لِقَبْ** pick up the remains အကြွင်းအကျန်ကျုံးကောက်ယူသည်

óour **لِقَبْ** hóour **خُرْ** father-in-law ယောက္ခမ (အထီး)

oóut **لَقْدَأْتُ** untouched မထိမတိရသေးသော၊ မထိမခိုက်ကျန်ရစ်သော

obá **لَقْدَأْتُ** oh brother, oh my အဘလေး၊ အမယ်လေး

obáigoitta **لِقَبْ** unlucky fellow, jinx ကံမကောင်းသောလူ၊ ကံဆိုးသူ

obáiggo **لِقَبْ** unlucky ကံမကောင်းသော

obáf **لِقَبْ** 1. unthinkable, unimaginable, incomprehensible စဉ်းစားလို့မရသော၊ အလွန်းအလွန်၊ ဉာဏ်မမီနိုင်သော၊ စိတ်ကူးမရလောက်အောင်ဖြစ်သော 2. unreadable (person) အတွင်းသဘောကိုမြင်လို့မရသော

obonot **لِقَبْ** 1. disagreement သဘောမတူခြင်း၊ သဘောမကျခြင်း၊ 2. misunderstanding နားလည်မှု

أ ل ه

လွဲခြင်း၊ ကွဲလွဲမှု

obus **اَلْهٰلِسِدْ اُبُس** ignorant, foolish, undiscerning မသိနားမလည်သော၊ အတွေးအမြင်မရှိသော

obuzá **اَلْهٰلِسِلْ اُبَزْ** 1. ignorant person မသိနားမလည်သူ၊ မယဉ်ကျေးသောသူ 2. ignorant, clueless, unable to understand အဆင်အခြင်မဲ့သော၊ မသိနားမလည်သော

odhár gorá **اَلْهٰطَمْ اَدَرْ** 1. order မှာသည် 2. command, order အမိန့်ပေးသည်

odhár luwa **اَلْهٰطَمْ اَدَرْ** have permission ခွင့်ပြုချက်ရယူသည်

ófan **اَلْفَصْفَ اَفَن** close enough, almost full လုံလောက်သလောက်၊ ပြီးမပြတ်သည့်တိုင်အောင်၊ လုံလောက်အောင်

ofis **اَلْفَرْصِدْ اِفَس** office ရုံး

ofoñt **اَلْفَقْنَلْ اَفَنْت** off road, wilderness, off path လမ်းမရှိသောနေရာ

ofúrani **اَلْفُصْطَمْ اُفْرَن** eternal, infinite, everlasting အစဉ်၊ အမြဲတမ်း၊ ထာဝရ

ofuron **اَلْفُصْطَمْ اُفُرَن** 1. almost full, almost complete မပြည့်တပြည့် 2. incomplete မပြည့်သေးသော

ogáñth **اَلْمُضَنْدَا** gñth river bank without a jetty မြစ်ကမ်းပါး

ogona **اَلْمَقْعَدْ اَكْن** countless, immeasurable, unquantifiable အလွန်များပြားသော

ogonyot **اَلْمَقْعَدْ اَكْن** countless, immeasurable, unquantifiable မရေတွက်နိုင်အောင်များသော၊ မရေတွက်နိုင်သော

ogór **اَلْمَقْعَدْ اَكْر** primitive home အိမ်တော်

oggolanti gorá **اَلْمَقْلَمْ اَكَنْت** gñr neglect လျစ်လျူရှုသည် 2. act careless ဂရုမစိုက်ဘဲနေသည်၊ ပေါ့လျော့သည်၊ အလေးမထားဘဲလုပ်သည်

ohazor **اَلْمَقْلَمْ اَحَزَرْ** unprofitable အကျိုးအမြတ်ရသော

ókkol **اَلْمَقْلَمْ اَكَل** hókcol 1. (plural) -s များ 2. all, all the အားလုံး၊ အကုန်အစင် 3. each and every လူတိုင်းလူတိုင်း၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ

októ **اَلْمَقْلَمْ اَقَتْ** time to, time for အချိန်

Okthóbor **اَلْمَقْلَمْ اَكْثَبَرْ** October အောက်တိုဘာလ၊ (၁၀)လပိုင်း

óñl **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** oli ooli **اَلْمَقْلَمْ اَل** stench အနံ့ဆိုး၊ စူးရှသောအနံ့

oñla **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** olla **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** wala **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** kitchen မီးဖိုချောင်

oola **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. spit up (children) အော့အန်သည် 2. vomit အန်သည်

óoñlá **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** special women's pre-wedding song အမျိုးသမီးများသီဆိုလေ့ရှိသောရိုးရာသီချင်းတစ်မျိုး

óñla fúl **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** fúl hónla fúl **اَلْمَقْلَمْ اَنَل** 1. lotus flower ကြာပန်း 2. water lily ကြာဖြူ

olani aá **اَلْمَقْلَمْ اَل** nauseate အန်ချင်သည်

ólim mas **اَلْمَقْلَمْ اَل** mas **اَلْمَقْلَمْ اَل** hólím mas **اَلْمَقْلမ** 1. striped snakehead ငါးရဲ

oliya **اَلْمَقْلَمْ اَل** saint သူတော်စင်

óloiddá jontís **اَلْمَقْلَمْ اَل** jaundice အသားဝါရောဂါ

óloiddá rong **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. yellow အဝါရောင် 2. yellow ဝါသော

ólomoti **اَلْمَقْلَمْ اَل** amla, Indian gooseberry ဆီးဖြူ

olor **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. motionlessly လှုပ်ရှားမှုကင်းမဲ့စွာ၊ အလှုပ်အရှားငြိမ်စွာ၊ မရွေ့မရှားဘဲ 2. paralyzed မလှုပ်ရှားနိုင်သော၊ အကြောသေသော

omanuíc **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. bad person လူညံ့၊ အဆင့်အတန်းမရှိသူ 2. ordinary person သာမန်လူ

omoroni **اَلْمَقْلَمْ اَل** immortal ထာဝရရှင်သန်သော၊ မသေနိုင်သော

ómoroní **اَلْمَقْلَمْ اَل** impatient, grabby အလောတကြီး၊ လိုချင်စိတ်ပြင်းပြသော

onássi **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. unlucky ခိုမိတ်မကောင်းသော 2. bad omen နမိတ်ဆိုးသော

oñne **اَلْمَقْلَمْ اَل** one you ဆရာ၊ ခင်ဗျား၊ ရှင်

onegáne **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. automatically အလိုအလျောက် 2. unprovoked အကြောင်းမဲ့ 3. naturally သဘာဝအားဖြင့်

oni bola áf **اَلْمَقْلَمْ اَل** green cat snake မြေဖျတ်စစ်မျိုး

onniai **اَلْمَقْلَمْ اَل** unjust, unfair မတရားသော

ór gorá **اَلْمَقْلَمْ اَل** hór gorá **اَلْمَقْلَمْ اَل** 1. repair, fix ပြုပြင်သည် 2. install တပ်ဆင်သည်

óra **اَلْمَقْلَمْ اَل** melt အရည်ပျော်သည်

óra **اَلْمَقْلَمْ اَل** natural disaster သဘာဝဘေးအန္တရာယ်

óran **اَلْفَاتِيْغَةُ** fatigue မောပန်းခြင်း

óran úwa **اَلْفَاتِيْغَةُ اَلْهَادِيْغَةُ** hóran úwa **اَلْهَادِيْغَةُ** get tired မောပန်းသည် ပင်ပန်းလာသည်

órani **اَلْفَاتِيْغَةُ اَلْهَادِيْغَةُ** right, right side of yoke of oxen ညာဘက်၊ လယ်ထွန်ရာတွင်သုံးသောညာဘက်ရှိ ကျွဲစွဲ

órfif **اَلْهَادِيْغَةُ اَلْهَادِيْغَةُ** hórfif **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. shirker အချောင်သမား၊ အလုပ်ရှောင်တတ်သူ 2. lazy, lackadaisical အပျင်းထူသော

oról **اَلْهَادِيْغَةُ** pigeon pea ပဲစင်းငုံ

órr **اَلْهَادِيْغَةُ** hórr **اَلْهَادِيْغَةُ** muddy water ရွှံ့ထူရေ

órr úwa **اَلْهَادِيْغَةُ** roil အနည်ထသည်

oónǵá **اَلْهَادِيْغَةُ** hook တံချုပ် ချိတ်

oónǵá **اَلْهَادِيْغَةُ** ring လက်စွပ်

oónǵír ouñl **اَلْهَادِيْغَةُ** ring finger လက်သူကြွယ်

oçiyar **اَلْهَادِيْغَةُ** from there ထိုနေရာက

óçu **اَلْهَادِيْغَةُ** óththu **اَلْهَادِيْغَةُ** | **oónǵá** hook |
hóçu **اَلْهَادِيْغَةُ** cheater လိမ်လည်သူ၊ ကလိမ်ကကျစ်လုပ်သူ

oónǵá **اَلْهَادِيْغَةُ** barrier အတားအဆီး၊ အကာအရံ

osinno **اَلْهَادِيْغَةُ** unknown, strange မသိသကေ

osinno manúic **اَلْهَادِيْغَةُ** stranger လူစိမ်း၊ သူစိမ်း

óossá **اَلْهَادِيْغَةُ** óosta **اَلْهَادِيْغَةُ** hóssá **اَلْهَادِيْغَةُ**
cóossa **اَلْهَادِيْغَةُ** cheap တန်ဖိုးနည်းသော၊
ဈေးချိုသော၊ ဈေးပေါသော

oossé **اَلْهَادِيْغَةُ** if, in case အကယ်၍

óñc **اَلْهَادِيْغَةُ** loose ချောင်သော

oñóc **اَلْهَادِيْغَةُ** scales အကြေးခွံ

ocáir **اَلْهَادِيْغَةُ** sweetie, honey အချစ်၊ ချစ်ချစ်

ocánti **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. anxiety စိတ်မငြိမ်းချမ်းခြင်း
2. insecurity စိတ်မသက်သာခြင်း၊ ခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်
မိဖြစ်ခြင်း 3. depression စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း 4. feeling
unwell နေမကောင်းခြင်း

ocánti laga **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. feel
anxious စိတ်မကောင်းဖြစ်သည်၊ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်သည်၊ စိတ်
ဆင်းရဲသည် 2. feel depressed, be discouraged

အားငယ်သည်၊ စိတ်ဓာတ်ကျသည် 3. worry စိုးရိမ်သည်၊

စိတ်ပူသည် 4. feel upset စိတ်ပင်သည်

ocár duniyai **اَلْهَادِيْغَةُ** 1.
boundless, limitless အကန့်အသတ်မရှိသော 2.
incomprehensible, out of this world နားမလည်နိုင်
သော၊ အထူးအဆန်းဖြစ်သကေ၊ သဘောမပေါက်နိုင်သော

ocíkita **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. uneducated,
unlearned ပညာမတတ်သော၊ အတွေးအကြံမရှိသော 2.
illiterate ပညာမဲ့သော၊ စာမတတ်သော

ocót **اَلْهَادِيْغَةُ** unruly ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရသော

ocúida **اَلْهَادِيْغَةُ** inconvenient, difficult
အဆင်မပြေသော၊ ခက်ခဲသော

ocúd **اَلْهَادِيْغَةُ** medicine (traditional
medicine, natural medicine, home remedy) တိုင်း
ရင်းဆေးဝါး

ocúddo **اَلْهَادِيْغَةُ** naughty ဆိုးသော၊ ခပ်ကြမ်းကြမ်း၊
စကားနားမထောင်သော၊ မဟာတရားလျှပ်ပေါ်သော

ocúk **اَلْهَادِيْغَةُ** sickness နေမကောင်းခြင်း

ocúk laga **اَلْهَادِيْغَةُ** feel sick မ
ကျန်းမာဘဲနေသည်၊ နေမကောင်းဖြစ်သည်

ót **اَلْهَادِيْغَةُ** mark အမှတ်အသား

ót faa **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. realize, understand
အသိတရားရသည်၊ သဘောပေါက်မိသည် 2. recognize,
notice မှတ်မိသည်၊ သတိရမိသည်

ót gorí luwa **اَلْهَادِيْغَةُ** keep in
mind, remember မှတ်ယူသည်

oti **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. too much (of a good thing) ထူးထူး
ကဲကဲ၊ ကောင်းလွန်းစွာ၊ များလွန်းစွာ 2. overqualified အတတ်
လွန်သော၊ အရည်အချင်းများလွန်သော

ótin **اَلْهَادِيْغَةُ** hótin **اَلْهَادِيْغَةُ** co-wife တလင်
တည်းမယား၊ မယားငယ်

oticáni **اَلْهَادِيْغَةُ** 1. uncomfortable ငြီးငွေ့
သော၊ အဆင်မပြေသော 2. stuffy, muggy လှောင်သော၊
အောက်သိုးသိုးဖြစ်သော

ótiya **اَلْهَادِيْغَةُ** Here it is!, Here! ဒီမှာ

ótolla **اَلْهَادِيْغَةُ** so, for that reason, because of
that ဒါကြောင့်၊ ထိုကြောင့်ကြောင့်

otuú **اَلْهَادِيْغَةُ** sweetheart, dear သားရေ၊ သမီးရေ

ótunot **اَلْهَادِيْغَةُ** at that moment, at that
time ထိုအချိန်တွင်

ótuwa **اَلْهَادِيْغَةُ** There!, There it is! အဲဒီမှာ

ottót **اَلْهَادِيْغَةُ** on time, in time အချိန်မှန်၊ အချိန်မီ

© Pixabay License
| **oónǵá** hook

óth thithi faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ fōth
thithí faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ hóth thithí
faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ cattle egret
ကျကျောင်းမျှင်း

ozad اَلْعَصْدَاذُ allergy, allergic reaction စာတမ်း
တည့်ခြင်း

óu اَلْهُ Dear ..., Oh ... အို...

Ou اَلْهُ

oukule اَلْهَظْسَلُ that side, across, the
opposite side ထိုဘက်ခြမ်းမှာ

ouñl اَلْهَنْدَالُ oul اَلْهَنْدَالُ finger လက်ချောင်း

ouñl dahá اَلْهَنْدَالُ صَاحِبُ أَنْفٍ 1. wag one's
finger at (somebody) လက်ညှိုးထိုးသည် 2. point at
(something) or somebody) ညွှန်ပြသည်၊ လက်ညှိုးထိုး
သည်

ouli diya اَلْهَلْبِ حَيْثُ أَلِ دَى sing a lullaby ကလေး
သိပ်သီချင်းဆိုသည်၊ ကလေးချောစားဆိုသည်

ouñlor girá اَلْهَنْدَالُ عَيْتُ أَنْفٍ كَرٍ finger joint,
knuckle လက်ချောင်းဆစ်

O اَلْهُ

óun faik اَلْهَنْدَالُ فَايْكَ hóun faik حَنْ
فَيْكَ vulture လင်းတ

óur úwa اَلْهَلَا اَلْهَضَارُ lose the way လမ်း
ပျောက်သည်

óuri اَلْهَنْدَارُ hóuri اَلْهَنْدَارُ mother-in-law
ယောက္ခမ

óuñri اَلْهَنْدَارُ حَنْ hounri اَلْهَنْدَارُ pumpkin မြွေပုစွန်

óuñri ák اَلْهَنْدَارُ لَظْأَنْفٍ pumpkin leaf မြွေပုစွန်ရွက်

óuñri gas اَلْهَنْدَارُ عَصْدَانٍ pumpkin plant
မြွေပုစွန်

óuroi اَلْهَنْدَارُ اَرْگُو órgwa اَلْهَنْدَارُ hóroi
mustard seed မုန်ညင်းစေ့

Ou اَلْهُ

ouza اَلْهَزَ swiftly မြန်မြန်ဆန်ဆန်

U اَلْهُ

ui اَلْهَيْ termite ခြ

uúñi اَلْهَيْ مَوْتَرُ mortar for hulling rice ဆုံ

uibá اَلْهَيْ 1. that one, that person, him,
her ထိုသူ 2. he, she, it ၎င်း၊ သူ

uibár اَلْهَيْ that one's, that person's ထိုသူ၏

uñíjja اَلْهَيْ 1. coop (chicken) ဆောင်း၊ ကြက်
လှောင်အိမ် 2. bamboo floor ဝါးကြမ်းခင်း

uñíjja gór اَلْهَيْ 1. stilted bamboo
house ဝါးကြမ်းပြင်ခင်းထားသောအိမ်၊ ခြေတိုင်ရှည်အိမ်

uin اَلْهَيْ louse, lice (plural) သန်း

uit اَلْهَيْ otter ဈ

uñít úwa اَلْهَيْ turn over,
capsize, face plant မှောက်သည်

uñít gorá اَلْهَيْ turn upside
down မှောက်စေသည်

uñít thikka اَلْهَيْ upside down
မှောက်သော

uitar اَلْهَيْ his (far) ထိုသူ၏

uitará اَلْهَيْ they (far) ထိုသူတို့

uitarár اَلْهَيْ their (far) ထိုသူတို့၏

uitaráre اَلْهَيْ (to) them (far) ထိုသူတို့
ကို

uitaré اَلْهَيْ (to) him (far) ထိုသူကို

uite **سَلْبَاتِ** he (far) ထိုသူ

uñittole **سَلْبَاتِ** the space below a
stilted house ကြမ်းပြင်အောက်၊ အိမ်အောက်

uizzóti **سَلْبَاتِ** stubborn, insistent ခေါင်းမာ
သော၊ စွဲမြဲမြဲ၊ ခွတ်တရုတ် အတင်းအကျပ်နိုင်သော

uor mikká **فَعْدَ مِطَّوَرٍ** upward အထက်သို့၊
အပေါ်သို့

uora ori **اَرَا فَعْدَ** ora ori **اَرَا**
1. continuously အဆက်မပြတ် 2. again and
again, repeatedly ထပ်တလဲလဲ

uore **فَعْدَ** 1. over, on, above အပေါ်တွင်၊ အပေါ်မှ
2. upper, on top အပေါ်

uottú **فَعْدَ** 1. above, over အပေါ်မှ 2. on အပေါ်
မှ 3. from above အပေါ်က

ubbiya **سَلْبَاتِ** sleeptalk အိပ်ပျော်စဉ်
စကားပြောသည်

udár **سَلْبَاتِ** loan, borrowed item ချေးငွေ၊ ချေး
ထားတဲ့ပစ္စည်း

udár diya **سَلْبَاتِ** lend ချေးပေးသည်

udár gorá **سَلْبَاتِ** rescue, save,
liberate, set free ကယ်ဆယ်သည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

udár luwa **سَلْبَاتِ** borrow ချေးယူသည်

úde **سَلْبَاتِ** húde **سَلْبَاتِ** cude **سَلْبَاتِ**
cúde **سَلْبَاتِ** only, just, simply, plainly
သာလျှင်၊ တစ်ခု(သို့)တစ်ဦးတည်းသာဖြစ်သော

údin **سَلْبَاتِ** cúdin **سَلْبَاتِ** dry season,
summer နွေရာသီ

údinna dán **سَلْبَاتِ** cúdinna dán
dry season rice နွေစပါး

udul fúdul **سَلْبَاتِ** mixed up,
jumbled, disordered မရီမရဲ

údda **سَلْبَاتِ** even, also ...တောင်မှ

úf **سَلْبَاتِ** oof, ouch, ow အိုး

ufái **سَلْبَاتِ** benefit, result ရလဒ်၊ အကျိုးအမြတ်

uggwá **سَلْبَاتِ** 1. a, an တစ်ခု၊ တစ်ကောင်၊ တစ်
ယောက် 2. one တစ်လုံး၊ တစ်ခု

ukil **سَلْبَاتِ** wokil **سَلْبÁT** 1. lawyer
ရှေ့နေ 2. matchmaker, marriage broker အောင်သွယ်

úkka **سَلْبَاتِ** hookah တမာကူဆေးတံ

úkkaththa **سَلْبَاتِ** local official,
chairman, mayor ဥက္ကဋ္ဌ

ul **سَلْبَاتِ** mushroom မှု

ulán **سَلْبَاتِ** udder နို့အုံ

ulu **سَلْبَاتِ** ululation မြည်တမ်းခြင်း

ulu diya **سَلْبَاتِ** ululate မြည်ကြွေးသည်

uldha **سَلْبَاتِ** 1. opposed, against,
contrary ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော 2. reverse ပြောင်းပြန်ဖြစ်
သော 3. upside down, inside-out ထက်အောက်
ပြောင်းပြန်

uldha sam uça **سَلْبَاتِ** torn cuticle လက်စွယ်ငုပ်ခြင်း

úlluk **سَلْبَاتِ** gibbon မျောက်လွဲကျော်

um **سَلْبَاتِ** warmth နွေးထွေးခြင်း

um diya **سَلْبَاتِ** brood ဥပေါက်စေရန်ပင်
သည်

um gas **سَلْبَاتِ** ung gas **سَلْبَاتِ**
nipa palm, mangrove palm နီပင်

um gula **سَلْبَاتِ** ung gula **سَلْبَاتِ**
nipa palm fruit နီပသီး

ummit gorá **سَلْبَاتِ**
1. hope မျှော်လင့်သည် 2.
expect မျှော်လင့်သည်၊ မျှော်မှန်းသည်

ummot **سَلْبَاتِ**
disciple နောက်လိုက်၊ တပည့်

umra **سَلْبَاتِ** small pilgrimage, Umrah မက္က
ဇ်မြို့တော်ခရီးစဉ်၊ အွမ်မရာ

uún **سَلْبَاتِ** those ထိုအရာများ

unái zaá **سَلْبَاتِ** melt အရည်ပျော်သည်

unduijja **سَلْبَاتِ** buck mouse ကြက်မို

undur **سَلْبَاتِ** 1. mouse ကြက် 2. rat ကြက်

undurni **سَلْبَاتِ** doe mouse ကြက်မ

unnúic **سَلْبَاتِ** nineteen ဆယ့်ကိုး၊ ၁၉

unnúicótor zomana **سَلْبَاتِ**
19th century ၁၉ ရာစု

ura **سَلْبَاتِ** 1. fly ပျံသန်းသည် 2. make fly, let fly
ပျံသန်းစေသည် 3. winnow လှေ့သည်

ura **سَلْبَاتِ** cowshed နွားတင်းကုပ်

úñra **سَلْبَاتِ** 1. thresh စပါးနယ်သည်၊ တလင်းနယ်သည်
2. trample, step on ခြေနှင်းသည်

Public domain
um gula nipa palm
fruit

urainna **أُرَيْنِمَ** uruinna **أُرَيْنِمَ**
fledgeling အမွေးအတောင်ပေါက်သော
ငှက်ကလေး၊ ပျံသန်းခါးငှက်ကလေး

úrum **أُرُومَ** úrung **أُرُومَ** puffed rice
ဆန့်ပေါက်ပေါက်

úrustul **أُرُسْتُلَ** hectically,
chaotically, tumultuously, in hustle and bustle
အဝှံအဝှံကျက်ကျက် အံ့အံ့ကြွကြွ

urút **أُرُوتَ** crashing sound မြှန်းခနဲကျသံ

urha bolá áf **أَفْ** Daudin's bronzeback မြွေပွေးတစ်မျိုး

urhan mara **مَرَّ** fly ပျံသန်း
သွားသည်

uçá **أُحَا** 1. rise, get up, arise တက်သည်၊ မြင့်တက်
လာသည်၊ ထသည် 2. climb တက်သည် 3. enter ကားပေါ်
တက်သည်

uçá **أُحَا** attend တက်ရောက်သည်

úuça **أُحَا** hey dude, buddy ဟေ့လူ

uçán **أُحَا** front yard ခြံဝင်းနံရံလွတ်

úuçe **أُحَا** over there ဟိုမှာ

uçí zaa **زَ** get out, leave ထသွားသည်

usíla **أُسِلَا** 1. unexpected help, godsend
ဘုရားမခြင်း၊ မမျှော်လင့်သည့် ကံကောင်းခြင်း 2. support,
sustainer, refuge မှီခိုအားကိုးရာ

uñsoilla **أُسَيْلَا** high မြင့်သော

usol **أُسُل** 1. height, altitude အမြင့် 2. high မြင့်သော

usol gorá **أُسُلْ** raise မြှင့်စေသည်

usúl **أُسُلْ** rule, regulation စည်းကမ်း၊ စည်းမျဉ်း

uskai diya **أُسَكَيِ** incite
လှုံ့ဆော်သည်၊ သွေးထိုးသည်

ustat **أُسْتَدَّ** teacher, instructor ဆရာ၊ ဆရာမ

úñca **أُنْشَ** pant, breathe heavily အသက်ပြင်း
ဖြင်းရှူသည်

úñciyar **أُنْشِيرَ** 1. alert, cautious သတိထားသော 2.
careful သတိရှိသော

úñciyar gorá **أُنْشِيرَ** warn
သတိပေးသည်

úñciyar táka **أُنْشِيرَ** be
careful, be cautious သတိရှိရှိနေသည်

uñta **أُنْت** 1. itch ယားသည် 2. scratch
ကုတ်သည်၊ ခြစ်သည်

uñta **أُنْسَ** pestle ကျည်ပွေ

uñtani **أُنْتَانِ** itch
ယားယံခြင်း

uñtara **أُنْتَرَا** boil
over ဝေကျသည်၊ လျှံကျဖတ်သည်၊
ပွက်ပွက်ဆူသည်

útimma **أُتِمَمَ** brown boobook ခပ်ပုပ်

utóille **أُتَيْلَ** re-infected, flared up ပြန်
ပေါ်လာသော

utúinna **أُتْنِ** Sweetheart, Honey,
Dear သားရယ်

uttom **أُتْنَمَ** excellent
ထူးကဲသော၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်သော၊ ပြောင်မြောက်သော

uttor **أُتْرَ** North မြောက်ဘက်၊ မြောက်ပိုင်း၊ မြောက်
အရပ်

uttor mikká **أُتْرَ** northward
မြောက်ဘက်သို့

uñth **أُنْث** camel ကုလားအုတ်

uñth **أُنْث** lip နှုတ်ခမ်း

uñth fáça **أُنْثَ** dry lips, chapped
lips အက်ကွဲသောနှုတ်ခမ်း

uñth haça **أُنْثَ** cleft lip နှုတ်ခမ်းကွဲ

uthal **أُثْلَ** tall, able-bodied တောင့်တောင့်
မောင်းမောင်း

úwa **أُوَا** 1. be, happen ဖြစ်သည်၊ ရှိသည် 2.
become ဖြစ်လာသည် 3. yield, produce ထွန်းကားသည်၊
ဖြစ်မြောက်သည်

úuwa **أُوَا** over there ဟိုမှာ

uzal **أُزَلْ** torch တုတ်မီး

uzan **أُزَن** 1. against, opposite direction
ဆန့်ကျင်သော 2. upstream ရေဆန်သော

uzár **أُزَار** carpenter, builder လက်သမား

uzir **أُزِيرَ** government official, minister
အမတ်၊ ဝန်ကြီး

uzoiija **أُزُوجَا** 1. noisy person ဆူညံသူ၊ စကား
အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောသူ 2. noisy ဆူညံသော

uzón **أُزُون** weight အလေးချိန်

uzón mafoni **أُزُونْ** scale,
weighing scale ချိန်ခွင်

Public domain
uñta 2 pestle

uzoor **اُزُور** 1. noise ဆူညံမှု 2. uproar အကြွေ

uzoor diya **اُزُور دِي** make noise ဆူညံသည်

uzu **اُزُ** straight ဖြောင့်တန်းသော

uzu bana **اُزُ بَنَ** **اُزُ بَنَ** **اُزُ بَنَ** ozu bana **اُزُ بَنَ** **اُزُ بَنَ** perform one's ablutions ဝူဇု ဖြုလုပ်သည်။ ကိုယ်လက် ဆေးကြောသန့်စင်သည်

uzu gorá **اُزُ غَوْرَا** straighten ဖြောင့်အောင် လုပ်သည်

uzúitta **اُزُيْتَا** stubborn, hard-headed ခေါင်းမာသော၊ နောက်မဆုတ်သော၊ အလျော့မပေးနိုင်သော

B ج ب

baá **بَاآ** climb တက်သည်

baá **بَاآ** guide somebody, educate ထိန်းချုပ်သည်၊ ညွှန်ပြသည်၊ လမ်းကြောင်းပေးသည်၊ လမ်းညွှန်သည်။

baá **بَاآ** 1. blow (wind) လေတိုက်သည် 2. play the flute တီးမှုတ်သည် (ပလွေ)

baá **بَاآ** 1. paddle, row လှော်ခတ်သည် (လှေ) 2. row လှော်ခတ်သည် 3. float ဖော့သည်၊ ပေါလောသည်၊ ဖျော့ပါသည်

bai **بَاي** 1. along အားဖြင့် 2. through ဖြတ်သန်း သွား၍

bái **بَاي** brother အစ်ကို၊ ညီ၊ မောင်

baái **بَاي** not fresh, limp, wilted, worn-out, faded ပျိုးနွမ်းသော

báinir **بَايْنِير** woven basket တောင်း

báifut **بَايْفُت** nephew တူ

baiggá **بَايْغَا** tiger (m) ကျား

baigganí **بَايْغَانِي** tiger (female), tigress ကျားမ

báiggo **بَايْغُو** luck ကံတရား၊ ကံကောင်းခြင်း

baijja **بَايْجَا** 1. knock ခေါက်သည် 2. strike ထုသည်၊ ရိုက်သည်

baikka **بَايْكَ** credit အကြွေး

báil diya **بَايْ دِي** 1. trick, use subterfuge ပရိယာယ်ဆင်ခြင်းသုံးသည်၊ သွေးဆောင်

ဖြားယောင်းသည် 2. placate with false promise ထင်အောင်လုပ်သည်၊ လုပ်မည်ဟုပြော၍စိတ်တည်ငြိမ်စေသည်

baila mas **بَايْلَا مَسْ** tank goby, flat-headed goby ဂိုဗီငါး၊ ကသပိုးငါးမျိုး

bain diya **بَايْ دِي** build, construct ဆောက်လုပ်သည်၊ တည်ဆောက်သည်

báaina **بَايْنَا** nephew တူ

bainna **بَايْنَا** goldsmith, jeweller ရွှေပန်းထိမ်

baic **بَايْ** twenty-two နှစ်ဆယ်နှစ်၊ ၂၂

baickúth **بَايْكُث** movie ရုပ်ရှင်ကား

baicca **بَايْ** baby, infant ဖိုဖိုကလေး၊ ကလေးငယ်

baicca dani **بَايْ** uterus သားအိမ်

baait **بَايْ** receiving the teaching of a "Firr" ရင်ကျက်လာခြင်း

baitulla **بَايْتُلَّ** Kaaba, Ka'bah ကာအ်ကာ ကျောင်းတော်

baiththá **بَايْثْثَا** short တိုသော၊ ပုသော

baiththá manúic **بَايْثْثَا مَنْوَيْ** little person, dwarf, person of short stature လူပု၊ အရပ်ပု

baiyoinna rong **بَايْ** purple ခရမ်းရောင်

baiyon **بَايْ** eggplant, aubergine ခရမ်းသီး

babá **بَابَا** daddy, father ဖေဖေ၊ အဖေ

bábi **بَابِي** sister-in-law (brother's wife) ယောက်မ

baabute **بَابُت** about, regarding နှင့် ပတ်သက်၍၊ နှင့်စပ်လျဉ်း၍

bad diya **بَاد دِي** 1. abrogate, cancel ပယ်ဖျက်သည်၊ ဖျက်သိမ်းသည် 2. ignore လျစ်လျူရှုသည်၊ မျက်ကွယ်ပြုသည်၊ ထားလိုက်သည်

bañdá **بَانْدَا** bound တုပ်ထားသော၊ စည်းသော

bañdá **بَانْدَا** construction ဆောက်လုပ်ရေး၊ တည်ဆောက်ရေး

bañdá **بَانْدَا** 1. build တည်ဆောက်သည်၊ ဆောက်လုပ်သည် 2. tie, bond ချည်နှောင်သည်

bañdá diya **بَانْدَا دِي** pawn ပေါင်နံ့သည်

bañdá diya **بَانْدَا دِي** castrate (an animal) သင်းကွပ်သည်

CubickGamerTCT, CC BY-SA 4.0
baiyoinna rong
purple

bañdá hoppi لَصَحْمَقَرَّ بَيْدُ حَبَّ cabbage
ဂေါ်ဖီထုပ်

badam لَصَحْمَا بَدَمْ peanut မြေပဲ

badam báza لَصَحْمَا لَطَلَمَ بَدَمْ بَزْ peanut brittle,
peanut chikki မြေပဲကြော်

badam gas لَصَحْمَا عَصَدَ بَدَمْ گَسْ peanut plant
မြေပဲပင်

baáde لَصَحْبُ بَادٍ 1. later နောက်ကျတော့၊ နောက်တော့၊ နောက်
2. then ဒီနောက်၊ ပြီးတော့၊ နောက်ပြီးတော့ 3. after,
afterwards အပြီးမှာ၊ ပြီးတဲ့အခါ၊ အပြီးတွင် 4. next အဲဒီ
နောက်၊ ဒီနောက်မှာ၊ ထို့နောက်

bañdi لَصَحْبِ بَيْدِ female servant အစေခံမ၊ ကျွန်မ

bádi áñc لَصَحْبِ لَضَعْدِ بَادِ أَنْشْ white duck ဘဲဖြူတစ်
မျိုး

bañdor لَصَحْفَا بَنْدَرْ bandur
monkey မျောက်

baádur لَصَحْفَا بَادُرْ bahádur لَصَحْفَا بَادُرْ
brave ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော၊ ရဲရင့်သော၊ သူရဲကောင်းဆန်သော

baáduri لَصَحْفَا بَادُرِ baháduri لَصَحْفَا بَادُرِ
valor, heroism, bravery ရဲစွမ်းသတ္တိ

baf لَقَدْ بَفَّ father အဖေ

báf لَقَدْ بَفَّ water vapor, steam ရေခဲခွေခွေ အငွေ့

báfa لَقَدْ بَفَّ 1. think စဉ်းစားသည်၊ တွေးကြသည်၊
စိတ်ကူးသည် 2. imagine စိတ်ထဲမှန်းကြည့်သည်၊
စိတ်ကူး၊ စိတ်သန်းထုတ်သည်

báfa sinta لَقَدْ فَرَمَلِمَ بَفَّ سِنْتَ thinking စဉ်း
စားခြင်း

báfani لَقَدْ فَهَمَ بَفَّ thinking တွေးခေါ်ခြင်း၊ စဉ်းစား
ဆင်ခြင်မှု

bafdana لَقَدْ فَهَمَ بَفَدَا forefathers, ancestors ဘိုး
ဘေးဘီဘင်

bafmaa لَقَدْ فَهَمَ بَفَّ ماا bafmaa لَقَدْ فَهَمَ بَفَّ
parents မိဘ

baga لَقَدْ بَغَّ contract farming livestock
စပ်တွဲလုပ်ငန်း

bagan لَقَدْ بَغَنَ garden ပန်းခြံ

bagi لَقَدْ بَغَّ insurgent သူပုန်၊ သောင်းကျန်းသူ

bagóla mas لَقَدْ فَهَمَ بَغَلْ مَسْ silver
pomfret အန်းငါးမှတ်

bággitta لَقَدْ بَغَّ بَغْتَ lucky ကံကောင်းသော

bahá لَحْكَمْ بَ 1. nest အသိုက်၊ ငှက်သိုက် 2. hive,
beehive ယုးအုံ

bañhá áf لَحْمَهُ الْفَدِيحَ أَفْ greater black krait
ငန်းတော်ကျား

bahána لَحْمَهُ بَحْنُ excuse ဆင်ခြင်၊ ဆင်ခြေပေးခြင်း

bahol لَحْمَهُ بَحْلُ 1. bark သစ်ခေါက် 2. shell အခွံ 3.
skin, peel အစုအပြေးပါး

bahór لَحْمَهُ بَحْرُ coriander
seeds နံနံစေ့

bahór fata لَحْمَهُ بَحْرُ فَتَ boór fata لَحْمَهُ بَحْرُ فَتَ
cilantro, coriander
leaves နံနံရွက်၊ နံနံပင်

bajan لَحْمَهُ بَجَنَ bazan لَحْمَهُ بَجَنَ
father အဖေ

bajé لَحْمَهُ بَجَ bazé لَحْمَهُ بَجَ
time, o'clock နာရီ

bak لَحْمَهُ بَكْ tiger ကျား

bak لَحْمَهُ بَكْ rooster crow
တွန့်သံ၊ တအာအာအော်ခြင်း

bák لَطَبْتُ بَكْ 1. share, portion, part ဝေစု 2.
division, section, zone အပိုင်း

bák diya لَطَبْتُ بَكْ دِي give a portion ဝေစု
ပေးသည်

bák gorá لَطَبْتُ بَكْ كَرْ divide into shares
ဝေမျှသည်

baki لَطَبْتُ بَكْ 1. credit, debt အကြွေး 2. remainder
အကြွင်းအကျန်၊ ကျန်ငွေ

baki لَطَبْتُ بَكْ muskmelon, honeydew,
cantaloupe သခွားသီး၊ သခွားမွှေးသီး

bal لَحْمَهُ بَلْ pubic hair ကူခြေမွေး

bañ lَحْمَهُ بَنْ simpleton, uneducated person ငန၊
ငအ၊ ပညာမဲ့

balá لَحْمَهُ بَلْ good, welfare ကောင်းမွန်မှု၊ ကောင်းကျိုး၊
သာယာရေး

bála لَحْمَهُ بَلْ good ကောင်းသော

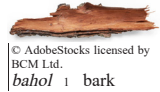
bála gori لَحْمَهُ غَرِي بَلْ well ကောင်းမွန်စွာ၊
ကောင်းကောင်း

bañla gújja لَحْمَهُ غُجْجَ بَنْ gangetic ailia
ငါးနုတစ်မျိုး

bála laga لَحْمَهُ لَغَا feel good
နေကောင်းသည်

balaiyi لَحْمَهُ بَلَي good, welfare ကောင်းမွန်မှု၊
ကောင်းကျိုး၊ သာယာရေး

baalek لَحْمَهُ بَلَكْ adolescent အရွယ်ရောက်သော

© AdobeStocks licensed by BCM Ltd.
bahol 1 bark
bahol 2 shell

© Ovidiu Marius Stefanuc, CC BY-3.0
bahol 3 skin, peel

balí **لَحْلَبْ بَلِي** nose ring, septum ring နာကွင်း

balok **لَحْلَطْ بَلَاكْ** sexually mature ရင့်သန်သော၊ လူလားမြောက်သော

balu **لَحْلَسْ بَال** sand သဲ

balúic **لَحْلُسْبَعْدُ بَلُوشْ** pillow ခေါင်းအုံး

balur moidan **لَحْلُسْ مَوَيْدَانْ** desert သဲကန္တာရ

bálluk **لَحْلُسْ بَالُوكْ** bear ဝက်ဝံ

bállukor sóo **لَحْلُسْ لُوكُورْ سُو** bear cub ဝက်ဝံပေါက်

balthí **لَحْلَبْ بَلْثِي** bucket ဖုံး

balwa **لَحْلَاوْ** sandy, grainy အစအနထွေကျသော၊ သဲများသော

bam **لَحْلَمْ** vicinity, surroundings ပတ်ဝန်းကျင် နယ်မြေ

baám **لَحْلَمْ** balm အကြောလိမ်းဆေး၊ ပရုပ်ဆီ

bam gas **لَحْلَمْ** eucalyptus tree ယူကလစ်ပစ်၊ ငှက်မြောက်ပင်

bamboijjá **لَحْلَمْ** run away without a plan လျှောက်ပြေးသည်

bambu **لَحْلَمْ** exhaust pipe အိတ်ဇောပိုက်၊ မီးခိုးထုတ်ပြွန်

ban dhaikká **لَحْلَمْ** on the left side ဘယ်ဘက်မှာ၊ လက်ဝဲဘက်မှာ

ban dhák **لَحْلَمْ** bañát ¹ left, left-hand side, on the left side ဘယ်ဘက်၊ လက်ဝဲဘက်

bana **لَحْلَمْ** only သာလျှင်၊ ယဲ၊ တစ်ဦးတည်း

bana **لَحْلَمْ** 1. make ပြုလုပ်သည်၊ ထုတ်လုပ်သည် 2. create, design, develop ဖန်တီးသည်၊ တီထွင်သည် 3. build ဆောက်လုပ်သည်၊ ဖန်တီးစီစဉ်သည် 4. tie ချည်သည်၊ ချည်နှောင်သည်

banaouti **لَحْلَمْ** made up, false, fake တီထွင်ဖန်တီးထားသော

báñni **لَحْلَمْ** báni niece, sister's daughter ဘုမ

banoni **لَحْلَمْ** labor charge, fee လုပ်အားခ၊ လက်ခံ

bañndóni **لَحْلَمْ** bindings ချည်စရာ

baandha **لَحْلَمْ** veranda, terrace အိမ်ဘေးဝရန်တာ၊ အိမ်ပြင်ကြမ်းခင်း

Public domain
bali nose ring,
septum ring

bángga **لَحْلَمْ** bāñga break ကျိုးပဲ့သည်

bángga **لَحْلَمْ** cracked, broken, damaged ပျက်စီးသွားသော

bánggasúra **لَحْلَمْ** broken in pieces, destroyed အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာပျက်စီးသော

bánggi zaa **لَحْلَمْ** break apart ကျိုးပဲ့သွားသည်၊ ကွဲသွားသည်

bár **لَحْلَمْ** yoke, carrying pole ဝမ်းပိုး

bara **لَحْلَمْ** increase တိုးပွား၊ များပြားလာသည်၊ တက်သည်

bara **لَحْلَمْ** fish retaining fence ငါးပိုက်ထရံ

bára **لَحْلَمْ** deceive, cheat, rip off လှည့်စားသည်

bára **لَحْلَمْ** rent အငှားခ၊ အိမ်ငှားခ

bara bañda **لَحْلَمْ** splint ကျပ်စည်းတုစည်းသည်

bára gorá **لَحْلَمْ** 1. rent ငှားရမ်းသည် 2. reserve, book in advance ကြိုငှားသည်၊ ကြိုတင်မှာသည်

barái luwa **لَحْلَمْ** 1. receive လက်ခံရရှိသည်၊ ရယူသည် 2. welcome ကြိုဆိုသည်

barái zaa **لَحْلَمْ** pass, overtake ကျော်တက်သည်၊ ဖြတ်ကျော်သည်

barábari **لَحْلَمْ** disagreement, argument, debate, dispute, fight, verbal fight အငြင်းအခုံ

barábári diya **لَحْلَمْ** argue စကားများသည်၊ ငြင်းခုံသည်

bárang **لَحْلَمْ** rice basket ဆန်တောင်း

baáre **لَحْلَمْ** baáire out, outside အပြင်ဘက်တွင်၊ အပြင်ကို

baáre zaa **لَحْلَمْ** 1.

go out အပြင်သွားသည် 2. pass

stool (often meant as

diarrhea) ဝမ်းသွားသည် 3. go to

the bathroom အိမ်သာတက်သည်

bari **لَحْلَمْ** door barricade bar ကန့်လန့်ကျင်း၊ တံကျင်း

bari **لَحْلَمْ** strike, lash ရိုက်ချက်

bári **لَحْلَمْ** heavy လေးသော၊ အလေး

bari háa **لَحْلَمْ** be hit, be beaten, suffer

a blow အထိုးခံရသည်၊ အရိုက်ခံရသည်

Public domain
bár yoke, carrying pole

© IOM RCMC (used with permission)
bárang rice basket

bari mara مَرَّ مَرَّ hit, beat ရိုက်သည်

barík بَارِك 1. expert ကျွမ်းကျင်သော၊ အတွေ့အကြုံရှိသော၊ ဝါရင့်သော 2. exceptionally good, brilliant, outstanding အရမ်းကောင်းသော၊ ထူးချွန်သော၊ သာလွန်ကောင်းမွန်သော

baricá رَيْش rainy season, monsoon season မိုးရာသီ၊ မုတ်သုံရာသီ

bariza بَرَز garden ပန်းခြံ

baró بَر twelve ဆယ့်နှစ် ၁၂

barúlla بَرُل fast growing အမြန်ကြီးထွားလာသော

barus بَرُس explosives, explosive material ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်း၊ ယမ်း၊ ဖြောက်အုံး

bárgwa بَرِغُو 1. carrying pole ထမ်းပိုး၊ 2. hen pecked husband 3. supportive friend, beast of burden (figurative), squire (figurative)

baárkule بَارِكُل outside အပြင်ဘက်မှာ

baça بَچ wedding gift table မင်္ဂလာကလေးပွဲတင်စာပွဲ

baça بَچ exchange rate ငွေလဲနှုန်း

báça بَچ low tide ဒီရေကျခြင်း

baça mas مَس mullet (corsula, four-eyed fish) ကာလူးငါး၊ ကာဘီလူးငါး

bácaa zaa ز ebb tide, falling tide ဒီရေကျခြင်း၊ ရေကျ

baçí بَچ short တိုတောင်းသော၊ အတို

báçiya بَچِي weeds and stickers ပေါင်းပင်များ

baçoil بَچِيل chisel ဆောက်

báçoil بَچِيل common quail ငှက်

bás بَاس stack အုပ်

baás بَاس bus ဘတ်စ်ကား

baás oktot أَكْت occasionally ကြိုးကြားကြိုးကြား၊ ရဲဖန်ရဲခါ

basa بَاس 1. save, rescue ကယ်သည်၊ ကယ်ဆယ်သည်

Public domain
bari door
barricade bar

2. survive, live, remain အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သည် 3. choose, select ရွေးချယ်သည်၊ ရွေးထုတ်သည်

basa mas مَس basa (fish) ငါးနု တစ်မျိုး

basai louya لَوِي سَاصِ savior ကယ်တင်သူ

basi táka تَاصِ 1. avoid, stay away လွှဲရှောင်သည်၊ ရှောင်ကြဉ်သည် 2. remain ကျန်သည် 3. survive အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သည်

basón بَاسَن plate ပန်းကန်

baássóra بَاسَر 1. seaside road ကမ်းရိုးတန်းလမ်း၊ 2. riverside road ကမ်းနားလမ်း

bac بَاص odor အနံ့၊ အနံ့ဆိုး

bañc بَاص bamboo ဝါး၊ ဝါးလုံး

bac uça أُص smell bad, stink အနံ့ဆိုးထွက်သည်၊ နံ့စော်သည်

bac úwa أُو be rotten ပုပ်သိုးလာသည်

bañc bola áf أَف bamboo pit viper မြွေစိမ်းမြီးခြောက်

bañc dhuwa دُو bamboo grove, bamboo forest ဝါးနုတော၊ ဝါးပင်အုပ်

bañc furoil فُروِيل bamboo shoot မျှစ်

bañc gas گَاس bamboo plant ဝါးပင်

bañc halantor áf أَف alive keelback wart snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

bañc hosur áf حُسر أَف common kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

bacá بَاص hut တဲကုပ်

báca بَاص 1. floating ဖျော့ပါသော 2. vagabonding, drifting အလေ့လိုက်သော၊ ပေါက်လွတ်ပိစားနေသော၊ ပေါက်ကရဲနေသော

Public domain
bacá hut

báca بَاص float ဖျော့ပါသည်

bácani بَاص floating ပေါလောဖျော့နေသော

bací بَاص whistle ခရာ၊ ဝီစီ

báci بَاص inhabitant, resident နေထိုင်သူ

báñco بَاص colander ဆန်ခါ

© AdobeStocks licensed by
BGM Ltd.
bácoil common
quail

bañcór búr بَنْشَر بُر **bañcór** bamboo raft ဝါးစာင်

bañcór dhuañ بَنْشَر دُو **bañcór** bunch of bamboo logs ဝါးအုပ်

bañcór gór بَنْشَر گَر **bañcór** bamboo house ဝါးအိမ်

baccú لَمَّصْدُ بَشْ **baccú** safe, lockbox မီးခံသေတ္တာ၊ အာမခံသေတ္တာ

bañát لَمَلَامِ بَنَ اَنْ **bañát** left hand ဘယ်ဘက်လက်၊ လက်ဝဲဘက်လက်

bat dani لَمَلَمَصْمِ بَت دَن **bat dani** lunch box ထမင်းချိုင့်

bát faní فَانِ فَصْمِ بَت **bát faní** meal အစာရေစာ၊ စားသောက်ခြင်း

bát fiçá فِیْضَ بَت **bát fiçá** sticky rice cooked in a banana leaf မုန့်ဖက်ထုပ်

baáñtara zuk بَنْتَرُ زُكْ **baáñtara zuk** medicinal leech မျှော့တစ်မျိုး

batác لَمَلَمَص بَتَش **batác** 1. wind လေ၊ လေပြင်း 2. air လေ

bati لَمَلِ بَتِ ripe မုည့်သော

bátor bóssi لَمَلَمَص لَقْ بَتَرِ بَسِ **bátor bóssi** rice serving bowl ထမင်းခူးတဲ့ခွက်

bátta لَمَلَمَص بَتَّ **bátta** mashed vegetables အသုပ်၊ သုပ်

batti لَمَلِ بَتِ flashlight ဓာတ်မီး

baáttu لَمَلَمَص بَتَّ from outside အပြင်ဘက်မှ

báttwa لَمَلَمَص بَتْر **báttwa** 1. Myra ဆက်ရက် 2. Jungle myna ဆက်ရက်

báttwa ák لَمَلَمَص لَفْطَ بَتْوَ اَكْ **báttwa ák** a kind of leafy vegetable တင်းရွက်တစ်မျိုး

bath لَمَلَمَص بَتْ rubber nipple, pacifier ချိုလိမ်၊ နို့လိမ်

bathár لَمَلَمَص بَتْر butter ထောပတ်

bayák لَمَلَمَص بَیْ bayá choker necklace ဘယက်၊ လည်ကပ်

baáz لَمَلَمَص بَر some လူတချို့

A_Fructibus, Public Domain
bañco colander

Public domain
bañcór búr bamboo raft

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
bat dani lunch box

baza لَمَلَمَص بَر 1. strike ထိုးသည် 2. knock ထုသည်၊ ခေါက်သည် 3. touch ထိတွေ့သည် 4. stick ကပ်သည် 5. trap ပိတ်မိသည်

baza لَمَلَمَص بَر play တီးသည်၊ မှုတ်သည်

baza لَمَلَمَص بَر harmonica လေမှုတ် ဘာဂျ

bazá لَمَلَمَص بَر 1. stick ကပ်နေသည်၊ တပ်ထားသည်၊ နှစ်နေသည်၊ ကျုံ့နေသည် 2. hang ချိတ်ဆွဲသည်

báza لَمَلَمَص بَر 1. barren, infertile မြူသော 2. person who is infertile အမြူ

báza لَمَلَمَص بَر fried အကြော်၊ ကြော်ထားသော

bazái لَمَلَمَص بَر next to, attached to တွယ်ထားသော

bazái era لَمَلَمَص لَمَلَمَص بَر hang ချိတ်ထားသည်

bazái diya لَمَلَمَص حِیْطَ بَر دِیْ attach ကပ်ထားသည်

bazáiya لَمَلَمَص بَر beside ကပ်လျက်

bazábázi لَمَلَمَص لَمَلَمَص بَر argument အချေအတင်ပြောခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

bazar لَمَلَمَص بَر market ဈေး

bazargwa لَمَلَمَص لَمَلَمَص بَر poor, low quality အပေါ့စား၊ တိုလီမိုလီ

bazi لَمَلَمَص بَر bet, challenge စိန်ခေါ်ခြင်း၊ ငွေလောင်းခြင်း

baazi لَمَلَمَص بَر 1. father အဖေ 2. paternal uncle ဦးလေး

bazu لَمَلَمَص بَر shirt ရှပ်အင်္ကျီ

bázzı لَمَلَمَص بَر niece (brother's daughter) တူမ (လေး)

beil لَمَلَمَص بِل sun နေ

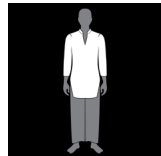
beil uça لَمَلَمَص بِل اُ sunrise နေထွက်ချိန်၊ အရုဏ်တက်ခြင်း

beil góla لَمَلَمَص بِل گُل sunset နေဝင်

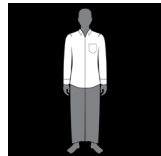
beil thik لَمَلَمَص بِل ثِ noon မွန်းတည့်ချိန်

beilor foór لَمَلَمَص بِل فُ sunlight နေရောင်

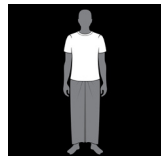
beiman لَمَلَمَص بَمَن disloyal person, unfaithful person သစ္စာမရှိသောလူ၊ သစ္စာမဲ့သောလူ၊ သစ္စာမစောင့်သောလူ

Public domain
bazu shirt

Public domain
bazu shirt

Public domain
bazu shirt

beimani gorá **بَئِمَانِي غَوْرَا** betray
သစ္စာမောက်သည်

beinna **بَئِنْنَا** bínna **بَئِنْنَا** morning မနက်၊
နံနက်ခင်း

beinna sóore **بَئِنْنَا سَوَّوْرَة** early
morning မနက်စောစော၊ မနက်အစောကြီး၊ မိုးလင်းချိန်

beinsáfi **بَئِنْسَافِي** unfair မမျှတသော၊ မ
တရားသော

beizzot **بَئِزَّوْط** beijjot **بَئِجَّوْط** 1.
dishonor, shame, embarrassment ဂုဏ်သရေပျက်ခြင်း၊
ဂုဏ်သိက္ခာကျမှု၊ အရှက်ရခြင်း 2. lack of propriety, being
undignified သိက္ခာမဲ့ခြင်း

beizzot ola **بَئِزَّوْط اَلَا**
disrespectful person, shameless person ရိုသေ
လေးစားမှုမရှိသောရိုင်းပျသူ၊
အရှက်မရှိသူ

beizzot gorá **بَئِزَّوْط غَوْرَا** 1. insult
စော်ကားသည် 2. dishonor, shame ဂုဏ်သရေကျဆင်အောင်
လုပ်သည်၊
ဂုဏ်သရေပျက်သည်၊ သိက္ခာချသည် 3. embarrass အရှက်ရ
စေသည်၊ အရှက်ခွဲသည်

bestostá gorá **بَئِسْتَا غَوْرَا**
arrange, prepare စီစဉ်သည်

bedom **بَدَم** stupid, dull ဉာဏ်တုံးသော၊
ဉာဏ်ထိုင်းသော

bédh baiyon **بَدْه بَايَوْن** pea eggplant
ခရမ်းကစောသီး

befózul **بَفَوْزُل**
pointless, vain, unnecessary
မလိုအပ်သော၊ အလဟဿ

beg **بَغ** bag အိတ်

begana **بَغَنَا** 1. non-
relative အမျိုးမတော်သူ၊ ဆွေမျိုးမစပ်
သူ 2. not related အမျိုးမ
တော်သော၊ ဆွေမျိုးမစပ်သော

begom **بَغَم** Mrs.,
lady ကတော်

begór **بَغَوْر**
homelessness အိမ်မဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ခြင်း၊
အိမ်မဲ့ခြောက်ခြောက်ဖြစ်ခြင်း

beggín **بَغْغِين** beggún **بَغْغُون**
begín **بَغِين** 1. all, every အားလုံး၊
အကုန်လုံး၊ လူတိုင်း 2. everyone, everybody လူတိုင်း 3.
all, every အားလုံး၊ အကုန်အစင်

© Pixabay License
bédh baiyon pea
eggplant

© Pixabay License
bédh baiyon pea
eggplant

beggín úwa **بَغْغِين اُوْوَ** completely
finished အားလုံးပြီးပြီ

beggúla **بَغْغُولَا** everywhere နေရာတိုင်း၊
နေရာတကာ

behañ **بَهَان** bent, crooked, winding ကောက်
ကွေးသော

behañsúra **بَهَانْسُورَا** zigzag
ကွေ့ကောက်သော၊ မြွေလိမ်မြွေကောက်မျဉ်းအတိုင်း

behazor **بَهَاْزَوْر** 1. useless အသုံးမဝင်သော၊
အကျိုးမရှိသော 2. unprofitable အမြတ်အစွန်းမရှိသော၊
အမြတ်မရသော

behol **بَهَوْل** accidentally မတော်တဆ၊
အမှတ်တမဲ့

behosúr **بَهَوْسُور** bekosúr **بَكُوْسُور**
innocent အပြစ်ကင်းသော

behoñc **بَهَوْنْج** unconscious သတိလစ်နေ
သော

bejeli **بَئِيلِي** bijili **بِجِيلِي** lightning
မိုးကြိုး၊ လျှပ်စီးအလင်းတန်း

bejelir foór **بَئِيلِير فَوَّوْر**
flash of lightning မိုးကြိုး
လျှပ်တစ်ပြက်၊ လျှပ်စီးအလင်းတန်း

© Pixabay License
bejeli lightning

bekar **بَكَر** behar **بَهَار**
1. useless အသုံးမဝင်
သော 2. in vain အဓိပ္ပာယ်မဲ့၊ အကျိုး
မဲ့၊ အချည်းနှီးဖြစ်စွာ၊ အလဟဿ

bekar úwa **بَكَر اُوْوَ** 1. be useless
အသုံးမကျဖြစ်လာသည်၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်လာသည် 2. in vain
အဓိပ္ပာယ်မရှိစွာ၊ အကျိုးမရှိစွာ၊ အချည်းနှီးဖြစ်စွာ၊ အလဟဿ

bekuaic **بَكُوْاعِي** inconvenient အဆင်မ
ပြေသော၊ အလိုက်သင့်မဖြစ်သော၊ အားမရသော

beél **بَئِيل** bell ခေါင်းလောင်း

bel fúlora **بَل فُولُورَا**
sunflower seeds နေကြာစေ့

bel gas **بَل گَس** bale tree, Bengal
quince, wood apple ဥသျှစ်ပင်

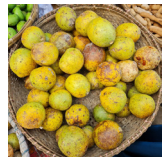
bel gula **بَل گُلَا** wood-apple ဥသျှစ်

bela **بَلا** violin တယော

bela baáni **بَلا باَانِي**
violin bow တယောထိုးတံ

beláb **بَلَاَب**
blackboard သင်ပုန်း

belék **بَلَك** illegal မှောင်ခို
သော၊ တရားမဝင်သော

Public domain
bel gula wood-
apple

belkul لېكۇل bilkul
لېكۇل never လုံးဝ
တယ်အခါမှ

bena بهنا rice straw
torch, fire starter ကောက်ရိုးစည်း
မီးညှစ်ရာ

benal بېنال
disorganized အဆင်မပြေသော၊
အဆင်သင့်မဖြစ်သော

bendhíc بېندھیش
bandage ပတ်ဝါး

beng بېنگ frog ʈ:

bengor féna بېنگور فېنا
frogspawn, egg mass ʈ:

bengor gorol بېنگور غرول
beñgor beñgor
gorol tadpole ʈ:လောင်း ʈ: ʈ:တစ်ဝိုင်းဝိုင်း
တစ်ဝိုင်း

bengor sóo بېنگور سوو beñgor sóo
froglet ʈ:ပေါက်

benk بېنك bank ʈ:ဏ်

bera بهرا visit အလည်အပတ်သွားသည်

bera بهرا visit အလည်အပတ်သွားခြင်း

berá بهرا 1. woven bamboo wall (of a
house) ʈ:ထရံ အပြင်ထရံ 2. partition ဝိုင်းခြားထားသော
ထရံ ကန့်လန့်ကာ

berá بهرا 1. wrap up
ထုပ်ပိုးသည်၊ ပတ်သည် 2. wind up
ပတ်သည်

béra بهرا okra, lady's
finger ရုံးပတီသီး

béra sóol بهرا سول beñ
sheep သိုး

béra sóolor sóo بهرا سولر سوو beñ
lamb သိုးငယ်၊ သိုးကလေး

berái dóra بهراي دورا 1. embrace, hug
ပွေ့ကပ်သည် 2. hold ကပ်သည်

berái féla بهراي فېلا wrap ပတ်သည်

berahám بهراهم cruel မသနားသော၊ ရက်စက်
ကြမ်းကြုတ်သော

berat بهرا castor oil plant ကြက်ဆူပင်

Public domain
bela violin

Public domain
bena rice straw
torch, fire starter

Charles J. Sharp, CC BY-SA
4.0
beng frog

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
berá 1. woven
bamboo wall (of a
house)

bereijja بهريجا crass, obscene,
profane ညစ်ညမ်းသော

berikét mas بهريكت مس salmon
ဆောလ်မွန်ငါး၊ ပင်လယ်ငါးသလောက်

berouya بهريو visitor အလည်အပတ်သွားသူ၊
ဧည့်သည်

bérún بهرين rambutan, hairy fruit ကြက်မောက်
သီး

beça بهچا 1. husband လင်
ယောက်ျား၊ ခင်ပွန်း၊ အမျိုးသား၊ 2.
man ယောက်ျား

beçáin بهچاين men
ယောက်ျားများ၊ အမျိုးသားများ

beçabeçi بهچابهچي married couple, husband
and wife လင်မယား

beçi بهچي 1. wife မယား၊ ဇနီး၊ အမျိုးသမီး၊ 2. woman
အမျိုးသမီး၊ မိန်းမ

beçiyáin بهچايين women မိန်းမများ၊
အမျိုးသမီးများ

besa بهسا sell ရောင်းသည်

besáhara بهساهرا person without
support အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သူ

besara بهسار poor, unfortunate သနားစရာ
ကောင်းသော

besíri بهسيري poor, unfortunate သနားစရာ
ကောင်းသော

besón بهسون sink လက်ဆေးစေရုံ

besouya بهسوي seller,
road side vendor, merchant
ရောင်းသူ

besút بهسوت numb ထုံ
သော

bec بهك plenty, a lot အများကြီး

bec híssa بهك هيسا majority, mostly
အများအားဖြင့်

bec hom بهك هم 1. differently,
unevenly, unequally, irregularly မမျှတစွာ၊ မတူညီစွာ
2. discriminatingly ခွဲခြားဆက်ဆံစွာ၊ မတရားစွာ၊ မသမာစွာ

becábici بهك ابقي greatly, so much, very
much များစွာ

becí بهك يسي 1. very အလွန်၊ သိပ်၊
အရမ်း၊ အင်မတန် 2. many, much, a lot အများအပြား၊
မြောက်မြားစွာ

Public domain
bérún rambutan,
hairy fruit

Public domain
besón sink

becí bak بَـعِـىْ لَـطَـيْـشْ بَـكْ becbak بَـشَبَـكْ
 1. almost all များသောအားဖြင့် အားလုံးနီးပါး 2.
 mostly အများအားဖြင့် 3. many times အကြိမ်ကြိမ် ထပ်
 ကာထပ်ကာ

becí hom بَـعِـىْ كَـهْمَـا بَـشْ حَـم very little, least
 အလွန်အမင်းနည်းသော၊ အနည်းဆုံး

becí hóraf بَـعِـىْ خُـرُـفْ worst အဆိုးဆုံး

becíttu becí بَـعِـىْ بَـشْ maximum
 အမြင့်ဆုံး၊ အများဆုံး

becók بَـعِـىْ لَـفْـطَـيْـشْ indeed တကယ်၊ စင်စစ်၊
 တကယ်တမ်း

beckut بَـعْـكُـثْ biscuth بَـسْـكُـثْ
 cookie, biscuit ဘီစကတ်

bet بَـتْ rattan ကြိမ်လုံး

bet fíra بَـتْ فِـرَـة split bamboo နှီးထိုးသည်၊
 နှီးဖြာသည်

bet gas بَـتْ كَـسْ rattan palm ကြိမ်ပင်

bet gula بَـتْ كُـلْ cane fruit ကြိမ်သီး

betal بَـتَـلْ disorganized
 မဟန်သော၊ ပရမ်းပတားဖြစ်သော၊
 စည်းကမ်းမဲ့သော

beton بَـتَـنْ salary လစာ

bethári بَـتْـهَـارِـي battery
 ဘက်ထရီ

béthbaiyon بَـتْ بَـيْـنْ
 small eggplant
 ခရမ်းကြွယ်သီး

bézal بَـزَـلْ fake အတု

bézal gorá بَـزَـلْ كُـرْ
 confuse စိတ်ရှုပ်စေသည်

bezar بَـزَـرْ displeased စိတ်မကောင်းဖြစ်သော

bezi بَـزِـيْ mongoose မြွေပါ

bezuit بَـزِـيْـتْ hindrance အဆင်မပြေမှု

bézura بَـزُـرْ odd (number) မကိန်း၊ မကစည်း

biaramma بَـارَـمَـا 1. patient လူနာ 2.
 sickly person နာမကျန်းသူ

biaram بَـارَـمَـا illness, disease
 ရောဂါ၊ နာမကျန်း

biaram gom úwa بَـارَـمَـا كُـمْ
 make a full recovery, recover from an

illness နာလန်ထသည်၊ ကျန်းမာလာသည်

biaram laga بَـارَـمَـا لَـگَـا be sick,
 be ill နေမကောင်းဘူး

biari بَـارِـي trader ကုန်သည်

bibi بَـبِـي wife မယား၊ ဇနီး

bidec بَـيـدِـع abroad နိုင်ငံခြား

bidecí بَـيـدِـع 1. foreign နိုင်ငံခြား 2. foreigner
 နိုင်ငံခြားသား

bidecór manúic بَـيـدِـع مَـنُـيـع foreigner
 နိုင်ငံခြားသား

bidda بَـيـدَـا 1. skill, capacity ကျွမ်းကျင်မှု၊
 အရည်အချင်း 2. education အသိပညာ၊
 ပညာရေး

bidda nac بَـيـدَـا نَـشْ apocalypse, end of
 the world ကမ္ဘာပျက်ခြင်း၊ ပလုသွားခြင်း

bidhiyu بَـيـدِـي video ဗီဒီယို

bifot بَـفَـتْ trouble ဒုက္ခ

bífú بَـفُـ Hepatitis B အသည်းရောင်ရောဂါ ဘီ

bigiçi بَـيـيـچِـ distorted လှန်သော၊ ယုံခွဲသွားသော၊
 ဗလောင်းလဲဖြစ်သော

bigiçi zaa بَـيـيـچِـ ز 1. become distorted
 ယုံခွဲသွားသည် 2. go astray, become corrupt အကျင့်ဆိုး
 လာသည် 3. deteriorate အခြေအနေဆိုးရွားလာသည်

bil بَـل 1. field လယ်ကွင်း 2. bill ငွေတောင်းခံလွှာ၊
 ဖြေစာ

bila بَـل 1. spread out ခင်းထားသည် 2. scatter
 ဖြန့်ကြဲသည်

bilai بَـلَـي cat ကြောင်

bilai diya بَـلَـي دِـي spread out ခင်းထား
 တယ်

bilair sóo بَـلَـي سَـ kitten ကြောင်ပေါက်၊
 ကြောင်ကလေး

bilak dóra بَـلَـك دُـر lament, wail
 ဝိုကြွေးမြည်တမ်းသည်

bilak gorá بَـلَـك كُـر lament, wail
 ဝိုကြွေးမြည်တမ်းသည်

bilat بَـلَـت Britain ဗြိတိန်၊ ဗီလပ်

bilati بَـلَـت British ဗြိတိန်ဆိုင်ရာ၊ ဗြိတိသျှ

bile bile duñra بَـلَـ بَـل دُـن scatter အုပ်စုခွဲသည်၊
 နေရာကွက်ကျားပြေးသည်

SH Saw Myint, CC BY 4.0
 bet fíra split
 bamboo

bet fíra split
 bamboo

Dinesh Valke, CC BY-SA
 2.0
 bet gula cane fruit

bílbila تَبْلَبِلْ بَلْبِلْ look around in awe တအံ့တကြည့်
လျှောက်ကြည့်သည်၊ တအံ့တကြည့်ရှုသည်

bílki mara تَبْلِكْ مَرَّ wink မျက်စိတစ်ဖက်
မှိတ်ပြသည်

bílling kélaa تَبْلِيلْ كَلَا بِلْ billiards, pool
ဘီလီယက်ဆိုင်ခြင်း

bim تَبِيمْ beam ရက်မ

bini تَبِينْ 1. braid, plait ကျစ်ဆံပြီး 2. braided,
plaited ဖွတ်ပြီးကျစ်သော

bini fúl تَبِينْ فُلْ ixora ပုဏ္ဏရိပ်ပန်း

binibát تَبِينَبَاتْ sticky rice ကောက်ညှင်း

binis bánga تَبِينِسْ بَنْغْ
braid, plait,
wattle ဆံပင်ကျစ်သည်၊ ကျစ်ဆံပြီး
ကျစ်သည်

Vee Satayamas, CC BY 2.0
binibát sticky rice

bínbini تَبِينَبِينْ
dragonfly ပုစွန်

Charles J. Sharp, CC BY-SA 4.0
bínbini dragonfly

bir تَبِيرْ beer ဘီယာ

bír تَبِيرْ tight တင်းကျပ်သော၊
ကျဉ်းကျပ်သော

bira تَبِيرْ bundle of betel
leaves ကွမ်းရွက်စည်း

SH Saw Myint, CC BY 4.0
bira bundle of
betel leaves

bíra تَبِيرْ 1. plot against
(somebody), induce ကြံစည်
သည်၊ ဖျာပောင်သည်၊ ဆွဲဆောင်သည်
2. convince, persuade
ဖျောင်းဖျသည်၊ စည်းရုံးသည်၊
သွေးဆောင်သည်

bíra تَبِيرْ convince, persuade, cajole
ဖျောင်းဖျသည်၊ ဇွတ်တရွတ်တိုက်တွန်းသည်

birani تَبِيرَانْ biryani ဒံပေါက်

biri تَبِيرْ filterless cigarette ဆေးလိပ်ကြမ်း၊
ဆေးပေါ့လိပ်၊ အစီခမဲ့ဆေးလိပ်

biríc تَبِيرِشْ bull ထွားကျိုင်းသော နွားသိုး

birbijja تَبِيرَبِجْ slippery, sloppy ချောသော

birbira تَبِيرَبِيرْ scurry, scuttle, zip around
ခြေကုန်သုတ်သည်၊ သုတ်သီးသုတ်ဖျာပြေးသည်

biça تَبِشْ homestead အိမ်ခြေ

bíçaá تَبِشْ 1. plot မြေကွက်၊ ခြံဝင်း 2. compound
ခြံမြေ

biçilla تَبِشْلْ vulgar ညစ်ညမ်းသော၊ စုတ်ပဲ့ပြောတတ်
သော

bis dana تَبِشْ دَنْ seed မျိုးစေ့

bisa تَبِشْ fan ယပ်ခတ်သည်

bisá تَبِشْ lay out, spread out ခင်းသည်

bisá soñi gas تَبِشْ سُونِيْ گَسْ nettles ဖက်ယားပင်

bisar diya تَبِشْ دِيْ file a police
report, file a complaint တိုင်ကြားသည်၊ ရဲတိုင်သည်

bisar gorá تَبِشْ گَرَا arbitrate ကြားဝင်
ဖျန်ဖြေသည်၊ ဖြေရှင်းပေးသည်၊ စေ့စပ်သည်

bisara تَبِشْ check စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်

bisátara mas تَبِشْ مَسْ scat
fish ငါးတစ်မျိုး

bisoín تَبِشْ فَن fan ယပ်တောင်

bissú تَبِشْ scorpion
ကင်းမြီးကောက်ကတ်

Ferdous, CC BY-SA 3.0
bisoín fan

bistá تَبِشْ 1.633 kg,
viss (=100 tical, equivalent
to 1.633 kg) ပိသော

bic تَبِشْ 1. poison အဆိပ်
2. venom (မြေငှက်၊ ကင်းတို့၏)
အဆိပ်။

bic تَبِشْ pain ဝေဒနာ၊ နာကျင်ခြင်း

bic baám تَبِشْ بَمْ balm အကြောလိမ်းဆေး၊ ပ
ရုပ်ဆီ

bic faní zóra تَبِشْ فَنِيْ زَرَا serous
drainage သားနံရည်ထွက်ခြင်း

bic háa تَبِشْ حْ drink poison, suicide
အဆိပ်သောက်သည်

bic hoñi mas تَبِشْ حَنْ مَسْ golden snapper ကသမျှင်ငါး

bic laga تَبِشْ لَغْ feel pain နာကျင်သည်

bicana تَبِشْ bisán تَبِشْ bisáni
bicána تَبِشْ 1. sleeping
mat အိပ်ရာ 2. bed sheet အိပ်ရာခင်း

Bicibbar تَبِشْ بِبْ Thursday ကြာပတ်နေ့

Public domain
bicana 1 sleeping
mat

biccác تَبِشْ 1.
belief ယုံကြည်စိတ်ချခြင်း 2. trust
စိတ်ချယုံကြည်မှု

biccác gorá تَبِشْ گَرَا 1. believe
ယုံကြည်သည် 2. trust စိတ်ချယုံကြည်သည်

bictel تَبِشْ pesticide, insecticide,
herbicide, fungicide ပေါင်းသတ်ဆေး၊ ပိုးကောင်သတ်ဆေး

biya **لَبَّى** bear, give birth မွေးဖွားသည်၊ သားဖွားသည်

biyá **لَبْنِي** 1. marriage အိမ်ထောင် 2. wedding ceremony မင်္ဂလာဆောင်ပွဲ

biyá gorá **لَبْنِي عَمَلِي** marry လက်ထပ်သည်၊ မင်္ဂလာဆောင်သည်၊ အိမ်ထောင်ပြုသည်

biyáini **لِبْنَيْنِي** the relationship between mothers of a married couple ကမည်းကမက်

biyadof **لِبْهَفْدَفَادَف** beadop **بِدَف** 1. rude, disrespectful, naughty အရှက်ကင်းမဲ့သော 2. disrespectful person, rude person မိုက်ရိုင်းသူ၊ မရိုမသေပြုသူ

biyádola **لِبْهَفْدَفَادَف** marriage negotiations မင်္ဂလာဆောင်ရန်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်း

biyaddofi gorá **لِبْهَفْدَفَادَف** be disrespectful, be rude, misbehave လွဲမှားစွာပြုမူသည်၊ မထိလေးစားစွာပြုမူသည်၊ ရိုင်းသည်

biyari **لِبْهَمَرِي** traveling merchant, trader, hawkler ရောင်းသူ၊ ကျပန်းဈေးသည်၊ ပေါက်ကရဈေးသည်၊ အော်ရောင်းတဲ့ဈေးသည်

biyasana **لِبْهَسَن** 1. discussion ဆွေးနွေးပွဲ 2. plan, strategy အစီအစဉ်၊ အကြံဉာဏ် 3. negotiation တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်း

biyasana gorá **لِبْهَسَن** 1. discuss, debate ဆွေးနွေးသည် 2. negotiate တိုင်ပင်နှီးနှောသည်၊ စေ့စပ်ဆွေးနွေးသည်

biyácádi **لِبْهَصَادِي** marriage အိမ်ထောင်

biyáta **لِبْهَات** married အိမ်ထောင်ရှိသော၊ လက်ထပ်သော

biyoli **لِبْهَلِيلِي** biili **لِبْهَلِيلِي** woman who gave birth recently မိခင်သစ်၊ မွေးဖွားခါစမိခင်

biñyor buddi **لِبْهَيَّر بَدِي** tricky, devious ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော၊ အကောက်ကြံစည်သော

biyúful gas **لِبْهُفُلْ** Burma padauk ပိတောက်ပင်

bíyuñr **لِبْهُيْنَر** wasp နကျယ်ကောင်

biyúñc úwa **لِبْهُيْنَحْ** unconscious, unresponsive သတိလစ်သည်

bíza **لِبْهَز** visa ဝိဇာ၊ နိုင်ငံဝင်ခွင့်လက်မှတ်

bíza **لِبْهَز** 1. wetness, moisture စိုစွတ်မှု၊ စိုထိုင်းမှု 2. wet စိုစွတ်သော

bizi **لِبْهِي** mongoose မြွေပါ

boóí **لِبْهِي** book စာအုပ်

boi táka **لِبْهِي** remain seated ထိုင်နေသည်

boiddali **لِبْهِي** exorcism နတ်အတတ်၊ ပယောဂစွဲချွတ်ခြင်း၊ တဇ္ဈောင့်ထုတ်ခြင်း

boiddo **لِبْهِي** exorcist ပယောဂဆရာ

boijjal **لِبْهِي** straw ကောက်ရိုး

boijjal kér **لِبْهِي** straw ကောက်ရိုး

boil **لِبْهِي** blossom အဖူးအပွင့်

boila **لِبْهِي** drive (an animal in a circle) တလင်းလှည့်သည်၊ စပါးနယ်သည်

boillaya **لِبْهِي** fatty ဝတုတ်

boín **لِبْهِي** sister နှမ၊ ညီမ၊ အစ်မ၊ ညီအစ်မ

boín fut **لِبْهِي** nephew (sister's son) တူ

boirat **لِبْهِي** bridal escort သတို့သမီးအားလှူဆောင်သောအဖွဲ့

boicá **لِبْهِي** jobless, unemployed အလုပ်လက်မဲ့သော

boital **لِبْهِي** loose woman အရိုင်းမ၊ နှုတ်သီးစွာမိန်းမ

boiyan **لِبْهِي** speech, address မိန့်ခွန်းစကား

boiyan diya **لِبْهِي** preach တရားဟောသည်

boiyar **لِبْهِي** 1. wind လေ 2. air လေ

boiyar úwa **لِبْهِي** flatulence, gas လေပွခြင်း

boiyar haça **لِبْهِي** pass gas, fart လေလည်သည်၊ အီပေါက်သည်

boiyare mara **لِبْهِي** 1. have a stroke လေသင်တန်းဖြတ်သည်၊ လေဖြတ်သွားသည် 2. be paralyzed အကြောသေသည်

boiyóni **لِبْهِي** seat ထိုင်စရာ

bóout becí **لِبْهِي** 1. many များပြားသော၊ အမြောက်အမြား 2. much အများကြီး၊ လွန်စွာ၊ မြားမြောင်စွာ

Michal Slovák, CC BY 4.0
bizi mongoose

Public domain
boijjal straw

Public domain
boijjal kér straw

Alvesgaspar, CC BY-SA 3.0
bíyuñr wasp

bóout dhoillá دَوَّالْ طَبْلَمْ بَتَّ دَّالْم 1. many

kinds of အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးစုံ

boda بَدَ لَهْ penis ယောက်ျားတန်ဆာ၊ လိင်တံ

bodali isa اِسْ لَهْصَلِبْ لِهْصَلِبْ crayfish, crawfish ပုစွန်တုပ်

bodána بَدْنْ لَهْجُفْ spouted water jug for personal hygiene အိမ်သာသုံးရေလောင်းကရား

bodar lali لَهْصَلْبْ بَدْرَ لَليْ testicles ငှက်စေ့

bodola luwa لَوْ لَهْجُفْ take revenge ကလွဲစားချေသည့်

bodoli بَدْلِ لَهْجُفْ change, transfer လဲလှယ်ခြင်း၊ ဖလှယ်ခြင်း

bodoli luwa لَوْ لَهْجُفْ 1. substitute အစားထိုးသည် 2. exchange လဲလှယ်သည်

bodoli zaa زَ لَهْجُفْ change လဲလှယ်သည်၊ ဖလှယ်သည်

bodda بَدَّ لَهْ elder brother, older brother, အစ်ကို၊ ကိုကို

boddac gorá كَرَّ لَهْ endure, tolerate သည်းခံသည်၊ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်

bodmac مَدَمَشْ bormac بَدَمَشْ womanizer မြာပွေ့သူ၊ နာဘူး

bódh boçá بَدَّ بَاحْ grumble ညည်းတွားသည်

bódhhdha بَدَّ big ကြီးမားသော

boga بَغْ egret, heron ဝေသာလီချိုင်း၊ ချိုင်း

bok بَكْ carrying pole, yoke (for man) ထမ်းပိုး(တုံး)

bóki zokí زَكْ لَهْ deceiving လှည့်စားသော၊ လိမ်လည်သော၊ ကလိမ်ကကျွန်လုပ်သော၊ နားလည်ပါးလှည့်လုပ်သော

bókka بَكْ big ကြီးမားသော၊ အကြီး

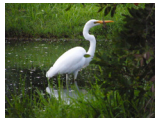
bókka rata رَتْ big cock, big rooster ကြက်ဖ

bol بَلْ 1. strength, power ခွန်အား 2. fertile land မြေဩဇာကောင်းသောမြေ၊ သီးနှံဖြစ်ထွန်းသောမြေ

boñl بَنْلْ armpit ချိုင်းကြား

Public domain
bodána spouted water jug for personal hygiene

John Robert McPherson, CC BY-SA 4.0
boga egret, heron

Public domain
bok carrying pole, yoke (for man)

boól بَلْ 1. ball ဘောလုံး 2. testicles ငှက်စေ့

ból boillá بَلْ 1. fat ဝေသာ 2. fertile, healthy သင့်တင့်သော၊ လန်းဆန်းသော

bol diya دِيْ لَهْ 1. support ထောက်ခံသည် 2. patronize အားပေးကူညီသည် 3. cheer အော်ဟစ်အားပေးသည်၊ အားပေးကြွေးကြော်သည်

bol fora فَرَّ لَهْ get tired မောပန်းလာသည်၊ မောလာသည်၊ ပင်ပန်းသည်

boól kéla كَلْ لَهْ football game, soccer game ဘောလုံးပွဲ

bola بَلْ 1. curse ကျိန်စာသက်ရောက်ခြင်း 2. disaster ဘေးအန္တရာယ် 3. divine retribution မကောင်းမှု ဒုစရိုက်အတွက်တုံ့ပြန်ချက်၊ ဝင့်လည်ခြင်း

bola بَلْ 1. fatten up ဝစေသည်၊ အသားတိုးအောင်ကျွေးသည် 2. gain weight ဝလာသည်

bolá fúk فُكْ hornet ပျားတူ

bolazuri زُورْ لَهْ forcibly အတင်းအဓမ္မ

bolazuri gorá كَرَّ لَهْ force အတင်းအဓမ္မလုပ်ခိုင်းသည်

boli بَلِ fat ဝဇွိုးသော၊ ဝတုတ်သော

boli dóra دَرَّ لَهْ wrestle နှပန်းလုံးသည်

boli guijjá mas مَسْ بَلْ salween rita ငါးရွေး

boli zaga زَكْ لَهْ fertile land မြေဩဇာကောင်းသောမြေ၊ လယ်ကောင်းမြေကောင်း

bolic بَلِشْ wooden post သစ်သားတိုင်

boñlor keñc كَنْشْ armpit hair ချိုင်းမွေး

bolot goru كَرَّ لَهْ bull နွားထီး

bolduzar زُورْ لَهْ bulldozer မြေထိုးစက်၊ တူးခိုဇာ၊ မြေညှစ်စက်

bolla بَلْ bella بَلْ for, because အတွက်

bómbi بَمْبِ shorts, short pants ဘောင်းဘီတို

bon بَنْ لَهْ bun (snack) ဘန်းမုန့်၊ မုန့်ခြောက်၊ ပေါင်မုန့်အလုံးကလေး

bon بَنْ closed ပိတ်ထားသော၊ အပိတ်

boón بَنْ Brahmin ဟိန္ဒူဘုန်းတော်ကြီး၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား

bon gorá كَرَّ 1. close ပိတ်သည် 2. arrest ဖမ်းဆီးသည် 3. stop ရပ်စေသည်၊ ရပ်ထားသည်

bona بَنْ agree သဘောတူသည်

boona بَوْنُ لَفْ advance, advance payment,
down payment ကြိုတင်ငွေ၊ စရန်

boona بَوْنُ لَفْ become ဖြစ်လာသည်၊ ဖြစ်သွားသည်

bonai بَنَی لَفْ tarnished reputation နာမည်ပျက်ခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆုံးခြင်း

bonái بَنَی لَفْ brother-in-law ယောက်ဖ

bone بَنَ لَفْ like-minded စိတ်တူသဘောတူဖြစ်သော၊ စိတ်ဓာတ်ချင်းတူသော၊ ပေါင်းသင်းတတ်သော

boniza بَنَ لَفْ concur သဘောချင်းညီညွတ်သည်၊ ကိုက်ညီသည်

bonda بَنَ لَفْ human လူသား။

bondó بَنَ لَفْ closed ပိတ်ထားသော၊ အပိတ်

bondú بَنَ لَفْ friend သူငယ်ချင်း

bondubos بَنَ لَفْ preparation ကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း

bondubos gorá گَر بَنَ لَفْ manage စီမံခန့်ခွဲသည်

bonduk بَنَ لَفْ bamboo pea shooter, bamboo toy gun ဝါးသေနတ်

boncóc بَنَ لَفْ 1. lineage အဆက်အနွယ် 2. clan လူမျိုးစု၊ လူမျိုးနွယ်၊ ဆွေးမျိုးစု

bor بَر لَفْ big, large ကြီးမားသော

bór بَر لَفْ heavy လေးလံသော

bóoñr بَر لَفْ awl စူး

bor alu اَل لَفْ purple yam, ube ဖျော့ဂဏ်

bor azor أَف لَفْ Siebold's water snake ရေမြွေတစ်မျိုး

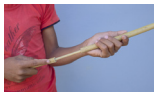
bor báí بَی لَفْ elder brother အကို

bor fóoir فِی لَفْ feather (after the first shed) ငှက်မွေးအမွေး

bor hál حَل لَفْ large river မြစ်ကြီး

bor lok لَك لَفْ caterpillar ခူကောင်၊ ပေါက်ဖတ်

boñr mas مَس لَفْ katla fish ငါးသိုင်း၊ ခေါင်းပု

SH Saw Myint, CC BY 4.0
bonduk bamboo pea shooter, bamboo toy gun

SH Saw Myint, CC BY 4.0
bonduk bamboo pea shooter, bamboo toy gun

Public domain
bóoñr awl

bor nana نَن لَفْ maternal great-grandfather အဘိုးကြီး၊ အဘိုးကြီး (အမောက်က အဘိုး၏အဖ)

bor nani نَن لَفْ maternal great-grandmother အဘွားတော်၊ အဘောင် (အမောက်က အဘွား၏အမေ)

bor rasta رَسْت لَفْ main road လမ်းကြီး

bor sóñi سَنَ لَفْ green pea ရွှေပဲ

bóra رَ لَفْ 1. fill ဖြည့်သည် 2. full ပြည့်သော

boñra رَ لَفْ Carpenter bee ပျားကြီးတစ်မျိုး

bóñra رَ لَفْ beetle ပိုးတောင်မာ

bórai diya دِی رَ لَفْ rub on သုတ်လိမ်းသည်၊ လူးသည်

borái gorá گَر رَ لَفْ 1. be proud, be arrogant မာနကြီးသည် 2. brag, boast ကြွားဝင့်သည်

borabor رَ لَفْ exactly တိကျစွာ၊ သေချာစွာ

bóraca رَ لَفْ 1. count on (somebody), rely on (somebody) အားကိုးခြင်း၊ အားထားခြင်း၊ စိတ်ချရခြင်း 2. build one's hopes on (somebody), have placed one's hope in (somebody), pin your hopes on လူတစ်ယောက် အပေါ်မှာ မျှော်လင့်ချက်ထားသည်

borat رَ لَفْ part, share ဝေစု

borat gorá گَر رَ لَفْ divide ခွဲဝေသည်၊ ခွဲစိတ်သည်

bori رَ لَفْ boroi pill, tablet ဆေးဂြား၊ ဆေးလုံး

boro din دِن رَ لَفْ holy day နေ့ထူးနေ့မြတ်၊ နေ့ကြီးရက်ကြီး

borói رَ لَفْ Jujube fruit, Boroi ဆီးသီး

borói gas گَس رَ لَفْ Boroi tree, Indian jujube, Chinese date မီးပင်

borok رَ لَفْ banana leaf ငှက်ပျော့ရွက်

borók رَ لَفْ 1. ice ရေခဲ 2. snow နှင်းခဲ၊ ဆီးနှင်း

bórombotti رَ لَفْ attractive (body) ပြည့်စုံသော၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော

boruna رَ لَفْ lid for a pan, lid for a pot အဖုံး

SH Saw Myint, CC BY 4.0
borói Jujube fruit, Boroi

© Pixabay License
borók 2 snow

borbadam gas **بۆر بادام گاس** Bastard Poon tree, Jongli Badam tree လက်ခုပ်ပင်

borbat **بۆر بات** destruction ဖျက်ဆီးခြင်း၊ အပျက်အစီး

borbat zaa **بۆر بات ز** 1. get damaged ပျက်စီးသွားသည် 2. be spoiled ပျက်စီးသည်၊ အလိုလိုက်သည်

bordac **بۆر داس** tolerance, endurance သည်းခံခြင်း

bordac gorá **بۆر داس گور** 1. tolerate, endure, bear သည်းခံသည် 2. be patient သည်းခံသည်၊ စိတ်ရှည်သည်

borforan gorí **بۆر فوران گور** with anticipation, expectantly, hopefully မျှော်လင့်ချက် ကောင်းစွာ

borforan zaa **بۆر فوران ز** dying အသက်ငင်သည်၊ အသက်ထွက်လုဆဲဆိုဖြစ်သည်

borfúl gas **بۆر فۇل گاس** star-flower tree ခရေပင်

borhoñci sóñi **بۆر هوñسي سوني** yardlong bean, string bean ပဲတောင့်ရှည်

borhot **بۆر هوت** borkot abundant blessing အလွှာဟ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ

borketá **بۆر كيتا** quilt အိပ်ရာလွမ်း၊ အိပ်ရာပုံး

bórkí **بۆر كى** hook ငါးမျှားချိတ်၊ ငါးမျှားကောက်

borkír súp **بۆر كىر سۇپ** fishing rod, fishing pole ငါးမျှားတံ

Bormá **بۆر ما** Burma, Myanmar ဗမာ၊ မြန်မာ

Bormáya **بۆر مايا** Burmese, Myanmar citizen မြန်မာနိုင်ငံသား၊ ဗမာလူမျိုး

boča **بۆစ** 1. wind ခွေသည်၊ ရစ်သည်၊ စည်းသည်၊ ပတ်သည် 2. roll လိပ်သည်၊ လိုန့်သည်

boçót **بۆစ** acne ဝက်ခြံ

bós **بۆس** finished, done, ok ပြီးပြီ၊ ပြီးရေ

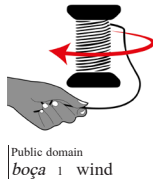
boson **بۆسون** proverb, saying စကားပု

bosór **بۆسور** year နှစ်၊ ခုနှစ်

bossí **بۆسى** cook ထမင်းချက်၊ ချက်ပြုတ်သူ

bossí **بۆسى** rice bowl ထမင်းဇလုံ

bostá **بۆستا** bóssa sack, bag အိတ်

Public domain
boča 1 wind

boc **بۆ** age အသက်အရွယ်၊ သက်တမ်း

boc becí **بۆ بىسى** old အသက်ကြီးသော

boc hom **بۆ هم** young အသက်ငယ်သော

bocóti gorá **بۆسى گور** live နေထိုင်သည်

boccíc **بۆسى** award, reward ဆု၊ ဆုလက်ခံ

bot nam úwa **بۆ نام او** decried, get a bad name နာမည်ပျက်သွားသည်၊ သိက္ခာကျသည်

botí **بۆتى** wick, woven cord မီးစာ

botol **بۆတول** bottle ပုလင်း

bottom **بۆتوم** plate ပန်းကန်ပြား

botula gas **بۆတول گاس** Red Silk Cotton tree လက်ပံပင်၊ လဲမို့ပင်

both gas **بۆထ گاس** banyan fig, banyan tree ညောင်ပင်

bowáni **بۆဝانى** temporary support, temporary brace အထိုင်၊ အောက်ခံ

boyong **بۆယونغ** canister သိုစရာဘူးကလေး၊ ထည်စရာ ဘူး

bózzi **بۆزى** aunt (maternal) အေကြီး၊ ကြီးတော်

bou **بۆ** 1. wife အမျိုးသမီး၊ ဇနီး၊ မယား 2. daughter-in-law ချွေးမ 3. bride သားတို့သမီး

bou zura **بۆ زور** engagement နေစပ်ခြင်း

boudolí **بۆدولى** bra ဘရာစီယာ

bounnwa **بۆနوا** pig ဝက်

bounnwar sóo **بۆနوار سو** piglet ဝက်ကလေး

boutha **بۆထ** flag အလံ

bouwá **بۆوا** carry ထမ်းသည်

bouyák **بۆယاك** a kind of necklace ဘယက်

bóuzi **بۆزى** bós sister-in-law ယောက်မ

buá gorá **بۆوا گور** sit (somebody) down လိုင်စေသည်

Tsaoliphoin, CC BY-SA 3.0
bossí² rice bowl

Public domain
botí wick, woven cord

SH Saw Myint, , CC BY 4.0

Buidhbar **سبطل**

Wednesday ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

buijjā **سَبْجُ** old fart အဖိုးကြီး၊ ဘဲကြီး

buijjā ouñl **سَبْجُ لَهْنَلِكُ** thumb လက်မ

búinna **سَبْجُ** búna **سَبْجُ** fried ကြော်ထားသော၊ အကြော်

bubu **سَبْجُ** buu **سَبْجُ** elder sister အစ်မ၊ မမ

buñda **سَبْجُ** bunda **سَبْجُ** bunch, bundle အထုပ်၊ အစည်း

budda **سَبْجُ** tunnel လိုက်ခေါင်း၊ ဥမင်

buddi **سَبْجُ** 1. intelligent, smart ဉာဏ်စွမ်းကောင်းသော၊ တော်သော၊ ချက်ချင်းနပ်သော 2. wise ပညာကြီးသော၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ပြည့်စုံသော၊ လိမ္မာသော 3. advice အကြံဉာဏ်၊ အကြံပေးချက်

buddi ola **سَبْجُ لَهْنَلِكُ** wise man ပညာရှိ

buga **سَبْجُ** buigga **سَبْجُ** person who is mute from birth မွေးကတည်းကဆွဲသောလူ

buk **سَبْجُ** solar plexus, celiac plexus ရင်ညွန့်တစ်ဝိုက်နေရာ၊ အဂ္ဂိက်

buk **سَبْجُ** dumb, mute စကားမပြောနိုင်သော၊ ဆွဲအသော

buk horá **سَبْجُ** chest pain ရင်ပတ်နာခြင်း

búk laga **سَبْجُ** be hungry ဆာလောင်သည်၊ ဖိုက်ဆာသည်

búkah **سَبْجُ** 1. hunger အဆာ၊ ဆာလောင်မှု၊ ငတ်ခြင်း 2. hungry ထမင်းဆာသော၊ ဖိုက်ဆာသော၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်သော

bukot luwa **سَبْجُ** embrace ပွေ့ဖက်သည်၊ ပိုက်ဖက်သည်

búkke mora **سَبْجُ** starve to death အစာငတ်လို့သေသည်၊ ငတ်မွတ်သေဆုံးသည်

bukkorá **سَبْجُ** brisket, breast ရင်သား

búl andha **سَبْجُ** mortified egg, dead egg ကြက်ဥပုပ်

búl mas **سَبْجُ** black drum fish ငါးတစ်မျိုး

bulá **سَبْجُ** wasp နကျယ်ကောင်

búla **سَبْجُ** 1. stir မွှေသည်၊ မွှေနှောကပ်သည် 2. blur, mislead, obfuscate မှန်ဝါးစေသည်၊ ဖုံးကွယ်သည်၊ ဆွယ်သည် 3. forget မေ့သွားသည်

bouyák a kind of necklace

buli **سَبْجُ** that's why, that's the reason ထို့ကြောင့်၊ သို့ဖြစ်၍၊ ဒါကြောင့်မို့လို့

búli zaa **سَبْجُ** forget မေ့သွားသည်

bulbuli **سَبْجُ** jacobin cuckoo ဗွတ်ငှက်

buúm **سَبْجُ** bomb ဝှဲး

bumbatti **سَبْجُ** mumbatti **سَبْجُ** candle ဖယောင်းတိုင်

búng **سَبْجُ** mum **سَبْجُ** mung **سَبْجُ** gong မောင်း

bura **سَبْجُ** bad, wicked, evil ဆိုးညစ်သော၊ ယုတ်မာသော၊ ဟက်စက်သော

bura **سَبْجُ** submerge, dip in, dip into ခရစ်မိသည်

burá **سَبْجُ** old အသက်ကြီးသော၊ အိုမင်းသော

búra **سَبْجُ** mildew, mold မှို၊ မှိုသိမ်း၊ မှိုတက်ခြင်း

burá úwa **سَبْجُ** grow old, age အိုမင်းလာသည်

bura manúic **سَبْجُ** bad person, wicked person လူဆိုး

burá manúic **سَبْجُ** old man, old woman လူကြီး၊ လူအို၊ သက်ကြီးရွယ်အို

burai gorá **سَبْجُ** 1. do bad things မကောင်းမှုလုပ်သည် 2. have illicit intercourse ကာမကျူးလွန်သည်

burúng **سَبْجُ** 1. hand crank drill စူးကောက်၊ လက်လွန်ပူ 2. drill bit လွန်သွား

burus **سَبْجُ** brush ဝက်မှင်ဘင်း၊ စုတ်တံ၊

burha **سَبْجُ** burqa, burka, burkha ကိုယ်လုံး ခြုံပဝါ

búça soil **سَبْجُ** rice ဆန်

buça soloi **سَبْجُ** match မီးခြစ်ဆံ

búçung **سَبْجُ** air bubble လေပူဖောင်း၊ ပူစည်ဖောင်း

búsál **سَبْجُ** earthquake လျှင်

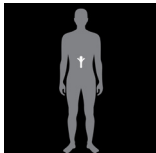
buska **سَبْجُ** bundle အထုပ်

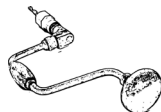
Nrik kiran, CC BY-SA 4.0
bulbuli jacobin cuckoo

Serg Childed, CC BY-SA 4.0
búng gong

Public domain
buk 1 solar plexus, celiac plexus

© Pixabay License
burúng 1 hand crank drill

Public domain
burha burqa, burka, burkha

búska بُسْك 1. squeeze ဆောင့်သည်၊ ညှစ်သည်၊ ဖိသည် 2. shake (a child) ဆောင့်သည်၊ ကိုင်လှုပ်သည်

búc بُسْ بُعْ búcyā بُعْ murrah buffalo ကျွဲတစ်မျိုး

bút بُت demon နတ်ဆိုး

bútaá بُت 1. blunt (e.g. knife, pencil) တုံးသော 2. slow-witted, slow of mind ဉာဏ်ထိုသော

Kleomarfo, CC BY-SA 3.0
búc murrah buffalo

bútaá بُت fibrous pulp of the jackfruit, jackfruit fiber strands ပိန္နဲသီး(ကြွက်သား)အမျှင်

búte faa فَ be possessed (by a demon) ပယောဂစ္ဆသည်၊ နတ်ဝင်ပူးကပ်သည်

bútoiija بُت 1. secret အတွင်းကျသော 2. secretly, in secret လျှို့ဝှက်စွာ

bútore بُت 1. in အတွင်းမှာ၊ အထဲမှာ 2. inside အတွင်းမှာ၊ အထဲမှာ 3. among, of (group) အကြားတွင်၊ အထဲမှာ၊ အနက်မှာ

bútoror bombi بُت briefs, boxer shorts အတွင်းခံဘောင်းဘီ

bútortu بُت 1. from within, from inside အထဲက 2. among, of (group) အကြားတွင်၊ အထဲမှာ၊ အနက်မှာ

buth بُت 1. motorized boat စက်လှေ 2. small ferry (boat) ကူးတိုလှေလေး

buth بُت 1. vote ခဲ 2. election ရွေးကောက်ပွဲ

búuth بُت boots ဘွတ်ဖိနပ်ရှည်

buth salouya بُت captain သင်္ဘောဦးစီးသူ၊ ကပ္ပိတန်

butham بُت button ကြယ်သီး

búthka بُت fatty ဝတ်တကြီး

buwá بُت sit down ထိုင်သည်

buwá بُت set (something) up, set (somebody) up ထိုင်စေသည်၊ ချသည်၊ ထားသည်

buwal mas بُت helicopter catfish, wallago catfish, Bengal boal ငါးပတ်

buz بُز intelligence နားလည်နိုင်စွမ်း၊ ဉာဏ်ပညာ

buzá بُز 1. understand နားလည်သည်၊ သဘောပေါက်သည် 2. explain ရှင်းပြသည်၊ ဖော်ပြသည် 3. translate, interpret ဘာသာပြန်သည်၊ စကားပြန်သည်

búza بُز cat (male), tomcat ကြောင်အထီး

búza بُز erase ဖျက်သည်၊ ခြစ်ထုတ်ပစ်သည်

búza búza بُز blurry မှန်ဝါးသော၊ ဝိုးဝိုးဝါးဝါးဖြစ်သော၊ မပြတ်သားသော

búzai féla بُز erase (something), rub (something) out ဖျက်ပစ်သည်၊ ဖျောက်ဖျက်သည်

búzi بُز cat (female) ကြောင်မ

búzoni بُز 1. eraser ခဲဖျက် 2. whiteboard eraser, blackboard eraser သင်ပုန်းဖျက် 3. white out, correction pen မင်ဖျက်

buzorgóni بُز pious woman ဘာသာတရားကိုးကွယ်သောမိန်းမ

buzurg بُز wise and pious person ဘာသာတရားကိုးကွယ်သူ၊ သူတော်စင်၊ ဘာသာပညာရှိသူ

bleith بُل belóth razor blade ဘလိတ်စာ

bwara بُر cajeput tree ကာကျူးပွက်

Shillings1005, CC BY-SA 4.0
bwara cajeput tree

D

dáa د 1. escape လွတ်မြောက်သွားသည် 2. run away ထွက်ပြေးသည်

daijja fuçi mas د مس Mola carpet ငါးဘဲဖြူ

daijja mas د مس corica ငါးနောက်ရောင်၊ ငါးဒေါင်ခင်း

dair د line မျဉ်းကြောင်း

daba د 1. press ဖိသည် 2. sink, settle ကျုံ့သည်၊ မြှုပ်သည်

dabai د 1. medicine ဆေးဝါး 2. treatment ဆေးကုသမှု

dabai gorá گُورَ شفا cure, heal,
treat ကုသပေးသည်၊ ဆေးကုသည်

dabai gorí gom ódé biaram دَبَّيْ گُورِ گَم اَدِ بَارَمَ شفا treatable
disease ကုသနိုင်တဲ့ရောဂါ

dabai gorí gom nóódé biaram دَبَّيْ گُورِ گَم نَادِ شفا untreatable disease
ကုလို့မရတဲ့ရောဂါ

dabai háa هَا شفا take medicine ဆေး
သောက်သည်

dabai mara مَر شفا inject
ဆေးထိုးသည်

dabair duan دَبَّيْر دُون شفا pharmacy ဆေးဆိုင်

dabair cícirí دَبَّيْر شفا dabair
cícirí شفا 1. ampule
ဆေးပုလင်းဆေး 2. vial ထိုးဆေးပုလင်း၊ လေးလံပုလင်း 3.
small medicine bottle ပုလင်းဆေး

dabí دَبِ شفا demand တောင်းဆိုချက်

dábba دَب شفا 1. criticism, attack, assault
(verbal) ဝေဖန်မှု၊ တိုက်ခိုက်ပြောဆိုမှု 2. challenge,
difficulty စိန်ခေါ်မှု

dada دَد paternal grandfather အဘိုး (အဖဘက်က)

dadi دَد paternal grandmother အဘွား (အဖ
ဘက်က)

dáf دَف diligence, industriousness ငြိုးစား
အားထုတ်မှု၊ လုံ့လဝီရိယ

dáfa دَف put (somebody) to flight, rout
(somebody) out မောင်းထုတ်သည်

daga diya دِي شفا 1. betray, break
a promise, be disloyal သစ္စာမောက်သည်၊ လိမ်လည်သည်၊
ပရိယာယ်သုံးသည် 2. deceive, cheat လှည့်စားသည်၊
လိမ်လည်သည်

dagabas دَغَب شفا duhabaz دَغَب شفا 1. deceptive, fraudulent လိမ်လည်တတ်
သော၊ လှည့်ဖြားတတ်သော 2. deceiver, fraudster
လိမ်လည်သူ၊ အယောင်ဆောင်သူ၊ လူလိမ်လူကောက်၊ လှည့်စားသူ

dahá دَه show, indicate
ပြသည်

dahá gorá گُورَ شفا meet, convene
တွေ့ဆုံသည်၊ ဆုံစည်းသည်၊ စုဝေးသည်၊ စုစည်းသည်

dahá zaa زَا شفا appear, become
visible ပေါ်သည်၊ ပေါ်ထွက်သည်၊ ပေါ်ပေါက်သည်

dahái diya دِي شفا show
(somebody) (something), display (something)
ပြသည်

dak دَك graduation line, level indicator မျဉ်း
လိုင်း

dak دَك scar အမာရွတ်၊ အနာရွတ်

dak دَك installment အရစ်၊ အရစ်ကျငွေ

daktor دَاكْطَر daththor دَاكْطَر
doctor ဆရာဝန်

daktor hána دَاكْطَر حَن دكتور dahlia flower
hána دَاكْطَر حَن 1. hospital ဆေးရုံ၊ 2.
clinic ဆေးခန်း 3. doctor's office ဆရာဝန်၏ရုံး

dalal دَالَل broker, realtor ပွဲစား

dalia fúl فَل شفا dahlia flower
ဒေါလိယာပန်း

dam دَم price, value, wage, fee ဈေးနှုန်း၊ တန်ဖိုး၊
လုပ်ခ၊ အခ

dami دَم 1. expensive, costly ဈေးကြီးသော၊
အဖိုးကြီးသော 2. precious အဖိုးတန်သော၊ တန်ဖိုးကြီးသော၊
တန်ဖိုးမြင့်မားသော

damíc دَمِش damric دَمِش
stupid ထုံသော၊ ဉာဏ်ထုံသော၊ ဉာဏ်ထိုင်သော

damdora gorá گُورَ دَمْدَر شفا
bargain ဈေးဆစ်သည်

dámmwa hoñsi دَمَمْوَا حَنْس lemon သံပရိုသီး

dan دَن donation အလှူဒါန

dán دَن paddy, rice (unprocessed, unhusked
rice) ဆန်စပါး

dán ura اُر شفا thresh rice စပါးနယ်သည်

dán daa دَا دَعْدَن paddy
harvest စပါးရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ကောက်
သိမ်းခြင်း

dán daa دَا دَعْدَن harvest rice ကောက်ရိတ်သိမ်းသည်

dán gas گَس rice plant စပါးပင်

dán sala سَل sift rice ဆန်စစ်သည်

dana دَن 1. seed အစေ့၊
အဆန် 2. grain အစေ့၊
ကောက်ပဲသီးနှံ

SH Saw Myint, CC BY 4.0
dán paddy, rice
(unprocessed,
unhusked rice)

Sayem Chowdhury 416, CC
BY-SA 4.0
dán ura thresh rice

dana dana baáre zaá دَن دَن صَا صَا
seedy stool ဝမ်းသွားခြင်း၊ အစေ့နှင့်
ဆင်တူသော ကျင်ကြီး

dana kúr သာသနာသင်္ကန်း
drug addict မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲသူ၊
ဆေးစွဲသူ

danar nagi သာသနာသင်္ကန်း
hilum အစေ့ဆန်

dánda သံသရာ pickpocket
ခါးပိုက်ခိုက်။

dár sharp (knife) ထက်
(စားစသည်ရဲ့ ထက်)။

dará 1. toothpick, bamboo sliver
သွားကြားထိုးတံ၊ သစ်သားစ၊ အစေ့အနံ 2. splinter သစ်သားစ၊
အချွန်အတက်

dára sharpen သွေးသည်၊ ထက်စေသည်

dañra back of the neck, nape of the
neck ကျောကုန်း

dañra áf Theobald's kukri
snake ခြေပေးတစ်မျိုး

dañra fôuir drummers in
religious ceremonies ဗုံတီးသူ၊ ဇော်ဂျီ။

dañra sissiya back spasm
ခါးကိုက်ခြင်း

dañrar háñdhdi backbone, spine ကျောရိုး

dañrar keñça dorsal fin
ကျောဆူးတောင်၊ ကျောရေယက်

darí beard မုတ်ဆိတ်

dargwá firewood ထင်း

darmudar úwa depend on
မှီခိုသည်၊ အားကိုးသည်

daññ horse-fly မှက်၊ မှက်ကြီး

dat tooth သွား

dat dhola brush teeth သွား
တိုက်သည်

dat foñsa tooth decay,
tooth damage သွားပုပ်စားခြင်း

dat fuke há cavity,
dental caries သွားပိုးစားခြင်း

© Pixabay License
dán daa² harvest
rice

SH Saw Myint, CC BY 4.0
dán sala sift rice

dat gútoní toothpick
သွားကြားထိုးတံ

dat hoñra tooth ache
သွားကိုက်နာ

dat lora loose tooth သွားလှုပ်ခြင်း

dator marí fulá gum disease
သွားဖုံးရောင်ရမ်းနာ

dawot doot invitation
ဖိတ်ခေါ်ခြင်း

dawot diya doot diya
invite ဖိတ်ခေါ်သည်

deka see မြင်သည်

dekcó drawer အဆွဲ

demak 1. intellect အသိဉာဏ်စွမ်း 2.
idea စိတ်ကူးအကြံဉာဏ်

den right ညာဘက်၊ လက်ယာဘက်

den át den hát right-hand
ညာဘက်လက်

den dhaikká right side
ညာဘက်

der one and a half တစ်ခုခွဲ

deri late နောက်ကျသော

deri úwa 1. take a long time
အချိန်ကြာသည်၊ နောက်ကျသည် 2. be late, be delayed,
be running late နောက်ကျသည်

desi fúl marguerite, oxeve
daisy ဒေစီပန်းတစ်မျိုး (နွားမျက်လုံးနှင့်တူသည်) ?

désswa 1. black drongo ငှက်တော် 2.
drongo ငှက်တော်

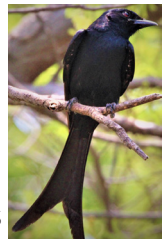
dec country, state
ပြည်၊ တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံ

decóitta national
အမျိုးသား၊ နိုင်ငံသား

decci dholoni scouring pad
အိုးတိုက်တံ၊ အိုးတိုက်ဖတ်

decci fatila dishes, cookware, utensils
ပန်းကန်ခွက်များ၊ ဒယ်အိုး၊ ဒန်အိုး စသည်များ၊ ခိုးချောင်းသုံးပစ္စည်း

difeça defeca send ပို့သည်၊
စေလွှတ်သည်

© Pixabay License
désswa 1 black
drongo

dil دِل heart နှလုံးသား၊ အသည်း

dil báṅga دِل بَڠ break someone's heart (figurative) အသည်းကွဲသော

dil báṅgi féla دِل بَڠي فِلا break someone's heart (figurative) အသည်းကွဲသော

dil gom دِل گَم kind, dear, friendly စိတ်ကောင်းသော၊ ခင်မင်တတ်သော

dil cóñço gorá دِل كُونچُو گورَا be depressed စိတ်ဓာတ်ကျသည်၊ စိတ်ညစ်သည်၊ အားငယ်သည်

din دِن day နေ့

din دِن religion ဘာသာတရား

dini دِين religious ဘာသာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သော

dinna دِن day (unit) တစ်နေ့

dinthiya دِنْتِي whole day တစ်နေ့လုံး၊ တစ်နေ့ကျန်

Disembor دِسْمَبَر December ဒီဇင်ဘာလ၊ (၁၂)လပိုင်း

dicá gorí دِكَا گورِي 1. firmly ခိုင်ခိုင်မာမာ၊ မြဲမြံမြဲမြံ၊ အတည်တကျ၊ ပြတ်ပြတ်သားသား 2. properly သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ကောင်းမွန်စွာ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်

diya دِي 1. give ပေးသည် 2. pay ငွေပေးသည်၊ ငွေရှင်းသည်

díyan دِيْن 1. meditation, attention အာရုံပြုခြင်း၊ အာရုံစိုက်မှု 2. mind အသိဉာဏ်၊ အသိစိတ် 3. attention အာရုံစိုက်မှု 4. concentration အာရုံစိုက်စွမ်းအား

díyan diya دِي دِي 1. contemplate, concentrate စဉ်းစားဆင်ခြင်သည်၊ အာရုံစူးစိုက်သည် 2. pay attention အာရုံစိုက်သည်၊ ဂရုစိုက်သည်

diyoo دِيْ demon, evil spirit နတ်ဆိုး၊ သရဲ၊ မကောင်းဆိုးဝါး

diyor دِيْر brother-in-law ယောက်ဖ

dizel دِيْزِل diesel ဒီဇယ်လောင်စာ၊ ဒီဇယ်ဆီ

doo دُو daa دَا 1. large knife, kitchen slicer စား၊ မီးဖိုသုံးစား 2. machete တောခုတ်စား

doi دِيْ yogurt ခန့်ချဉ်

doijja دِيْج sea ပင်လယ်

doijjar hossóf دِيْج جَسُوف sea turtle ပင်လယ်လိပ်

Ned Jelyazkov, CC BY-SA 3.0
doi yogurt

doóin دُوْين south တောင်ဘက်၊ တောင်ပိုင်း

doóin míkka دُوْين مَكَم southward တောင်ဘက်ဆီသို့

dooit دُوْيت 1. fungal rash မှိုတက်ခြင်း၊ ဖားဥစွဲခြင်း 2. tine, ringworm အရေပြားမှိုစွဲခြင်း၊ ပွေး၊ ပွေးစုန်နာ

dola دَل chunk, lump အတွဲ၊ အခဲ၊ အတစ်

dóla دَل white ဖြူသော၊ အဖြူ

dóla isa دَل اِس Indian prawn, white prawn ပုစွန်ဆိတ်

dola úwa دَل اُو 1. meet with (somebody) တွေ့ဆုံသည် 2. be together အတူတူနေသည်

dóla bikiri دَل بَكِر leukorrhea, fluor albus သွေးဖြူဆင်းခြင်း

dóla fuañ mas دَل فُو مَس white croaker ငါးသင်ဖြူ

dola gorá دَل گَر 1. collect စုသိမ်းသည်၊ စုဆောင်းသည် 2. add ဖြည့်စွက်သည်၊ ဖြည့်သွင်းသည်၊ ထပ်ပေါင်းသည်

dóla gorá دَل گَر whiten ဖြူဖွေးစေသည်

dóla kún báṅga دَل كُن بَڠ leukorrhea, fluor albus သွေးဖြူဆင်းခြင်း

dóla rong دَل رُڠ white (color) အဖြူရောင်

dóla russańda mas دَل رُسْدَا مَس white pomfret, silver pomfret ငါးမုတ်၊ ယုဇနပါးမည်း

dóla sondói mas دَل سَنْدُو مَس helicopter catfish, wallago catfish, Bengal boal ငါးပတ်

dóli boga دَلِي بَك little egret ချိုင်း

dom دَم breath အသက်ရှူ

dóma دَم pant, breathe heavily အသက်ပြင်းပြင်းရှူသည်၊ မောဟိုက်သည်

domor uore dom دَم دَمْر ور panting အသက်ပြင်းပြင်းရှူခြင်း၊ မောဟိုက်ခြင်း

dómki دَمَك threaten ခြိမ်းခြောက်မှု

dómki diya دَمَك دِي threaten ခြိမ်းခြောက်သည်

dón دَن wealth ငွေကြေးညစ္ဆာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပစ္စည်းညစ္ဆာ

doní دَنِ 1. rich, wealthy ချမ်းသာကြွယ်ဝသော 2. rich person, wealthy person တင်ဌေး၊ ချမ်းသာသူ၊ သူကြွယ်

duidá gá گ سبب عديء thrush, oral candida
မှကွရ

duihaça دىحا catch-22, dilemma
အကျပ်ရိုက်ခြင်း၊ ညှပ်ပိုးညှပ်ပိတ်ဖြစ်နေခြင်း၊ ဆုပ်လည်းစူး စား
လည်းရှူး

duñijja دىج afternoon မွန်းလွဲပိုင်း

dúil دىل dust ဖုန်မှုန့်

duinali دىلى double-barrelled သေနတ်
ပြောင်း နှစ်ပြောင်းရှိသော

dúb دىب very white ဖြူဖွေးသော၊ ဖြူဆွတ်သော၊ ဖြူ
ဆင်သော

dúbi دىب launderer အဝတ်လျှော်သူ၊ ပင်းမင်း ဒိုဘီ
သည့်

dudór fua فو breastfeeding
baby, infant နို့စို့ကလေး

dudór matáinna دىر متى nipple နို့သီးခေါင်း

duddufa دىف 1. thump တခုတ်ခုတ်ခန်သည်၊
တန်လှုပ်အောင်ခန်သည်၊ ဆောင့်သည် 2. throb တခုတ်ခုတ်
မြည်သည်၊ ခန်သည်

dufa دىف 1. grind ကြိတ်သည် 2. crush ကြိတ်ချေ
သည်၊ ခြေမှုှသည်၊ ထောင်းသည်

dufoni دىف mortar
and pestle ဆုံ

duk دىك trouble,
difficulty ဒုက္ခ

duk diya دى دى 1. oppress နှိပ်စက်သည်၊ ဖိနှိပ်သည်၊
ဒုက္ခပေးသည် 2. hurt နာကျင်
စေသည်၊ ထိခိုက်စေသည်

duk faa ف feel offended စိတ်နာသည် 2.
suffer, be hurt နာကျင်သည်

duk gorá گ labor အလုပ်ကြိုးစားသည်၊ ဒုက္ခခံ၍လုပ်သည်

duk gorí گ with difficulty အလုပ်
ကြိုးစားပြီး၊ ဒုက္ခခံ၍၊ ရုန်းကန်စွာ

dúkabazí گى deceit လိမ်လည်မှု

dulá دى bridegroom, groom သတို့သား

dum دى dromedary, Arabian camel ဘိုတစ်လုံး
ကထားအုတ်

dúm balu دى fine sand သဲ၊ သဲပွင့်လှ

dúm hoónl دى Rock pigeon ခို

dúmduimmyá دى very အလွန်၊
အရင့်

dúna دى tar ကတ္တရာစေး

dúnar rasta دى paved road
ကတ္တရာလမ်း

duniyai دى world ကမ္ဘာ၊ လောက

duniyai agagura دى all over the world တစ်ကမ္ဘာလုံး၊ ကမ္ဘာတ
ဝန်း

duniyai dari دى mundane
matters လောကီရေးရာ၊ လောကသဘာဝ

duniyaibi دى worldly လောကီ

dunúwa دى both နှစ်ခုစလုံး၊ နှစ်ဦးစလုံး

dura دى lash ကြိမ်ဒဏ်

duñra دى 1. run ပြေးသည် 2. chase နောက်က
ပြေးလိုက်သည်

duñra دى duñra duñri သီရိ
သီရိ race, running competition အပြေးပြိုင်ပွဲ

dura azor áf اف Jerdon's pit viper
မြေပွေးတစ်မျိုး

dura fainná af اف Indian egg-eating snake
ငှက်ဥစားသော မြေတစ်မျိုး

duré دى 1. away အဝေးသို့ 2. far ဝေးကွာတွင်း၊
ဝေးလံသော

duré gorí féla فل throw
away လွှင့်ပစ်သည်၊ စွန့်ပစ်သည်

durud دى prayer for Muhammed
ခွတ်ဖတ်ခြင်း

durús kurá ك whole
roasted chicken ကြက်ကောင်လုံးကြော်

durucca meçi دى loam
နန်းမြေ

dusára دى second ဒုတိယ

dustí دى friendship ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု၊ ခင်မင်
ရင်းနှီးမှု

dusti giri دى friendship
ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု၊ ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ရေး

dustí gorá گ become
friends with, befriend မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်

dustó دى friend သူငယ်ချင်း

ducmon دى ducfon دشمن
enemy, foe ရန်သူ

ducmoni دُكْمُونِي enmity ရန်လုပ်ခြင်း၊
မလိုမနိုးထားမှု

ducconi gorá دُكُونِي گورَا ducfoni
gorá- دُكُونِي گورَا 1. frame
ရန်မြိုးထားသည်၊ ရန်မူသည်၊ အမှဆင် 2. conspire လျှို့ဝှက်
ကြစည်သည်၊ မကောင်းမှုကို လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြစည်သည်

dut دُت 1. milk နို့ 2. mother's breast ရင်သား

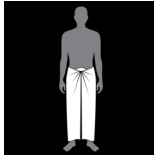
dut firá دُت فِرَا breast engorgement
ရင်သားအနာ၊ ရင်သားနို့ဖြင့်ပြည့်နေခြင်း

duti دُتِي snitch, informer သတင်းပေး၊ ဖော်ကောင်

dúti دُتِي longyi, lungi လုံချည်၊ ပုဆိုး

duwa دُوَا 1. wash
ဆေးကြောသည် 2. clean သန့်ရှင်း
အောင်လုပ်သည်

duwái diya دُوَايِي دِيَا
جِيَا nag ရှိုတိုက်သည်၊
ပွစိပွစိပြောသည်၊ ပူညံ့ပူညံ့ပြောသည်

Public domain
dúti longyi, lungi

Dh

dhaái دُهَايِي group, team အုပ်စု

dhail دُهَايِي lentils, dal ကုလားပဲ

dhailsiní دُهَايِي سِنِي cinnamon သစ်ကြံပိုး
ခေါက်

dhain دُهَايِي glutton အစားကြီးသူ၊ အစားပုပ်

dhab naijjoL دُهَايِي نَجْلِي young,
green coconut အနံ့သီးနု

dhaba دُهَايِي bald ခေါင်းပြောင်သော

dhaból دُهَايِي بُولِي double နှစ်ဆ

dhabba دُهَايِي رَابِي railroad car ရထားတွဲ

dhabba دُهَايِي بَابِي box, bin ပုံး၊ တူး

dhabbwa دُهَايِي بَابِي big ladle ယောက်ချို၊ ဇွန်းကြီး

dhahait دُهَايِي حَاتِي robber
ဓားပြ

dhahaiti دُهَايِي حَاتِي robbery လုယက်မှု၊ ဓားပြ
တိုက်ခြင်း

dhahaiti gorá دُهَايِي گورَا rob
လုယက်သည်၊ ဓားပြတိုက်သည်

dhak دُهَايِي monopoly ကုန်သွယ်မှုတွင်
လက်ဝါးကြီးအုပ်ခြင်း

dhák دُهَايِي side, edge အနား၊ ဘေးဘက်

dhák sissiya دُهَايِي سِسِي side pain
နံရိုးနာခြင်း၊ ခါးဘေးနာခြင်း

dhaka دُهَايِي call ခေါ်သည်

dháke دُهَايِي 1. near အနား၊ အနီး 2. beside အနား၊
မှာ၊ အနီးတွင်၊ ဘေးမှာ

dhákortu دُهَايِي كُتُ 1. on the side of ဘေး
ဘက်တွင်၊ ဘေးဘက်မှာ 2. from near, from nearby ဘေး
ဘက်က၊ ဘေးဘက်မှ 3. next to ဘေး၌၊ ဘေးမှာ၊ ကပ်လျက်

dhakfiyon دُهَايِي فَيُون postman စာပို့သမား၊
စာပို့လုလင်

dhakkwa دُهَايِي كُဝ informant, informant
သတင်းပေးသူ၊ ဖော်ကောင်

dhál دُهَايِي cardboard ကတ်ထူပြား၊ စက္ကူထူ

dhála دُهَايِي mountain pass တောင်ကြားလမ်း

dhála دُهَايِي pour သွန်းသည်၊ သွန်ချသည်၊ ရေလောင်း
သည်။

dhalúng دُهَايِي لُونْ pomegranate တလင်းသီး

dhamíc دُهَايِي مِش trickster, cheater လှည့်စား
သူ၊ လူလိမ်လူကောက်

ghanor tali fáci zaa ز فَاسِي تَالِي rupture of the ear drum နားခင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊
နားစည်မြွေးပေါက်ကွဲခြင်း

dhandha دُهَايِي rod, baton တုတ်ချောင်း

dhang دُهَايِي wooden bat
(dhang-kela game) သစ်ရိုက်တံ၊
ဘက်တံ

dhang kélaá دُهَايِي كَلِي tipcat ကျည်းသားရိုက်
ကစားသည်

dhángna دُهَايِي lid
(of a saucepan) အဖုံး

dhángni دُهَايِي lid,
cover (flat) အဖုံး (ပက်)

dhánna دُهَايِي lid (of a
saucepan) အဖုံး

dhañci دُهَايِي handle,
helve (of a tool) လက်ကိုင်

© Pixabay License
dhandha rod, baton

dhañço **طحنط** thick **ထူ**
သော

dhañth **طحنط دنت** handle
လက်ကိုင်

dhéni **طحنط دني** foot powered
rice mill မောင်း

dhéin ák **طحنط لسط دني أك** a
kind of leafy vegetable, fern
leaves ဟင်းရွက်တစ်မျိုး

dheil zaga **زك طحنط**
drained soil, upland
soil မြေရိုင်းလွင်ပြင်ရှည်

dheb **طحنط دث** huge
cooking pot ချက်ပြုတ်အိုးကြီး

dheba **طحنط دب** thunder
မိုးချန်သံ၊ မိုးခြိမ်းသံ

dhebal **طحنط دبال** wall နံရံ

dhebalor gór **زك طحنط**
building
အဆောက်အအုံ၊ တိုက်အိမ်

dhéfa **طحنط دف** 1. lake, pond
ဆည် ရေအိုင် 2. natural

dhék **طحنط دك** belch, burp
လေချဉ်၊ လေတက်သံ

dhék mara **مر طحنط**
burp လေချဉ်တက်သည်၊
လေပျံသည်၊ လေတက်သည်

dhekká mara **مر طحنط**
1. push ဝှန်သည်၊
ထိုးသည် 2. push over တိုက်လှဲ
သည်

dhen dhák **دك دهن**
right-hand side, on the
right side ညာဘက်မှာ၊
လက်ယာဘက်မှာ

dhengú **دعك دهن**
Dengue fever သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ

dheráibar **طحنط اربار** driver ကားဆရာ၊
ဟာဠ်မောင်း၊ ဒရိုင်ဘာ

dheróm **رَم طحنط** drum, barrel ရေစည်၊ သံစည်

dhecci **طحنط دشي** cooking pot ဟင်းအိုး၊ ချက်ပြုတ်အိုး

dhií **طحنط** reservoir ရေလှောင်တံ

dhísthāb gorá **رَ طحنط**
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

Public domain
dhang wooden bat
(dhang-kela game)

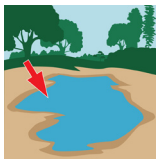
Public domain
dhang kélaá tipcat

Public domain
dheil zaga drained
soil, upland soil

Public domain
dhéfa 1 lake,
pond

Public domain
dhéfa 2 natural
dam

dhiya **طحنط دي** island ကျွန်း

dhiyáilla **طحنط ايللا**
oriental magpie-robin
သပိတ်လွယ်

dhoila bodhoila **دو دو**
many
different kinds of အမျိုးမျိုး

dhoilla **طحنط دو** 1. as, like
ကဲ့သို့ 2. alike, similar to ဆင်
တူသော 3. kind အမျိုး

dhoolla **طحنط دو** sort,
kind, type အမျိုးအစား

dhoolla **طحنط دو** like, similar to နည်းတူ၊ ကဲ့သို့
သဖွယ်၊ ဆင်တူ၊ အလားတူ

dhóoñk diya **دي طحنط** posture,
threaten, feint ခြိမ်းခြောက်သည်၊ ဟန်ပြသည်

dhol dholá **دل طحنط** wobble ယိမ်းယိုင်
သည်

dhola **طحنط دل** 1. brush, scrub, rub ပွတ်တိုက်သည်
2. grind ကြိတ်သည်၊ ပွတ်ခြေသည်

dholoin **طحنط دلوين** rice huller, rice threshing
machine (manually operated) ကောက်ခြွေနှယ်စက်

dholoni **طحنط دلويني** wiper
သုတ်စရာ၊ တိုက်စရာ

dhor **طحنط دور** fear ကြောက်စိတ်၊
ကြောက်လန့်ခြင်း

dhoónr **طحنط دنر** big
ကြီးမားသော

dhoónr úwa **او طحنط**
1. come of age ကြီးပြင်း
လာသည်၊ ကြီးထွားလာသည်၊
အသက်စေ့လာသည် 2. mature,
grow ရင့်ကျက်လာသည်၊ ကြီးထွား
ဖွံ့ဖြိုးလာသည်

dhoónr dada **دَد طحنط** paternal great
grandfather ဘေး

dhoónr fua **فُو طحنط** eldest son သား
ကြီး

dhoónr gorá **رَ طحنط** 1. raise မြှူ
ပျိုးထောင်သည် 2. enlarge, expand ချဲ့သည်၊ ကြီးစေသည်

dhoónr gorí **رِ طحنط** large ကြီးမာစွာ

dhoónr gorí saá **سَ طحنط**
zoom in, widen အနီးကပ်လာအောင် ဆွဲချိတ်သည်၊
စိုက်ကြည့်သည်

Public domain
dhecci cooking pot

Shantanu Kuveskar, CC BY-
SA 4.0
dhiyáilla oriental
magpie-robin

© IOM RCMC (used with
permission)
dholoin rice huller,
rice threshing
machine (manually
operated)

dhor laga لَڭ لَعَد be afraid of, fear,
feel afraid ကြောက်သည်၊ စိုးရိမ်သည်

dhor lagái thiañ háa ح لَڭڭي ثِيَا نِ حِيَا
extort ခြိမ်းခြောက်၍ဥေ့ပုစ်သည်

dhooñr manúic مَصْنُوب دُورْ مَنُوش 1.
prosperous man, wealthy tradesman ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ
2. dignitary, high official ရာထူးကြီးမြင့်သူ၊ လူကြီး

dhooñr nani نَنِي مَصْنُوب maternal
great-grandmother အဘေး၊ အဘွားတော် (အမောက်ကအဘိုး၏အမေ)

dhora دَر فَك fear, be frightened ကြောက်လန့်သည်

dhocá فَصَد 1. tragedy ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျခြင်း၊
အဖြစ်ဆိုး၊ ကြေကွဲစရာ 2. accident မတော်တဆဖြစ်မှု

dhouk دُك white-breasted waterhen ကရ
ကုတ်၊ ရေကြက်မ၊ ကလူကွက်

dhouwá دُورْ فَك cooking spoon ယောက်မ

dhuáñ دُورْ فَك 1. upper arm လက်မောင်း 2.
shoulder ခုံး

dhuáñ mafoni مَفَن دُورْ فَك
MUAC,
mid-upper arm
circumference လက်မောင်းအဝန်း

dhudhu دُورْ فَك kabaddi
ပြေးလွှားဆော့ခြင်း

dhudhu garí گَر دُورْ فَك
motorcycle
မော်တော်ဆိုင်ကယ်

dhufá فَك sink
မြုပ်သည်၊ ရေနစ်သည်

dhúk دُك swallow မျိုချ
ခြင်း၊ ငုံခြင်း၊ တစ်ကရိုက်

dhul دُل big rice storage
basket ဆန်သိုလှောင်တောင်း

dhúl دُل drum စည်း ဝုံ

dhula دُل basket
ခြင်းတောင်း၊ လက်ဆွဲခြင်း

dhúla دُل swing လွှဲသည်

dhúlai era إِر فَك
hang ချိတ်ဆွဲထားသည်

dhúloin دُل فَك 1.
cradle ကလေးပုခက် 2. swing အိပ်

dhúlaina fiñaijja فَك 2. baya weaver စာဘူးတောင်း

Public Domain
dhuáñ 1 upper
arm

Public Domain
dhuáñ 2 shoulder

Public domain
dhudhu kabaddi

SH Saw Myint, CC BY 4.0
dhul big rice
storage basket

dhúldhuillá لَڭ لَڭ loose ချောင်သော၊
ပွသော

dhum دُم دُم diving ရေငုပ်ခြင်း

dhup mara مَر فَك dhuf mara فَك
dhummara دُم فَك dive
ရေအောက်ငုပ်သည်

dhúr دُر hole တွင်း၊ အခွက်၊ ချိုင့်

dhúc دُك 1. bump ခိုက်မိသ 2. hit ဝင်တိုက်မှု၊
ခိုက်မိတိုက်မိမှု

dhúc mara مَر فَك 1. bump
ဆောင့်သည်၊ တဂျိုးကျိုးတဂျိုးကျိုးဆောင့်သည်၊ ဝင်တိုက်သည် 2.
hit အသံပါအောင်ခိုက်သည်

dhuwa دُورْ فَك 1. planter ပျံ့အိုး၊ ပန်းစိုက်အိုး၊ ပျံ့ခြံ 2.
bunch အဖုတ်

F ف

faa فَ 1. find တွေ့ရှိသည်၊ ရှာတွေ့သည် 2. get ရသည်

fáa فَ 1. gap အဟ 2. angular cheilitis နှုတ်ခမ်း
ထောင်ကွဲ

faibar فَاب fiber glass ဖိုင်ဘာ

fáaida فَاء فَاء profit, benefit အကျိုးအမြတ်

fáaida gorá فَاء فَاء فَاء profit, benefit
အကျိုးပြုသည်

faiddá فَاء فَاء fart, flatulate လေလည်သည်၊
အီးပေါက်သည်

faijja فَاء فَاء villager ရွာသူရွာသား

faik فَاء فَاء bird ငှက်

faik فَاء فَاء faip فَاء فَاء 1. hand pump ရေ
တုံကင် 2. pipe ပိုက် 3. hose, tube ပိုက် 4. straw စုပ်တံ
5. water faucet ရေပိုက်ခေါင်း

faik óng gorouya فَاء فَاء فَاء

faik hong gorouya فَاء فَاء فَاء فَاء

faik hor gorouya فَاء فَاء فَاء فَاء

faikor gorouya فَاء فَاء فَاء فَاء فَاء

plumber ပိုက်ပြင်ဆရာ၊ ရေပိုက်သမား

Raysonho, Public Domain
faik 2 1 hand
pump

faik buwání فَيْكُ بُوْنِ well rig well rig
စက်ကိရိယာ

faik fucú فَيْكُ فُشْ birds
ငှက်များ

faikór bahá فَايْكَوْرَ بَهْ bird's nest
ငှက်သိုက်

faikór nok فَايْكَوْرَ نَكْ talon, claw
ငှက်တို့၏ ခြေသည့်လက်သည်း

faikor nol فَايْكَوْرَ نَلْ 1. pipe end
ပိုက်လုံး 2. hose opening
ရေပိုက် ပျော့၏ အပေါက်

faikór sóo فَايْكَوْرَ سُوْ chick
ငှက်ကလေး၊ ငှက်ပေါက်

faikká فَايْكَكَ ripe
မှည့်သော၊ ရင့်သော

fáil zoura áf فَايْلُ زُوْرَ أَفْ banded racer
မြေပွေးတစ်မျိုး

failla فَايْلَةُ pot, cooking
pot ခန်အိုး

fain فَايْنُ solder
ဂဟေဆော်ဂေါက်တံ

fainná فَايْنَةُ watery
အရည်ကျနေသော၊ ပျော့သော

fainná áf فَايْنَةُ أَفْ 1. water snake,
mudsnake မြေပုပ်မ 2. Wall's
krait ငန်းတော်ကျား

fainná gula فَايْنَةُ كُلْ prune
မက်မန်း

faincá فَايْنَةُ unsalty,
tasteless အရသာပေါသော

fáisela فَايْسِلَةُ decision
ဆုံးဖြတ်ချက်၊ စီရင်ချက်

fáisela gorá فَايْسِلَةُ گُورَا decide
ဆုံးဖြတ်သည်၊ စီရင်သည်

faicca mas فَايْكَوْرَ مَسْ Gangetic hairfin
anchovy ငါးလေးတစ်မျိုး

Raysonho, Public Domain
faik² pipe

faik² hose, tube

Raysonho, Public Domain
faik² hose, tube

Raysonho, Public Domain
faik² straw

© Pixabay License
faik² water
faucet

© Pixabay License
faik² water
faucet

SH Saw Myint, CC BY 4.0
faik buwání well
rig

© Pixabay License

faiththaillya فَايْثْثَايْلْيَا mat-maker
ဖာထုတ်လုပ်သူ

faiththe فَايْثْثَا 1. torn, ripped
ပြဲသော၊ ကွဲသော 2. cracked
အက်ကွဲသော

faiya فَايْ pillar ကျောက်တိုင်

faba فَابَا ¼ seer, 250 grams, 250 ml
၁/၄

faáfa فَافَا thoroughly
စေ့စေ့စပ်စပ်၊ လုံးလုံးလျားလျား၊ ကျကျနန

faga فَاجَا 1. ripen မှည့်လာသည် 2. make ripe
ရင့်မှည့်လာအောင်လုပ်သည်

fága فَاجَا angular cheilitis
နှုတ်ခမ်းထောင့်ကွဲ

faháradar فَاهَارَادَار guard အစောင့်

fak فَكَ purity, holiness, cleanliness
(religious) စင်ကြယ်ခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း

fak فَكَ wing ငှက်တောင်ပံ

fak sáf فَكَ سَفْ purification
စင်ကြယ်စေခြင်း၊ ဖြူစင်စေခြင်း

fáki فَكَ powder
အမှုန့်ဖြစ်သော

fakka فَكَ 1. solid, strong
ခိုင်မာသော၊ ခိုင်ခံ့သော 2. exactly, actually
အတိအကျ၊ တိတိ 3. work
faithfully သစ္စာတည်စွာ

fakká فَكَ 1. spin, whirl
လှည့်သည် 2. orbit လှည့်ပတ်သည်
3. rotate ပတ်လည်သည် 4. stroll
အေးအေးလူလမ်းလျှောက်သည်

fakka fakki فَكَ فَكَ certain,
finalized အပြီးသတ်သော၊ အသေအချာ

fakká ráiya فَكَ رَايَا rounded
ဝိုင်းထားသော

fakkon fiqá فَكَوْنُ فَيْقَا rice flour
banana bread ငှက်ပျော့မှုန့်တစ်မျိုး

fál فَالْ plow share ထယ်သွား

fál diya فَالْ دِي jump ခုန်ချသည်

fal mas فَالْ مَسْ fár mas فَالْ مَسْ zig-zag eel
ငါးမြေထိုး

fala فَالْ adopt မငွေ့စားသည်

fála فَالْ pitcher ကရား

fála فَالْ bowl ဖလား

falong فَالْ bed, bed frame ခုတင်

falouya فَالْوَا herdsman ကျွဲနွားကျောင်းသား၊
ဆိတ်ထိန်း၊ သိုးထိန်း

fáluza فُلُوزَا falooda ၁၈၁၁

falda فَالْدَا scale ချိန်ခွင်

falda فَالْدَا switch, exchange ပြောင်းရွှေ့သည်

faldai فَالْدَايَ فَلَا exchange, switch လဲလှယ်သည်၊ ပြောင်းရွှေ့သည်၊ ကူးပြောင်းသည်

falki فَالْكِي palanquin ထမ်းစင်း၊ သန်လျှင်း

fálmara فَالْمَارَا မုန်တိုင်းမှ ဖယ်ရုတ်
fólmara فَالْمَارَا မုန်တိုင်းမှ ဖယ်ရုတ်
jump ခုန်သည်၊ ခုန်ကျော်သည်

fan فَان betel leaf ကွမ်းရွက်

fán فَان 1. rope trap, snare ညွတ်၊ ကျောကွင်း
ထောင်ချောက် 2. noose ကြိုးကွင်း

fán فَان similar to, as, like ကဲ့သို့

fan boro فَان بَوْر place of betel leaf cultivation ကွမ်းရိုးခြံ

fán gorá فَان غَوْر act, pretend ဟန်ဆောင်သည်

fani فَانِي water ရေ

fání bánga فَانِي بَاغ 1. water leaking, water breaks ရေပြွန်ပေါက်ခြင်း 2. cut through water ရေအက်ကွဲသည်

fání góla فَانِي غَوْل leak (water) ရေယိုသည်၊ ရေစိမ့်သည်

fání hóuri فَانِي حُور cormorant တင်ကျိုးငှက်

fání kélaa فَانِي كَلَا water festival, Thingyan သင်္ကြန် ပွဲတော်

fání sóiñ فَانِي سَوِيْن water filter ရေစစ်

fání timot فَانِي تَمْت still waters ရေ ငြိမ်ခြင်း

fání tulá فَانِي تُلَا irrigate ရေပေးသွင်းသည်၊ ရေတင်သည်၊ ရေဆွဲသည်

faniban فَانِبَان flood ရေကြီးခြင်း

Celestial Pari, CC BY-SA 4.0.jpg
fáluza falooda

Salim Khandoker, Public Domain
falki palanquin

Chris 73, CC BY-SA 3.0
Unported
fán 1 2 noose

Biswarup Ganguly, CC BY 3.0
fan boro place of betel leaf cultivation

fanír áñti فَانِير أَنْتِي hippopotamus ရေမြင်း

fanír fúca فَانِير فُضَا water drop ရေစက်

fanír gañrá فَانِير غَانِرَا puddle ဗွတ်အိုင်

fanír goir فَانِير غَوِير wave of water ရေ လှိုင်း

fanír zól فَانِير زَوْل algae ပင်လယ်ရေမှော်

fanor aga فَانَوْر اَكْ betel shoot ကွမ်း အစွဲ၊ ကွမ်းအတက်

fanor kili فَانَوْر كَلِي betel quid ကွမ်းယာ

fanor kuththa فَانَوْر كُتْ betelnut box ကွမ်းအစ်

Public domain
fanor kili betel quid

fánoc فَانَوْص kerosene lamp ဆီမီးအိမ်

fánoc áf فَانَوْص اَفْ rough-scaled sand boa စပါးကြိုးမြွေ တစ်မျိုး

fand فَانْد snare ထောင်ချောက်၊ ညွတ်ကွင်း၊ ကျောကွင်း

fand boa فَانْد بَو set a trap, ensnare ထောင်ချောက်ဆင်သည်၊ ထောင်ချောက်ထောင်သည်

fándha mas فَانْد هَا Flathead grey mullet ကဘီလူး

fandhúk فَانْد هُك tobacco pipe ဆေးတံ

fangká فَانْ كَا fan ပန်းကန်

fankác mas فَانْ كَا مَس Pangas catfish ငါးတန်

far فَار bank, shore ကမ်းပါး၊ ကန်သင်းရိုး

faár فَار mountain တောင်

fara فَار village ရွာ၊ ကျေးရွာ

fara فَار can, be able လုပ်နိုင်သည်

fara فَار lay egg ဥသည်

fara فَار pluck ခူးသည်

fará فَار cross ကူးသည်

farái فَارَائِي across မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ဖြတ်သန်း၍

farái zaa فَارَائِي ز cross over, step over, cross over ဖြတ်ကျော်သည်၊ ကျော်သွားသည်

faraila فَارَائِلَا villager ရွာသား

faári فَارَائِي mountainous တောင်ထူထပ်၊ သစ်တော နယ်မြေ

fáarót فَارَوْت spacious ကျယ်ပြန့်သော

faça فَاع flat mortar ကြိတ်ပြာ

fáça فَاع crack အက်ကြောင်း

fáça فَاع tear, rip ဆုတ်ဖြဲ
သည့်

SH Saw Myint, CC BY 4.0
faça flat mortar

fañčá فَانچ male goat ဆိတ်သိုး၊ ဆိတ်မိုး

fáañčá فَانچ hoe ပေါက်တူး

fáça kuwal فَاع طسطل كوال unlucky ကံမ
ကောင်းသော

fáça cuça فَاع شر ragged ဟောင်းနွမ်း
စုတ်ပြတ်သော

façi فَاع woven mat မျာ

fañci فَانچ female goat
ဆိတ်မ

Public domain
façi woven mat

fañs فَانس five ငါး ဂ

fas úwa فَاس اُو pass examination
စာမေးပွဲအောင်သည်

fañs máiccyá dán فَانس مائس دان summer rice နွေစပါး

fasá zulaf فَاس زلف suppository
ဝမ်းချူဆေးတောင့်

fáasek فَاسك 1. hypocrite ကြောင်သူတော်၊
ဟန်ဆောင်သူ 2. funny person, witty person နောက်
ပြောင်သူ၊ ကျီစယ်သူ

fasíl فَاسل stern လှေဖင့်ပိုင်

fac فَاع permit ခွင့်ပြုချက်၊ ခွင့်ပြုမိန့်

fáñc فَانص 1. fertilizer ဓာတ်မြေဓာတ် 2.
manure သဘာဝမြေဓာတ် 3. marrow ခြင်ဆီ

fáñc óla فَانص اَل fertile မြေဩဇာကောင်းသော

fáaca فَاع joke ဟာသလုပ်သည်

fañci há فَانص ح 1. strangle with rope
လည်ပင်းညှစ်သည် 2. hang oneself ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကြိုးဆွဲချ
သည်

fat فَاد serving size, portion တစ်ပွဲ

fát mas فَاد مس stingray, ray fish
ငါးလိပ်ကျောက်

fata فَاد 1. leaf သစ်ရွက်၊ အရွက် 2. petal of a
flower ပွင့်ချပ်၊ ပွင့်ဖတ် 3. page စာရွက်၊ စာမျက်နှာ

fatá fatá فَاد فَاد search thoroughly,
look everywhere နေရာစုစပ်စပ်အနှံ့ရှာသည်

fata fori gas فَاد فورت گاس Goethe plant, air plant, miracle leaf ရွက်ကျပ်

fata hoicca فَاد كحيع teenager
ဆယ်ကျော်သက်

fata mas فَاد مس long tongue sole
ငါးမွေးလွှာ

fatáijja فَاد ايج 1. width အနံ 2. across
အလျားလိုက်၊ ဖြတ်၍ 3. horizontal အလျားလိုက်၊ တည့်တည့်
ဖြစ်သော

fatal فَاد فتل 1. deep underground အဝီစိ၊ အနက်
စောက်ကြီး 2. deep underwater မြေအောက်ရေ၊ အဝီစိရေ

fatal fúr فَاد فُر deep inside the
earth's layers မြေလွှာအနက်စောက်တွင်

fatila فَاد ايل clay cooking pot, ceramic pot
စဉ့်အိုး၊ မြေအိုး

fátiya فَاد ية memorial feast အထိမ်းအမှတ်
အခမ်းအနား၊ ဖာသီယာပွဲတော်

fatol فَاد فتل 1. light ပေါ့ပါးသော 2. thin ပိန်သော၊
ပါးလွှာသော

fatola فَاد فتل 1. light ပေါ့ပါးသော 2. thin ပိန်သော၊
ပါးလွှာသော

fáttara فَاد تار pomelo ရှောက်ခါးသီး၊ ဂရိတ်ဖရသီး

fáttara gas فَاد تار گاس grapefruit
tree ဂရိတ်ဖရသီး၊ ရှောက်ခါးသီးကြီးပင်

fattarazi gorá فَاد تار گور pester,
bother, misbehave နှောင့်ယှက်သည်၊ နားပူနားဆာလုပ်သည်၊
လူပါးစာသည်

fattór فَاد تور stone, rock ကျောက်၊ ကျောက်တုံး၊
ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်စရစ်

fath فَاد small wooden stool ခွေးခြေခုံ၊ ခုံပု

faththa فَاد تة jute fiber ဂုန်လျှော်အမျှင်

fatthhi فَاد ثي bandage ပတ်တီး

Febuari فَاد بوار febuari
February ဖေဖော်ဝါရီလ၊ (၂)လပိုင်း

fédarâ فَاد رة icky, messy ညစ်ပတ်သော၊ မ
သန့်ရှင်းသော

fehenâ فَاد نة stool, human waste
ကျွတ်ကြီး၊ မစင်

fehéna doró úwa فَاد نة اُو hard stool, constipation ဝမ်းချုပ်သည်၊ ဝမ်းအာ
သွားသည်

felâ فَاد ل support အခံ၊ အမှီ၊ ဒေါက်

féla فَاد ل drop, throw ကျသည်၊ ချသည်၊ ပစ်သည်

félai éra ٱٱٱٱٱٱٱٱٱٱ discard, abandon
စွန့်ပစ်သည်၊ ပစ်ထားသည်၊ ပစ်ပယ်သည်

félai diya ٱٱٱٱٱٱٱٱٱ throw away လွှင့်ပစ်
သည်၊ စွန့်ပစ်သည်

felásthík ٱٱٱٱٱٱٱٱ plastic ပလတ်စတစ်

félu ٱٱٱ black-eyed pea pod, cowpea pod
ပဲပိစပ် အသီးတောင့်

félur dana ٱٱٱ ٱٱ black eyed pea,
cowpea ပဲပိစပ်

fén ٱٱ rice water ထမင်းရည်

feén ٱٱ pants ဘောင်းဘီ

féna ٱٱ 1. foam အမြှုပ် 2. soap bubble ဆပ်ပြာ
ပူဖောင်း 3. foam, froth အမြှုပ်၊ ရေမြှုပ်၊ ဝလုံ

féna féna baáre zaa ٱٱ ٱٱ ٱٱ
foamy stool အမြှုပ်ထသောမစင်

fená gas ٱٱ ٱ water hyacinth
ဗေဒါပင်

féni zal ٱٱ ٱ push net ငါးဖမ်းပိုက်ကွန်တန်
မျိုး

fera ٱٱ juice, extract juice ဖျော်ရည်ထုတ်ယူသည်၊
အရည်ညှစ်သည်

féñrai ٱٱ ٱ foreigner, caucasian,
Westerner နိုင်ငံခြားသား၊ လူဖြူ

ferecan ٱٱ 1. sad စိတ်မချမ်းသာသော၊
ဝမ်းနည်းသော 2. worried, concerned စိုးရိမ်သော၊
ကြောင့်ကြသော၊ ပူပန်သော၊ စိတ်ပူသော

ferecan gorá ٱٱ ٱ bother,
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

ferecani ٱٱ 1. sadness ဝမ်းနည်းခြင်း 2.
worry, concern, care စိုးရိမ်မှု၊ ပူပန်သောက

ferecar ٱٱ ٱ blood
pressure သွေးဖိအား၊ သွေးပေါင်

ferecar asé ٱٱ ٱ high blood
pressure, hypertension သွေးတိုးရောဂါ

ferecar uça ٱٱ ٱ high blood
pressure သွေးတိုးခြင်း

ferecar fora ٱٱ ٱ low blood
pressure, hypotension သွေးနည်းခြင်း၊ သွေးပေါင်ကျခြင်း

ferecar mafoni ٱٱ ٱ blood
pressure cuff သွေးတိုးချိန်စက်

férok diya ٱٱ ٱ return ပြန်
ပေးသည်၊ ပြန်သည်

ferot ٱٱ 1. unhygienic, unsanitary
ညစ်ပတ်သော၊ ကြေးမူးသော၊ ညစ်ညမ်းသော 2. filthy
ညစ်ပတ်သော 3. unclean spirit နတ်ဆိုး၊ ဝိညာဉ်ဆိုး

ferota ٱٱ ٱ unhygienic person ညစ်ပတ်သူ၊
ကြောင်ချေးရုပ်

fergwa ٱٱ ٱ wide, shallow wicker bowl
ခြင်းတောင်း

feñça ٱٱ gather,
collect, pick up ကောက်သည်၊
ကောက်ယူသည်

feçor bútoře fura ٱٱ ٱ
burning abdominal pain ဖိုက်
စပ်ခြင်း

feçor ffoir ٱٱ ٱ pelvic fin ဝမ်း
ရေယက်

feçot dóla úwa ٱٱ ٱ
intestinal polyp အူတွင်းအသားသီး၊ အသားဖု

feçot fua luwa ٱٱ ٱ
pregnant ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်၊ ကိုယ်ဝန်လွယ်ထားသည်

feñs ٱٱ 1. twist လိမ်ခြင်း၊ ပတ်လည်လှည့်ခြင်း 2.
screw thread အရစ်၊ ဝက်အူရစ် 3. twisted mind
မလိုတမာစိတ်၊ ယုတ်မာမှု၊ အငြိုးအကောက်ဉာဏ်

feñsa ٱٱ 1. owl, owlet
မီးကွက် 2. spotted owl မီးကွက်

feñsara ٱٱ ٱ papular rash အဖုအပိမ့်ထွက်
ခြင်း၊ ယားနာခြင်း

feselan gorá ٱٱ ٱ bother,
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

féeñc ٱٱ hiss တွန်သံ၊ ရှူသံ

fecá ٱٱ profession အလုပ်အကိုင်၊
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

fecák ٱٱ ٱ urine ဆီး

fecák goillé fuiñc áá ٱٱ ٱ
white discharge in urine,
cloudy urine နောက်ကျီသောဆီး

fecák goillé fura ٱٱ ٱ
sharp burning pain while urinating ဆီးသွား
လျှင် စပ်ခြင်း၊ ဆီးကျဉ်

fecák goillé lou áá ٱٱ ٱ
have blood in the urine, hematuria
ဆီးသွားလျှင် သွေးပါလာခြင်း

fecák goillé thonthona ٱٱ ٱ
throbbing pain with urination
ဆီးသွားလျှင် ကျင်လာခြင်း၊ ဆီးကျဉ်

Public domain
fergwa wide,
shallow wicker
bowl

fecák cek gorá فَعَاكُ جَكَ test urine ဆီးစစ်သည်

fecákor tóilla فَعَاكُورُ تَوِيلَا urinary bladder ဆီးအိမ်

fécwaw فَعْكَوَوُ lung အဆုတ်

feténí فَتَنِينِ fitini stingy စေးနဲ့သော၊ ကပ်စေးနဲ့သော

feth فَثُ belly, abdomen, tummy ဝမ်း၊ ဗိုက်

feth fulá فَثُ فَسْلُو فَثُ abdominal bloating ဗိုက်ကယ်ခြင်း၊ ဝမ်းတောင်ခြင်း၊ ဝမ်းပွလာခြင်း

feth fura فَثُ فَسْلُو فَثُ 1. irritated gastrointestinal tract ဗိုက်စပ်သည် 2. gastric ulcer အစာအိမ်ပြည်တည်နာ၊ အစာအိမ်ရင်းနာ

feth fura فَثُ فَسْلُو فَثُ miss လွမ်းသည်၊ သတိရသည်

feth hoñra فَثُ كَهْرَا فَثُ stomach pain ဝမ်းကိုက်ခြင်း၊ ဗိုက်အောင့်ခြင်း

feth kuth فَثُ طَسْلُو فَثُ hard stool, constipation ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ ဗိုက်တင်းခြင်း

feth musora فَثُ مَسْرَا فَثُ abdominal churning, stomach cramps ဗိုက်အောင့်ခြင်း

feth thonthona فَثُ ثَنْثَنْ abdominal throbbing pain ဗိုက်နာခြင်း

fethi فَثِي storage box, trunk သေတ္တာ

fethi áñc فَثِي اَلْضَنْعُ فَثِي 1. duck တဲ၊ ဝမ်းဘဲ 2. mallard တဲခေါင်းစိမ်း

fethi hoónl فَثِي كَهْلَالْدُ فَثِي western spotted dove ချိုးလည်ဖြောက်

fethrul فَثْرُلُ gasoline, petrol ဓာတ်ဆီ

feththwa فَثْثُو beer bellied, pot bellied, abdominally obese ဗိုက်ပူသော၊ ဗိုက်ခွံသော

feñza فَهْنَزَا display aggression ရန်လိုမှုကိုပြသည်

fénza فَهْنَزَا garbage pile, trash pile အမှိုက်သရိုက်

fiañijja فَيَاْنِيْجَا 1. house sparrow စာကလေး 2. common stonechat ငှက်ကျား

fiada فَيَاْدَا bloodsucker, sponge, drain on society ကပ်ပါးရပ်ပါး၊ သွေးစုပ်ကောင်

fiánra فَيَاْنَرَا ant ပုရွက်ဆိတ်

fiañrá gusso فَيَاْنَرَا غُسُو فَهْنَزَا gristle အရိုးနု၊ အရွတ်များသောအသား

fiañs فَيَاْنِسْ onion ကြက်သွန်နီ

fiañzú فَيَاْنِزُو piazu, lentil fritter ဗယာကြော်

fidiya فَيدِيَا alms အလှူပစ္စည်း၊ အလှူငွေ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း

fikír gorá فَكِيْرُ جَرَ فَهْنَزَا worry စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည်၊ ပူပန်သောကထားသည်

fiíl فَيدِلُ field ကွင်း၊ ကွင်းပြင်

filim فَيلِمَا film, movie ရုပ်ရှင်ကား

fin فَينِ pin, thumbtack အပ်၊ တွယ်အပ်၊ သံမှို

finak فَهْكَ فَهْنَزَا nasal polyps နာခေါင်းတွင်း အဖုအသီး

finis فَهْنِيسْ small plate, saucer အောက်ခံပန်းကန်ပြား၊ ပန်းကန်လေး

finíyar فَهْنِيْيَا cogwheel, gear ခွေးသွားစိတ်ဘီး၊ ဂီယာ

finda فَهْنِذَا 1. put on, dress ဝတ်ဆင်သည်၊ အဝတ်ဝတ်သည် 2. wear ဝတ်သည်

finda فَهْنِذَا spool of thread အပ်ချည်လုံး

finfini zór diya فَهْنِينِ زَرُ دِي فَهْنِ فَهْنِ drizzle မိုးဖွဲဖွဲရွာသည်၊ မိုးဖြောက်ဖြောက်ရွာသည်

fir فَهْرُ pir, Muslim spiritual guide ဘာသာတရားဦးဆောင်လမ်းပြ၊ ဖိရ်ဆပ်၊ ဓမ္မကထိက၊ ဂုရု

fira فَهْرُ bedroom အိပ်ခန်း

fira فَهْرُ 1. turn လှည့်သည်၊ လည်စေသည် 2. turn around လှည့်သည်

firai diya فَهْرَا دِي return ပြန်ပို့သည်၊ ပြန်လာသည်

fiñrifat فَهْنِريْفَاتُ hives အင်ပျဉ်

firij فَهْرِيْجُ 1. refrigerator ရေခဲသေတ္တာ 2. freezer ရေခဲခဲသေတ္တာ၊ ရေခဲဘူး

firing فَهْرِيْجُ grasshopper နံကောင်

firista فَهْرِيْسَاتُ firista baked goods ဖုတ်ထားတဲ့မုန့်

fiçá فَهْÇَا hit, beat with a stick ရိုက်သည်

fiçá فَهْÇَا snack, pita မုန့်

fiçá hólá فَهْÇَا حُلُ baked goods ဖုတ်ထားတဲ့မုန့်

fíis فَهْيِيسْ fees အခ

fisé fisé zaa فَهْسِيسْ زَا follow နောက်ကလိုက်သည်၊ လိုက်သည်

fisóttu **فِسْأُتْ** 1. from the back, from behind နောက်မှ 2. behind, at the back နောက်မှာ

fiski **فِسْكِي** 1. squirt, jet ရေလုံး၊ ပန်းထွက်လာသည့်အရည် 2. sprayer ပက်ဖျန်းသည့်မှုတ်စက်

fissá **فِسْأ** 1. backwards နောက်မှာ 2. behind နောက်သို့

fissán **فِسْأْن** 1. descendants သားမြေးစဉ်ဆက်၊ မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်၊ မျိုးရိုးဆင်းသက်သူ 2. generation မျိုးဆက်

ficá **فِصْأ** pulverize, grind ကြိတ်သည်

fit **فِيتْ** gall bladder သည်းခြေအိတ်

fitah **فِيتْ** tape တိပ်ခွေ၊ ဗီဒီယိုတိပ်ခွေ

fitol **فِيتْل** silver ငွေ (သတ္တု)၊ ငွေသား

fitorot **فِيتْرُوتْ** character of a person အကျင့်စရိုက်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အပြုအမူ

fitta **فِيتْ** disappointed, hurt, let down စိတ်ပျက်သော၊ ရင်နာသော

fith **فِစ်** back ကျောကုန်း

fith diya **فِစ် دِي** turn one's back to someone ကျောပေးသည်၊ ကျောခိုင်းသည်

fith haim **فِစ် حَيْم** ruler ပေတံ

fith hala mas **فِစ် هَلْ مَسْ** Sardine ငါးကျော်သို၊ ဆားငါးငါး

fiya **فِيْ** drink သောက်သည်

fiyá **فِيْ** cent ပြာ

fiyala **فِيْ** tea cup လက်ဖက်ရည်ခွက်

fizara **فِيزَار** woven bamboo basket ဝါးကပ်ခြင်း၊ ခြင်း

foida **فِوَيْدَا** creation ဖန်ဆင်းခြင်း

foijjal **فِوَيْجْ** dose ဆေး၊ အချိန်အဆ

foil **فِို** stick တုတ်ချောင်း

foila **فِوَيْل** foila first, primary ပထမ၊ အရင်းဦးစွာ

foin **فِوَيْن** pot for steaming ပေါင်းအိုး

fooir **فِوَيْر** feather မွှေး

fooir **فِوَيْر** pond, pool ရေကန်၊ ရေအိုင်

fizara
fizara woven
bamboo basket

Public domain

fooir ali **فِوَيْرِ** 1. |foin pot for steaming

dhikr, sufi worship, meditative Islamic chanting လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သော ဝတ်ပြုခြင်း 2. divinely empowered ministry တန်ခိုးကြီးသော လုပ်ဆောင်မှု

foisá **فِوَيْسَا** foicá 1 **فِوَيْسَا** coin အင်္ကျီ

foisá ola **فِوَيْسَا** wealthy person ကြွယ်ဝသူ၊ သူဌေး

foissá **فِوَيْسَا** stabilizing ring အိုးစင်း၊ အိုးတင်ကွင်း

foicá **فِوَيْ** hair tie, hair band ခေါင်းစည်းကြိုး၊ ခေါင်းစည်းကွင်း

foicá **فِوَيْ** pot holder ring ကရုတ်

foittó **فِوَيْ** each, every တိုင်း

foittou wá **فِوَيْ** each one တိုင်း၊ တစ်ခုချင်း၊ တစ်ခုစီ

foóurú **فِوَيْرُ** 1. day before yesterday တစ်နေ့က၊ တဖြန်မနေ့က 2. day after tomorrow သန့်ဘက်ခါ

fódana **فِوَيْ** balloon ပူဖောင်း

fogeth **فِوَيْ** packet အထုပ်ငယ်၊ အထုပ်ကလေး

fohór **فِوَيْر** pride မာနီမာန

fojzonto **فِوَيْ** 1. until, till, up to အထိ၊ ထက်တိုင်၊ ချိန်တိုင်အောင် 2. still သေး၊ တုန်း

fok gas **فِوَيْ** sesbania ပေါက်ပန်းဖြူ

fókir **فِوَيْر** pauper, beggar သူတောင်းစား

fókkor **فِوَيْر** cheater, deceiver, trickster လူလိမ်၊ ကလိမ်ကကျစ်လုပ်သူ၊ လှည့်စားသူ

fókkorai **فِوَيْر** cheating, deceiving, tricking ကလိမ်ကကျစ်လုပ်ခြင်း၊ လှည့်စားမှု

fokkorai gorá **فِوَيْر** cheat, deceive, trick လှည့်စားသည်

fól **فِوَيْر** cucumber သခွားသီး

fool **فِوَيْر** 1. person suffering mental illness စိတ်နောက်သောသူ၊ စိတ်ချို့ယွင်းသူ၊ စိတ္တဇဖြစ်သူ၊ စိတ်ရောဂါဖြစ်သူ 2. person who is mentally unwell စိတ်မနံ့သောသူ 3. fool, crazy person, nut လူအ၊ အရူး 4. foolish, stupid အရူး၊ ရူးသော၊ အသော 5. crazy စိတ်နောက်သော

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
foissá stabilizing ring

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
foicá pot holder ring

fool úwa فُولُ الْوَا mental confusion
(psychological) ရူးသွပ်ခြင်း၊ ရူးနမ်းခြင်း

fól folát فَوْلُ فَوْلَاتْ fruit သစ်သီးဝလံ

foola فُولَا crazy man အရူး

fooli فُولِي crazy woman အရူးမ

foona فَوْنَا ripe မှည့်သော

fonja hana فَونْجَا هَنَا mosque's
veranda ဗလံရေခန်း

fonjaic فونْجَايْ fifty ငါးဆယ်၊ ၅၀

fonná فَونْنا script, writing system စာ၊ အရေး
အသား

for فَوْر vowel သရ၊ သရည်

foór فَوْر light အလင်း

fora فَوْر fall လဲသည်

forá فَوْر 1. read စာတတ်သည် 2. study သင်ယူသည်၊
လေ့လာသည် 3. teach, educate သင်ပေးသည်

forá leká فَوْر لِكَا literate, educated
ပညာတတ်သော၊ ပညာရှိသော

foórái féla فَوْرَائِي فِل forget မေ့လိုက်
တော့

foórái zaa فَوْرَائِي ز forget မေ့သွားသည်

foran فَوْر life အသက်

foran diya فَوْر دِي 1. sacrifice
one's life, give one's life အသက်ပေးသည်၊ အသက်
စွန့်လွှတ်သည် 2. commit suicide, take one's own
life ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတ်သေသည်

fore فَوْر later, next, after ပြီးတော့

fori fúl فَوْر فُل hibiscus ခေါင်းရန်း

foóri zaa فَوْر ز forget မေ့သွားသည်

forinna fuain فَوْر نِنَا فُوَيْن school children, students ကျောင်းသူကျောင်းသား

foriso diya فَوْر دِي introduce
မိတ်ဆက်ပေးသည်

foriso faa فَوْر فَا identify,
recognize ထပ်တူဖြစ်ကြောင်းပြသည်၊ မှတ်မိသည်

fóriyat فَوْر يَات request တောင်းဆိုချက်

forók فَوْر فَوْر different
ကွဲပြားသော၊ ခြားနားသော

forók gorá فَوْر فَوْر be partial ခွဲခြား
ဆက်ဆံသည်၊ ဘက်လိုက်သည်၊ မျက်နှာလိုက်သည်

forók no gorá فَوْر فَوْر فَوْر be
impartial ခွဲခြားမဆက်ဆံဘဲနေသည်၊ ဘက်မလိုက်ဘဲနေသည်၊
မျက်နှာမလိုက်ဘဲနေသည်

fórom فَوْر م form လျှောက်လွှာ

forotha فَوْر ثا paratha, fried south asian
flat bread ပလာတာ

fóroz فَوْر ز compulsory, necessary မဖြစ်မနေ
လုပ်ရသော

fooruti فَوْر تُ flatbread, pita နံပြာ

forba فَوْر ب care,
concern ဂရုစိုက်ခြင်း၊ ပြုစု
စောင့်ရှောက်ခြင်း

forba gorá فَوْر فَوْر care
စောင့်ရှောက်သည်၊ ပြုစု
စောင့်ရှောက်သည်

© Pixabay License
fooruti flatbread,
pita

forda فَوْر د foreda فَوْر د forotha²
2 فَوْر 1. religious female seclusion
အကာအကွယ်၊ မမြင်ကွယ်ရာထားခြင်း 2. partition, curtain,
veil ကန့်လန့်ကာ၊ စာမျက်နှာခုံး

forda فَوْر د diaphragm ရင်ခမ်းခြားကြွက်သား

fórfora فَوْر فَوْر flutter, flap အတောင်ပံ
ခတ်သည်၊ တဖျပ်ဖျပ်ပျံသည်

forhəsgar فَوْر هَسْكَر righteous သမာဓိ
ရှိသော၊ ခြောင့်မတ်သော၊ မကောင်းမှုမှရှောင်ရှားသော၊ ဘာသာရေး
ကိုင်းရှိုင်းသော

forman فَوْر م proof သက်သေပြချက်၊
အထောက်အထား

fórmandar فَوْر مَدَار person of
integrity သစ္စာရှိသူ၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသောလူ

fórmandarí فَوْر مَدَار faithfully သစ္စာရှိ
စွာ၊ သစ္စာရှိရှိ

formurí فَوْر مُر folmurí فَوْر م
heel ခြေဖျောင့်

fóoñç فَوْر نْج rectum စခို

fóçik فَوْر ك glass (material) ဖန်

foñsa فَوْر س rotten, spoiled ပုပ်သိုးသွားသော

foñsa فَوْر س rot ဆွေးမြည့်သွားသည်

foóñsa فَوْر س arrive ရောက်လာသည်

foóñsa فَوْر س deliver တင်ပို့သည်၊ ပေးအပ်သည်

fosón gorá فَوْر فَوْر like ကြိုက်သည်၊
နှစ်သက်သည်

fosón laga فَوْر لَك like
နှစ်သက်သည်၊ ကြိုက်သည်

fóssáti فَهْصَلَبْرِفَسْتِ awning နေကာ၊ ဆင်ဝင်

fóñc فَهْنَفْشُ coconut sprout, coconut apple
ဆဲခြည်ထွေး

fóñc gula فَهْنَفْشُ كُلْ bladder cherry,
Chinese lantern ဗောက်သီး

foccu فَهْصَدْفَشُ animal
တိရစ္ဆာန်

fóñt فَهْنَفْشُ way, path
လမ်းကြောင်း

fot dada فَهْصَدْفَدْ paternal great-great-grandfather အဘီ (အဖေဘက်က)

fot dedi فَهْصَدْفَدْ paternal great-great-grandmother အဘွားတော် (အဖေဘက်က)

fóñtá فَهْنَفْشُ supple, flexible ပျော့ပျောင်းသော

fóta gorá فَهْصَدْفُتْ 1. conquer သိမ်းပိုက်သည်၊ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူသည် 2. demolish, devastate ဖျက်ဆီးသည်၊ ဖြိုခွဲသည်၊ ချေမှုန်းသည်

fotor فَهْလَفْတَرْ valve အဆိုရှင်၊ အခင်း၊ ဗား

fótua diya فَهْတُဝَا دِي give an islamic religious ruling, issue a fatwa ဘာသာရေးအကြောင်းပြချက်ပေးသည်

fottí فَهْတُفْ each, every တိုင်း

fottí ekkán فَهْတُفْ لِكُلِّ every, all အရာတိုင်း၊ အားလုံး

fottí manúic فَهْတُفْ مَنُوع everybody, everyone လူတိုင်း၊ အားလုံး

fottían فَهْတُفْ إِن each, every one တိုင်း

fottízon فَهْတُفْ زَن everybody, all လူတိုင်း၊ အားလုံး

foth فَهْတُ tin can သံဘူး

fóth فَهْတُ hole အပေါက်

fóth فَهْတُ broke ဘိုင့်ကျသော၊ မွဲပြာကျသွားသော

fóthú فَهْတُ 1. picture, photograph ဓာတ်ပုံ 2. Citizen card နိုင်ငံသားကတ်၊ မှတ်ပုံတင်ကတ်ပြား

fóthú mara فَهْတُ مَر photograph, take a picture ဓာတ်ပုံရိုက်သည်

fóthfóththya فَهْတُفْ تَهْثَم refreshed လန်းဆန်းလာသော

fózor فَهْزَرْ morning မနက်၊ နံနက်ခင်း

Vishvaradhyia CC BY-SA 4.0
fóñc coconut sprout, coconut apple

fózzat فَهْصَلَبْرِفْ confrontation, conflict ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

fózzat gorá فَهْصَلَبْرِفْ ُكُR confront, quarrel ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသည်၊ ငြင်းခုံသည်

fóuni فَهْصَمُفْنُ 1. comb ဘီး 2. hairbrush ဆံပင်ဝက်မှင်ဘီး

fóuni فَهْصَمُفْنُ paddle လှော်တက်၊ ဓာတ်တက်

fóurán فَهْصَمُفْنُ immediately, quickly ချက်ချင်း

Crisco, CC BY-SA 4.0
fóuni 1 comb

fouri فَهْصَمُفْنُ turban ခေါင်းပေါင်း

fouri فَهْصَمُفْنُ fairy နတ်သမီး

Crisco, CC BY-SA 4.0
fóuni 2 hairbrush

fousím فَهْصَمُفْنُ west အနောက်ဘက်၊ အနောက်ပိုင်း၊ အနောက်အရပ်

fóut فَهْصَمُفْنُ finished, destroyed ဆုံးရှုံးသွားသော၊ ဖျက်စီးသွားသော

fúu فَهْصَدْ aunt အရီး

fúu فَهْصَدْ blow မှုတ်ခြင်း

Public domain
fouri 1 turban

fúu diya فَهْصَدْ دِي blow မှုတ်သည်

fua فَهْصَدُ 1. child ကလေး 2. son သား

fuañ فَهْصَدْ نُ cricket ပုရန်

fuañ فَهْصَدْ نُ smell အနံ့ခံသည်၊ နမ်းကြည့်သည်

fua uldha úwa فَهْصَدْ وَلَدْ هَا birth တင်ပါးဆံ့ဖြင့်မွေးဖွားခြင်း၊ ခြေကဖွားခြင်း

fua dóroni فَهْصَدْ دُورَن midwife သားဖွားဆရာမ

fua fataijja úwa فَهْصَدْ فَتَاجْ هَا transverse lie သန္ဓေသားကန့်လန့်အနေအထား

fua félai diya فَهْصَدْ فَهْلاي دِي abort a pregnancy ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချသည်၊ ကလေးဖျက်ချသည်

fua félai diya فَهْصَدْ فَهْلاي دِي induce an abortion ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချသည်

fuain فَهْصَدْ فُونْد children ကလေးများ၊ သားသမီးများ

fuain súain فَهْصَدْ فُونْد سُوَيْن fuain cuain فَهْصَدْ فُونْد سُوَيْن children ကလေးများ၊ သားသမီးများ

fúainna فَهْصَدْ فُونْ 1. equal, same, even ညီညာသော 2. level, flush, aligned တစ်ညီတည်းဖြစ်သော

fúñajja **فُنُجْ** friend သူငယ်ချင်း၊ မိတ်ဆွေ

fúñajja gíri **فُنُجْ** friendship
ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ရေး

fúan **فُونْ** 1. equal ညီမျှသော 2. matching, consistent, coherent တစ်ညီတည်းဖြစ်သော 3. equal, even, level, flush, aligned ညီညာသော

fúan fúan **فُونْ** equal to, same as တန်းတူညီမျှသော

fúan gorí **فُونْ** equally, evenly ညီမျှစွာ

fúaná **فُونْ** fúa **فُونْ** cúwana **شُونْ**
dry ခြောက်သွေ့သော

fúaná fesara **فُونْ** scabies
ဝဲနာ၊ ဝဲပေါက်ခြင်း

fúaná hañic **فُونْ** dry
cough ချောင်းခြောက်

fúaná mas **فُونْ** dried fish
ငါးခြောက်

fúañr féla **فُونْ** jinx ကျိန်သည်၊
ကျိန်စာတိုက်သည်

fuar sála **فُونْ** uterus သားအိမ်

fúañti **فُونْ** 1. with နဲ့၊ နှင့်အတူ 2.
together အတူတူ၊ အတူတကွ

fúille **فُونْ** swollen ရောင်ရမ်းသော

fúuinna **فُونْ** aunt အနီးကြီး၊ အနီးလေး

fuiñc **فُونْ** pus ပြည်

fúic **فُونْ** pin အပ်၊ တွယ်အပ်

fúñic **فُونْ** needle အပ်

fuic korá **فُونْ** hapless, unlucky
ကံဆိုးသော

fuiñc niala **فُونْ** fester, discharge pus ပြည်တည်သည်၊ သွေးပြည်ယိုသည်

fúñicca **فُونْ** whisper တိုးတိုးပြောသည်၊ လေသံဖွဲ့နေပြောသည်

fuiccón **فُونْ** adoption မွေးစားခြင်း

fuñda **فُونْ** 1. coward သတ္တိကြောင့်သူ၊ သူရဲကောကြောင့်သူ၊ ငကြောင့် 2. cowardly သတ္တိနည်းသော၊ သူရဲကောကြောင့်သော

fuñdor foñci **فُونْ** anus စခို

fuñdor zurí **فُونْ** gluteal cleft, butt crack တင်ပါးကွဲ

fúdh **فُونْ** mud ရွှံ့၊ ဗွက်၊ ရွှံ့စပ်၊ ရွှံ့ညွန်

fuk **فُونْ** east အရှေ့ဘက်၊ အရှေ့

fúk **فُونْ** 1. bug, insect ပိုးကောင်၊ အင်းဆက်ပိုးမွှား 2. bug, germ ရောဂါပိုး၊ ပိုးသေး

fúk **فُونْ** 1. hair clip ဆံနိပ်၊ ဆံညပ် 2. sliding bolt, barrel latch တံခါးကျင်း၊ မင်းတုပ်

fúk mara **فُونْ** 1. staple ချပ်သည်၊ ညှပ်သည် 2. vaccinate ကာကွယ်ဆေးထိုးသည်

fúkor sóo **فُونْ** larva ပိုးတုံးလုံး၊ ပိုးလောင်း

fukkul **فُونْ** eastern အရှေ့ဘက်

ful **فُونْ** bridge တံတား

ful **فُونْ** hole အပေါက်၊

fúl **فُونْ** flower ပန်း၊ ပန်းပင်

fúl baila mas **فُونْ** goby ကသမိုး

fúl déikke **فُونْ** 1. first menstruation, menarche မီးယပ်သွေးပေါ်စချိန်၊ ရာသီသွေးစလာချိန် 2. girl coming of age, girls' growing up အပျိုပေါက်ဖြစ်လာချိန်၊ အပျိုဖော်ဝင်ချိန်

ful gorá **فُونْ** drill, bore ဖောက်သည်

fúl hoppi **فُونْ** cauliflower ပန်းဂေါ်ဖီ

fúl zoura áf **فُونْ** monocled cobra မြွေဟောက်

fúla **فُونْ** 1. swell ဖောင်းလာသည်၊ ရောင်ရမ်းသည် 2. inflate လေဖူတ်သွင်းသည်၊ လေထိုးသည်

fúla homi zaa **فُونْ** reduction of swelling အရောင်လျော့ကျမှု၊ ရောင်ရမ်းခြင်းကျဆင်းမှု

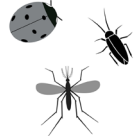
fulic **فُونْ** 1. police ရဲ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ 2. policeman, police officer ရဲသား

fúlgor **فُونْ** fallopian tube သားအိမ်ပြွန်၊ ဥပြွန်

fun **فُونْ** backside, buttocks တင်ပိး

fúna **فُونْ** funá **فُونْ** 1. hear ကြားသည် 2. listen နားထောင်သည်

fúnafúni **فُونْ** court hearing တရားရုံးတွင် ကြားနာခြင်း

Public domain
fúk 1 bug, insect

Public domain
fúk 2 bug, germ

fúnoni **فُنُونٍ** fee for listening to (something) နားထောင်ခ

fundor manggula **فُنْدَرُ مَنَگْگُلَا** buttocks, bottom တပ်ပါးဆုံ

fundóro **فُنْدُورُ** fifteen ဆယ့်ငါး ၁၅

fúnta hotá **فُنْتَا هُوتَا** hearsay တစ်ဆင့်ကြား၊ အတင်းစကား

fura **فُورَا** fill ဖြည့်သည်၊ ထည့်သည်

fura **فُورَا** 1. burning, burn wound မီးလောင်ဒဏ်ရာ၊ မီးလောင်မှု 2. burning pain အနာစပ်ခြင်း

fura **فُورَا** burn မီးလောင်သည်

fura **فُورَا** burn မီးလောင်ကျွမ်းသည်၊ မီးရှို့သည်

furá **فُورَا** miss လွမ်းသည်

fúra **فُورَا** boil, abscess အနာစိမ်း

fúra **فُورَا** finish ပြီးဆုံးသည်၊ အပြီးသတ်သည်

fúraá **فُورَاآ** 1. be used up ကုန်သွားသည် 2. finish, end ကုန်ဆုံးသည်

furá thaim **فُورَا ثَايْم** whole time တစ်ချိန်လုံး၊ အချိန်ပြည့်

fúrai zaa **فُورَاي زَاآ** finish, complete ပြီးသွားသည်၊ အဆုံးသတ်ပြီသည်

fúrafan **فُورَا فَاَن** until the end အပြီးအထိ၊ အဆုံးထိ၊ အကုန်အထိ၊ ကုန်အောင်

furafuri **فُورَا فُورَا** completely အပြည့်အဝ၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ

furan **فُورَان** old အဟောင်း၊ ဟောင်းခွမ်းသော

furana **فُورَانَا** 1. former ရှေးဟောင်းသော၊ အရင်တုန်းက 2. old ဟောင်းသော

furani **فُورَانِي** 1. longing, yearning အလွမ်း၊ တမ်းတမှု 2. intense burning အပူလောင်ခြင်း

fúranti **فُورَانْتِي** at the end နောက်ဆုံး၌

fúrari **فُورَارِي** garbage အမှိုက်သမိုက်

furat diya **فُورَات دِيَا** set fire to, burn မီးရှို့သည်၊ မီးဖုတ်သည်

furat diya **فُورَات دِيَا** roast, toast, bake မီးကင်သည်၊ လှော်သည်

furíkka **فُورِي كَا** insurgent သူပုန်၊ သောင်းကျန်းသူ

fúroin **فُورَايْن** broom တခြက်စည်း

fúron suar **فُورُون سُوَار** blow pipe မီးပူတံ

furúic **فُورُؤِيْ** 1. young man လူငယ် 2. young men လူငယ်များ

fúça **فُؤَا** púça **فُؤَا** drop အပေါက်၊ အစက်

fúça **فُؤَا** 1. dot အစက် 2. period ဝါကျအဆုံးသတ်သင်္ကေတ၊ ပုဒ်မ

fúça **فُؤَا** 1. sprout ပေါက်သည်၊ ပေါ်ပေါက်သည် 2. explode ပေါက်ကွဲသည်

fúça **فُؤَا** prick စူးသည်

fuçá hosur áf **فُؤَا هُوسُر آف** streaked kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fuçí mas **فُؤَا مَس** 1. barb ငါးနူးမန်ပြောက် 2. anchovy ငါးပါးနို့

fúñcor gañrá **فُؤَنْكُور گَانْرَا** puddle ရေအိုင်၊ ဇွက်အိုင်

fuñsá **فُؤَنْسَا** wipe သုတ်သည်

fusár gorá **فُؤَسَار گُورَا** ask မေးမြန်းသည်

fusár luwa **فُؤَسَار لُؤَا** ask မေးမြန်းသည်

fuñsí féla **فُؤَنْسِي فَيْلَا** wipe off သုတ်သည်

fuñsóni **فُؤَنْسُونِي** mop ကြမ်းတိုက်အဝတ်စုတ်

fúñca **فُؤَنْ** 1. pant မောဟိုက်သည် 2. be exhausted မောပန်းသည်

fucák **فُؤَاك** uniform တူညီဝတ်စုံ၊ ယူနီဖောင်း

fúñcani **فُؤَنْكَانِي** out of breath မောပန်းစွာ၊ ဖိုလို့က်ဖိုလို့က်ဖြစ်၍

fúñcaní **فُؤَنْكَانِي** carrying pole ချွန်တံ

fúcca bac **فُؤَاكَا بَاق** musty smell မှိုစေ့နံ့သောအနံ့၊ အောက်သိုးသိုးဖြစ်သောအနံ့

fut **فُؤُت** son သားသား၊ သားလေး

fut azor áf **فُؤُت آَزَر آف** common cat snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fut halantor áf **فُؤُت هَالَانْتَر آف** 1. arrowback tree snake မြွေပွေးတစ်မျိုး 2. common mock viper မြွေပွေးတစ်မျိုး

fúñta **فُؤَنْتَا** thread ချည်မျှင်၊ အပ်ချည်ကြိုး

fúñta nailla áf **فُؤَنْتَا نَايْلَا آف** Cantor's black-headed snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

Shadow Ayush, CC BY-SA 4.0
fuçí mas 1 barb

fúta thuinni فَتَا ثُونِي tailorbird
နို့ငါးစုတ်

futi فَتِي great-grandchild မြစ်

futíla فَتِيلَا doll ကစားစရာအရုပ်

futú فَتُو 1. toddler (male) ယောက်ျားကလေး
ငယ် 2. baby (male) နို့စိုက်ကလေး

futúinna فَتُونِنَا son သားရေ ချစ်သား

futúni فَتُونِي 1. baby (female) နို့စိုက်ကလေး 2.
my little girl သမီးကလေး 3. baby (figurative)

futfuta hoñsu haikka áf فَتْفُتَا هُونْسُو هَايْكَكَ أَفْ green keelback
မြွေပွေးတစ်မျိုး

futki فَتْكِي Indian
rhododendron, Malabar melastome တောင်ဇလင်

futh فَثُ seasoning ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်၊ ဟင်း
မွှေး

futhin فَثِين 1. pudding ပူတင်း 2. sealant ထေး
ဆေး၊ အထေး

fúthbol فَتْبُولُ football, soccer
ဘောလုံး

futhka فَثْكَ pufferfish ငါးပူတင်း

futhka فَثْكَ Tidal puffer fish ငါးပူတင်း၊ ဟဂျင်

fuththóin فَثْثُونِ tar sealant ကတ္တရာ၊
ကတ္တရာဆေး

fúwai فَوَيِ dryness
ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ အခြောက်

fúwaidda فَوَيْدُو taste အရသာ

fúwaidda فَوَيْدُو hearty curry ဟင်းကောင်း

fuñya áf فَئِي أَفْ Bengalese kukri
snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fuñya mas فَئِي مَسْ loach
ငါးသလံတုံး

fuñzá فَئِزَا load, burden ဝန်လေး၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

gáa گَا 1. rash, skin infection အရေပြားအဖုအပိမ့်
2. sore အနာ၊ ဒဏ်ရာ 3. scar အမာရွတ်၊ အနာရွတ်

gaá گَا sing စားဆိုသည်
သီချင်းဆိုသည်

gaa dúa گَا دُو bathe, take a bath ရေချိုးသည်

gaa fira گَا فِر stretch ကိုယ်ခန္ဓာဆွဲဆန့်သည်

gáa fúai zaa گَا فُوَيِ زَا drying out a
wound အနာကျက်သွားသည်

gaa gíañ گَا گِيَانْ ae
cuddle up, cling ယှဉ်သည်၊
တယုတယပြုသည်၊ ပွတ်သီးပွတ်သပ်
လုပ်သည်

gaa guñça گَا گُونْچَا whole body တစ်ကိုယ်
လုံး

gaa lama گَا لَمْ have diarrhea ဝမ်းလျှောသည်

gaa lamani گَا لَمَن diarrhea ဝမ်းသွားခြင်း၊ ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်ရောဂါ

gaa musora گَا مُسْرَا stretch
(body) အညောင်းဆန့်သည်

gai goru گَايِ گُورُ cow (female) နွားမ

gaib úwa گَايِ اُوْ disappear ပျောက်ကွယ်သွားသည်၊
ပျောက်ဆုံးသည်

gáail úwa گَايِلِ اُوْ be injured, be
wounded ဒဏ်ရာရသည်၊ အနာရသည်

gail diya گَايِ دِي gal diya cuss
ဆဲဆိုသည်

gair decí گَايِرِ دِش foreigner
နိုင်ငံခြားသား

gair háñzir گَايِرِ حَزِر absent ပျက်ကွက်
သော

gair koum گَايِرِ كَوْمُ outsiders
လူမျိုးခြား၊ တာသာခြား

gáñiththa گَانِثْثَا ferryman ကူးတို့သမား

gaiñya گَايِنِY villager, hillbilly ရွာသား၊
တောသား

gabi گَايِB miraculously
အံ့ဩဖွယ်ရာ၊ အံ့ဩလောက်အောင်

gada گَدَا residue အကြွင်းအကျန်၊ အကပ်အသပ်

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
gáa 1 rash, skin
infection

Farhan 9909, CC BY-SA 4.0
gáa 2 sore

Public domain
gáa 3 scar

G گ

gaa گَا gat body ကိုယ်ခန္ဓာ

gadá گَدَ محم donkey (male), jackass မြင်း

gadi گَدِي محم gadání گَدْنِي محم donkey (female), jenny မြင်းမ

gadi گَدِي محم foam mattress မွှေရာ

gaádh گَآدْ guard အစောင့်၊ ကိုယ်ရံတော်

gágguwa گَآဂُو bark ဟောင်သုဉ်

gaák گَآက customer, client ဝယ်ယူသူ

gal گَل mouth ဖါးဝ

gal saba گَل سَب 1. gill ဖါးဟက် (ငါး)
2. cheek ဖါး 3. jawbone အောက်မေးရိုး

gal túañ áf گَل تُؤَانْ أَف red-tailed bamboo pit viper မြွေပွေးတစ်မျိုး

gala گَل squeeze out ညှစ်သည်၊ ဖျစ်သည်

gaála گَالَا bowl စလုံ

galai diya گَالِي دِي reject, exclude ဖယ်ချန်ထားသည်၊ ချန်လှပ်သည်၊ ခြင်းချန်သည်

galén گَالِن jug, water jug, gas can, jerrycan ထည့်စရာဘူး၊ ရေပုံး

gaáli گَالِي gail ဂျိလ်
cuss word, expletive စော်ကားခြင်း၊ အသရေဖျက်မှု၊ ဆဲဆိုခြင်း

galor sáinna گَالَر سَائِنَا cheek ဖါး

galor sira گَالَر سِر mouth ဖါးစပ်ပေါက်

gálu گَالُ comedian

လှူရှည်၊ ရယ်စရာရွှင်စရာပြောတတ်သူ၊ လူရွတ်၊ ပြက်လုံးထုတ်တတ်သူ

gám گَم sweat ချွေး

gáma گَم sweat ချွေးထွက်သည်၊ ချွေးပြန်သည်

gáme roce گَم رَش sweaty ချွေးစိုနေသော

gámi zaa گَم ز sweat ချွေးထွက်သည်၊ ချွေးပြန်သည်

gaán گَن gun, pistol သေနတ်ကလေး၊ ပစ္စတို

gana گَن song သီချင်း

gana gaá گَن گَ sing သီဆိုသည်၊ သီချင်းဆိုသည်

gáni گَانِي manual oil-press ဆီဆုံး၊ ကျည်ပွေ

gang گَان gang saith
countryside ကျေးလက်ဒေသ

gangor fua گَانْغَر فُو hillbilly တောသား

gansá گَنْس scarf
ခေါင်းစည်းဝါ၊ ခြုံတဘက်

gaar gusso گَارْ گُس flesh အသား

gaar hísaa گَارْ حِس body part ကိုယ်အင်္ဂါ၊
ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း

gaar keñc گَارْ كَنْش body hair ကိုယ်မွေး၊
အမွေး

gaar sam گَارْ سَم skin အရေပြား၊
အသားအရေ

gañra گَانْ ر hole အပေါက်

gañra گَانْ ر bury မြေမြှုပ်သည်၊ သင်္ဂြိုဟ်သည်

gañra گَانْ ر plant စိုက်သည်၊ ထောင်သည်

gañra گَانْ ر hole in the ground, pit, pothole တွင်း

gáñrát گَانْ رَات police station ခဲစခန်း

garí گَارِي 1. vehicle ယာဉ် 2. car ကား

gañri diya گَانْ رِي drive (something) into (something) စိုက်သည်၊ ခိုက်သည်

garí salouya گَارِي سَلُو driver ယာဉ်မောင်း၊ ကားဆရာ

gañri táka گَانْ رِي تَاك stay seated မရွေ့၊
မရှားထိုင်နေသည်

garít uça گَارِي اُص go into a vehicle, get into a vehicle, climb in ကားပေါ်တက်သည်

garíttu lama گَارِي تُو لَم come out of a vehicle, get off of a vehicle ကားပေါ်ကဆင်းသည်

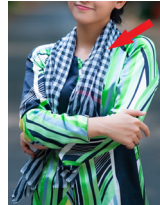
garuli گَارُل snake charmer မြွေမင်း၊
မြွေလမှားယံဆရာ

gáñça گَانْ چ bamboo gate ဝင်းတံခါး၊ ဂိတ်

gáñça گَانْ چ stir မွှေသည်

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
gáni manual oil-press

© Pixabay License
gansá scarf

© Pixabay License
galén jug, water jug, gas can, jerrycan

gas **မေသ** ၁. tree သစ်ပင်
2. plant အပင် 3. wood သစ်သား

gas alugas **ဂေ့** ၁. **မေသ** manioc
plant, Cassava ပီလောနီနပင်

gás diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** defeat အနိုင်ယူသည်

gas gusála **ဂေ့** ၁. **မေသ** trees, forest အပင်များ၊ သစ်တော

gás háa **ဂေ့** ၁. **မေသ** lose (game) ဆုံးရှုံးသည် (ကစားပွဲ)

gas haça **ဂေ့** ၁. **မေသ** cut wood, cut plants သစ်ခုတ်သည်၊ အပင်ဖြတ်သည်၊ သစ်ပိုင်သည်

gas kuiththani **ဂေ့** ၁. **မေသ** woodpecker သစ်တောက်ငှက် 2. common flameback ခေါက်ရာငှက်

gasór thúni **ဂေ့** ၁. **မေသ** bud အပွင့်၊ အဖူး

gáñc **ဂေ့** ၁. **မေသ** snitching အတိုအထောင်လုပ်ခြင်း၊ တိုင်ကြားခြင်း၊ အငြင်းအခုံလုပ်ခြင်း

gáñc **ဂေ့** ၁. **မေသ** animal food တိရစ္ဆာန်အစာ

gáñc gorá **ဂေ့** ၁. **မေသ** snitch, tatttle, tell on, report အတိုအထောင်လုပ်သည်၊ တိုင်ကြားသည်၊ အငြင်းအခုံလုပ်သည်

gañt **ဂေ့** ၁. **မေသ** hole, cave တွင်း၊ ချိုင့်၊ အပေါက်

gaat diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** wear ဝတ်ဆင်သည်

gaat zor **ဂေ့** ၁. **မေသ** fever အဖျား၊ ဖျားခြင်း

gaat zor homi zaa **ဂေ့** ၁. **မေသ** decreasing fever, subsiding fever အဖျားကျသည်၊ အဖျားလျော့သည်

gaat zor mafoni **ဂေ့** ၁. **မေသ** thermometer ပြဒါးတိုင်၊ အဖျားတိုင်းကိရိယာ၊ သာမိုမီတာ

gañtá **ဂေ့** ၁. **မေသ** 1. pierce ထိုးဖောက်သည် 2. bead, thread ကုံးသီသည်

gáñth **ဂေ့** ၁. **မေသ** quay လှေဆိပ်၊ သင်္ဘောဆိပ်

gáñthi **ဂေ့** ၁. **မေသ** military, police post (temporary) ယာယီရဲစခန်း၊ ယာယီတပ်စခန်း

Coghlan, CC BY-SA 2.0
gáñca 1 bamboo gate

xuleseu.g, CC BY-SA 2.0
gáñthani 1 woodpecker

Hemaka Pathirana, CC BY-SA 4.0
gas kuiththani 2 common flameback

SH Saw Myint, CC BY 4.0
gáñth quay

gaza **ဂေ့** ၁. **မေသ** marijuana, weed, pot, ganja ဆေးခြောက်၊ မူးယစ်ဆေးခြောက်

gazi **ဂေ့** ၁. **မေသ** hero သူရဲကောင်း

geith **ဂေ့** ၁. **မေသ** gate တံခါးကြီး၊ ဝင်းတံခါး၊ တံခါးပေါက်၊ ဂိတ်

geith soiñ **ဂေ့** ၁. **မေသ** gatekeeper ဂိတ်စောင့်

gelom **ဂေ့** ၁. **မေသ** jug, water jug, gas can, jerrycan ထည့်စရာဘူး၊ ရေပုံး

gera **ဂေ့** ၁. **မေသ** centipede ကင်းခြေများ

géra zoura áf **ဂေ့** ၁. **မေသ** tawny cat snake မြွေဟောက်တစ်မျိုး

gerám **ဂေ့** ၁. **မေသ** grem ဂရမ်

gerenza **ဂေ့** ၁. **မေသ** lattice, crossed slats သံဆန်ခါ

gēñci **ဂေ့** ၁. **မေသ** back of the neck, nape ကုပ်ဆက်၊ စက်ကခြေ

geés **ဂေ့** ၁. **မေသ** gas ဓာတ်ငွေ့

geés diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** give nebulization, give inhalation, give oxygen နေဘူလိုင်ဇေးရှင်းကုသပေးသည်

geésthik úwa **ဂေ့** ၁. **မေသ** gastritis အစာအိမ်ရောင်နာ

géthgēca **ဂေ့** ၁. **မေသ** scold, shout at, yell at ဆူပူကြမ်းမောင်းသည်၊ ငေါက်သည်

geza **ဂေ့** ၁. **မေသ** nutrients အာဟာရ

gī **ဂေ့** ၁. **မေသ** clarified butter, ghee ထောပတ်ဆီ၊ ဆီဦးထောပတ်၊ ဂီ။

giár **ဂေ့** ၁. **မေသ** gear ဂီယာ

gibot gorá **ဂေ့** ၁. **မေသ** slander, bad mouth, gossip, spread rumors ကွယ်ရာမှာ အတင်းပြောသည်

gil **ဂေ့** ၁. **မေသ** plant stake, bean pole အပင်နွယ်တက်ရန်စင်

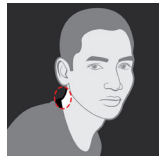
gila **ဂေ့** ၁. **မေသ** swallow မျိုချသည်

gila **ဂေ့** ၁. **မေသ** gizzard (poultry) အမြွှာ (ကြက်၊ ငှက်များ)

gilói **ဂေ့** ၁. **မေသ** 1. if ... go(es) သွားရင် 2. apart from, minus နုတ်ရင်

© Pixabay License
gelom jug, water jug, gas can, jerrycan

Public domain
gēñci back of the neck, nape

gilóth fúla **فُلْ كَلَتْ فُلْ** swollen gland
 ပြန့်ရည်ဖူး ရောင်ရမ်းခြင်း

gilthí **جِلْثِي** chrome, chrome-plated metal
 ကရိုမီယမ်၊ ခရိုမီယမ်ရည်စိမ်ထားသော သတ္တုတည်

gín **غِيْن** spite, grudge အာဟာတ၊ အရှက်တရား၊
 မလိုမုန်းထားစိတ်ဖြင့် တမင်တကာလုပ်ခြင်း

girá **غِرَا** 1. joint အဆစ်၊ ရိုးဆစ် 2. node အဖူး၊ ရွက်
 ဆစ် 3. knot အထုံး၊ ကြိုးထုံး

girá **غِرَا** stingy, hard-hearted, merciless
 ကပ်စေးနဲ့သော၊ ကြပ်နာခြင်းမရှိသော

gíra **غِرَا** fence ခြစည်းရိုး

gíra **غِرَا** fence in, surround ကာရံသည်၊ ဝိုင်းရံ
 သည်၊ ခြစည်းရိုးဆတ်သည်

girá girá bic **بِشْ** joint
 pain အဆစ်ကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်ရောင်နာ

girá lori zaá **لَرَزْ** dislocate a
 joint အဆစ်လွဲသည်၊ အဆစ်ပြုတ်သည်

gírós **غِرُوسْ** owner ဝိုင်ရှင်

gírgira **غِرْغِرَا** vibrate တုန်ခါသည်၊ လှုပ်
 ခါသည်

girza **غِرْزَا** church ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း

giçílla **غِيْچِلْلا** hard lump under the skin အဖူး

gisgisi **غِسْغِسْ** gladness at someone's
 comeuppance မလိုမုန်းထားဖူး၊ သူတစ်ပါးနစ်နာမှုကိုနှစ်ထောင်း
 အားရဖြစ်ခြင်း

git **غِتْ** song သီချင်း

git gaá **غِتْ غَاَا** sing သီချင်းဆိုသည်

githar **غِيْثَارْ** guitar ဂီတာ၊ ဂစ်တာ

giñyo **غِيْنْيُو** grain ဂျုံ

goir **غُوَيْرْ** wave လှိုင်း

góicca **غُوَيْعَا** sesame seed နှမ်း

góicccá **غُوَيْعَا** sesame seed နှမ်း

goóuli **غُوُولِي** goalie, goal keeper ဂိုးသမား၊
 ဂိုးစောင့်

goóur **غُوُوْر** laborer, hired hand, servant
 လုပ်သား၊ အလုပ်သမား

gobá **غُبَا** witness သက်သေ

goddana **غَدْدَنَا** gordana **غَرْدَن**
غَدْدَنَا neck လည်ကုပ်၊

goddana sissiya **غَدْدَنَا سِسِيَا** neck pain, neck cramp
 ဇက်လေးနေခြင်း၊ ဇက်ကြောနာ
 ခြင်း

godhgoça **غَدْغُوْچَا** boil ပွက်ပွက်ဆူသည်

gof **غَفْ** conversation စကားပြော
 ခြင်း၊ အာလာပသလ္လာပ

gof mara **مَرْ** 1. brag လေလုံးထွား
 သည်၊ ကြားဝင့်သည် 2. praise, flatter မြှောက်ပြောသည် 3.
 chat အာလာပသလ္လာပ ပြောသည်

goffúcu **غُوْفُوْچُو** prattler စကားများသူ၊ စကားအို၊
 လေအို

gola **غُلَا** neck လည်ပင်း

góla **غُلَا** 1. enter ဝင်သည်
 2. insert, put in ထည့်သွင်းသည်၊
 ဖြည့်စွက်သည် သွင်းရန်။

góla **غُلَا** pass over ကူး
 သွားသည်၊ ကူးပြောင်းသည်

góla **غُلَا** leak, shed,
 drip ယိုသည်၊ စိမ့်သည်

gola bángga **بَنْغْ** be hoarse
 အသံဝင်သည်

gola bic **بِشْ** 1. sore throat
 လည်ချောင်းနာ 2. neck pain ဇက်လေးနေခြင်း၊ ဇက်ကြောနာ
 ခြင်း၊ လည်ပင်းဝေဒနာ

gola gúcucá **غُلَا غُوْچُوْچَا** sore throat
 လည်ချောင်းနာခြင်း

gola mata **مَتْ** wheeze အသက်ရှူ
 ယှဉ်ခြင်း

gólai féla **فَيْلَا** occupy သိမ်းပိုက်
 သည်

golar bañdóni **بَنْدُنْ** tie, necktie လည်စည်း

golar fitá **فَيْتَا** tie, necktie
 လည်စည်း

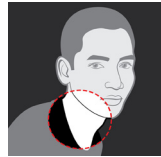
golat bazá **بَزْ** (something)
 stuck in throat လည်ချောင်းထဲမှာတစ်ဆို့နေသည်

golóic **غُلُوْیْچ** glass, cup ဖန်ခွက်

golot **غُلُوْت** 1. mistake အမှား၊ 2. incorrect
 မှားသော၊ မမှန်ကန်သော

golot buzá **بُزْ** misunderstand နားလည်မှုလွဲသည်၊ မှားယွင်းစွာ နားလည်
 ထားသည်၊ တလွဲသဘောပေါက်သည်

golgola gorá **غُلْغُلَا غُوْرَا** gargle
 ဟလိုတ်ကျင်းသည်

Public domain
 gola neck

golti **غَلْتِي** 1. fault အမှားအယွင်း 2. mistake အမှား 3. guilty အပြစ်ရှိသော

golti **جَلْبِغَلْتِي** narrow path လမ်းကြား၊ လမ်းငယ်

gom **مَوَم** good ကောင်းမွန်သော

gom **gori** **گَر مَو** well ကောင်းကောင်း၊ ကောင်းမွန်စွာ

gom laga **لَا مَو** feel good နေကောင်းသည်၊ ချမ်းသာသည်၊ ပျော်ရွှင်နေသည် ?

gom mikká **مَكَّ مَو** 1. better သာ သော၊ ပိုပြီးကောင်းသော 2. alright သင့်တင့်သော

gona **گَن** count ရေတွက်သည်

gono **گَن** dense, packed ထူထပ်သော

gono **گَن** viscous စေးကပ်သော၊ အရည်ပျစ်သော

gonó gonó **گَن گَن** often, frequently မကြာခဏ၊ ခဏခဏ

gono gono **fecák gorá** **گَن فِشَاك گَر** frequent urination မကြာခဏ ဆီးသွားသည်၊ ထပ်တလဲလဲအပေါ်သွားသည်

gonouya **گَنُ** fortune teller ဗေဒင်ဆရာ

gondá **گَن** eclipse နေ(လ) ကြတ်ခြင်း

góndhá **گَن** 1. bell ခေါင်းလောင်း 2. cow bell ခလောက်၊ ဆွဲလဲ

góndhá **گَن** gónthá **گَن** hour နာရီ

gónthi **گَن** 1 1 **گَن** gundi **گَن** kite ခွန်

gonti **گَن** counting ရေတွက်ခြင်း

gónthi **گَن** 2 2 **گَن** bell ခေါင်းလောင်း

gonzi **گَن** 1. undershirt, tanktop စွပ်ကျယ် အတွင်းခံအင်္ကျီ 2. polo shirt, collared T-shirt တီရှပ်၊ ရုပ်လက်တို

gop **گَپ** chat, talk, conversation အပြော၊ စကားပြော ဆိုခြင်း

gor **گَر** street gutter ရေမြောင်း

gór **گَر** house, home အိမ်

gor salouya **گَر سَالُ** head of a household အိမ်ထောင်ဦးစီး

Dami96, CC BY-SA 4.0
gonzi 1
undershirt, tanktop

gór sára **گَر سَر** shelterless, homeless အိမ်မဲ့အိမ်မဲ့၊ အမီးအကာမဲ့

gorá **گَر** 1. cause ဖြစ်လာစေသည် 2. do လုပ်သည်၊ ဆောင်ရွက်သည်

góra **گَر** water pot ရေအိုး

gorác **گَر** spoonful, mouthful, morsel အလှတ်၊ ထမင်းတလှတ်

gorib **گَر** gorif **گَر** 1. poor ဆင်းရဲ သော 2. poor person ဆင်းရဲသား

gorif **gondha** **گَر** the poor ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ

gorila **گَر** gorilla ဂေါ်ရီလာမျောက်ဝံ၊ လူဝံ

goróinna **گَر** fixed average price ပျမ်းမျှကျေးဇူး၊ ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း

gorom **گَر** 1. heat, warmth အပူ 2. hot ပူသော 3. warm နွေးသော

gorom bazu **گَر** 1. jacket အပေါ်အင်္ကျီ 2. coat ကုတ်အင်္ကျီ 3. sweater အနွေးထည်

gorom **gorá** **گَر** heat အပူပေးသည်၊ နွေးအောင်လုပ်သည်၊ နွေးသည်

gorom **gorom** **گَر** hot and fresh ပူပြီး လတ်ဆတ်သော

gorom hal **گَر** summer နွေရာသီ

goromor **moúsóm** summer, hot season နွေရာသီ

górór **gucci** **گَر** family, immediate family မိသားစု

goróuya **گَر** doer, one who does something လုပ်သူ

goru **گَر** cow နွား

goru sóol **گَر** livestock ကျွဲနွား၊ တိရစ္ဆာန်၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်

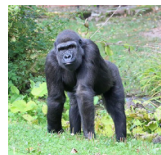
goru sora **گَر** herd ထိန်းကျောင်းသည်

gorur **úlan** **گَر** udder နို့အုံ

gorur dhakhthor **گَر** veterinarian, veterinary doctor တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်

Public domain
gora water pot

Rufus46, CC BY-SA 3.0
gorila gorilla

gorur gúu گُورُورُ سَاسُ cow pie, cow
poop နွားချေး

gorus sóo گُورُوسُ calf နွားကလေး၊ နွားငယ်

gorba گُوربا visitor, guest ဧည့်သည်

gorbar gór گُوربار گُورُ guest house
တည်းခိုခန်း

gorgora گُورگُور roll လှိမ့်သည်၊ လိမ့်သည်

górgorá گُورگُورَا death rattle သေခါနီးတံ
ခေါက်ခေါက်မြည်သံ၊ ဖုတ်လို့ကုန်ဖုတ်လို့ကုန်သံ၊ အသက်ငင်ခြင်း

gorgorai گُورگُورِي 1. fluently
လည်လည်ပတ်ပတ်၊ သွက်သွက်လက်လက် 2. easily,
naturally သွက်လက်စွာ၊ အလွယ်တကူ

gos گُوس yard ဝိုက်

gós haim گُوس هَيم yardstick ကိုက်တံ၊
တိုင်းတာကြိုး

gosa گُوسا accept လက်ခံသည်

gosái diya گُوسَايِ دِي submit,
return, give back, hand over အပ်ပေးသည်

gosi luwa گُوسِ لَو receive back, take
back လက်ခံယူသည်

góca گُوسا rub ပွတ်တိုက်သည်

goto گُوسا 1. past ယခင်၊ အလျင်၊ အရင်၊ အတိတ်
ဖြစ်ရပ် 2. last ပြီးခဲ့တဲ့

goto hailla گُوسا هَيل yesterday မနေ့
က၊ မနေ့တုန်းက၊ ယမန်နေ့က

goyam گُوسام goyom گُوسام guava
မာလကသီး

goza گُوسا sweet fried snack sticks မုန့်ကြွပ်

gozob گُوسب curse ကျိန်စာ၊ ကျိန်ဆဲစကား

gozgoza گُوسگُوسا scold, chew out ဆူယူ
ကြိမ်းမောင်းသည်

góuk گُوسك greater painted-snipe ဆန်ကံတစ်
မျိုး

gouppwa گُوسپوا talkative စကားများသော၊
အပြောကြွယ်သော

góuçi گُوسچ clock, watch နာရီ

gúu گُو poop ချေး၊ မစင်

guña گُونا grumble, mutter ညည်းသည်၊ ဒေါသ
အကြိတ်သည်

gúañdá گُواندا 1. plow sore, plough sore
ကျွဲနွားလည်ပင်းအနာ 2. sore အနာ၊ အသားပွန်းနေခြင်း

gúañya گُوانْيا rounded စက်ဝိုင်းသော၊ ဝိုင်းပတ်
လျက်

gui áf اُف سَ monitor lizard ဖွတ်

guiija گُيَا base အထိုင်၊ အောက်ခြေ၊ အုပ်မြစ်

gúijja گُيَا base အောက်ခြေ

guiija mas گُيَا مَس bagrid catfish
ငါးရောင်

guillá mas گُيَا مَس striped dwarf
catfish ငါးစင်ရိုင်းကြွက်ခြေ

gúith tha گُيَا ثَا stump သစ်တောတို

gudá گُدا fish farm pond ငါးမွေးကန်

gudam gór گُدام گُور mud house
အိမ်၊ မြေကြီးတဲ

gudár ban گُدار بن
di ke ရေလျောင်းတံ၊
ရေကာတာ

gudhguithi گُدهگُوثِي uneasy conscience စိတ်မလုံသော၊
အသည်းယားသော

gul گُل 1. circle စက်ဝိုင်း၊ အဝိုင်း 2. sphere
စက်လုံး၊ အဝိုင်း

gul mes گُل مَس round table စားပွဲဝိုင်း

gul moris گُل مَريس black pepper
ငရုတ်ကောင်း

gula گُل fruit အသီး

gulá گُل swirl,
fountain, whirlpool ခရုပန်း၊ ဝဲ
ဂယက်၊ ဝဲကတော့

gula hoón گُل حُل yellow-footed
green-pigeon ချိုးစိမ်း

gulail گُلَايل slingshot လောက်လေးခွ၊ လေးခွ

gulaf fúl گُلَف فُل
fúnd rose နှင်းဆီပန်း

gulafi rong گُلَفِي رُوع
fúnd pink ပန်းရောင်

gulagala گُلَاگُلَا fruits, fruit သစ်သီးဝလံ၊ အသီးအနှံ

gulam گُلَام slave ကျွန်၊
ကျေးကျွန်

gulami گُلَامِي slavery ကျွန်ဘဝ၊ ကျွန်ခံခြင်း

guli گُلِي gun သေနတ်

Public domain
gudam gór mud
house

Parvathisri, CC BY-SA 3.0
gul moris black
pepper

Yug, Roby, Opspin, Yug
talk, CC BY-SA 3.0
gulail slingshot

guli mara مَ شِلْ مَလ် ကွဲ shoot ပစ်ခတ်သည်၊
သေနတ်နံ့ပစ်သည်

gulguilla گُلْگُلْ round ဝိုင်းသော၊ အဝိုင်း

gulkús گُلْگُلْ glucose ဂလူးကို့စ်
ဆေးသကြား။

gúm گُم sleep အိပ်ရေး၊ အိပ်စက်ခြင်း

gum gumar گُم گُم ocean roar,
sound of crashing waves ဟိန်းသံ၊ အော်သံ

gúm hança گُم هَنْچ sleep အိပ်ခြင်း

gúm hára گُم هَار snore ဟောက်သည်

gúm zaa گُم ز 1. sleep အိပ်နေသည် 2. fall
asleep, drop off အိပ်ပျော်သွားသည်၊ အိပ်မောကျသည်

gúm zai no fará گُم زاي ن فر sleep အိပ်နေသည် 2. fall
asleep, drop off အိပ်ပျော်သွားသည်၊ အိပ်မောကျသည်

guman گُم pride, conceit ဘဝင်မြင့်ခြင်း

gúmot áñça گُم اَنْچ sleep
walk အိပ်ရင်းလမ်းလျှောက်သည်

gúmot fora گُم فَر fall asleep
အိပ်ပျော်သွားသည်

gumdojjjá گُم دَجْ overcast, cloudy
weather မိုးအုပ်ဆိုင်းနေခြင်း၊ မိုးအုံ့ခြင်း

gumrá گُم ر lead mislead လမ်းမှားပြသည်၊ မှားယွင်း
စေသည်၊ ဖြားယောင်းသည်

gun گُن gratitude ကျေးဇူး

gún گُن earwax နားစာချေး

guna گُن wire, metal wire, uninsulated
wire နန်းကြိုး၊ ဓာတ်ကြိုး

guná گُن sin အပြစ်၊ အကုသိုလ်မှု၊ ဒုစရိုက်

gúna گُن fry ကြော်သည်

gúna گُن gúna zaga زَك valley
တောင်ကြား၊ ချိုင့်ဝှမ်း

gunágar گُن اَر sinner အပြစ်သား၊
အကုသိုလ်ကျူးလွန်သူ

gunári گُن اري 1. compensation အလျော်ပေး
ခြင်း၊ နှစ်နာကြေး၊ လျော်ကြေး 2. loss ဆုံးရှုံးမှု

gunári diya گُن اري دي compensate
အလျော်ပေးသည်၊ နှစ်နာကြေးပေးသည်

gundha گُن د gangster, gang member
လူဆိုးဂိုဏ်းဝင် 2. thug လူမိုက်လူဆိုး

gundhá گُن د cow chip, dried cowpat နွား
ချေးမြှောက်

gúng gas گُنْج gas lebbeck tree,
woman's tongue tree ကုက္ကိုပင်

gunguni گُنْج mite သဲ၊ ကမျှင်းနီ

gungguwañ گُنْج وَا rumbling
sound ဂျိုးဂျိုးဂျိုးဂျိုးသံ၊ တဝုန်းဝုန်းမြည်သံ

gunsí گُنْج س charm rope, charmed rope
belt for a toddler မန်းကြိုး

gura گُر young လယ်ရွယ်သော၊ အသက်ပျိုရွယ်သော

gura گُر 1. rotate လှည့်သည် 2. spin လှည့်သည်
ချာလည်ပတ်လှည့်သည်၊ လှည့်ပတ်သွားလာသည်

gúra گُر turn around ပြန်လှည့်၊ ပြန်လျှောက်

gúra گُر cover ဖုံးထားသည်

gúñra گُنْ horse မြင်း

gura fiça گُر فِ rice noodle pudding
မုန့်လုံး

gura fua گُر ف toddler, infant,
small child ကလေးငယ်

gura hale گُر ه childhood ကလေးဘဝ

gúra sóo گُر س foal မြင်းကလေး

guri گُر flour, powder အမှုန့်

guri isa گُر ا is prawn ပုစွန်ဆိတ်

gúroni گُنْ lid အဖုံး

gurdá گُر د kidney ကျောက်ကပ်

gurgurar گُر ر stomach growl ဗိုက်
ထဲကတုတ်တုတ်မြည်သံ

guñça گُنْ 1. whole တစ်ခုလုံး 2. whole တစ်ခု
လုံး

guñça din گُنْ د the whole day,
all day long တစ်နေ့လုံး

gus گُس bunch အစည်း၊ အတုပ်

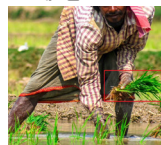
gus گُس achilles tendon ဖနောင့်ကြော

gusá گُس rice plant bunch ပျိုးစည်း

gusól گُس shower,
bath ရေချိုးခြင်း

gusól گُس menstruation မာသီလာခြင်း

gusól hána گُس حَن bathroom
ရေချိုးခန်း

© Pixabay License
gusá rice plant
bunch

gusso ḡṣṣo ḡṣṣo meat
အသား

gusso bāngga ḡṣṣo muscle
strain ကြွက်သားတင်းမာခြင်း

gúḥ ḡṣṣo bribe လာဘ်

gúḥ diya ḡṣṣo bribe, give a
bribe လာဘ်ထိုးသည်

gúca ḡṣṣo fist လက်သီး

gúca mara ḡṣṣo punch လက်သီး
ထိုးသည်

guccá ḡṣṣo anger, temper, wrath, upset,
ဒေါသ၊ အမျက်၊ စိတ်ဆတ်မှု

guccí ḡṣṣo guethi blood
relatives, clan ဆွေမျိုးသားချင်း၊ သွေးရင်းသားရင်း၊
ဆွေမျိုးရင်းချာများ၊ မျိုးနွယ်

gutá ḡṣṣo poke ထိုးခြင်း

gutá ḡṣṣo diacritic အသံခွဲခြားသောသင်္ကေတ

gutá mara ḡṣṣo poke ထိုးသည်၊ ဖေါက်သည်

guth guiththa andár ḡṣṣo pitchblack night ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်သောည

guyáñ gaiñya ḡṣṣo in detail
အသေးစိတ်၊ အနုစိတ်

guz saá ḡṣṣo put in a corner or gap
ဖြစ်သလိုထားသည်

guzá ḡṣṣo 1. person with a hunchback ကျောနဲ့
သူ၊ ခါးကုန်း၊ ကျောတုရှိုသောလူ 2. hunched, stooped
ခါးကုန်းသော၊ ကျောနဲ့သော

guzora ḡṣṣo 1. yell, shout အော်သည် 2.
scream ဟစ်သည်

guzorani ḡṣṣo 1. loud shouting
အော်ဟစ်သံ 2. loud crying သဲကြွေးသံ၊ သဲကြွေးသံ
အသံ၊ အသံနဲ့သံ

H ح

háa ḡṣṣo 1. eat စားသည် 2. drink သောက်သည် 3.
smoke ဆေးလိပ် သောက်သည်

hañi ḡṣṣo step ခြေလှမ်း

háí fara ḡṣṣo edible စားသုံးနိုင်သော

háí no fara ḡṣṣo inedible မ
စားနိုင်သော

háibar tel ḡṣṣo edible oil,
cooking oil စားသုံးဆီ

hañijja ḡṣṣo granary ကျို

hailla ḡṣṣo tomorrow မနက်ဖြန်

hailla ḡṣṣo yesterday မနက်၊ ယမန်နေ့က

háilla ḡṣṣo áilla 2 2 empty
အလွတ်၊ ဗလာ၊ အခွဲ

háilla ḡṣṣo free အလွတ်၊ အားနေသော

haillazira ḡṣṣo cumin seed စီရာရေ

haim ḡṣṣo bamboo strip ဝါးချောင်း

háin ḡṣṣo turn အလှည့်

hainda ḡṣṣo steep
river bank မြစ်ကမ်းပါးစောက်

háire ḡṣṣo alas ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ၊ အလိုလေး

háicca ḡṣṣo kidney bean ဗိုလ်စားပဲ

háñt ḡṣṣo fallen over လဲကျသွားသော

hañt ḡṣṣo 1. sideways လဲ၍ 2. on the
side, on one's side လဲလျောင်း၍

háith ḡṣṣo áith 60 sixty ခြောက်
ဆယ်

haiththa ḡṣṣo cut ဖြတ်တောက်သည်၊ ကိုက်ညှပ်
သည်

háiththa ḡṣṣo plow, harrow ထယ်၊ ထွန်

háiththa ḡṣṣo cram, stuff ထည့်သွတ်သည်၊
မိသိပ်ထည့်သည်

háñiththa mara ḡṣṣo harrow
ထွန်ယက်သည်၊ ထွန်မြစ်နဲ့ညှပ်သည်

háíwan ḡṣṣo animal တိရစ္ဆာန်

hába ḡṣṣo feed အစာကျွေးသည်

hába ḡṣṣo hava air လေ

hábar math ḡṣṣo airport
လေဆိပ်၊ လေယာဉ်ကွင်း

hábar zaáñs ḡṣṣo hábar
jaáñs aircraft လေယာဉ်ပျံ

habil ḡṣṣo expert စော်သူ၊ ကျွမ်းကျင်သူ

hábizábi هَابِيزَابِي **ábizábi** أَبِيزَابِي
 ʔábiʔábi strange, weird, silly, ridiculous
 မဟုတ်ကဟုတ်က

habos هَابُوس **hagos** هَاغُوس 1.
 paper, sheet စာရွက် 2. contract စာချုပ်

habos fonna gorá هَابُوسُ فَنَّا غُورَا **formá** فَرَمَا
 form a contract စာချုပ်ချုပ်ထားသည်

habos fúl هَابُوسُ فُل **bougainvillea**,
 paperflower စက္ကူပန်း

háda هَادَا **tobacco** ဆေးရွက်ကြီး၊ ကွမ်းစားဆေး

hañda هَانْدَا **cry** ငိုသည်

hañdá هَانْدَا shoulder ခုခံ

háda gas هَادَا غَاس **tobacco plant** ဆေးရိုးပင်

háadem هَادِيم **servant**
 အခိုင်းအစော၊ အစော

hadíra هَادِرَا **deck**
 chair ပက်လက်ကုလားထိုင်

hádiya هَادِيَا **gift**,
 present လက်ဆောင်

háddwa هَادْدَوَا **rough**
 ကြမ်းသော၊ အကြမ်း

háf هَاف **dream** အိပ်မက်

hafa هَافَا 1. shake,
 tremble လှုပ်သည်၊ တုန်လှုပ်သည် 2. vibrate တုန်ခါသည် 3.
 shiver တုန်သည်

hañfa هَانْفَا 1. shake လှုပ်သည် 2. vibrate,
 cause (something) to vibrate တုန်ခါသည်၊ လှုပ်ခါသည်

háfez هَافِيز **hafiz** ဟာဖီဇ်၊ ကုရ်အာန်တစ်ကျမ်းလုံး
 အလွတ်ကျွတ်မှတ်ထားသူ

háafot deká هَاافُوتُ دَكَا **dream**
 အိပ်မက်မက်သည်၊ အိပ်မက်မြင်သည်

hafúr هَافُور **mothball** ပရတ်လုံး

háfsi هَافْسِي **black person** လူမည်း၊ ကပ္ပလီ

háfta هَافْتَا **captá** شَافْتَا **week**
 ရက်သတ္တပတ်၊ အပတ်

háji هَاجِي Hajji, Muslim pilgrim ဟာဂျီ

háki هَاكِ **army green**, dark green စစ်စိမ်း
 ရောင်၊ ကာကီရောင်၊ အစိမ်းရင့်ရောင်

hákikot هَاكِكَوْت **reality** အဖြစ်အပျက်တရား၊
 သဘာဝကျမှု

hákim هَاكِيم **magistrate** တရားသူကြီး

hakku هَاكُّ **cousin** တစ်ဝမ်းကွဲညီ၊ တစ်ဝမ်းကွဲ
 အစ်ကို

hal هَال 1. season ဥတု၊ ရာသီ 2. period of time
 အချိန်ကာလ

hál هَال **river** မြစ်၊ ချောင်း

hál aga هَالَا آغا **headwaters**, source of a
 river မြစ်ဖျားခံချောင်း၊ မြစ်ဖျားဒေသ၊ မြစ်
 စ

hala هَالَا **black** အနက်ရောင်၊
 အမည်းရောင်

hála هَالَا **maternal aunt**
 အဒေါ၊ အိုကြီး

háñla هَانْلَا **ánla** أَنْلَا
 brother-in-law ယောက်ဖ

hala áiththa هَالَا آيْتْثَا **old thatch** သက်ငယ်အမိုးဟောင်း

hala áf هَالَا آف **dog-faced water snake** မြွေပုပ်ပ

hala isa هَالَا إِس **tiger prawn** ပုစွန်ဆိတ်

hala binibat هَالَا بِنِبِيبَات **black**
 sticky rice ကောက်ညှင်းငချုပ်

hala fainná áf هَالَا فَيْنْنَا آف **crab-eating water snake** မြွေပုပ်ပ

hala hosur áf هَالَا هُوسُرُ آف **many-spotted cat snake** မြွေပွေးတစ်မျိုး၊ 2. golden
 flying snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

hala jontís هَالَا جَنْتِيس **jaundice**, icterus အသားဝါရောင်၊ 2. hepatitis အသည်း
 ရောင်ရောင်

hálak هَالَاك 1. killed, destroyed အသတ်ခံရ
 သော 2. death penalty, death sentence သေဒဏ်

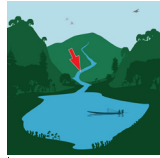
hálaká هَالَاكَ **hálaké** هَالَاكَ **actually** အမှန်တကယ်၊ တကယ်တော့

halantor áf هَالَانْتَرُ آف **Dussumier's water snake** ရေမြွေတစ်မျိုး

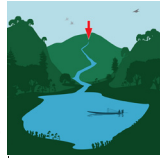
hálar zamai هَالَارْ زَمَائِي **uncle**
 (mother's sister's husband) ဦးလေး

hálás هَالَاس **finished** ဖြီးမြဲ

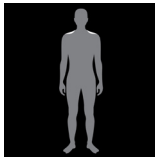
hálás gorá هَالَاسْ غُورَا **release**, set
 free လွှတ်ပေးသည်၊ လွှတ်မြှောက်စေသည်

Public domain
hál river

Public domain
hál aga
 headwaters, source
 of a river

Public domain
hañda shoulder

© Pixabay License
hadíra deck chair

háales هَاطِلَيْدْ خَلْسْ pure, guileless ရိုးသား
ဖြောင့်မတ်သော

hali هَطْلِي هَلْ soot ကျပ်ခိုး၊ အိုးခဲ

háli át هَطْلِي لُأَلْدْ خَلْ أَتْ empty-handed
လက်ချည်းသက်သက်၊ လက်လွတ်

háliga هَطْلِي لَكَا hálíka هَطْلِيَطْ alone တစ်ဦး
တည်း၊ တစ်ယောက်ပဲ

hálim هَطْلِيَمَا خَلْمْ haleem ဟာလီမ်ဟင်း၊ ဂန့်ဂျီ

hálot هَطْلَا خَلْتْ condition, situation လက်ရှိ
အနေအထား၊ အခြေအနေ

hálowa هَطْلَا خَلْوْ állwa اَلْوْ
هَطْلَا halwa ဟလဝါ

halma هَطْلَمْ خَلَمْ blue dye
powder ဆိုးဆေး

ham هَمْ خَمْ 1. work အလုပ် 2.
occupation, job အလုပ်အကိုင် 3.
action လုပ်ရပ်၊ ပြုလုပ်မှု၊
လုပ်ကောင်ချက်၊ အပြုအမူ

ham gorá هَمْ خَمْ گَرْ كَمْ work, do, act, labor အလုပ်လုပ်သည်

ham goróuya هَمْ خَمْ گَرْيْ كَمْ laborer,
worker အလုပ်သမား။
လုပ်သား။

ham horos هَمْ خَمْ خَرْسْ work အလုပ်
လုပ်ငန်း

ham sará هَمْ خَمْ سَرْ jobless အလုပ်လက်မဲ့

ham zanouya هَمْ خَمْ زَنْيْ skilled
worker, expert အတွေ့အကြုံရှိသူ၊
ဝါရင့်ကျွမ်းကျင်သူ

hama هَمْ خَمْ earn ငွေရှာသည်

hama هَمْ خَمْ shave မုတ်ဆိတ်ရိတ်သည်၊ အမွေးရိတ်
သည်

hámaká هَمْ خَمْ حَمَكْ hameka هَمْ خَمْ حَمْكَ
definitely ဧကန်မှချ၊ အသေအချာ၊ တကယ့်ကို

hámal mara هَمْ خَمْ مَرَّ pile, stack
ပုံထားသည်

hamani هَمْ خَمْ كَمْ income, earnings ဝင်ငွေ

hameñ هَمْ خَمْ حَمْ ferrule အမွှေး၊ ကိုက်

hámil هَمْ خَمْ حَمْ pregnancy ကိုယ်ဝန်

hámil úwa هَمْ خَمْ أَوْ be pregnant
ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်

Monir Shrabnamonir, CC BY-SA 4.0
hálím haleem

Public domain
hálowa halwa

hámil cek gorá هَمْ خَمْ حَمْ گَرْ check on the pregnancy, do a pregnancy
checkup ကိုယ်ဝန်စစ်ဆေးသည်

hamis هَمْ خَمْ كَمْ kemiz هَمْ خَمْ كَمْ shirt
အင်္ကျီ၊ ရှပ်အင်္ကျီ

hámicá هَمْ خَمْ حَمْ 1. always အမြဲတစေ၊ အမြဲတမ်း 2.
forever ထာဝရ

hamor fuñzá هَمْ خَمْ فَنْزْ workload အလုပ်တာဝန်၊
လုပ်ငန်းပမာဏ

Public domain
hamis shirt

hamot góla هَمْ خَمْ غَوْلْ 1. be hired
အလုပ်ရသည်၊ အလုပ်ဝင်သည် 2. hire အလုပ်ခန့်သည်

hámba هَمْ خَمْ حَمْ electric pole, utility pole
မီးတိုင်၊ ဓာတ်တိုင်

Hámboli هَمْ خَمْ حَمْ hánbali هَمْ خَمْ حَمْ
Hanbali school ဟန်ဘလီဂိုဏ်း

hámlla هَمْ خَمْ حَمْ hamala هَمْ خَمْ حَمْ
attack တိုက်ခိုက်ခြင်း

han هَمْ خَمْ ear နားရွက်၊ နားရွက်

han uñta هَمْ خَمْ اَنْتْ itchy ear နားယားခြင်း

han fáça هَمْ خَمْ فَعْ ear discharge နားအုံထဲမှ အရည်ယို
ထွက်ခြင်း

han fúra هَمْ خَمْ فُْ pierce ear နားထိုးသည်

han gutóni هَمْ خَمْ غُتْ ear spoon
နားအချေးထုတ်တံ

han haça faik هَمْ خَمْ حَمْ فَيْK crested
treeswift သစ်ပင်ပျံလွှား

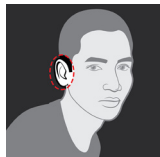
han hoñra هَمْ خَمْ حَمْ ear pain, earache နား
ကိုက်ခြင်း

han saba هَمْ خَمْ حَمْ sideburns ပါးမုန်းမွေး၊ ပါးမြိုင်းမွေး

han thonthona هَمْ خَمْ حَمْ earache နား
ကိုက်ခြင်း

han thúañ هَمْ خَمْ حَمْ inflammation at the
outer ear နားရွက်ရောင်ရမ်းခြင်း

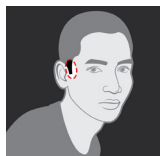
hana هَمْ خَمْ 1. hole အပေါက် 2. one-eyed မျက်စိ
တစ်ဖက်ကန်းသော၊ မျက်စိတစ်ဖက်လပ်သော

Public domain
han ear

Public domain
han gutóni ear
spoon

Public domain
han saba sideburns

hána ḥáṇi meal အစားအစာ

háñna háñni ḥan ḥan death match, deadly confrontation သေချေရှင်ရေး ရန်တိုက်ပွဲ

hána hózom úwa ḥan ḥan have good digestion အစာကြေလွယ်သည်

hane hom fúna ḥan ḥan be hard of hearing နားလေးသည်

hani ḥan pot cloth, potholder အဝတ်စုတ်၊ လက်နီး

hani ḥan kani ḥan 0.4 acres ၀.၄ ဧက

hani boga ḥan pond heron ဗျိုင်းအောက်၊ ဗျိုင်းနွမ်း

háani no aá ḥan have a lack of appetite စားချင်စိတ်မရှိဘဲနေသည်၊ ခံတွင်းပျက်သည်

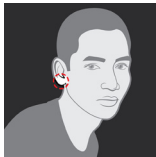
hanifáça ḥan hot pad, kitchen towel, coarse cloth အဝတ်စုတ်၊ အထည်ကြမ်း၊ လက်နီး

Hánifi ḥan Hanafi school ဟာနီဖီဂိုဏ်း

hanor loti ḥan earlobe နားပန်

hanor tali ḥan eardrum နားခင်၊ နားစည်မြွေ

hanortú fuiñc aá ḥan discharge from ear နားထဲက ပြည်ထွက်ခြင်း

Public domain
hanor loti earlobe

háandan ḥan clan ဗျိုးနွယ်လူ၊ ဗျိုးရိုးစု

háandani ḥan high class ဆွေကြီးမျိုးကြီးဖြစ်သော၊ ဆွေမျိုးသားကောင်းသော

hándha ḥan piece အပိုင်းအစ၊ အစိတ်၊ အမြွှာ၊ အပဲ

hanfúl ḥan earring နားကပ်၊ နားဆွဲ၊ နားကွင်း

hánhán ḥan torn to pieces, torn to shreds အပိုင်းအစ၊ အတုံးတုံး

hánnaggáne ḥan 1. automatically အလိုအလျောက် 2. for nothing, in vain အချည်းနှီး၊ အကြောင်းမဲ့၊ သက်သက်မဲ့ 3. for no reason အကြောင်းမဲ့

hánnak ḥan for no apparent reason အကြောင်းမဲ့၊ အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ

hánnaksún ḥan for no reason, without any reason အကြောင်းမဲ့၊ အကြောင်းမရှိဘဲ

har ḥan 1, whose မည်သူ၏၊ ဘယ်သူ့ရဲ့ 2, to whom ဘယ်သူကို

hára ḥan quickly, hurry up အမြန်၊ မြန်မြန်

hára ḥan snatch လုယူသည်၊ ဆုပ်ကိုင်ဆွဲယူသည်

hára ḥan lose, be defeated ဆုံးရှုံးသည်၊ ရှုံးနိမ့်သည်

hañrá ḥan aañránga chickenpox, varicella ရေကျောက်

háñra ḥan bier, stretcher for dead body အလောင်းထမ်းစင်

hára hári kélaá ḥan gamble လောင်းကစားသည်

KannanVM, CC BY-SA 4.0
háñra bier, stretcher for dead body

háram ḥan prohibited, forbidden တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသော၊ ခွင့်မပြုသော

hárami ḥan 1. uncaring လျစ်လျူပြုသော၊ စာနာစိတ်မရှိသော 2. forbidden, unlawful, prohibited တရားမဝင်သော၊ ခွင့်မပြုသော

haré ḥan whom မည်သူကို၊ အဘယ်သူကို

háñri kurá ḥan ostrich ငှက်ကုလားအုတ်

harí luwa ḥan 1. grab, snatch လုယူသည်၊ လုယက်သည် 2. usurp အတင်းအဓမ္မလုယူသိမ်းပိုက်သည်

harigor ḥan 1. chef စားဖိုမှူး 2. baker မုန့်ဖုတ်သူ၊ မုန့်ဆရာ

háru ḥan bangle, bracelet လက်ကောက်

harúl ḥan young cow (heifer) နွားမတမ်း၊ နွားပျိုမ

harbar ḥan business အလုပ်အကိုင်၊ လုပ်ငန်း

harbari ḥan hotshot မိုက်ရှူးရဲ၊ စောက်ပို

hároni ḥan harmonium ဟာမိုနီးယမ်

hárr ḥan 1. every တိုင်း 2. all အားလုံး

hárr mikká ḥan all around ပတ်ပတ်လည်မှာ၊ ဘက်ပေါင်းနံ့မှာ၊ အရပ်ရပ်မျက်နှာမှာ

haça ḥan 1. cut ကိုက်ညှပ်သည် 2. cut oneself ရှသည်

haça síra ḥan 1. cut up ကိုက်ညှပ်များသော၊ အပိုင်းပိုင်းလှီးဖြတ်သော 2. cuts ကိုက်ညှပ်များ

háçail ḥan bedroom အိပ်ရာခန်း

háas ḥan closest, most trusted (friend) အရင်းနှီးဆုံးဖြစ်သော၊ ယုံကြည်မှုအရှိဆုံးဖြစ်သော

háñs **هَنْسَ حَسْن** 1. uniform တူညီဝတ်စုံ 2. die, casting mold သွန်းပုံ

haás gori **هَاسْ غَوْرِيْ حَسْكَرْ** especially အထူးသဖြင့်

hañsa **هَنْسَ حَسْن** edgely အနား၊ ဘေးဘက်

háñsa **هَنْسَ حَسْن** true အမှန်၊ မှန်ကန်သော

hañsari **هَنْسَارِي حَسْر** 1. court တရားရုံး 2. local administration office ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး 3. city hall မြို့တော်ခန်းမ

hañsé **هَنْسَ حَسْ** near, close အနီးအနားမှာ၊ အနီးတွင်

hasé haicca **هَاسْ هَاسْ** closely နီးကပ်စွာ

hañsi **هَنْسِي حَسْ** sickle တံစဉ်

háñsi **هَنْسِي حَسْ** shallow basket တောင်း

hañsi surá **هَنْسِي حَسْ** oriental pied hornbill အောက်ချင်း

hásolót **هَاسْ**

hásiyót **هَاسْ**

hássa **هَاسْ** 1.

behavior အပြုအမူ၊ အနေအထိုင် 2.

character အကျင့်စရိုက်

hásorot gorá **هَاسْ** feel jealous မနာလိုသည်

háñsura **هَنْسُورَا حَسْر** swim ရေကူးသည်

hasharbar **هَاسْ** 1. daily activity နေ့စဉ်အလုပ်အကိုင် 2. business, work စီးပွားရေး၊ အလုပ်၊ လုပ်ငန်း

hañc **هَنْسَ حَسْ** cough ချောင်းဆိုးခြင်း

hañcáni becí úwa **هَنْسَ** increased coughing, severe cough ချောင်းတစ်အားဆိုးသည်

hañcáni hom úwa **هَنْسَ** decreased coughing ချောင်းဆိုးသက်သာသည်

háñci **هَنْسِي حَسْ** wether (castrated goat) ရှေးသင်းသောဆိတ်

háñci gorá **هَنْسِي حَسْ** castrate သင်းကွပ်သည်

háñci goru **هَنْسِي حَسْ** ox, bullock နွားထီး

hañcile leththwa áá **هَنْسِي** productive cough ချောင်းဆိုးရင် သလိပ်ဟက်သည်

háñcor **هَنْسَرْ** áñcor **هَنْسَرْ** The Last Judgment တရားစီရင်

háñt **هَنْتَ** seven ခုနစ် ၇

háta **هَاطَا** error, mistake, fault, physical lack အနာအဆာ၊ အမှား၊ ချို့ယွင်းမှု

háta úwa **هَاطَا** bloody diarrhea သွေးပါဝမ်းသွားသည်

háta hosuri **هَاطَا** mistakes အမှားအယွင်း

hátai biaram **هَاطَا** dysentery သွေးဝမ်းကိုက်ရောဂါ

hatar **هَاطَرْ** 1. row အတန်း 2. line, queue လိုင်း၊ အတန်း

hátaro **هَاطَرَا** seventeen ဆယ့်ခုနစ် ၁၇

háñtini **هَنْتِيْنِي** female elephant, elephant cow ဆင်မ

hátiyar **هَاطِيَارْ**

1. tool ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ 2. arms, weapons လက်နက်များ

hátdiya **هَاطْدِيَا** peep, peek ချောင်းကြည့်သည်

háth ethek **هَاطْ** heart attack နှလုံးဖောက်ပြန်မှု၊ နှလုံးလေဖြတ်ခြင်း

háthi **هَاطْ** pure, real, genuine စစ်မှန်သော၊ အစစ်၊ အစစ်အမှန်

haththa **هَاطْ** recliner, reclining chair, lounge ပက်လက်ကုလားထိုင်

haththa diya **هَاطْ** cross out, x out ကြက်ခြေခတ်သည်

haththól **هَاطْ** jack fruit ပိန္နဲသီး

haththolor kuāñ **هَاطْ** aril of jack fruit ပိန္နဲစေ့ခွံ၊ ပိန္နဲသီးအမြှာ

haththuc **هَاطْ** muzzleloader တူးစီးသေနတ်

hawa **هَاطَا** 1. raven, crow ကျိုးကန်း၊ ကျိုးနက် 2. house crow ကျိုးကန်း

hawa **هَاطَا** Eve ဧဝ၊ ဟောင်ဝါ

hawa gúm **هَاطَا** dozing ငိုက်သည်၊ အိပ်ငိုက်သည်

háaza **هَاطَا** crisp-fried pastry ခါကျာမှုန့်

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
háñsi shallow basket

házana tulúuya **هَازَنَة تُولُيَا** tax collector, fee collector အခွန်ကောက်သူ၊ အခွန်စည်းကြပ်သူ

háazar **هَازَار** edible စားလို့ရသော၊ စားနိုင်သော၊ စားရကောင်းသော

hazar theinggá **هَازَار تِيْنْဂَا** azartheinggá **هَازَار تِيْنْغَا** millipede ပိုးနားသန်း၊ ကင်းနားသန်း၊ ကင်းခြေများ

hañzi **هَانْزِي** sour soup ဟင်းချိုရည်

hañzi **هَانْزِي** 1. judge တရားသူကြီး၊ 2. marriage officiant လက်ထပ်အရာရှိ

házir **هَازِير** present ရောက်လာသော

házir úwa **هَازِير أُوَا** be present, appear တက်ရောက်သည်၊ မျက်မှောက်ရောက်ရှိနေသည်

hazol **هَازِل** eye shadow ကာချယ်

házoni **هَازُونِي** makeup အလှပြင်စွည်း

hazor **هَازَر** useful အသုံးဝင်သော

hazot **هَازُوت** necessary, needed မဖြစ်မနေ လိုအပ်သော

házur **هَازُور** hazur gula **هَازُور گُل** date **هَازُور** date ဇွန်ပလွမ်း

házur gas **هَازُور گَس** date palm **هَازُور گَس** ဇွန်ပလွမ်း

háñzwa añdā **هَانْزِوَا اَنْدَا** nightblind person ကြက်မျက်သင့်သူ၊ ညမျက်ကန်း

héfazot **هَفَازُوت** safety လုံခြုံမှု

héfazot gorá **هَفَازُوت گَرَا** take care of, look after ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

hékarot **هَكَارُوت** contempt အထင်သေးခြင်း

héknot **هَكَنُوت** hédmot **هَكَدْمُوت** 1. competence, ingenuity လိမ္မော်နပ်မူ 2. caretaking, assisting ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

héknot **هَكَနُوت** service, aid, support, relief, assistance စောင့်ရှောက်ပြုစုခြင်း၊ အကူအညီ၊ အထောက်အကူ၊ အရေစိုက်ခြင်း

héknot gorá **هَكَနُوت گَرَا** care for, look after အလုပ်အကျွေးပြုသည်၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

hélikopthar **هَلِيكَوْပْထာ** helicopter ရဟတ်ယာဉ်

héñça **هَنْچَا** vagina မိန်းမလိင်အင်္ဂါ

hímmot **هِيْمْمُوت** bravery, courage သတ္တိ၊ ရဲရင့်စိတ်ဓာတ်

hímmot ola **هِيْمْمُوت اَلَا** brave, courageous ရဲရင့်သော

híndi **هِيْنْدِي** Hindi ဟိန္ဒီဘာသာစကား

híndu **هِيْنْدُ** Hindu ဟိန္ဒူဘာသာဝင်

híra **هِيْرَا** diamond စိန်

hírafúl gas **هِيْرَافُولْ گَس** flame tree, peacock flower **هِيْرَافُولْ گَس** စိန်ပန်းပင်

híssa **هِيْسَا** 1. part အစိတ်အပိုင်း၊ 2. piece အပိုင်း၊ အစိတ်၊ အစအန

hóon **هَوْن** small bridge တံတားငယ်

hoo gorá **هَوْ گَرَا** vomit အော့အန်သည်၊ ပျို့အန်သည်

SH Saw Myint, CC BY 4.0
hóon small bridge

hóñi **هَوْنِي** popped rice ဆန်ပေါက်ပေါက်

hoóí fara **هَوْاِيْ فَاَرَا** know သိသည်

hoñi fuçı mas **هَوْنِيْ فُؤْچِيْ مَس** shad ငါးသလောက်သောက်ဖ၊ ဟဲရင်းငါးတစ်မျိုး

hoñi mas **هَوْنِيْ مَس** climbing perch ငါးခြေဖ

hoijjar ouñl **هَوِيْجْဂَا اُونْل** index finger လက်ညှိုး

hoñikka **هَوْنِيْكَ** where ဘယ်ကို၊ ဘယ်နေရာကို

hoila **هَوِيْلَا** charcoal, coal မီးသွေး

hoilla **هَوِيْلَا** holiza **هَوِيْلَا** 1. liver အသည်း၊ 2. heart အသည်း၊ နှလုံးသား

© Pixabay License
hoila charcoal, coal

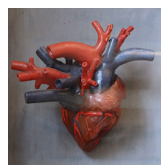
hoilla **هَوِيْلَا** plastic bag, shopping bag ကြပ်ကြပ်အိတ်၊ ဈေးဝယ်အိတ်

Public domain
hoilla 1 liver

hoilla dufdufa **هَوِيْلَا دُفْدُفَا** palpitation ရင်ခုန်ခြင်း၊ နှလုံးတုန်ရင်တုန်ခြင်း

hoillar gura hoñra **هَوِيْلَارْ گُورَا هَوْنِرا** ache in the chest, chest pain ရင်ပတ်နာခြင်း

Zytheme, CC BY 4.0
hoilla 2 heart

hoillar gura sissiya **هَوِيْلَارْ گُورَا سِيْسِيَا** chest discomfort ရင်ပတ်နာခြင်း

hoinsoil حَبَل خَيْسَل millet လူး၊ ဆပ်၊
နံ့စားပြောင်း

hoiñčá خَنْبَر كَبْش snake gourd ပဲလင်းမြွေ၊ ပုံလုံသီး

hoiñčá haçoni حَنْبَر كَبْش peeler
အခွံခွာကိရိယာ

hoicca حَبْل أَحْمَد unmarried young adult အပျို

hoicca manúic مَعْش أَحْمَد young man, young woman, youth လူငယ်၊ လူပျို

hoitor حَبْل خَيْت pigeon, dove ချုံ၊ ချို

hoiñya حَبْل خَيْال papaya သဘောသီး

hóouñk حَبْل خَنْك snail ခရုပက်ကျိ

hobor حَبْل خَب grave
သင်္ချိုင်းဂူ၊ အုတ်ဂူ

hóbor حَبْل خَب news,
information သတင်း

hóbor huwá حَبْل خَو inform အကြောင်းကြားသည်၊ သတင်းပေးသည်၊
သတင်းစကားပြောသည်၊ ပြန်ကြားအသိပေးသည်

hóbor luwa حَبْل خَب لَو inquire after, get
information သတင်းယူသည်၊ စုံစမ်းမေးမြန်းသည်

hóbor nama حَبْل خَب مَ written notice,
flyer ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင်

hóbora hóbora حَبْل خَب مَ keep in
touch with (somebody) ဆက်သွယ်ခြင်း

hóbori habos حَبْل خَب مَ newspaper သတင်းစာ

hóborgwa حَبْل خَب مَ messenger ဆက်သား၊
သတင်းပို့သူ

hoborstán حَبْل خَب مَ graveyard,
cemetery သင်္ချိုင်း၊ သုသာန်၊ ကပရိစတာန်

hodi حَبْل خَب prisoner အကျဉ်းသား

hodi bana حَبْل خَب 1, imprison
ထောင်ချသည်၊ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်သည် 2, take (somebody)
hostage စားစာခံလုပ်သည်၊ စားစာခံအဖြစ်ဖမ်းသည်

hodoma حَبْل خَب مَ fungal infection အရေပြားရိုး
စွဲခြင်း၊ ပွေ

hodú حَبْل خَب 1, bottle gourd, calabash ဘူးသီး 2,
squash ဖရုံမျိုး

hodú fiçá حَبْل خَب calabash fries
ဘူးသီးကြော်

hoduggún حَبْل خَب how many
ဘယ်လောက်

hodún حَبْل خَب 1, how
much ဘယ်လောက်လဲ 2, how
many ဘယ်နှခု၊ ဘယ်နှလုံး

hoddá حَبْل خَب log သစ်လုံး

hoddá حَبْل خَب cup, bowl
ပန်းကန်လုံး၊ ဟင်းခွက်

hoddafuti حَبْل خَب butterfly လိပ်ပြာ

hofón حَبْل خَب shroud
အလောင်းကိပ်ပတ်သည့် အဝတ်စ၊
အလောင်းလွှမ်းစောင်

hoj حَبْل خَب Hajj, Islamic pilgrimage ဟာဂျ်ဝတ်ပြု
ရေးခရီးစဉ်

hojja gorá حَبْل خَب hoziya gorá
quarrel, fight
ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်

hók حَبْل خَب 1, right ရပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အရေး 2,
truthfulness အမှန်တရား

hók حَبْل خَب fold ခေါက်သည်၊ ချိုးသည်

hók gorá حَبْل خَب fold ခေါက်သည်၊
ကျေးသည်

hók manúic حَبْل خَب trustworthy person ချီးသားမှန်ကန်သူ၊
ဖြောင့်မတ်သောလူ

hókum حَبْل خَب order, command အမိန့်

hókum ola حَبْل خَب administrator
အုပ်ချုပ်သူ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူး

hókum diya حَبْل خَب give order
အမိန့်ပေးသည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်သည်

hókum gorá حَبْل خَب command
အမိန့်ပေးသည်

hokúmot حَبْل خَب government အစိုးရ

hókumot gorá حَبْل خَب govern, rule စိုးမိုးချယ်လှယ်သည်၊
အုပ်စိုးသည်

hókdar حَبْل خَب a person of integrity
ချီးသားသူ၊ စိတ်ထားမှန်သူ

hókkan حَبْل خَب the right one အမှန်တရား

hókkot حَبْل خَب ethical ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ၊
အမှန်တရားဆိုင်ရာ

hol حَبْل خَب sewing machine အုပ်ချုပ်စက်

hol حَبْل خَب trap ထောင်ချောက်

hoñól حَبْل خَب dove, pigeon ချို၊ ခို

TBhagat, CC BY-SA 4.0
hodú 1 bottle
gourd, calabash

Fawaz, tairou, CC BY-SA
4.0
hóouñk snail

hooñil fata **هفنل فتل** new leaf အရွက်နု

hóla **هفلا** ceramic **هفلا** ceramic

hóla **هفلا** threshing ground, threshing floor တလင်း

hoñla **هفنل** orange (fruit) ရှောက်ချိုသီး၊ ကမ္ဘလာသီး

hóoñla fúl **هفنل** water lily, lotus **هفنل** water lily, lotus

hólibá **هفلبا** tailor (male), seamstress (female) အုပ်ချုပ်သမား

holom **هولم** pen ဘောပင်၊ ဖောင်တိန်၊ ကလောင်တံ

hólom meçi **هولم مېچي** chalk မြေဖြူ

hólong **هولون** cow bell နွားလောက်

holla **هولا** head ဦးခေါင်းပိုင်း

hom **هوم** few, little, less အနည်းငယ်

hom úwa **هوم اؤوا** 1. subtract နုတ်သည် 2. decrease, reduce လျှော့လာသည်

hom gorá **هوم گورا** decrease, reduce လျှော့ချသည်

hom híssa **هوم هيسا** 1. minority လူနည်းစု၊ အနည်းစု 2. few, a little အချို့သော၊ အနည်းငယ်၊ နည်းနည်းလေး

homa **هوما** 1. reduce လျှော့ချသည်၊ နည်းသွား 2. decrease လျော့နည်းလာသည်

homai féla **هوماي فېلا** decrease လျော့နည်းသွားသည်၊ လျော့သည်

homaskom **هوماشكوم** at least အနည်းဆုံး

homi zaa **هومي زاء** 1. decrease, become less လျော့သွားသည် 2. go down ကျဆင်းသည်၊ နိမ့်ကျသွားသည်

homot **هومت** minimum အနည်းဆုံး

hombol **هومبول** blanket စောင်

hombocca fúl **هومبوکا فۇل** jasmine စံပယ်ပန်း

hommán **هوممان** at least အနည်းဆုံး

Public domain
hóla¹ ceramic
toasting pan

Stan Zurek, CC-BY-SA 3.0
hóla² threshing
ground, threshing
floor

hon **هون** which, what ဘယ်အရာ၊ ဘယ်၊ ဘာ၊ မည်သည်

hon mikká **هون ميكا** honikka² which direction ဘယ်ဘက်ကလဲ၊ ဘယ်ကနေ

hon tará **هون تارا** 1. who ဘယ်သူများ 2. whom ဘယ်သူများကို

hone **هونه** 1. who ဘယ်သူ၊ မည်သူ 2. which ဘယ်၊ မည်သည်

hónni **هونني** comb ဘီး

honikka **هونيكا** anybody တစ်စုံတစ်ယောက်၊ မည်သူမျှ

honikka **هونيكا** anywhere, anyplace ဘယ်နေရာမှာမှ၊ အဘယ်မှာမျှ

honikká **هونيكا** anyone ဘယ်သူမဆို

honó **هونو** 1. any ဘာမှ၊ ဘယ်လိုမှ 2. ever ဘယ်တော့မှ

honó óttot noó **هونو اؤتت نوو** never ဘယ်အခါမှ၊ ဘယ်တုန်းကမှ

hono kessú **هونو كسۇ** something တစ်စုံတစ်ခု၊ တစ်စုံတစ်ရာ

hono mockil náí **هونو موكيل ناي** no problem ကိစ္စမရှိဘူး၊ ပြဿနာမဟုတ်ပါဘူး

honó zaga **هونو زگا** anywhere, anyplace တစ်နေရာရာမှာ

honódin **هونودين** never ဘယ်တော့မှ

hónóur **هونو اؤر** cow muzzle ပါးချို၊ နှုတ်စွပ်

hónða **هوندا** digging bar ထိုးတံ၊ သံတူးခွင်း၊ သံချောင်း

hondila **هونديلا** how ဘယ်လို

honkór **هونكور** concrete ကွန်ကရစ်

honnántu **هوننانتو** from where, from which (place) ဘယ်နေရာက

honnót **هوننوت** where at ဘယ်နေရာမှာ

honnúnne **هوننوننه** 1. who ဘယ်သူများ 2. which ဘယ်များ၊ မည်သည်များ

honnwá **هوننوا** who ဘယ်သူ

hontaráttu **هونتاراத்து** from whom ဘယ်သူများဆီမှ

CC-BY-SA 3.0
hónða digging bar

hontú **هَنْتُ** hontí **هَنْتِ** hottú **هَنْتْ**
from where ဘယ်ကလဲ

hónzon **كُفْمَلَمَل** white wagtail မြီးညောင်ငှက်

hoppa **هَقَقَصَ حَرَبَ** crane truck, mobile crane
ဝန်ချီစက်၊ ကရိန်

hoppi **هَقَقِرَ حَبْ** cabbage ဂေါ်ဖီထုပ်

hór **هَفَا حَر** 1. liquidity mud, muddy water 2.
dregs အနည်

hoor **هَقَا حَر** 1. clothes အဝတ်အစား 2. fabric ပိတ်စ၊
အထည်

hoór **هَقَلَا حَر** curse ကျိန်စာ၊ ကျိန်ဆဲစကား

hor hora **هَقَلَا هَقَلَا** cluck ကတော်ကတော်
တွန်သည်

hor hora bat **هَقَلَا حَر** cold
rice ထမင်းအေး၊ ကျွန်ထမင်း

hoor musora **هَقَا مَسَعَا** wring လိမ်
ညှစ်သည်။ အဝတ်ရေညှစ်သည်

hoor suor **هَقَا سَوَا** clothes
အဝတ်အစား

horá **هَقَا كَر** three hundredths of
an acre ကော်ရ

hoñra **هَقَا حَر** ache (stomach, head) ကိုက်ခြင်း၊
အကိုက်အခဲ

hoñra **هَقَا حَر** bite ကိုက်သည်

hoñra hoñri **هَقَا حَر** 1. quarrel,
argument ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ စကားများခြင်း 2. chaotic
crowd လူအုပ်ကြီး၊ လူအတိုးအကြွတ်၊ လူပြည့်ကျပ်နေခြင်း

hoñra sóin **هَقَا حَر** winged bean
ပဲစောင်းလျား

hórai **هَقَا حَر** 1. urinary obstruction ဆီးချုပ်
ရောဂါ 2. oliguria, hypouris ဆီးချုပ်ရောဂါ၊ ဆီးနည်းခြင်း

hórai úwa **هَقَا حَر** bladder
irritation, urinary infection ဆီးကျင့်

hórai diya **هَقَا حَر** melt အရည်ကျို
သည်။ အရည်ပျော်စေသည်

hórai féla **هَقَا حَر** melt အရည်ပျော်
စေသည်။ အရည်ကျိုသည်

hóraf **هَقَا حَر** bad ဆိုးဝါးသော၊ မကောင်းသော

hóraf úwa **هَقَا حَر** damage
ပျက်စီးသည်

hóraf manúic **هَقَا حَر** villain, bad person
လူဆိုး၊ လူမိုက်

hóraf nam úwa **هَقَا حَر** get a bad name
နာမည်ပျက်သွားသည်

horáfi **هَقَا حَر** evil မကောင်းသော

horán **هَقَا حَر** summer နွေရာသီ

horan fuk **هَقَا حَر** horam fuk **هَقَا حَر**
bedbug ကြမ်းပိုး

horát **هَقَا حَر** 1. alms အလှူပစ္စည်း၊ ဒါန 2.
charity စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း 3. donation အလှူဒါန

horát diya **هَقَا حَر** donate, give
charity လှူဒါန်းသည်

horát magouya **هَقَا حَر** beggar
သူတောင်းစား

hoñri dóra **هَقَا حَر** labor
contractions သားဖွားရန်ခိုက်နာခြင်း

hóri gas **هَقَا حَر** 1. pine tree
ထင်းရှူးပင် 2. Iron wood tree ပျဉ်းကတိပင်

hórinor sóo **هَقَا حَر** fawn
သမင်ကလေး

horiya **هَقَا حَر** frying pan ဒယ်အိုး၊ ဒယ်ပြာ

hóro baiyon **هَقَا حَر** tomato
ခရမ်းချဉ်သီး

hóro fata **هَقَا حَر** roselle leaf
ချဉ်ပေါင်ရွက်

hóro gula **هَقَا حَر** roselle capsule
ချဉ်ပေါင်ဖူး

hoñroi **هَقَا حَر**
crunchy rice မာကြွသောထမင်း

horóí kurá **هَقَا حَر** young hen, pullet
ကြက်မတမ်း

horóilla isa **هَقَا حَر** shrimp,
prawn ပုစွန်ဆိတ်

hóroin **هَقَا حَر** deer သမင်၊
ခရယ်

hórof **هَقَا حَر** letter အက္ခရာ

horola **هَقَا حَر** gourd ဘူးသီး

horóli **هَقَا حَر** 1. Greylag goose ဇန် 2.
goose ဘဲဇန်

hóroli áñc **هَقَا حَر** ruddy
shelduck တောဝမ်းဘဲ

hórong **هَقَا حَر** wooden sandal, clog
ရေထိုးနွယ်နပ်

Invertzoo, CC BY-SA 4.0
hóro gula roselle
capsule

hóros **كَفَالَعْدَ خَرْسٍ** expenditure အကုန်အကျ
အသုံးစရိတ်

hóros gorá **كَفَالَعْدَ خَرْسٍ** spend သုံးစွဲ
သည်

horot **كَفَالَعْدَ خَرْتٍ** saw လွှ

hórotal gorá **كَفَالَعْدَ خَرْتٍ** riot လူထု
အကြွေး

horbolla moidan **كَفَالَعْدَ خَرْبَلٍ** desert, wilderness
သဲကန္တာရ

hórguc **كَفَالَعْدَ خَرْكُشٍ** rabbit ယုန်

hórgucor sóo **كَفَالَعْدَ خَرْكُشٍ** bunny ယုန်ကလေး

horgwa **كَفَالَعْدَ خَرْكَو** salad အသုပ်

hórhoçi **كَفَالَعْدَ خَرْخَرْ** small window
ပြတင်းပေါက်လေး

hormu ák **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** hormiák **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ**
2 **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** 2 **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** 2 **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ**
2 **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** water spinach, water cress ကန်စွန်းရွက်

hoçé **كَفَالَعْدَ خَرْ** where ဘယ်မှာလဲ

hónçi zaa **كَفَالَعْدَ خَرْ** lose ဆုံးရှုံးသည်၊ အ
လျော့ပေးသည်၊ ရှုံးနိမ့်သည်

hoçiyar **كَفَالَعْدَ خَرْ** from where, from which
place ဘယ်ကလဲ၊ ဘယ်နေရာကလဲ

hoñsi **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. lime သံပရာသီး၊ 2. lemon
ရှောက်သီး

hoñsora **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1.
dirt ညစ်ပတ်ခြင်း၊ အညစ်အကြေး၊ 2.
polluted ညစ်ညမ်းသော၊ ညစ်ပေ
သော 3. dirty ညစ်ပတ်သော၊ မ
သန့်ရှင်းသော

hoñsu **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro ပိန်း

hoñsu ák **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro leaf ပိန်းရွက်

hoñsu gas **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro plant ပိန်း၊ ပိန်းညပင်

hoñsu haikka áf **كَفَالَعْدَ خَرْ** white-lipped pit viper, green tree pit viper
မြေပွေးတစ်မျိုး

hoñsur bó **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro stolon ပိန်း
ခွလ်

hoñsur sóra **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro
corm, taro root ပိန်းည

hosúri **كَفَالَعْدَ خَرْ** guilt
အပြစ်

hosúri diya **كَفَالَعْدَ خَرْ** accuse,
blame စွပ်စွဲသည်၊ အပြစ်တင်သည်

hossá **كَفَالَعْدَ خَرْ** rice flail
ကောက်ရိုးရိုက်တုတ်

hóssa **كَفَالَعْدَ خَرْ** hórša **كَفَالَعْدَ خَرْ**
expenditure
အကုန်အကျ၊ အသုံးစရိတ်

hóssa gorá **كَفَالَعْدَ خَرْ** spend သုံးစွဲသည်

hossóf **كَفَالَعْدَ خَرْ** hōssóp **كَفَالَعْدَ خَرْ**
turtle, tortoise လိပ်

hóssor **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. mule မြည်းထိန်မြင်းမထီးပစ်၍
ကျသောကလေး၊ 2. little monkey, scamp, naughty
child

hóssura **كَفَالَعْدَ خَرْ** seashell ပင်လယ်ခရ

hóñc **كَفَالَعْدَ خَرْ** loose ချောင်သော

hocí diya **كَفَالَعْدَ خَرْ** tighten ကျပ်
ထားသည်၊ တင်းတင်းကျပ်သည်

hócom **كَفَالَعْدَ خَرْ** husband အမျိုးသား၊ ခင်ပွန်း၊ လင်၊
ယောက်ျား

hoñt **كَفَالَعْدَ خَرْ** catechu, cutch ရှားစေး

hot rong **كَفَالَعْدَ خَرْ** dark brown အညိုရင့်
ရောင်

hot tóor **كَفَالَعْدَ خَرْ** how big ဘယ်လောက်ကြီး

hotá **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. speech စကား၊ အပြော 2.
language ဘာသာစကား

hotá úwa **كَفَالَعْدَ خَرْ** agree သဘောတူသည်

hotá battara **كَفَالَعْدَ خَرْ** conversation, talking စကား၊ စကားပြောခြင်း

hotá haça **كَفَالَعْدَ خَرْ** divert စကားရှောင်
လွှဲသည်၊ လုံးလွှဲပြောသည်

hotá haça **كَفَالَعْدَ خَرْ** interrupt,
interfere ကြားဖြတ်ပြောသည်၊ ကြားစောက်ပြောသည်

hotá houya **كَفَالَعْدَ خَرْ** speaker ပြောဆို
သူ၊ ဟောပြောသူ၊ မိန့်ခွန်းပြောသူ

hotó mikká **كَفَالَعْدَ خَرْ** how many
ways, how many directions ဘယ်ဘက်၊ ဦးတည်ရာ

hótom **كَفَالَعْدَ خَرْ** end အဆုံး၊ အဆုံးသတ်မှု

Tahir mq, CC BY-SA 4.0
hoñsu taro

Syrio, CC BY-SA 4.0
hoñsi 2 lemon

Public domain
hoñsi 2 lemon

hótom gorá **هَوْتَمَ غَوْرَا** 1. end, finish, complete, finalise ပြီးဆုံးသွားသည်၊ အပြီးသတ်သည်
 2. kill, finish off, destroy ပြီးဆုံးသည်၊ သတ်သည်၊ ဖျက်ဆီးသည်၊ အဆုံးသတ်သည်

hótora **هَوْتَرَا** danger အန္တရာယ်

hótora **هَوْتَرَا** hótornak **هَوْتَرَنَاك**
هَوْتَرَنَاك ferocious, furious, dangerous
 ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော၊ ကြောက်စရာကောင်းသော၊ အန္တရာယ်ရှိသော

hotúkkún age **هَوْتُكُّكُنْ اَكِي**
 recently မကြာသေးခင်က၊ မနေ့တစ်နေ့က

hotúun **هَوْتُؤُنْ** hotókkón **هَوْتُؤَكُّوْنْ**
 hotón **هَوْتُونْ** hotúkkún **هَوْتُكُّكُنْ**
 1. how long ဘယ်လောက်ကြာ 2. for some time ခဏလေး၊ အချိန်ကာလ

hotún ot **هَوْتُونْ اَوْتْ** hotúkkunot **هَوْتُكُّكُنُوتْ**
هَوْتُكُّكُنُوتْ when, what time ဘယ်အချိန်မှာ

hoóntté **هَوْتُونْتَتِي** when ဘယ်တော့၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်အခါ

hoñótté **هَوْتُونْتَتِي** never ever ဘယ်အခါမှ၊ ဘယ်အချိန်မှ၊ တစ်ခါမျှ

hotti **هَوْتِي** clay jug မြေကရာ

hóthol **هَوْتُولْ**

restaurant စားသောက်ဆိုင်၊ တမင်းဆိုင်

howá **هَوَا** how many ဘယ်နှခု

howán **هَوَانْ** how many ဘယ်နှခု

[ArchaiOptx, CC BY-SA 4.0]
 hotti clay jug

hoñya gas **هَوْنَا كَاسْ** papaya tree သဘောပင်

hóyat **هَوَاتْ** háyat **هَاتْ**
 lifespan ဘဝသက်တမ်း

hózal **هَوَزَالْ** instigation လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သွေးထိုးခြင်း

hózom **هَوَزَمْ** digestion အစာခြေခြင်း

hózom **هَوَزَمْ** discretion နှုတ်လုံမှု

hossa **هَوَسَا** 1. hinge ပတ္တ 2. umbrella stretcher ထီးလက်

hossa **هَوَسَا** loan ချေးငွေ

hossa diya **هَوَسَا دِيَا** lend ချေးပေးသည်၊ ချေးငှားသည်

hossa douya **هَوَسَا دُوْيَا** horoz doya money lender ငွေချေးစားသူ

hossa louya **هَوَسَا لُوْيَا** debtor မြီစား၊ ချေးယူသူ

hossa luwa **هَوَسَا لُوَا** borrow, take out a loan ချေးယူသည်

hou **هَوَا** where ဘယ်မှာ၊ ဘယ်မှာလဲ

houñijjā **هَوْنِيْجَا** blacksmith ပန်းပဲ၊ ပန်းပဲဆရာ

houli **هَوَلِي** holli **هَوَلِي** bud အဖူး

houñra gula **هَوْنِرَا گُلَا** carambola, star fruit စောင်းလှည်းသီး

Emöke Dénes, CC BY-SA 4.0
 houñra gula
 carambola, star fruit

houze kousor **هَوُزْ كُؤَسَرْ**
هَوُزْ كُؤَسَرْ special well in heaven, Pond of Abundance ကောင်စရံရေကန်

húdā **هَوْدَا** God, Allah ဘုရားသခင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

húkkā **هَوْكَا** hookah တမကူရှုတ်

húrut húrut **هَوْرُوتْ هَوْرُوتْ** úrut **اُورُوتْ**
اُورُوتْ clattering ဖြဲန်း၊ ဝှန်းခဲန်

húrr **هَوْرْ** houri, heavenly virgin ဟုရ်ကညာတော်

húñc **هَوْنِصْ** consciousness, responsiveness သတိ

huwá **هَوَا** 1. say ပြောသည် 2. tell ပြောပြသည် 3. speak, talk စကားပြောသည်

húzur **هَوْزُورْ** úzur **اُزُورْ** 1. sir ဆရာ၊ ဆရာကြီး 2. honorific pronoun for prophet Muhammad PBUH တမန်တော်မြတ်အားဂုဏ်ပြုသောနာမ်စား

ج د ز

jaboçai **جَابُوْصَايْ** firmly, tightly ခိုင်မြဲစွာ၊ မိမိရေချ

jafari mas **جَاْفَرِيْ مَسْ** zafari mas **زَاْفَرِيْ مَسْ**
 tilapia တီလာပီးယား

jafórani **مصفوفان جعفر** saffron ကိုကုမံ

jáhan **دانشگاه** universe စကြဝဠာ

jáhannam **جهنم** hell ငရဲပြည်၊ ဂျဟန္နမ်

jakéth **جكيت** jacket အပေါ်အင်္ကျီ

jam **جم** 1. traffic jam ကားပိတ်ခြင်း၊ ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့မှု 2. crowded, congested ပြည့်ကျပ်နေသော 3. blocked ပိတ်ဆို့သော

jan **جن** life, soul အသက်

januar **جانور** zanuár **သတ္တဝါ** animal တိရစ္ဆာန်

Januari **جانوري** January စန်နဝါရီလ၊ (၁)လပိုင်း

januaror elóm **العلم** **جانور** zoology သတ္တဗေဒ

jáñça **زانچه** zāñça **زانچه** broom တိမြက်စည်း

jáñça **زانچه** scolding ဆူဆူခြင်း၊ အကြမ်းအမောင်း

jaáñs **جاس** zaáñs **زاس** 2 2 **جاس** ship သင်္ဘော

jasus **جاس** spy သူလျှို၊ စပိုင်

játhdhua **جاثده** thicket ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း၊ ပုတ်ပေါင်း

játhka **جاثكا** surprise attack ခုန်အုပ်ခြင်း၊ ခုန်ဖက်ခြင်း၊ အငိုက်ဖမ်းခြင်း

játhka mara **مر** **جاثكا** pounce, tackle ခုန်အုပ်သည်၊ ခုန်ဖက်သည်

jeél **جل** jell, gel ဂျယ်လီ

ječá **چچا** paternal uncle (older), father's big brother ဘကြီး

ječí **چچي** jetty ဆိပ်ကမ်း၊ ဆိပ်ခံတံတား

ječí **چچي** aunt (paternal) အရီး

jii **جي** yes ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့

jílmil jílmil **جلمل جلمل** 1. glittering, sparkling တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပသော 2. twinkling မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်လင်းသော

jiníc **جينيس** jinís **جينيس** ziníc **چينيس** thing ပစ္စည်း၊ အရာဝတ္ထု

jinn **جن** zín **جن** spirit, jinn နတ်၊ ဂျင်နီ

jinnat **جنات** spirit, jinn နတ်၊ ဂျင်နီ

jiíp garí **جيب غاري** jeep ဂျစ်ကာ

jisim **جسم** figure, body ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်

jolsa **جلس** luncheon, fundraising event ရန်ပုံငွေပွဲ

jolti **جلتي** quickly လျင်မြန်စွာ၊ မြန်ဆန်စွာ

jomáat **جمعة** religious gathering စုပေါင်းဝတ်ပြုခြင်း၊ သဗ္ဗလိင်အဖွဲ့

jomáatot zaá **ز** **جمعة** religious touring တာသာတရားအားထုတ်ရန်သွားခြင်း

jonaza **جالزة** zonoza **جالزة** funeral prayer အသုဘ၊ စုပုန

jonggol **جنگل** jungle တောကြီး၊ တောနက်

jonggoli **جنگلي** 1. wild, uncivilised မယဉ်ကျေးသော၊ ရိုင်းသော 2. uncivilised person လူရိုင်း

jonnot **جنت** heaven, paradise ဂျန္နတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ကောင်းကင်တုံ

jonnoti **جنت** heaven-bound person ဂျန္နတ်သုခဘုံသွားမည့်ဟု ယူဆရသူ

jontís **جنتيس** 1. jaundice အသားဝါရောဂါ 2. hepatitis အသည်းရောင်ရောဂါ

josba **جذب** willingness, readiness, courage, enthusiasm, motivation, encouragement လိုက်လုပ်ချင်သော ဆန္ဒ၊ လိုလိုချင်ချင်လုပ်တတ်ခြင်း၊ အလိုစိတ်ဆန္ဒရှိခြင်း၊ထကြွမှု

joth **جث** hala jo! **جث** 1. mole မဲ့ 2. callus, callus mark on forehead အသားမာ 3. black mark အမှတ်အသားနက်

joth thúañ **جثوان** cold sore, fever blister မန့်ရည်ရှိသောအနာ၊ အအေးကိုက်နာ

jóthfóth **جثوث** 1. immediately ချက်ချင်း၊ မဆိုင်းမင့် 2. as soon as possible, ASAP မြန်နိုင်သမျှမြန်အောင်၊ မြန်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး

juab **جواب** zuab **جواب** answer အဖြေ

juab diya **دي** **جواب** 1. answer ဖြေသည်၊ အဖြေပေးသည် 2. reply ပြန်ပြောသည် 3. respond တုံ့ပြန်သည်

juan **جوان** zuan **جوان** young person, adolescent အပျို၊ လူပျို

juan úwa **أو** **جوان** enter adulthood, grow up အပျိုပေါက်သည်၊ အရွယ်ရောက်သည်၊ အသက်စေ့လာသည်

Ank Kumar, CC BY-SA 4.0

jaáñs ship

juan fuain جُونُ فُوَيْنَ teenager, adolescent boys လူပျိုများ၊ ဆယ်ကျော်သက်ယောက်ျားကလေး

juan manúic مَنْشُ مَصْمُوعُ teenager, young adult, adolescent လူပျိုပေါက်

juani جُونِ teenager zuanى زُونِ 1. youth လူပျိုဘဝ၊ လူငယ်ဘဝ 2. prime of life လူပျိုဘဝ၊ ဘဝရဲစန်းတက်ချိန်

júiththa faik جُيْثْثَا فَيْكُ zúiththa faik جُيْثْثَا فَيْكُ great myna ဆက်ရက်

jubba جُبَّةُ zubba زُبَّةُ man's Islamic tunic မွတ်စလင်များ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသောအင်္ကျီရှည်

júguçi جُغُحِي shack အိမ်စုတ်၊ တဲစုတ်၊ တဲငယ်

Julai جُولَيِ July ဇူလိုင်လ၊ (၇)လပိုင်း

julus جُلُسُ rallying cry, slogan ကြွေးကြော်သံ

júm júm جُمُ جُمُ drumming, pounding တခွန်းခွန်းမိုးရွာသံ

jumá جُمُعَ Friday prayer, congregational prayer ဂျူမာနမာမ၊ သောကြာနေ့ ဝတ်ပြုခြင်း

jumár din جُمَارِ دِيْنِ Day of prayer, Friday သောကြာနေ့

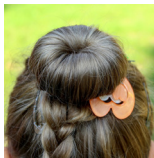
Jun جُونِ June ဇွန်လ၊ (၆)လပိုင်း

júnça جُنْجَا hair bun, chignon ဆံထုံး

jus جُسُ juc جُسُ zus زُسُ power စွမ်းအား

jus جُسُ searing, singe မီးဟပ်ခြင်း

juth جُثْ religious gathering ဘာသာရင်းစုဝေးပွဲ

© Pixabay License
júnça hair bun, chignon

kabeliyot كَابِلِيَّوْتِ ability စွမ်းအား၊ စွမ်းရည်၊ အစွမ်းအစ၊ အရည်အချင်း

kaabu gorá كَابُ غُورَا control ထိန်းညှိထားသည်၊ ထိန်းချုပ်သည်

kaabu gorá كَابُ غُورَا protect အုပ်ထိန်းသည်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည်

kafér كَفِرْ infidel မယုံကြည်သူ၊ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုမရှိသူ

kafi كافٍ kefāya كَفَيَا enough လုံလောက်စွာ

kahání كَاهِنِي kaáni كَاهِنِي 1. story ဝတ္ထု ဖြစ်ရပ်မှန် 2. history သမိုင်း

kal sokor áf كَالْ سَوَكُورْ أَفْ banded wolf snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

kalku leithar كَالْكُ لَيْثَارْ calculator ဂဏန်းတွက်စက်

kaamiyab كَامِيَّابِ success အောင်မြင်မှု

kaamiyabi كَامِيَّابِي successful အောင်မြင်သော

kamrá كَمْرَا hamrá حَمْرَا kamará كَمَارَا room အခန်း

kaanun كَانُونِ 1. law ဥပဒေ 2. rule စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း

karathé كَارَثِيْ karate ကရာတေး

kaari كَارِي Qari, Qur'an reciter ကာရီ၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ရွတ်ဆိုကျွမ်းကျင်သူ

kaárun كَارُونِ electricity လျှပ်စစ်မီး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား

karhána كَرْهَانِ workshop, workplace အလုပ်ခန်း၊ အလုပ်ရုံ

kátna gorá كَاتْنَا غُورَا circumcise လိင်တံထိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

kathún كَاتُونِ cartoon ကာတွန်း၊ ရုပ်ပြောင်

kaathún كَاتُونِ cardboard box ကတ်ထူပုံး၊ ကတ်ထူပြားဘူး

kawali كَوَالِي wedding duet, chant မင်္ဂလာဆောင် ရိုးရာစုံတွဲသီချင်း

kayanat كَايَنَاتِ universe စကြဝဠာ

kaayem كَايَمِ established စိတ်ချယုံကြည်ရသော၊ အတည်ပြုသော၊ အသိအမှတ်ပြုသော ?

keñil كَنْيَلِ waist ခါး

keñil hoñra كَنْيَلِ حَنْرَا stiff lower back ခါးတောင့်ခြင်း

ك ط K

kaida kanun كَيْدَ كَانُونِ rules and regulations စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

kabár كَبَرِ cover မျက်နှာပုံး

keñil sissiya كَيْنِيلْ سَيْسِي lower
back pain ခါးနာခြင်း

keñilot fua luwa كَيْنِيلَتْ فُو لَوْ
طَبْلَمَلْ فَسْطْ لَهْ
carry child on hip ကလေး
ခါးထစ်ခွင်ချီသည်

keñilot gorí loi zaa كَيْنِيلَتْ گُورِي لَوِي زَا
طَبْلَمَلْ لَهْ لَهْ carry (something) on one's hip
ချီသည်။ တင်ပါးပေါ်တွင်မဆောင်သည်။ ခါးထစ်ခွင်ချီသည်

keis طَبْعِدْ كَيْسْ case အမှု၊ မူဝင်၊ တရားစွဲဆိုချက်

keñicáa كَيْنِصْ hairy အမွေးအမှင်ပေါက်သော၊
အမွေးထူသော

kebar كَبَرْ door တံခါး

kebol كَبْلْ cable လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း၊ မီးကြိုး၊
ဓာတ်ကြိုး

kek كَكْ cake ကိတ်မုန့်

kekúta كَكْتُتْ hiccup လေကြိုတက်သည်၊
ကြို့ထိုးသည်

kela كَلْ banana ငှက်ပျောသီး

kélaá كَلْ play ကစားသည်

kela báza كَلْ بَزَا banana fritters
ငှက်ပျောဖြောင့်

kélaá diya كَلْ دِي organise a sport
ကစားရန်စီစဉ်ပေးသည်

kela gas كَلْ گَس banana plant
ငှက်ပျောရုံ၊ ငှက်ပျောပင်

kelar boóuli كَلَرْ بُولِي banana pith
ငှက်ပျောအူ

kelar hādi كَلَرْ حَادِي bunch of
bananas ငှက်ပျောခိုင်

kelar sára كَلَرْ سَرَا kelar sóra كَلَرْ سُوْرَا
طَبْلَمَلْ فَفَلْ سَرْ banana bunch ငှက်ပျောခိုင်။

kelar túr كَلَرْ تُرْ kelattúr كَلَتْ تُرْ
طَبْلَمَلْ بُدْ banana bud ငှက်ပျောဖူး

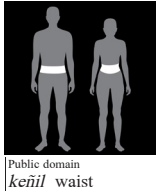
kélouya كَلُوْا player အားကစားသမား၊
ကစားသမား

kéluna كَلُنْ toy ကစားစရာ

keém كَعْمْ camp စခန်း၊ ဒုက္ခသည်စခန်း

kéma كَمْ stop ရပ်စဲသည်။ ရပ်ဆိုင်းသည်။ ရပ်တန့်
သည်။ အဆိုးသတ်သည် ?

kemikél كَمِكَلْ chemical ဓာတုပစ္စည်း

kémota كَمْتْ power, authority
ဩဇာအာဏာ

kempás كَمْبَسْ طَبْمَضْ kembas كَمْبَسْ
طَبْمَلْ advertisement ကြော်ငြာ

keen كَيْنْ 1. how ဘယ်လို၊ မည်ကဲ့သို့ 2. why
အဘယ်ကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့

keén góri كَعْنِ گُورِي how မည်ကဲ့သို့၊ ဘယ်
နည်းနဲ့

kena كِنْ grudge အာယာတာ၊ အငြိုး

kensar كَنْسَرْ cancer ကင်ဆာရောဂါ

kensor كَنْسَرْ stool မစင်

kep كَبْ action (firearms) သေနတ်မောင်း

képpa كَبْ informant, snitch သတင်းပေးသူ၊
မော်ကောင့်

kepsúl كَبْسُلْ capsule ဆေးတောင့်

kér gas كَرْ گَس grass မြက်(ပင်)

kér kuñčá كَرْ كُنْچَا meadow မြက်ခင်း

keramot كَرَمْتْ miracle, sign အံ့ဩဖွယ်
ရာ၊ သက်သေလက္ခဏာ

kerani كَرْنِ clerk စာရေး

keransi tel كَرْنِ سِ lamp
طَبْلَمَلْ كَرْنِ سِ kerosene, paraffin, lamp oil ရေနံဆီ

keráat كَرْاْتْ Quran recitation ကုရ်အာန်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း

kereng hal كَرْهَلْ 1.
misunderstanding နားလည်မှုလွဲခြင်း 2. disagreement
သဘောထားကွဲလွဲမှု၊ သဘောမတူခြင်း 3. conflict အငြင်းပွားမှု၊
ပဋိပက္ခ 4. disunity, disharmony, discord စိတ်ဝမ်း
ကွဲပြားခြင်း၊ မညီညွတ်မှု၊ မစည်းလုံးမှု 5. problem ပြဿနာ

kereya كَرْيَا keraya كَرْيَا 1.
rental အငှား 2. reservation သီးသန့်ချန်ထားခြင်း

kereya diya كَرْيَا دِي lend out,
rent out ငှားပေးသည်

kereya gór كَرْيَا گُور tenant-
occupied house, rental ငှားထားသောအိမ်၊ အခန်းငှားသည်
တိုက်အိမ်

kereya luwa كَرْيَا لُو 1. rent ငှားယူ
သည် 2. book ကြိုတင်မှာသည် 3. reserve သီးသန့်ချန်
ထားသည်

keri mara كَرْيَا مَرْ deliver သယ်ယူ
ပို့ဆောင်သည်၊ ပို့ပေးသည်

kéruali áf **طَبِيصْطَلْبُ الْفَدِ كُرُولُ أَفْ** slender coral snake အဆိပ်ရှိတဲ့မြေတစ်မျိုး

kérmos **طَبِيصْطَلْبُ كَرْمُسْ** care ပြုစုမှု

kérmos gorá **طَبِيصْطَلْبُ عَرَا كَرْمُسْ** care for, look after ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

keñça **طَبِيصْطَلْبُ كَنْچَا** thorn, spike ဆူး

keñça **طَبِيصْطَلْبُ كَنْچَا** fishbone ငါးရိုး

kéñça fata **طَبِيصْطَلْبُ فَتَا كَنْچَا** grass stalk, culm မြက်ပင်

keñça fúça **طَبِيصْطَلْبُ فُنْچَا كَنْچَا** thorn prick ဆူးခြင်း

keñça gas **طَبِيصْطَلْبُ غَس كَنْچَا** bush, shrub ချုံ ရှု

keñça sañda mas **طَبِيصْطَلْبُ سَنْدَا مَس كَنْچَا** pompano ငါးမုတ်တစ်မျိုး

keñça camic **طَبِيصْطَلْبُ سَمِيس كَنْچَا** fork ခက်ရင်း

keñçi **طَبِيصْطَلْبُ كَنْچِي** quarrelsome ရန်လိုတတ်သော၊ ရန်စွာသော

keñsa **طَبِيصْطَلْبُ كَنْسَا** unripe, green, immature အစိမ်း၊ မမှည့်သော

kéñsá **طَبِيصْطَلْبُ كَنْسَا** fit, epileptic fit ကြွက်တက်ခြင်း၊ တက်ရှူးပြန်ခြင်း

kéñsá **طَبِيصْطَلْبُ كَنْسَا** tighten, pull tight တင်းတင်းကျပ်သည်

keñsa kér **طَبِيصْطَلْبُ كَنْسَا كَرْ** green grass မြက်စိမ်း

keñsa moris **طَبِيصْطَلْبُ مَرْس كَنْسَا** green chili ငရုတ်စိမ်း

keñsa rasta **طَبِيصْطَلْبُ رَسْتَا كَنْسَا** uncured road ခိုင်ခိုင်မာမာလုပ်သောသောလမ်း၊ လမ်းသစ်

kéñsani **طَبِيصْطَلْبُ كَنْسَانِي** seizure, fit ကြွက်တက်ခြင်း

kéñsani biaram **طَبِيصْطَلْبُ بَارَام كَنْسَانِي** tetanus မေးခိုင်ရောဂါ

keséth **طَبِيصْطَلْبُ كَسَيْث** 1. film reel စလင်ကော်ပြားလိပ် 2. cassette player, boom box ကက်ဆက်

kesi **طَبِيصْطَلْبُ كَسِي** scissors ကတ်ကြေး

keñskiñsa mara **طَبِيصْطَلْبُ مَارَا كَنْسَكَنْسَا** scream, shout စူးရွာအော်သည်

kessú **طَبِيصْطَلْبُ كَسْ** some, few, little အချို့၊ အနည်းငယ်

kessú kessú **طَبِيصْطَلْبُ كَسْ كَسْ** 1. bit by bit အရစ်ကျ၊ တစ်ခုချင်း၊ 2. in parts အပိုင်းပိုင်း

တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်

kessú náí **طَبِيصْطَلْبُ نَاي كَسْ** nothing ဘာမှ၊ တစ်ခုမှ

kesswa **طَبِيصْطَلْبُ كَسْوَا** earthworm, rain worm တိကောင့်

keñc **طَبِيصْطَلْبُ كَنْچ** body hair ကိုယ်မွေး၊ အမွေး

ketá **طَبِيصْطَلْبُ كَتَا** quilt အိပ်ရာဖုံး၊ အိပ်ရာလွှမ်း၊ ဂွမ်းကပ်စောင်၊ ငါးစပ်စောင်

kéti **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتِي** vegetable field စိုက်ပျိုး မြေယာ၊ ပျိုးခင်း

kéti bari **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتِي بَارِي** vegetable garden, kitchen garden ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခြံ၊ ဥယျာဉ်ခြံ

kéti gorá **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتِي غَرَا** cultivate vegetables, farm vegetables ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်သည်

kéti hólá **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتِي هَوْلَا** family-owned vegetable field မိသားစုပိုင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်း

ketóli **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتُولِي** keteli ketóri kettle ရေနွေးအိုး၊ ရေနွေးကန်ရုံး

ketur **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتُر** eye mucus, rheum, sleep, eye crust, eye goop, eye gunk, eye boogers မျက်ချေး

kettali **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتَالِي** roar with laughter, goofing off, joking around ဟားတိုက်ရယ်ခြင်း၊ ပရော့ချင်မြူးထူးခြင်း

kétteilla **طَبِيصْطَلْبُ كَيْتَيْلَا** farmer လယ်သမား

kezzé **طَبِيصْطَلْبُ كَزْ** skirt စကတ်

ki **طَبِيصْطَلْبُ كِي** what ဘာလဲ

ki bouli **طَبِيصْطَلْبُ كِي بُولِي** what, why ဘာလို့၊ ဘာကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့၊ အဘယ်ကြောင့်

kiáñra **طَبِيصْطَلْبُ كِيَانْ** crab ကဏန်း

kíl **طَبِيصْطَلْبُ كِيل** 1. wedge သပ် 2. wooden latch တံခါးကျင်း၊ ချက်

kil mara **طَبِيصْطَلْبُ كِيل مَارَا** 1. wedge သပ်ရိုက်သည်၊ သပ်လျှိုသည်၊ သပ်ပင်းသည် 2. jab with the elbow တံတောင်ထိုးသည်

kila **طَبِيصْطَلْبُ كِيلَا** y-support အထောက်အခံအဖြစ်သုံးသော အတိုင်

kíla zaga **طَبِيصْطَلْبُ كِيلَا زَاغَا** uncultivated land ပလပ်မြေ၊ မစိုက်ပျိုးသောလယ်ယာ

kílkíla **طَبِيصْطَلْبُ كِيلْ كِيلَا** kíkkiya **طَبِيصْطَلْبُ كَيْكِيَا** chuckle တစ်ခပ်ခပ်ရယ်သည်၊ တစ်ခါရယ်သည်

killá **طَبِيصْطَلْبُ كِيلَا** fortress တံတပ်

Public domain
kezzé skirt

kimot طَبْعُ مِلْكِ قِمَتْ value တန်ဖိုး

kimoti طَبْعُ مِلْكِ كِمَتْ valuable တန်ဖိုးကြီးသော၊ အဖိုးတန်သော

kina طَبْعُ كِنْ buy ဝယ်သည်

kína طَبْعُ كِنْ weaker, smaller, thinner ပိန်သော၊ ပါးလှပ်သော၊ ခွန်အားနည်းသော

kína طَبْعُ كِنْ fearful ကြောက်လန့်တတ်သော၊ ကြောက်ရွံ့စိတ်ရှိသော

kinare طَبْعُ كِنَرِ nearby အနီးအနားမှာ

kinouya طَبْعُ كِنْيِ buyer, customer ဝယ်သူ၊ ဈေးဝယ်၊ ဖောက်သည်

kinkini طَبْعُ كِنْكِنِ elbow တံတောင်(ဆစ်)

kinna oul طَبْعُ كِنْنِ أَنْفِ little finger, pinky လက်သန်း

kinnepp gorá طَبْعُ كِنْنِ عَظْمِ kidney ပြန်ပေးဆွဲသည်

kinnit fattór úwa طَبْعُ كِنْنِ فَطْفَرِ كَنْبِ كَنْبِ kidney stones ကျောက်ကပ်တွင်တည်သောကျောက်

kír طَبْعُ كِرِ plant sap (unfit for consumption) သစ်စေး၊ ပင်ရည်

kíra طَبْعُ كِرِ picklers, small cucumber သခွားသီး

kiris طَبْعُ كِرِسِ sword စားလွယ်၊ စားရည်

kíristan طَبْعُ كِرِيسْتَنْ Christian ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန်

kirkira طَبْعُ كِرْكِ 1. grind one's teeth သွားကြိတ်သည် 2. grit one's teeth အကြိတ်သည်

kírkiri طَبْعُ كِرْكِ window ပြတင်းပေါက်

kirma fuk طَبْعُ كِرْمِ فَكْ pinworm, threadworm တုတ်ကောင်၊ တုတ်ပိုးကောင်

kirmai طَبْعُ كِرْمِ cooked ground meat အသားစင်းကော၊ ကီးမားဟင်း

kirmis طَبْعُ كِرْمِسِ kismis raisin, sultana စပျစ်သီးခြောက်

kís طَبْعُ كِسْ plastic bag ပလတ်စတစ်အိတ်၊ ကြွပ်ကြွပ်အိတ်

kisím طَبْعُ كِسِمِ type, kind အမျိုးအစား

kisímma kisímma طَبْعُ كِسِمِّ كِسِمِّ kismis طَبْعُ كِسِمِّ kismis kismis ကိစမ် ကိစမ် ကိစမ် various အမျိုးမျိုး

kiskisa طَبْعُ كِسْكَسِ shout, scream အော်ဟစ်သည်၊ ဆူညံစွာအော်ဟစ်သည်

kismot طَبْعُ كِسْمَتِ destiny, fate ကံတရာ

kismot ola طَبْعُ كِسْمَتِ أَلْ lucky ကံကောင်းသော

kissá طَبْعُ كِسْ story, tale (fiction) ပုံပြင်

kichthi طَبْعُ كِثْ Noah's ark နုဟ်သခင်၏ သင်္ဘောကြီး

kita طَبْعُ كِتِ meal အစာစားကြိမ်၊ တမင်းတစ်နပ်

kitab طَبْعُ كِتَبِ book စာအုပ်

kítafi nam طَبْعُ كَيْفِ نَمِ nickname အမည်ပြောင်း၊ ကျီစားသောနာမည်၊ ချစ်စနိုးပေးထားသောနာမည်

kittóu طَبْعُ كُتْ 1. for what ဘာအတွက် 2. why ဘာကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့

kiñya طَبْعُ كِيَا groan, whimper ညည်းညူသည်၊ ညည်းတွားသည်

kiyál طَبْعُ كِيَالِ híyal ကိယီလ yíal طَبْعُ كِيَالِ 1. attention, care အာရုံစိုက်မှု 2. notice, remembrance သတိမူခြင်း

kiyál gorá طَبْعُ كِيَالِ عَظْمِ 1. notice အာရုံစိုက်သည်၊ သတိပြုသည် 2. give attention, concentrate အာရုံစိုက်သည် 3. keep (somebody) in mind စိတ်ထဲမှာထားသည်

kiyál gorí طَبْعُ كِيَالِ عَظْمِ carefully, attentively ဂရုစိုက်စွာ

kiyam طَبْعُ كِيَامِ standing position in prayer နမာ စီဝတ်ပြုရန်မှတ်တတ်ရပ်ခြင်း

kiyam طَبْعُ كِيَامِ pitstop စောင့်ရပ်ခြင်း

Qiyamot طَبْعُ قِيَامَتِ Day of Judgment ကိယာမတ်နေ့၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တရားစီရင်တော်မူရာနေ့

kiyang طَبْعُ كِيَا 1. Buddhist monastery ဘုန်းကြီးကျောင်း 2. monastery ဘုန်းကြီးကျောင်း

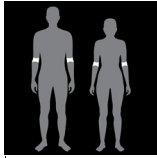
kiyas طَبْعُ كِيَسِ estimation, estimate ခန့်မှန်းချက်၊ ထင်မြင်ချက်၊ မှန်းကြည့်ခြင်း

kiyas gorá طَبْعُ كِيَسِ 1. guess ခန့်မှန်းသည်၊ မှန်းဆမိသည်၊ မှန်းကြည့်သည် 2. estimate ခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်၊ မှန်းဆသည်

kiyó طَبْعُ كِيْ nobody, no one ဘယ်သူမှ၊ မည်သူမျှ

kiyólla طَبْعُ كِيَالِ kiyá طَبْعُ كِيْ kiyálla طَبْعُ كِيَالِ why ဘာဖြစ်လို့၊ အဘယ်ကြောင့်

kiyólla bóuli hoilé طَبْعُ كِيَالِ بُولِيْ هَوِيلْ because အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့

Public domain
kinkini elbow

kiyólla hoitóu gilé طَبَقْلَه كَيْلَ حَيْثُ كِلَ because အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့။

kiyór طَبَقْلَه كَيْرَ 1. somebody's, of some people လူတစ်ယောက်ယောက်၏၊ တစ်ချို့၏ 2. of which ဘာ (အမျိုးအစား)

kobul gorá گُورَ اَمَلَسَ 1. accept လက်ခံသည် 2. admit ဝန်ခံသည်

kodor دَوَرُ اَمَلَسَ 1. value (sentimental) တန်ဖိုး၊ 2. social respect လေးစားကြည်ညိုမှု၊ လေးစားမြတ်နိုးခြင်း

kodor gorá گُورَ اَمَلَسَ 1. value တန်ဖိုး၊ ထားသည် 2. respect လေးစားသည်

kofi قَهْفِ كَبِ kopí قَهْفِ كَبِ coffee ကော်ဖီ

kofi قَهْفِ كَبِ copy မိတ္တူ

koffara اَمَلَسَ اَمَلَمَ كَفَرُ atonement အပြစ်ပေးဆပ်ခြင်း၊ အပြစ်ဖြေအောင်ပြုလုပ်ချက်

koól diya دِيَّ اَمَلَلَّ حَيْثُ كَلَّ call, give (somebody) a call ဖုန်းခေါ်သည်

koláar كَلَّرَ اَمَلَلَّ collar လည်ခွံ၊ ကော်လာ

koóléij كَلَّجَ اَمَلَلَّ college, university ကောလိပ်ကျောင်း၊ တက္ကသိုလ်

kolma مَلَمَ كَلَمَ creed အဓိ္စုလာမ်ဘာသာ၏ အခြေခံယုံကြည်ချက်

komándhár اَمَلَمَ اَمَلَمَ كَمَنْدَرُ commander စစ်ဦးစီးမှူး၊ တပ်မှူး၊ အုပ်ချုပ်သူ၊ အရာရှိ

komithi مَلَمَ مَلَمَ كَمِثِ committee ကော်မတီ၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့

komputar اَمَلَمَ مَلَمَ كَمْپُوتَرُ computer ကွန်ပျူတာ

komzur زَمَزَمَ اَمَلَمَ homzur زَمَزَمَ اَمَلَمَ weak, deficient အားနည်းသော၊ ချို့တဲ့သော

komzuri زَمَزَمَ اَمَلَمَ weakness, deficiency အားနည်းချက်၊ ချို့တဲ့မှု

kondhul mara مَرَّ كَنْدُلُ draw a magic boundary မှော်အတတ်ပညာအရ ဘောင်ခတ်သည်

kosóm مَلَمَ اَمَلَمَ قَسَمَ oath, guarantee သစ္စာဆိုခြင်း၊ ကျိန်ဆိုခြင်း

kosóm gorá گُورَ اَمَلَمَ قَسَمَ swear, promise solemnly ကျိန်ဆိုသည်

kosóm há حَ اَمَلَمَ اَمَلَمَ قَسَمَ swear, promise solemnly ကျိန်ဆိုသည်

kosór قَصَرَ اَمَلَمَ qasr, shortening prayer ခရီးသည်များဝတ်ပြုရသောနမာဇ်အတို

kotól gorá گُورَ اَمَلَمَ كَتَلُ slit (somebody's) throat လိုးသတ်ဖြတ်သည်

koththor ثَوْرَ اَمَلَمَ courageous, brave ရဲရင့်သော

koththor ثَوْرَ اَمَلَمَ strict စည်းကမ်းတင်းကျပ်သော

koza زَا اَمَلَمَ hoza زَا اَمَلَمَ overdue အချိန်လွန်သော၊ ရက်လွန်သော

koum مَلَمَ قَوْمَ 1. ethnicity, ethnic group လူမျိုးစု 2. the public ပြည်သူလူထု

koumi مَلَمَ مِوْمَ 1. patriotism မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် 2. patriotic မျိုးချစ်တိတ်ပြင်းသော

kua كُوَ اَمَلَمَ well ရေတွင်း

kúa كُوَ اَمَلَمَ 1. mist, fog နှင်း 2. dew နှင်းမွန်၊ နှင်းပေါက်

kuáñijja جَوْنَجَ اَمَلَمَ potter အိုးထိန်းသည်၊ အိုးလုပ်သူ

kuail اَمَلَمَ كُوَيْلَ coil အချွေ၊ ကွိုင်

kuaic اَمَلَمَ اَمَلَمَ كُوَيْسَ 1. comfortable အားရသော၊ အဆင်ပြေသော 2. used to, accustomed to နေသားတကျဖြစ်သော၊ ဖြစ်နေကျသော

kuaicca اَمَلَمَ اَمَلَمَ كُوَيْسَ 1. convenient အဆင်ပြေသော 2. conveniently အဆင်ပြေစွာ

kúab اَمَلَمَ كُوَيْبَ 1. dream အိပ်မက် 2. daydream

kual اَمَلَمَ كُوَيْلَ forehead နဖူး

kual اَمَلَمَ كُوَيْلَ fate ကံတရား

kual hoñra رَا اَمَلَمَ كُوَيْلَ frontal headache နဖူး၊ ကိုက်ခဲခြင်း

kúantí اَمَلَمَ كُوَيْلَ absence ပျက်ကွက်မှု

kuáñir رَا اَمَلَمَ كُوَيْلَ potter အိုးထိန်းသည်၊ အိုးလုပ်သူ

kuáñra رَا اَمَلَمَ كُوَيْلَ ash gourd, wax gourd ကျောက်ခရီးသီး

kuáccór andár اَمَلَمَ اَمَلَمَ كُوَيْلَ pitchblack night ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်သောည

kúñi كُنِي اَمَلَمَ leprosy အနာကြီးရောဂါ၊ နူနာရောဂါ

kúñi كُنِي a Kwe Myi, Khami, Khimi မမြီး၊ မခမိ

kuñijja جَوْنَجَ a haystack မြက်ခြောက်ပုံ

Public domain
kual¹ forehead

Hugo Rincón, CC BY-SA 4.0
kuáñra ash gourd, wax gourd

kúilla **كُلَيْلَة** third-born တတိယအကြီးဆုံး၊ တတိယမြောက်ကလေး

kuinna **كُنِيْنَة** angled ထောင့်ပေါ်သော

kuñir **كُنِيْر** dog ခွေး

kuñír **كُنِيْر** crocodile မိကျောင်း

kuñire hoñrilé óde **كُنِيْر حَنْرِلْ أَد يَارَم** **طَسْتَلِبْ كَهْنَلِبَلْ** **لِبَابْ رَابِيَة** rabies ခွေးရူးပြန်ရောဂါ

kuñiror sóo **كُنِيْر سُو** **فَطْسَلْبَق** puppy ခွေးကလေး

kuñirór sóo **كُنِيْر سُو** hatchling မိကျောင်းသားပေါက်

kuñirdá kuñirdá duñra **كُنِيْرْدَ كُنِيْرْدَ دُنْر** **كُونِدْدَا كُونِدْدَا دُنْرَا** jog တစ္ဆေပြေးသည်

kuicca **كُيْصَة** eel ငါးရှည်

kúiththá **كُيْثْهَة** poke ထိုးဖောက်သည်

kúiththa kučí diya **كُيْثْهَة كُيْثْهَة** **كُيْثْهَة** roughhousing, scuffle ရန်လုပ်သည်၊ သတ်ပတ်သည်

kuiththai luwa **كُيْثْهَة لُوَا** 1. gather, collect သိမ်းဆည်းသည်၊ စုပုံသည် 2. pack up စုထုပ်သည်၊ သိမ်းဆည်းသည်

kuñda **كُنْدَا** the stocks ခြေထိတ်၊ ထိတ်တုံး၊ ခြောက်ပေါက်

kúñda **كُنْدَا** 1. hole, pit ပေါက်၊ တွင်း၊ ကလိုင် 2. cave ဂူလိုဏ်

kudal **كُدَل** hoe ပေါက်တူး

kúduk **كُدُوك** pangolin သင်းခွေချုပ်

kúduk kačá **كُدُوك كَاچَا** rough မညီညာသော၊ ကြမ်းတမ်းသော

kudurot **كُدُرُوْت** 1 kudurot **كُدُرُوْت** 1 **كُدُرُوْت** kuduruti **كُدُرُوْت** the Might of Allah ဘုန်းတန်ခိုးတော်

kuféri **كُفَيْرِي** being unbeliever မွတ်စလင်မဖြစ်ခြင်း၊ အစ္စလာမဘာသာမကိုးကွယ်ခြင်း

kuham **كُھَمْ** 1. bad deed ဆိုးဝါးတဲ့လုပ်ရပ်၊ အကုသိုလ်၊ ဒုစရိုက် 2. fornication ကာမစိတ် ကျူးလွန်ခြင်း၊ ကာမတရားလွန်ကဲခြင်း

kukis **كُكِيْس** cookie ဘီစကွတ်

kukkurúkuk **كُكُرُوكُكُ** cock-a-doodle-do အောက်အီးအီးအွတ်၊ ကြက်တွန်သံ

kul **كُل** lap ပေါင်ခွင်

kul **كُل** riverbank, side of a river ကမ်းပါး

kúl **كُل** leaf sheath ရွက်ညှာခွ

kúl úwa **كُلْ أَوْ** be hollow, be concave ခေါင်းပွင့်သည်

kula **كُل** winnowing fan ဆန်ကော

kula **كُل** be enough, suffice လုံလောက်သည်

kúla **كُل** open ဖွင့်သည်

kúlahalá **كُلْهَلَا** 1. wide, open ကျယ်ပြန့်သော၊ ကြီးကျယ်သော 2. clearly ရှင်းရှင်းလင်းလင်း

kúlamelá **كُلْمَلَا** free, unhindered, unrestricted လွတ်လပ်သော၊ ကျွတ်လွတ်သော

kúlasá **كُلْسَا** summary, essence အကျဉ်းချုပ်

kulí **كُلِي** coolie, day-worker, peon, forced laborer, slave laborer အလုပ်သမား၊ နေ့စားလုပ်သား၊ ဂူလီ

kuli gorá **كُلْ كُورَا** rinse one's mouth, rinse out the mouth ပလုတ်ကျင်းသည်

kúlóni **كُلُونِي** can opener, bottle opener ဘူးဖောက်တံ၊ ပုလင်းဖွင့်တံ

kuldar **كُلْدَر** varnish သစ်စေး၊ အရောင်တင်ဆီ

kúlkuillá **كُلْكُلْ** 1. hole အပေါက်၊ ကလိုင်၊ အခွက် 2. hollow ဟောင်းလောင်းပေါက်ရှိသော၊ ခေါင်းပွသော၊ ခွက်သော

kullukmaiija **كُلُّوكْمَايِيْجَا** sealed, closed tightly မိုးလုံလေလုံပိတ်ထားသော

kúllungkúla **كُلُّلُنْكَوُلَا** frankly, bluntly ဖွင့်ပွင့်လင်းလင်း

kum **كُوم** 1. chair, stool ခုံ 2. bench ထိုင်ခုံ 3. table, desk စားပွဲခုံ၊ စာရေးခုံ

kum **كُوم** gulf ပင်လယ်ကွေ့

kumbáic **كُمْبَايْ** compass အိမ်မြှောင်၊ သံလိုက်အိမ်မြှောင်

kumpáni **كُمْفَانِي** company ပိုင်ရှင် ကုမ္ပဏီ

kún bángga كُنْ بَغ vaginal
bleeding, vaginal discharge သွေးစပေါ်ခြင်း၊ သွေးယိုစီးခြင်း

kún zari biaram كُنْ زَرِ بِارَم menorrhagia, prolonged period သွေးဆင်းရောဂါ၊ သွေးအလွန်အကျွံပေါ်ခြင်း

kuna كُنْ corner ထောင့်

kuna beng كُنْ بِغ toad ဖားပြုပ်

kunaing كُنْ عَصَب tablet, pill ဆေးပြား

kuni كُنْ 0.1 acre ၀.၁ ဧက

kúni كُنْ murderer လူသတ်သမား

kundi handi كُنْدِي حَتْد many
small pieces အသေးအဖွဲ့

kundhi kundhi gorá كُنْدِي كُنْدِي كُرْ cut into pieces
အပိုင်းပိုင်းအစစ ဖြတ်သည်။ အတုံးကလေးတွေတုံးသည်

kunkuna كُنْ كُنْ whine ညည်းညူသည်

kup كُفْ chop ခုတ်ခြင်း

kúp كُفْ cast ကွန်ပန်ခြင်း

kúr كُرْ razor သင်တုန်းစား

kurá كُرْ chicken ကြက်

kurá كُرْ dig တူးသည်

kuñra كُنْ سَبْل collect, wrap up ခု
ကောက်သည်။ သိမ်းဆည်းသည်

kuñra كُنْ سَبْل bran ဖွန်

kuñraiya كُنْ سَبْل wrinkled တွန့်ကြေလာ
သော၊ ကောက်လိမ်လာသော

kúraf كُرْ كُنْ food storage, food
preservation သိုလှောင်ထားသောရိက္ခာ

kural mas كُرْ مَسْ kurammas
barramundi, Asian seabass ကကတစ်ငါး

Kuran كُرْ قرآن Qur'an ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်

kuri كُرْ twenty နှစ်ဆယ်၊ ၂၀

kúri كُرْ 1. hoof မြင်း၊ ခွား စသည်တို့၏ 2. sole
of shoes မိနပ်အောက်ခံဆိုပြား၊ 3. foot of the leg of the
chair or table ခုံခြေထောက်အောက်ခြေ 4. heel မိနပ်
ဖောင့်၊ မိနပ်ဒေါက်

kuróil كُرْ بِل axe ပုဆိန်

kurul كُرْ 100 million သန်း ၁၀၀

kurus biaram كُرْ بِارَم depigmentation on the skin
(leucoderma) ခရုသင်းရောဂါ

kuruta كُرْ تunic ဝတ်နံ၊
ဝတ်ရုံ

Kurban كُرْبَن Feast
of the Sacrifice, Eid al-Adha
ကုရ်ဘာနီနေ

kurbani كُرْبَن animal sacrifice, animal
offering တိရစ္ဆာန်ကို ကုရ်ဘာနီလုပ်
ခြင်း

kurbani gorá كُرْبَن كُرْ sacrifice
စွန့်လွှတ်သည်။ ကုရ်ဘာနီလုပ်သည်

kurma كُرْ meat
dish, korma အသားတုံးဆီပြန်ဟင်း၊
အသားညှပ်ကြဇော်၊ ကုရ်မာဟင်း

kúrma كُرْ date
စွန့်ပလွံသီး

kursí كُرْسِي kurosí chair
ထိုင်နံ၊ ကုလာထိုင်

kuça كُرْ slice, cut အပိုင်းပိုင်းဖြတ်သည်။ လှီးသည်

kuñça كُنْ pole, hook တံချူ၊ ချိတ်

kuñça كُنْ paddy, patch ဖိုက်ခင်း၊ လယ်ကွက်

kúñça كُنْ stake, peg
ငုတ်တိုင်

kuñçi كُنْ plow
handle ထယ်လက်ကိုင်

kusá كُسْ improvised
pocket (eg. with a longi)
ခါးဖိုက်

kúsa كُسْ longyi knot
ခါးဖိုက်

kuñsa كُنْ sweep
တံမြက်စည်းလှည်းသည်

kúsa mara كُسْ مَر tuck (something) into
(something) ခါးထိုးထားသည်

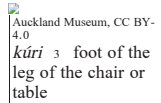
kusát كُسْ unfortunate, unlucky,
hapless ကံဆိုးသော

Public domain
kúri 1 hoof

Jojo659, CC BY-SA 3.0
kúri 2 sole of
shoes

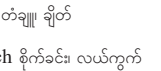
Auckland Museum, CC BY-4.0
kúri 3 foot of the
leg of the chair or
table

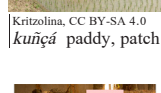
Stilflehler, CC BY-SA 3.0
kúri 4 heel

Public domain
kursí 1 chair

Public domain
kuñça 1 pole, hook

Kritzolima, CC BY-SA 4.0
kuñça 2 paddy, patch

Public domain
kuñçi 1 plow handle

Public domain
kusá 1 improvised
pocket (eg. with a
longi)

kusi كُسي crease, pleat
အထည်အစတွင်ခေါက်ရိုးရာ၊ အခေါက်
တွန့်

kusí kusí wrestling
နပန်းလုံးပြိုင်ပွဲ

kuhsouya كُحْسُوْیَا cleaner သန့်ရှင်းရေး
အလုပ်သမား

kusúr kusúr كُسُورُ كُسُورُ rustle,
rustling တရှဲရှဲ သွင်းသွင်းသွင်းသွင်း
တရှွမ်းရွမ်းမြည်သံ

kussá mussí كُصَّصْ كُصَّصْ teasing,
banter လာရှုပ်ခြင်း

kúñc كُنْصُ print, footprint,
handprint အရာ၊ လက်ရာ၊ ခြေရာ 2. handful
လက်တစ်ဆုပ်၊ လက်တစ်ခွက်စာ

kúci كُحْ 1. happiness ပျော်ရွှင်မှု၊ ဝမ်းသာမှု၊ 2.
happy ပျော်ရွှင်သော၊ ဝမ်းသာသော

kúci gorá كُحْ كُحْ enjoy ပျော်ရွှင်သည်

kúci laga كُحْ كُحْ feel happy ပျော်
ရွှင်သည်၊ ဝမ်းသာသည်

kúcir mujilís كُحْ كُحْ celebration
celebration ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ

kucíc كُحْ attempt ကြိုးစားမှု

kucíc gorá كُحْ كُحْ try,
attempt ကြိုးစားသည်

kucúm كُحْ kucóm كُحْ
testicles ဝှေးစေ့

kúcho كُحْ fragrance, perfume
အနံ့ကောင်း၊ အမွှေး၊ ရေမွှေး

kuccól كُحْ sugarcane ကြံ

kut diya كُتْ دِي kuf diya كُفْ دِي
till the soil, loosen the soil, break
up the soil မြေကိုဆွပေးသည်

kuta kuita كُتْ كُتْ narrow,
compact ကျဉ်းကျပ်သော

kutái kutái كُتْ كُتْ strained
စူးစူးစိုက်စိုက်၊ အားစိုက်လျက်

kútu كُتْ tickle ကလိ

kútu laga كُتْ كُتْ be ticklish
ကလိထိုးလျှင်ယားတက်သည်

kutta كُتْ male dog ခွေးထီး

kutti كُتْ female dog ခွေးမ

kuth كُتْ coat ကုတ်အင်္ကျီ

Public domain
kúsa longyi knot

kuúth كُتْ court တရားရုံး

kúñth كُتْ broken rice ဆန်ကွဲ

kúth mara كُتْ مَرْ throbbing pain,
pounding pain နာကျင်မှုဝေဒနာ၊ တစ်ဒုတ်တစ်ဒုတ် ကိုက်ခဲ
ခြင်း

kuthá كُتْ building အဆောက်အအုံ၊ တိုက်ဆောင်

kuthár gór كُتْ كُتْ building
အဆောက်အအုံ၊ တိုက်အိမ်

kuthí كُتْ 10 million ကုဋေ

kuththa كُتْ container, box ဘူး

kuñwá كُتْ piece, segment, clove
(garlic) တစ်ခု၊ တစ်မြွှာ

kuwála كُتْ pretend ဟန်ဆောင်သည်၊ ယောင်
ဆောင်သည်

kúñza كُتْ ask for တောင်းသည်

kláss كُتْ 1. class အတန်း၊ 2. grade အတန်း

L ل

laá ل plastic ပလတ်စတစ်

lai ل bamboo basket ခြင်းတောင်း၊ နီးတောင်း

laigga ل connected,
attached ကပ်ထားသော၊ ပူးထားသော

lailotor kodór ل ل Night of
Decree, Laylat al-Qadr လိုက်
လော်သောရက်ခေါ်ရုံ ည

laillar aga ل chaff အဖျင်း၊ အမှော်၊ အုံ့
ဖွဲကြမ်း (စပါးစသည်)

lain ل line, queue အတန်း၊ လိုင်း

láing ل wave ရေလှိုင်း

laisén ل 1. driver's license ကားမောင်း
လိုင်စင် 2. license လိုင်စင်

lábouli ل because
of, due to အတွက်၊ သောကြောင့်

ládhdhá ل lump အတုံးကြီး

© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
lai bamboo basket

laf ٱلْفَدْلُ 1. profit အကျိုးအမြတ် 2. benefit အကျိုး
ကောင်းကျိုး

laf gorá ٱلْفَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْفَدْلُ profit အမြတ်ထုတ်သည်

laf táka ٱلْفَدْلُ ٱلْكَرُ benefit အကျိုးအမြတ်ရှိ
သည်

laga ٱلْمَدَكُ 1. feel ခံစားသည် 2. seem, appear ပုံ
ပေါ်သည်

laga ٱلْمَدَكُ plant, cultivate စိုက်ပျိုးသည်

laga ٱلْمَدَكُ need, require လိုအပ်သည်

laga ٱلْمَدَكُ 1. fix တပ်ဆင်သည် 2. connect,
attach ပူးတွဲသည်၊ ဆက်စပ်သည်

lagai diya ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ 1. inform on,
tell on, snitch on 2. slander, bad mouth အသရေ
ဖျက်သည်၊ ပုတ်ခတ်ပြောသည်၊ ချောက်တွန်းသည်

lagai diya ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ attach, connect
ပူးတွဲသည်၊ တိုင်းပေးသည်၊ ဆက်ပေးသည်

lak ٱلْأَلْفُ hundred thousand သိန်း

lal ák ٱلْأَلْفُ ٱلْأَلْفُ red spinach ဟင်းနုနယ်တစ်မျိုး

lal boga ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ cinnamon bittern မျိုင်းနီ

lal fiñaijja ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ scaly-breasted
munia စာဝတီး၊ ငှက်ပုတီး

lal hoñsu áf ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ
ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR painted
keelback မြွေပွေးတစ်မျိုး

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
lal ák red spinach

lal lori áf ٱلْمَدَكُ ٱلْكَرُ ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR ashly kukri
snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

lal mula ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR carrot မုန်လာဥနီ

lal rong ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR red နီသော

lal zali áf ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR light-barred
kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

lali ٱلْمَدَكُ 1. yolk ဥနှစ် 2. testicle, ball ဝှေးဝှေး

lalós ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR 1. greed
လောဘ၊ လောဘကြီးခြင်း 2. greedy လောဘကြီးသော၊
အလိုကြီးသော

lama ٱلْمَدَكُ 1. bring down, unload ကုန်ပစ္စည်းချ
သည် 2. climb down ဆင်းသည်

lamani biaram ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR diarrhea, dysentery ဝမ်းကိုက်ရောဂါ

lamar fóoir ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR pelvic
fin,ventral fin ဝမ်းရေယက်

lamar ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR down, below, lower အောက်မှာ

lami áá ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR come down ဆင်းလာသည်

lami zaa ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR descend, go down
ဆင်းသည်၊ ဆင်းသွားသည်

lamoni ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR descending slope
ဆင်းခြေလျှော

lamba ٱلْمَدَكُ long, tall ရှည်လျားသော

lamba biaram ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR chronic disease
နာတာရှည်ရောဂါ

lamba gorá ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR lengthen ရှည်
အောင်လုပ်သည်၊ ဆန်းသည်

lamba lori áf ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR trinket snake
မြွေပွေးတစ်မျိုး

lamba saloin ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR long
rice sieve ဆန်းခါရှည်

laánot ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR damnation ငရဲသစ်ငုတ်ဘဝ

lappásouk ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR pickled tea leaf
salad လက်ဖက်သုပ်

lara ٱلْمَدَكُ 1. tease စသည်၊ နောက်သည် 2. flirt လှ
သည်၊ လှတုတ်လုပ်သည်၊ မြူးသည်

lara ٱلْمَدَكُ shake လှုပ်သည်၊ ခါသည်

lara ٱلْمَدَكُ move ရွေ့လျားသည်၊ လှုပ်ရှားသည်

larái ٱلْمَدَكُ 1. war စစ်ပွဲ 2. fight, battle တိုက်ပွဲ

larái úwa ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR start a war စစ်ပွဲ
စသည်၊ စစ်ပွဲဖန်တီးသည်

larái dorá ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR fight တိုက်ခိုက်သည်၊
တိုက်ပွဲဝင်သည်

lari féla ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR move ရွေ့ပြောင်းသည်

laçagéça ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR of bad or poor quality
အရည်အသွေးနည်းပါးသော၊ ညံ့ဖျင်းသော

laçi ٱلْمَدَكُ 1. stick တုတ်ချောင်း 2.
walking stick, cane တောင်စောင်း၊ လမ်းလျှောက်တုတ်၊ တုတ်
ကောက်

láçung ٱلْمَدَكُ top (toy) ဂျင်၊ ဂျင်ဖု

laás ottu ٱلْمَدَكُ ٱلْكَR at the end နောက်ဆုံး

lasar ٱلْمَدَكُ feeble အားနည်းသော

lac ٱلْمَدَكُ casualty ဒဏ်ရာရသူ

lac ٱلْمَدَكُ dead body, corpse အလောင်း

lacá lacá لَصَاحُ لَصَاحُ spongy, soft ပုပ္ဖ
ပျော့အိသော

lacór garí لَمْعَلْ لَشَرْ ambulance
လူနာတင်ကား

latí لَطَيْتَ kick ကန်ခတ်ခြင်း

lati mara لَطِي مَرَّةٌ kick ခြေနက်သည်
ကန်ကျောက်သည်

lath لاث 1. stick တုတ် 2. tool for castrating animals သင်းကွပ်ရန်သုံးသည့်အချောင်း

lath diya **لَا تَدِيَا** mate မွေးသားဖောက်
သန့်

laayek لَائِكٌ deserving ထိုက်တန်သော

lebas **لباس** formal dress, formal attire
အဝတ်အစားဝတ်ဆင်ပုံ

lebas لِبَاسٌ eloquence စကားပြောကောင်းခြင်း၊
အာဝဇ္ဇန်းကောင်းခြင်း၊ အာစလျာစကောင်းခြင်း

ledara fua لِبَحْلَةٍ فَسَمِ لِدَرْ فُو infant နို့စို့ကလေး

lefaba لِفْطَلَة ِفْب envelope 𐌂𐌰𐌶𐌳𐌰

légerá لَيْعَرَا squid ပြည်ကြီးငါး

léggi لَبَّيْكَ 1. valiant ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော 2. valiant
person, hero ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ၊ သူရဲကောင်း

leha mara **لَهَا مَرَّ** **مَرَّ** butt ဦးခေါင်းဖြင့် ဝင်
ကျုံးသည်၊ ဝှေ့သည်၊ ဦးချိုနှင့် တွန်းပစ်သည်

lehan لَهْمَ لَحْنٌ leham لَهْمًا لَحْمٌ rein

lehár لِهَارْ لِهَارْ lehál لِهَالْ only သာ၊ မျှ
သာ၊ သာလျှင်

leká لِبَطِّ لَيْكَ write ရေးသည်

leká لِبَطْلِكَ text, writing စာသား

leká لِبَطْلِكَ lick လျက်သပွဲ

lékin لَيْطِينْ لَكِنْ but ဒါပေမဲ့ သို့သော် သို့ရာတွင်

lekóuya لِبَطْفَاءُ لِكْنِي writer စာရေးသူ၊ စာရေးဆရာ

lemu **لَيْمُو** ^{သီး} orange ရှောက်ချိုသီး၊ ကမ္ဘလာသီး၊ လိမ္မော်

lendha fuñda **لَبْدَا فُنْدَا** naked
 လန်ကုတ်တီဖြစ်သော၊ ကိုယ်တုံးလုံးဖြစ်သော၊ အဝတ်ဗလာဖြစ်သော

leng لَعْلَعٌ lame ခြေမလှုပ်ရှားနိုင်သော၊ ခြေကျိုးနေသော

leng mari áñça لِمَنْ مَرِي الْأَنْحَا limp
ထောနဲ့ထောနဲ့သွားသည်၊ ခြေထောက်ကိုးနင်းသွားသည်

lenggyá لَهْجَبْ لَغْغِمْ cripple ဒုက္ခိတာ၊ ခြေကုိုးသူ

léppaçi buwá لَهْپَاصِ بُوَا lethfaçi buwá
sit with one's legs crossed
(e.g. on the floor) တင်ပျဉ်ခွေထိုင်သည်

léça لِبَّطْ thin ပိန်သော၊ ပါးသော

léça úwa **لَبَّسْتُ لِبَاسًا** lose weight ပိန်သွားသည်၊
ချိုးကျသည်

les لېكډيس tail ټيل:

les lal hoñsu haikka áf لِسْ لِّلْ حَنْسُ أَكِّمِ أَفْ
 لپە لالھوئسۇ ھاھکاا اف Pope's pit vipe
 မြေစိမ်းမြီးခြောက်

lesá dóra لِسْ دَر 1. hound
 နောက်ကလိုက်သည်။ တကောက်ကောက်လိုက်သည် 2. tail
 နောက်ယောင်ခံလိုက်သည်

lesor fóoir لِسْرُ فُؤَيْرُ 1. tailfin အမြီး
ရေယက် 2. tail feather မြီးဆံ

lesu لیس lychee လိုင်ချီး၊ လိုက်ချီးသီး

leccwá لِبَقْوَة لِشَو saliva
သွားရည်၊ တံတွေး၊ လျှာရည်

leccwá zorá لَشَوَزَر
 ڤڤڤڤ drool, dribble
 သွားရည်ကျသည်၊ သွားရည်ယိုသည်

leth holom لَيْكُهُمْ لَيْتَ حَلَمَ pencil བཅོམ་

lethá لَهْثَا **sluggish** လေးတွဲသော၊ နှေးကွေးစွာလှုပ်ရှားသော

leththwa لَبْلَثْ لَطُو phlegm သလိပ်

leththwa mas لېټټه ماس leiththa mas
 لهټټه ماس loiththa mas
 bombay duck, bombil ډاډ

lifa ليف 1. plaster အင်္ဂတေကိုင်သည် 2. level
ညိုသည်၊ လိမ်းကျသည်

lifi diya لِفِي دِي smooth ညီညာအောင်ပို
ထားသည်

lillira لِّلَّيرَ (တောင်ပံ) flap တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်သည်၊ ခတ်သည်

lilliri لِّلِّي 1. flap အံဖုံး လျှာအံဖုံး ဖတ်လတ်ကျနေ
သတေ အချပ် 2. clitoris မိန်းမအင်္ဂါအစေ

liís لَيْسَ list စာရင်း

liyás gorá لِيَاْسَ غَوْرَا heed အားနာ
သည်၊ လေးစားသည်၊ အာရုံစိုက်သည်၊ သတိပြုသည်

liyo diya لِيُو دِيَا disgrace
ပြက်ရယ်ပြုသည်၊ အရှက်ခွံသည်

loi aná أَن لَوِي لَمَهْ لَ bring ယူလာသန့်

loi zaa لَوِي زَا 1. take, carry ယူသွားသည်၊
ယူဆောင်သည်၊ သယ်ဆောင်သည် 2. take သယ်သည်၊
ဆောင်သည်၊ ခေါ်သည်၊ ယူသည်

loilla isa لَوِيلا إِيسَا banana prawn
ပုစွန်ဆိတ်တစ်မျိုး

loiththa faga لَوِيثْثَا فَغَا braid အနားကွပ်
သည်

lofzō لَوْفَزُو word စကားလုံး၊ စာလုံး၊ ဝေါဟာရ

lok لَوَك 1. grub, larva ခူကောင်၊ ပေါက်ဖတ်၊
ပိုးတုံးလုံး၊ ပိုးလောင်း 2. maggot လောက်

lokéth لَوَكْثُ lock, pendant တယက်၊ လှေ့
ကက်ဆွဲသီး

lokób لَوَكُوبُ title တွဲ၊ ပုထိုး

lokfuk لَوَكْفُك 1. insect ပိုးမွှား၊ အင်းဆက် 2.
bug ပိုးတောင်မာ 3. worm တီကောင်

lók mari luwa لَوَكْ مَارِي لُوَا reach for
(something) လက်လှမ်းယူသည်

lolloijja لَوَلُوَيْجَا gelatinous, jiggly
ကျော့ကဲကျော့ကဲ့သို့သော၊ ဂျယ်လတင်နဲ့တူသော

lollori لَوَلُورِي dangling earrings, eardrops
နားသန်သီး၊ နားဆွဲ

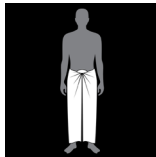
lón dha لَوْنْدَا grown up လူလားမြောက်သော၊
အရွယ်ရောက်သော၊ အသက်စေ့သော

long لَوْنْ cloves လေးညှင်းပွင့်

longi لَوْنْجِي longyi, lungi လုံချည်၊ ပုဆိုး

lóngfen لَوْنْغْفَنْ long pants ဘောင်းဘီရှည်

loncar لَوْنْكَار 1.
artillery shell အမြောက်ကျည် 2.
rocket launcher, bazooka
ဘူကာဆူးလောင်ချာ

Public domain
|longi longyi, lungi

lór lór لَوْر لَوْر ray of light အလင်းတန်း၊ ရောင်ခြည်တန်း

lora لَوْرَا 1. move ရွေ့လျားသည် 2. chase နှောက်
ကပြေးလိုက်သည်

lorasora لَوْرَاسَورَا movement လှုပ်ရှားမှု

lori لَوْرِي truck, lorry ကုန်တင်ကား၊ လော်ရီကား၊ ကား
ကြီး

lorhórá لَوْرْهَوْرَا be debilitated, suffer
ဝေဒနာခံစားရသည်၊ ရုန်းကန်သည်

lossi لَوْسِي lassí ဒိန်ရည်

lockor لَوَكُور armed force, soldiers
စစ်သည်များ၊ စစ်တပ်

lot faa لَوْتْ فَآ 1. find တွေ့ရှိသည်၊ ရှာတွေ့သည်
2. reach, get လိုက်မိသည်၊ လက်လှမ်းမီသည် 3. catch up
with (somebody) မီသွားသည်၊ မှီလာသည် 4. achieve
ရယူသည်၊ ရရှိသည်၊ ဖြစ်မြောက်သည်

loot fa لَوْتْ فَآ 1. reach, get လိုက်မိသည်၊
လက်လှမ်းမီသည် 2. achieve ရယူသည်၊ ရရှိသည်၊
ဖြစ်မြောက်သည် 3. catch up with (somebody) မီသွား
သည်၊ မှီလာသည်

lota لَوْتَا vine နွယ်ပင်၊ နွယ်

lotí لَوْتِي 1. since ကတည်းက 2. from မှ၊ က

lothkai raká لَوْتْكَاي رَاكَ hang up,
hang ချိတ်ဆွဲသည်

loyoré لَوْيُورِي 1. with နှင့်၊ ဖြင့် 2. by ဖြင့်၊ အားဖြင့်

lou لَو blood သွေး

lou uqá لَوْ أُوقَا high blood pressure,
hypertension သွေးတိုးရောဂါ

lou diya لَوْ دِي donate blood, give
blood သွေးလှူသည်၊ သွေးနမူနာပေးသည်

lou fiyoni لَوْ فَيُونِي chameleon ပုတံသင်ညို

lou fora لَوْ فَوْر low blood pressure,
hypotension သွေးပေါင်ကျခြင်း

lou lou baáre zaa لَوْ لَوْ بَاآرِي زَا bloody stool
သွေးပါဝမ်းသွားသည်

lou luwa لَوْ لُوَا draw blood သွေးယူသည်

luúi لُوْئِي scoop net, woven bamboo fish
scoopер ယက်သဲ့

luúi zal لُوْئِي زَال bamboo framed fishing
net ကတော့ပိုက်ကွန်၊ ကျားပါးစပ်

luit gorá لُوْئِي غَوْرَا entertain စဉ်းခံသည်

ludh gorá لُوْدْ غَوْرَا rob လုယက်သည်

lukaiya لُوْكَاي hidden ဝှက်ထားသော၊ လျှို့ဝှက်ဖြစ်သော

lukkélani kela لُوْكَلَانِي كَلَا play
hide and seek တူတူပုန်းတမ်းကစားသည်

luksan gorá لُوْكْسان غَوْرَا waste
ဖြန်းတီးသည်

lulá لُوْلَا lame ခြေလက်မသန်စွမ်းသော၊ ခြေလက်မ
လှုပ်ရှားနိုင်သော

lulá biaram لُوْلَا بِيَارَم polio,
poliomyelitis ပိုလီယိုရောဂါ၊ အကြောသေရောဂါ

lulá garí لولاء گار road roller
လမ်းကြိတ်စက်၊ ရိုလကာ:

lulluk لولوك skin tag
အုတ်ထိန်းမျှ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု

lungthing လွင်္တင် Myanmar hybrid riot
police, lone htein လုံထိန်းရဲ၊ လုံခြုံရေးရဲ

luça လူဆူ spouted water jug used for personal
hygiene လူတာအိုး၊ အိမ်သာသုံးရေလောင်းကရား

luça လူဆူ lay down, curl
up လဲလျောင်းသည်၊ ခွေနေသည်

luçi fiçá လူဆူ ဖိချာ rice
flour tortilla မုန့်ချပ်စဉ်း

lussan လူဆူ လုဆာန် luksan
လူဆူ လုဆာန် nuksan
လူဆူ လုဆာန် loss ဆုံးရှုံးမှု

Public domain
luça 1 spouted
water jug used for
personal hygiene

luta လူတ 1. soft, not firm ပျော့ပျောင်းသော၊ မ
ခိုင်ခံ့သော 2. flexible နူးညံ့သော၊ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသော

luti လူတီ measles, Morbilli ဝက်သက်ရောဂါ

luti လူတီ great great grandchild မြေးကြီး

luti fuk လူတီ ဖုတ် flee, pest (insect)
လှေ့၊

luth fath gorá လူထု ဖတ် နတ် pillage
လုယက်ဖျက်ဆီးသည်၊ တိုက်ခိုက်လုယက်သည်

luwa လူဝါ take ယူသည်

luwa လူဝါ 1. hide ဝှက်ကွယ်သည်၊ ရှောင်သည် 2.
hide away ဖုန်းကွယ်သည်၊ ရှောင်သည်

luwá လူဝါ iron သံ

luwa zaa လူဝါ အာ acceptable လက်ခံနိုင်သော

luwai era လူဝါ အာ hide, tuck away,
be in hiding ဖုံးကွယ်သည်၊ ကွယ်ဝှက်ထားသည်

luwár girá လူဝါ အာ iron fence သံပန်း
ခြံစည်းရိုး

maijjálí مایجلالی supervision ကြီးကြပ်မှု၊
အုပ်ထိန်းမှု၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု

máijjon مایجون máijjam مایجم
máijjom مایجوم marian plum မရန်းသီး

maik مایك megaphone, loudspeaker
အော်လန်း အသံစက်၊ စပီကာ

maik fúl مایك فُل angel's trumpet
ပုခိုင်

mail مایل mile မိုင်

maincór hók ماینکور هوك someone
else's property အခြားလူပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာများ

maiya fua مایا فوا girl မိန်းကလေး

maiya fuain thana مایا فواین ثانا molest
ဆွဲလား၊ လွဲလား၊ လုပ်သည်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်
စော်ကားသည်

madam مدام buffalo cow ကျွမ

madarasá مدراس مدراس madarasá مدراس
madarasá مدراس Qu'ranic school, madrassa အာရဗီ
သိပ္ပံကျောင်း

maadda مائدة sense, perception, feeling
အာရုံ၊ အာရုံခံစားမှု

maf ماف 1. measurment တိုင်းတာမှု၊ ချိန်ချင်မှု။ 2.
volume ထုထည် 3. weight အလေးချိန် 4. amount
ပမာဏ

maf ماف forgiveness ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ အပြစ်လွှတ်
ခြင်း။

maf gorá ماف گور forgive, pardon
ခွင့်လွှတ်သည်၊ ချမ်းသာခွင့်ပေးသည်

maf gorí diya ماف گوری دی condone, grant forgiveness, practice
forgiveness, accept an apology ခွင့်လွှတ်ပေးသည်၊
အပြစ်လွှတ်ပေးသည်

maf maga ماف ماگ ask for
forgiveness, ask pardon for, apologize to
(somebody) တောင်းပန်သည်

maf saá ماف ساء apologize
တောင်းပန်သည်။

mafa ماف measure, weigh တိုင်းထောင့်၊
ချိန်တွယ်သည်

mafoni مافونی scale ချိန်ခွင့်

maga ماک ask (for), beg, plead တောင်းသင့်

magi مای prostitute, whore ပြည်တန်ဆာ၊ ကိုယ်
ကျင့်သိက္ခာပျက်သူ

M م م

maa ماما mother အမေ

maijjá مایج middle (e.g. brother or
sister) အလယ်

mahér مَهْر 1. expert ကျွမ်းကျင်သူ၊ ပညာရှင်၊
ပါရဂူ 2. talented, gifted, knowledgeable အစွမ်းအစရှိ
သော၊ ပါရမီရှိသော၊ ပင်ကိုစွမ်းရည်ရှိသော

májjon gas مَجْجُونْ گَس marian
tree, gandaria, mango plum မရန်းပင်

maká مَكَا mingling, mix ရောစပ်သည်၊ ရောနှော
သည်

mal مال 1. goods, belongings, property
ပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရှိစဉ် 2. material
အထည်၊ ပစ္စည်း

mala مَلَا coconut shell အုန်းခွံ

mali مَلِي mast ရွက်တိုင်

maalik مَالِك 1. owner ပိုင်ရှင် 2. Lord သခင်၊ အရှင်

malbaçi diya مَالْبَاحِي دِي distribute
ခွဲဝေသည်၊ ဖြန့်ဖြူးသည်၊ ဖြန့်ပွားစေသည်

maamela مَامَلَا maamala 1. issue, problem, incident, matter
အကြောင်းကိစ္စ၊ ပြဿနာ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ကိစ္စ 2. case အမှု

mami مَمِي aunt (uncle's wife) အဒေါ်
(ဦးလေး၏မယား)

mamini fata مَمِينِي فَت mamina
fata مَمِينِي فَت manuni fata مَنُونِي فَت
Asiatic penny wort မြင်းခွာရွက်

mamu مَمُو uncle (mother's side) ဦးလေး

maná gorá مَنَافُ مَنَافُ ban, forbid,
prohibit တားမြစ်သည်၊ ပိတ်ပင်သည်

maáni مَعْنِي meaning အဓိပ္ပာယ်၊ ဆိုလိုချက်

mani luwa مَنِي لَوَا recognize, accept
အသိအမှတ်ပြုသည်၊ အတည်ပြုသည်၊ မှတ်မိသည်၊ လက်ခံယူသည်

manoc مَنُوشْ vow, solemn promise ကတိ
သစ္စာ၊ တည်ကြည်သောကတိ

manuíc مَنُوشْ 1. people, mankind လူ
များ၊ လူသားများ၊ လူထု 2. person လူ၊ လူသား

manggustán مَعْجُوسْتَن mangosteen
မင်းဂွတ်သီး

mánsi مَنَسِي tattoo မင်ကြောင်၊ မင်သေ့

mara مَرَا hit, beat ရိုက်နှက်သည်၊ ထိုးသတ်သည်။

mara dóra gorá مَرَا دُورَا مَرَا beat
ရိုက်နှက်သည်။

mara mari مَرَا مَرَا fight, physical
fight, brawl ရိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း

maraila مَرَايَل large basket ခြင်းတောင်းကြီး၊
ပလုံး

maramari diya مَرَامَرِي دِي fight
တိုက်ခိုက်သည်၊ ငြင်းခုံသည်

Maarec مَارِش March
မတ်လ၊ (၃)လပိုင်း

marí مَرِي gums သွားရိုး

mari féla مَرِي فِيل 1.
kill, murder သတ်ဖြတ်သည် 2. get killed, be killed
အသတ်ခံရသည်

marhá مَرَا مَرَا 1. symbol, logo သင်္ကေတ 2.
birthmark မွေးရာပါအမှတ်အသား 3. seal ချိပ်တံဆိပ်

markéth مَرَا مَرَا market ဈေး

marmá مَرَمَا lemon cucumber သခွားသီးတစ်
မျိုး

marcel مَارْسِي Martial Law စစ်အုပ်ချုပ်ရေး
အမိန့်၊ မာရှယ်လော

mas مَس fish ငါး

mas saá مَس سَا fish ငါးဖမ်းသည်၊
ငါးများသည်

mas ziañ مَس زِيَان aquaculture, fish
farming ငါးမွေးမြူရေး

masa مَس kitchen shelf (above the stove)
မီးဖိုဆောင်စင်

mase añsura مَسَة أَنْسُور swim
(fish) ရေကူးသည် (ငါးများ)

masí مَسِي fly ယင်ကောင်

masór han مَسُورْ حَن pectoral fin ရင်
ရေယက်

masór cum مَسُورْ شَم barbel ငါး
နှုတ်ခမ်းမွေး

maasum مَسُوم innocent အပြစ်ကင်းသော၊ မ
သင်္ကာမဖြစ်သော

mac مَسْ month လ။

maacáf مَسْأَف teacher, master (as
a title) ဆရာကြီး

maccárana مَسْأَرَن kingfisher
တိန်ညင်း၊ ပိန်ညင်း

macthor مَسْأَر teacher ဆရာ၊ ဆရာမ

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
maraila large basket

mat **مَلَمَت** speech စကား

mata **مَلَمَت** 1. talk, speak ပြောဆိုသည်၊ ခေါ်သည်
2. call ခေါ်သည်၊ ခေါ်သည်

matá **مَلَمَت** head ဦးခေါင်း

matá bór **مَلَمَت لَفْدَمَت** head heaviness ခေါင်း
ထိုင်မိုင်းသော

matá gúra **مَلَمَت عَاشَمَت** dizzy ခေါင်းမူးသော၊
မူးဝေသော၊ မူးမော်သော

matá hala áf **مَلَمَت هَلْ أَف** Duméril's black-headed snake မြေပွေးတစ်မျိုး

matá hoñra **مَلَمَت كَهَنَمَت** headache
ခေါင်းကိုက်သည်၊ ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ

matá thonthona **مَلَمَت كَهَنَمَت تَنْتَن**
throbbing headache ခေါင်းကိုက်ခြင်း

matamati **مَلَمَت مَمَت** argument, fight
(controversial) ငြင်းခုံခြင်း၊ အငြင်းပွားမှု၊ အချင်းများခြင်း

matamati diya **مَلَمَت مَمَت دِي**
argue, debate စကားများသည်၊ ငြင်းခုံသည်

matár fóoir **مَلَمَت فَوِير** cowlick ခေါင်းငွေ့

matár mala **مَلَمَت مَلْ**
skull ဦးခွံ၊ ဦးခေါင်းခွံ။

matát kúthmara **مَلَمَت كُثْمَر**
stabbing headache ရူးစူးသောခေါင်းကိုက်ခြင်း

matul **مَلَمَت** maftul
hammer တူ

math **مَلَمَت** 1. playing
field, sports field အားကစားကွင်း
2. playground ကလေးကစားကွင်း

maza **مَلَمَز** brush, scrub တရုပ်ရှုံတိုက်သည်

maza **مَلَمَز** massage နှိပ်နယ်ပေးသည်

mazaa **مَلَمَز** 1. heartwood အနှစ်သား 2. pip, pit,
kernel, core အစေ့၊ အဆန်

mazar **مَلَمَز** tomb, shrine သူတော်စင်၏ သင်္ချိုင်း
ဂူ၊ မိမာနီ။

mazé **مَلَمَز** madé 1. between အလယ်တွင်း၊ နှစ်ခု
ကြား 2. between, in between အကြားမှာ 3. in the
middle အလယ်မှာ

maze hale **مَلَمَز خَل** 1. between, in
between, in the middle အကြားမှာ 2. so-so တစ်ဝက်
တစ်ဝက်၊ မဆိုးပါဘူး၊ ဒီလိုပါပဲ

mazí **مَلَمَز** 1. leader, supervisor, head

ခေါင်းဆောင် 2. captain အသင်းခေါင်းဆောင်၊ ကက်ပတိန်၊ ကပ္ပ
ဗိတန်၊ သင်္ဘောဦးစီးသူ

mazi diya **مَلَمَز دِي** rub, apply သုတ်လိမ်း
သည်၊ ပွတ်တိုက်သည်

mazila **مَلَمَز** average, medium ပျမ်းမျှ၊
အလယ်အလတ်

mazoni **مَلَمَز** ointment လိမ်းဆေး

mazór ouñl **مَلَمَز مَزْزْ أَنْ** maiija ouñl
مَلَمَز لَمَلَمَز مَجْ أَنْ middle finger လက်ခလယ်၊
အလယ်လက်ချောင်း

mazur **مَلَمَز** 1. paralysis အကြောသေရောဂါ 2.
disabled မသန်စွမ်းသော

Mee **مَم** May မေလ၊ (၅)လပိုင်း

meiththa áf **مَلَمَت لَفْدَمَت** common worm
snake, brahminy blind snake အဆိပ်မရှိတဲ့မြေတစ်မျိုး

meiththa faik **مَلَمَت فَصْبَا مَيْتِي** Asian plain
martin ပျံလွှားတစ်မျိုး

meiththa gór **مَلَمَت عَقْد مَيْتِي** house with
mud-floor ရွှံ့မြေကြမ်းခင်းပါသော အိမ်

meiththailla **مَلَمَت مَيْتِي** digger, well digger,
brick maker မြေတွင်းထုတ်သမား၊ မြေအိုးလုပ်သူ၊ အုတ်ခဲလုပ်
သမား

medhilin **مَلَمَت مَدِلِين** mandolin မယ်ဒလင်

mehénnot **مَلَمَت مَهْنَن** meénnot
مَلَمَت 1. hard work ကြိုးစားအားထုတ်မှု 2. effort
ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ ကြိုးပမ်းမှု 3. exertion အားစိုက်မှု

mehérbani **مَلَمَت مَهْرَبَن** meérbani
مَلَمَت kindness ကျေးဇူးပြု၊ ကြင်နာခြင်း။

mehérbani gori **مَلَمَت مَهْرَبَن** meérbani góri
مَلَمَت مَهْرَبَن 1. kindly
(do something) ရင်နှီးစွာ၊ ခင်မင်စွာ 2. please ကျေးဇူးပြု
ခြင်း

meél **مَلَمِل** mill ကောက်ပဲသီးနှံကြိတ်ခွဲစက်

mela **مَلَمِل** feast ဧည့်ခံပွဲ၊ စားပွဲသောက်ပွဲ

mela **مَلَمِل** festival ပွဲ၊ ဧည့်ခံပွဲ၊ အခမ်းအနား

melá **مَلَمِل** open ပွင့်နေသော၊ ဖွင့်ထားသော

melá mara **مَلَمِل مَر** throw လွှင့်ပစ်သည်၊
စွန့်ပစ်သည်

melar cóba **مَلَمِل مَلَمِل** 1. special
event, feast ဧည့်ခံပွဲ 2. wedding reception မင်္ဂလာ
ဧည့်ခံပွဲ

HorsePunchKid, CC BY-SA
3.0
matár fóoir
cowlick

melériya **مِلِيرِيَا** malaria
مَلَارِيَا Malaria ငှက်ဖျားရောဂါ

meéman **مِعْمَان** guest, visitor ဧည့်သည်

meéman dari **مِعْمَان دَارِي** hospitality
ဧည့်ဝတ်ကျေမှု၊ ဧည့်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဧည့်ခံပြုစုခြင်း

memori **مِمُورِي** memuri
computer memory, RAM ကွန်ပျူတာ မှတ်ဉာဏ်

mechá **مِشَا** tap, faucet ပိုက်ခေါင်း၊ အခေါင်း

mechá **مِشَا** cap, lid, cover ပုလင်းအဖုံး၊ အဖုံး

meçi **مِشِي** soil, ground, floor မြေကြီး၊ သဲ။

meçól **مِشَل** medal ဆုတံဆိပ်

mes **مِس** table စားပွဲ

mesál **مِسَال** example, sample ဥပမာ၊
သဘော၊ နမူနာ

miailla **مِيَايِل** effeminate man မိန်းမလျှာ၊
အပြောက်

mijík batti **مِيَجِيَك بَاتِي** twinkle
lights, holiday lights, decorative lights ရောင်စုံမီးတွဲ၊
ရောင်စုံအလှူမီး

mikká **مِيَكَا** 1. in the direction of, towards
၁၃ 2. like, similar to ကဲ့သို့

mila **مِيَل** 1. have sex with, have intercourse,
sleep with လိင်ဆက်ဆံမှုရှိသည် 2. mate (animals)
သားဖောက်သည် (တိရစ္ဆာန်)၊ မိတ်လိုက်သည်

mila **مِيَل** match, compare စီစဉ်ထားသည်၊ ကိုက်ညီ
စေသည်၊ နှိုင်းယှဉ်သည်

mila **مِيَل** combine, unite, bring together, put
together, join together ပေါင်းရုံးစုစည်းသည်၊ တွဲဖက်သည်၊
ချိတ်ဆက်သည်၊ ဆက်စပ်သည်

mila **مِيَل** meet တွေ့ဆုံသည်

mila **مِيَل** get ရသည်

mila mici **مِيَل مِشِي** together,
cooperatively အတူတကွ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်

milamil **مِيَل مِلَمِل** intercourse လိမ်ဆက်ဆံခြင်း

mili zuli **مِيَل لِزُلِي** together,
cooperatively အတူတကွ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်

milithíri **مِيَلِيْثِيْرِي** melethéri
milithari **مِيَلِيْثِيْ** military, army, soldier
စစ်တပ်၊ တပ်မတော်၊ စစ်သား။

milloon **مِلَلُون** 1. sexual encounter,
rendezvous ချိန်းတွေ့ခြင်း၊ လိင်ဆက်ဆံခြင်း 2. encounter,
chance meeting အမှတ်မထင် တွေ့ဆုံမှု

minara **مِينَارَا** minaret ဗလီမျှော်စင်

miníth **مِينِيْث** minute
မိနစ်

miras **مِيرَاس**
inheritance, heritage အမွေဥစ္စာ၊
အမွေအနှစ်

miçá **مِيْشَا** 1. sweet ချိုသော၊
အချို 2. palm sugar, jaggery သကာခဲ၊ ထန်းလျက်

miçá biaram **مِيْشَا بِيْرَام** diabetes ဆီး
ချိုသွေးချိုရောဂါ

miçá biaram cek gorá **مِيْشَا بِيْرَام كِكْ كُورَا**
test blood sugar ဆီးချို
စစ်သည်

miçá rong **مِيْشَا رُونْ** brown အညိုရောင်

miçing miçing **مِيْشِيْغ مِيْشِيْغ** twinkle,
wink, blink မျက်စိမှိတ်ပြသည်၊ မျက်စိပေါက်လတ်ပေါက်လတ်
လုပ်သည်၊ မျက်တောင်ခတ်သည်

misá **مِسَا** 1. false, untrue မဟုတ်မမှန်၊ မှားသော၊
အလိမ် 2. lie အလိမ်အညှာ၊ မှား

misá gobá **مِسَا كُوبَا** 1. unfaithful
witness, lying witness လိမ်လည်ထွက်ဆိုသူ၊ မဟုတ်မမှန်
ထွက်ဆိုချက်ပေးသူ 2. false testimony မဟုတ်မမှန်
သက်သေခံချက်

misá hotá huwá **مِسَا كُوتَا هُوَا**
lie, tell a lie မှား၊ ပြောသည်၊ ညာပြောသည်၊ လိမ်
ပြောသည်

misá houya **مِسَا هُوَا** liar မှားပြောသူ၊
လူလိမ်

misá manúic **مِسَا مَانُؤِيْ** liar
လူလိမ်

misúwák **مِسُؤَاك** natural wood
toothbrush stick မစ္စဝတ် (ခေါ်) သစ်သွားပွတ်တံ၊ သစ်သွား
တိုက်တံ

misikin **مِسِيْكِيْن** 1. impoverished person,
poor, destitute ဆင်းရဲသား၊ လူနွမ်းပါး၊ မွဲတေသောလူ 2.
orphan မိဘမဲ့ကလေး

mistíri **مِسْتِيْرِي** carpenter လက်သမား

misthi **مِسْتِيْ** sweets အချို

micín **مِيْشِيْن** machine, device စက်၊
စက်ကိရိယာ

mithái **مِيْثَا** sweets, candy အချို၊ သကြားလုံး၊
ချိုချဉ်

mithing **مِيْثِيْغ** meeting အစည်းအဝေး

miyá **مِيْؤَا** mix, blend ရောသည်၊ စပ်သည်

miyañ **مِيَاڻ** gentleman လူကြီးလူကောင်း

miya bibi **مِيَا بِي** married couple, husband and wife ဇနီးမောင်နှံ (အသုံးများသော)၊ လင်မယား (အသုံးနည်းသော)

miyaillá **مِيَا اِيلَا** mixed ရောနှောသော၊ ရောစပ်သော၊ မွှေသော

miyál **مِيَا ل** mix, mixture, blend အရောအနှော၊ ရောထားမှု

miyúla **مِيَا لُ** cloud တိမ်

miyundá **مِيَا دَا** dim ခိုနိသော

mizzi **مِيَا زِي** layman imam သာမန်အဆင့် အိမာမ် ရှေ့ဆောင်

moazzen **مُوَا زِين** muezzin, mosque crier အာဇာနည်ခေါ် ပေးသူ

moida **مُوَا دَا** refined flour ဂျုံမှုန့်

moidan **مُوَا دَان** open field, plain မြေပြန့် လွင်ပြင်

moóina meçi **مُوَا اِيْنَا مِيَا** clay ရွှံ့စေးမြေ

moinna **مُوَا اِيْنَا** 1. tip, point အချွန် 2. pointy ချွန်သော

moinna gorá **مُوَا اِيْنَا گُورَا** sharpen the tip ချွန်အောင်လုပ်သည်၊ ချွန်သည်

moiyr **مُوَا اِيْنَا** 1. Grey peacock pheasant ဥဒေါင်း 2. peacock ဒေါင်းဖို 3. peahen ဒေါင်းမ

moou **مُوَا** uncle ဦးလေး

moóutaj úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** moóutas úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** moóutac úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** be in need (of help), be needful အကူအညီလိုအပ်သည်

moódi **مُوَا دِي** henna အနီ

moódi gas **مُوَا دِي گَاس** henna tree အနီပင်

moodima gorá **مُوَا اِيْنَا گُورَا** sue, accuse, prosecute (active and passive) တရားစွဲသည်၊ တရားစွဲခံရသည်၊ စွဲချက်တင်သည်

modot **مُوَا دُ** help, aid, support, assistance အကူအညီ၊ အထောက်အကူ၊ ထောက်ပံ့မှု၊ အကူအပံ့

modot fooiya **مُوَا دُ فُوَا اِيَا** beneficiary အကျိုးခံစားသူ

modot gorá **مُوَا دُ گُورَا** help ကူညီသည်

modot goróuya **مُوَا دُ گُورُوَا** helper ကူညီသူ၊ အကူ

modú **مُوَا دُ** honey ပျားရည်

modú fuk **مُوَا دُ فُ** bee ပျား

modúr bahá **مُوَا دُ رُ بَا هَا** bee-hive ပျားအုံ

modda **مُوَا دَا** male (animals) အထီးဖို (တိရစ္ဆာန်)

moddoni **مُوَا دُونِي** tomboy ယောက်ျားလျာ

mogor **مُوَا گُور** monitor မောဂိုရ် however, but ဒါပေမဲ့၊ သို့သော်လည်း၊ သို့ရာတွင်

mogos **مُوَا گُوس** brain ဦးနှောက်

Mohórom **مُوَا هُورَم** month of Muharram မော်ဟော်ရောမလ

Mok **مُوَا** Rakhine (people) ရခိုင် (လူမျိုး)

moók **مُوَا كُ** mug, cup မတ်ခွက်

mokka gula **مُوَا كُ گُلَا** maize, corn ပြောင်းဖူး

mokka sóñi **مُوَا كُ سُونِي** yardlong bean, asparagus bean ပဲတောင့်ရှည်

mokkón **مُوَا كُون** thick, concentrated, undiluted ပျစ်သော

mokkón **مُوَا كُون** milk skin နို့အနံ့၊ မလိုင်ဖတ်

moksót **مُوَا كُ سُ** moksúd **مُوَا كُ سُد** goal, aim, purpose ရည်ရွယ်ချက်၊ ပန်းတိုင်

moktob **مُوَا كُ تُ** primary arabic school အခြေခံအာရဗီကျောင်း

moól kélaá **مُوَا لُ كِيَلَا** game like Pom-Pom-Pull-Away, British Bulldog or Blackman ထုပ်ဆီးတိုးကဲ့သို့ကစားနည်း

molai **مُوَا لِي** clotted cream နို့မလိုင်

molai **مُوَا لِي** Malaysian person မလေးလူမျိုး

molana **مُوَا لَانَا** Maulana, Molvi မော်လနာ၊ မော်လဝီ

mon **مُوَا ن** mind စိတ်

mon **مُوَا ن** maund, mun, mann မောင် အလေးချိန်

mone huwá **مُوَا هُوَا** want, desire, wish ဆန္ဒရှိသည်၊ အလိုရှိသည်၊ လိုချင်သည်

mone mone **مُوَا هُوَا مُن مُن** in (somebody's) mind, in (somebody's) head စိတ်ထဲတွင်၊ တိတ်တဆိတ်

moniccò مَنِيْعَقْ مَنِيْشْ mankind, humanity
လူသားများ

monot gorá گَرِ مَنتْ remember
မှတ်မိသည်၊ သတိရသည်

monot gorai diya دِي گَرِي مَنتْ remind သတိရစေသည်
حيث

mondir مَنْدِيْرْ Hindu temple ဟိန္ဒူ
တံကျောင်း

moóngga مَوْنِغْ expensive ရှေးကြီးသော

Monggolbar مَونْغَلْ بُرْ Tuesday
အင်္ဂါနေ့

monzil مَونْزِيْلْ 1. destination သွားမည့်နေရာ၊
ခရီးလမ်းအဆုံး 2. goal, objective ပန်းတိုင်၊ ရည်မှန်းချက်

mor مَرِ my, mine ကျွန်ုပ်၏၊ ငါ့

mora مَرِ dead သက်မဲ့သော၊ သေသော

mora مَرِ die သေသည်၊ ဆုံးသွားသည်၊ ကွယ်လွန်သွား
သည်

mora bacca úwa اَوْ لَصَّاحْ مَرِ بَشْ stillborn ကလေးအသေမွေးသည်
او

mora biaram مَرِ لِتِلْمَاحْ مَرِ بِارْمْ deadly
disease, terminal disease သေစေနိုင်သောရောဂါ

mori zaa مَرِ زِ 1. die သေသည်၊ ဆုံးသွားသည်
2. crave ငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်သည်

moris مَرِ سِ chili, chili peppers ငရုတ်သီး

morisor sara مَرِ سَرِ chili
pepper seedling ငရုတ်ပျိုးပင်

moórona مَوْنِ اَوْ dowry ခန်းဝင်ပစ္စည်း၊ လက်ဖွဲ့
ပစ္စည်း

morot مَرِ تْ male အထီး၊ ကျား

morot fua مَرِ فِ boy ယောက်ျား
ကလေး

morkos مَرِ كَسْ headquarter of Tabligh
သာသနာပြုရေးဌာနချုပ်

mormoiija مَرِ مِجْ crispy, crunchy ကြံ
တံဆတ်သော၊ ကြပ်ရွသော

mosibot مَرِ بَ 1. crisis, calamity
ဘေးဒုက္ခ၊ ဘေးအန္တရာယ် 2. danger အန္တရာယ်

mosiyot مَرِ يَ 1. trouble ဒုက္ခ 2.
disaster ဘေးဒုက္ခ၊ ဘေးဆိုးကြီး

mosóit مَرِ سِ mosít mosque
mosque မဇ္ဈိ

mosólla مَسْلْ mix of spices, curry
powder, masala မဆလာ

mosólla مَسْلْ prayer-mat ဝတ်ပြုရာ

mosólla مَسْلْ concrete အင်္ဂတေ၊ ကွန်ကရစ်

mocá مَقْعْ مَنَشْ spider ပင့်ကူ

mocok مَقْعْ مَشْ jug ရေ
ကရား

mocóri مَشْرْ mosquito net ခြင်္သေ့

mocóri dhail مَشْرْ دِيْلْ red lentils
ပဲနီကလေး

mocúr مَشْرْ 1. famous ထင်ပေါ်သော၊ ထင်ရှားသော၊
ကျော်ကြားသော 2. popular စန်းပွင့်
နေသော၊ ရေပန်းစားသော

mocúr úwa مَشْرْ اَوْ be famous, come to
fame ကျော်ကြားလာသည်

mocuwara مَشْرْ مَشْرْ mocora
discussion ဆွေးနွေးခြင်း

mocuwara diya دِي مَشْرْ MOCORA give
a suggestion, advise အကြံပေးသည်

mocuwara gorá گَرِ مَشْرْ MOCORA give
a suggestion, advise အကြံပေးသည်

mocbur مَجْبُرْ 1. compelled အတင်းအကျပ်
ပြုသော၊ အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်သော 2. out of options ရွေးချယ်
စရာ မရှိတော့သော၊ ရွေးဖို့တခြားလမ်းမရှိတော့သော 3.
helpless, desperate အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သော

mocbur gorá گَرِ مَجْبُرْ 1. manipulate နောက်ကွယ်ကကြိုးကိုင်သည်၊ ခြယ်လှယ်သည် 2.
obligate တာဝန်ပေးသည် 3. leave no choice မဖြစ်မနေ
လုပ်စေသည်၊ ရွေးဖို့တခြားလမ်းမပေး

mockari مَشْكِرْ joke ရယ်စရာ၊ ဟာသ

mockari gorá گَرِ مَشْكِرْ kid,
joke ရယ်စရာပြောသည်၊ ပြက်လုံးထုတ်သည်

mockil مَشْكِلْ 1. difficulty, trouble
အခက်အခဲ၊ ဒုက္ခ 2. difficult ခက်ခဲသော

moot مَوْتْ death သေခြင်းတရား

© Pixabay License
mosólla¹ mix of
spices, curry
powder, masala

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
mosólla² prayer-
mat

Judgefloro, Public Domain
mosólla³ concrete

moñtá مَفْلُتْ 1. knead နယ်သည် 2. massage
နိပ်နယ်သည်

moton مَفْلُتْ recitation, being able to read
without spelling the words ရွတ်ဆိုခြင်း

motoot مَفْلُتْ funeral အသုဘ၊ ဂျာပန

motúra مَفْلُتْ pheasant ရင်ငှက်

motúra isa مَفْلُتْ crayfish ရေချို
ပုစွန်

motúra faní مَفْلُتْ freshwater
ရေချို

mottor مَفْلُتْ 1. as soon as မလုပ်မချင်း၊ ပြီးပြီး
ချင်း 2. when -အခါ -တုန်းက

mothobi مَفْلُتْ traffic police ယာဉ်ထိန်းရဲ

mothor saikel مَفْلُتْ motorcycle
မော်တော်ဆိုင်ကယ်

mothka مَفْلُتْ clay jar မြေအိုးကြီး

mothmoça مَفْلُتْ crunch, produce a
crunching sound ကျွတ်ကျွတ်သံထွက်သည်

moza مَفْلُتْ taste အရသာ

moza úwa مَفْلُتْ be tasty, be
delicious အရသာကောင်းသည်၊ စားလို့ကောင်းသည်

moza gorá مَفْلُتْ flavor, season
အရသာဖြစ်စေသည်

mozad diya مَفْلُتْ 1. soak
(food) in water ရေစိမ့်သည် 2. let fruits ripen
အသီးအနှံမှည့်စေသည်

mozin مَفْلُتْ 1. according to အရ၊ အတိုင်း 2.
accordingly ခန့်ထိုက်လျော်၊ သို့ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ၊ သင့်တော်
သလို

mozbut مَفْلُتْ 1. strong သန်စွမ်းသော၊
အားသန်သော 2. firmly ခိုင်ခံ့စွာ

mouka مَفْلُتْ chance, opportunity အခွင့်လေး၊
အခွင့်အလမ်း

mouloi مَفْلُتْ religious scholar, mullah
မော်လီ၊ ဗလီအရာ

mouza مَفْلُتْ 1. sock ခြေအိတ် 2. glove
လက်အိတ်

mouzú مَفْلُتْ subject, matter, context
အကြောင်းအရာ၊ အကြောင်းကိစ္စ

muijjái مَفْلُتْ at the root အမြစ်ပြတ်

muijjái féla مَفْلُتْ muizzái
féla مَفْلُတ cut off from the root

သစ်ပင်မှသစ်ကိုင်းများကို ခုတ်မြတ်သည်?

muijjái haçi féla مَفْلُتْ cut off from root
အမြစ်မှခုတ်ဖြတ်သည်

muillo مَفْلُتْ value တန်ဖိုး

muic مَفْلُتْ muc مَفْلُتْ water
buffalo ကျွဲ

muicór sóo مَفْلُتْ water buffalo
calf ကျွဲသားပေါက်

mubáñi مَفْلُتْ frankly ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ အားမ
နာပါးမနာ

mufti مَفْلُتْ mufti မုဒ်သီး

muhábbot مَفْلُتْ love အချစ်၊ မေတ္တာ

muhálek مَفْلُتْ opposite ဆန့်ကျင်သော၊
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော

mujahíd مَفْلُتْ mujahid မုဂျာဟီဒ်

mujilíc مَفْلُتْ mujulís مَفْلُتْ mujilíc
meeting, conference
ဆွေးနွေးပွဲ 2. ceremony ပွဲသဘင်၊ အခမ်းအနား 3. formal
gathering, summit, council, symposium တွေ့ဆုံပွဲ၊
ထိပ်သီးညီလာခံ

muk مَفْلُتْ face မျက်နှာ

muk bíñya مَفْلُتْ sneer ပြုံးဖြဲဖြဲကြည့်သည်၊
လှောင်ရယ် ရယ်သည်

muk hama مَفْلُتْ shave မုတ်ဆိတ်ရိတ်သည်

mukabela مَفْلُتْ facing a conflict in
person, face-off (slang), facing a problem
directly မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ရင်ဆိုင်ခြင်း၊ တိပ်တိုက်တွေ့ဆုံခြင်း

mukabela gorá مَفْلُتْ confront, face
ရင်ဆိုင်တွေ့သည်၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့သည်

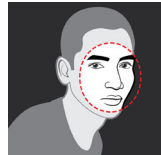
mukiyadi gorá مَفْلُتْ mukiyazi gorá
memorize အလွတ်ကျက်သည်

mukoddor مَفْلُتْ destiny, fate ကံ
တရား၊ ကမ္မ၊ ကြမ္မာ

mula مَفْلُتْ radish, daikon မုန်လာဥဖြူ

mula ák مَفْلُتْ radish leaves, radish
greens မုန်လာရွက်

mullúk مَفْلُتْ kingdom, country, state ကု
ရင်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံတော်၊ တိုင်းပြည်

Public domain
muk¹ face

muúmmíkka مُوَمِّمِكَا muk míkka مُكْ
muṣṣa مُصَّ forward ရှေ့ကို, ရှေ့သို့

munafék مُنَفِيكْ 1. hypocrite သူတော်
ယောင်ဆောင်သူ၊ ဟန်ဆောင်သူ၊ ကြောင်သူတော်၊ ပရိယာယ်ဆောင်
သူ 2. traitor သစ္စာဖောက်သူ 3. someone who doesn't
keep a promise ကတိပျက်သူ

munazat مُنَاجَاة munajat
munazal مُنَازِل intercessory prayer ဆုတောင်း
ခြင်း၊ ဒုအာ

múndhi مُنْذِي fish soup with noodles မုန့်တီ

muncí مُنْشِي clerk စာရေး

muúntu مُوْأْنْتُ in front (of) ရှေ့မှာ, ရှေ့ပိုင်း၊
ရှေ့တွင်

muúntu huwá مُوْأْنْتُ هُوَا confront
ထိပါးတိုက်တွေ့သည်၊ ထိပ်တိုက်တွေ့သည်

mur مُر deep နက်စောက်သော၊ နက်ရှိုင်းသော

mur gañt مُرْ گَنْت pit နက်ရှိုင်းသည့် ခြေ
တွင်းကြီး။

mur gúm مُرْ گُوم deep sleep အိပ်မောကျ
ခြင်း

mura مُر stool ဝါးထိုင်ခုံ၊ ကြိမ်ထိုင်ခုံ

murá مُرْ 1. mountain
range, wooded hills တောင်ကုန်း၊
တောင်တန်း၊ 2. mountain
wilderness တော၊ တောင်ပေါ်
တောနက်ကြီး

Public domain
mura stool

muráilla مُرْأِيْل 1.
mountain-, mountaineer
တောင်တန်းနှင့်ပတ်သက်သော 2. highlander တောင်ပေါ်သား

murala مُرْل sediment, residue အနည်၊
အမှန်အမှားများ

murali مُرْل flute, pipe ပလွေ

murobbi مُرْب murubbi مُرْب
1. elder, senior လူကြီး၊ သက်ကြီးဝါကြီး၊ ရပ်လူကြီး 2.
oldest person of a group သက်ကြီးရွယ်အို 3.
guardian ဦးစီး၊ အုပ်ထိန်းသူ

murudar háiththa مُرْدَرْ حَيْثْ
murdar háikka مُرْدَرْ حَيْكْ bier
အလောင်းစင်။

murudar hoor مُرْدَرْ حَوْر burial
shroud အလောင်းလွှမ်းအထည်စ

múruk cáf مُرْك شَفْ mayor
မြို့တော်ဝန်

Murung مُرْغ Mru, Mro, Mrucha,
Taung-Mro (people) မြို့ (လူမျိုး)

murguillá mas مُرْگِيْل مَسْ spotted flathead ငါးစင်ရိုင်းချွန်

murhai مُرْحِي deeply နက်ရှိုင်းစွာ၊ လေးနက်
စွာ၊ နက်နဲစွာ

murhai gúm مُرْحِي گُوم deep
sleep အိပ်မောကျခြင်း

mus مُس mustache နှုတ်ခမ်းမွေး

musa مُس packed lunch တမင်းထုပ်

musá gorá مُسْ گَرْ wipe one's
head during ablution ဝူရူတွင် ခေါင်းသုတ်သည်

musaba gorá مُسَبْ گَرْ shake
somebody's hand လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်

musáfér مُسْفِرْ traveler ခရီးသည်၊ ခရီးသွား
သူ

musori kúla مُسْرِ كُلْ unscrew
ရစ်ဖွင့်သည်

musori zaa مُسْرِ ز twist, dislocate,
sprain အဆစ်လွဲသည်၊ အဆစ်ပြတ်သည်၊ ရစ်ပတ်သည်

musúlman مُسْلِم muslim မွတ်စလင်

musúlmani gorá مُسْلِمَانْ گَرْ
circumcise လိင်တံထိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

mucá مُش mosquito ခြင်

mucailli مُسَلْ thrashing about
ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားစိုက်လျက်

mut مُت urine ဆီး

mut مُت pee, urine ဆီး

muta مُت pee, piss သေးပေါက်သည်၊ အပေါသွား
သည်

mutá مُت resilient, flexible မကျေကွဲတတ်
သော၊ မကွဲပျက်နိုင်သော

mutor sála مُتْر سَلْ urinary
bladder ဆီးခိတ်

mutti مُتْ image, idol, statue, sculpture
ရုပ်တု

muth مُث total, sum စုစုပေါင်း၊ အားလုံးပေါင်း

muthé مُثْ only တစ်ဦးတည်း၊ သာလျှင်၊ မှသာ

muwak مُوَكْ muwaf مُوَفْ
wildcat တောကြောင်

muzi مُسَلِمُ miser, cheapskate စေးနံ့သူ၊ ကပ်စေးနံ့၊
ကော်တရပ်

muzur مُسَلِمُ زُر laborer အငှားသား

N ن

ná نَ please ပါဦး

na háça نَ حَ mismatch မလိုက်မကပ်ဘဲ
ဖြစ်သည်၊ မကိုက်ညီဘဲဖြစ်သည်

na háça نَ حَ dislike မနှစ်သက်ဘဲဖြစ်သည်

nái نَ not, no ငြင်းပယ်သည့်စကားလုံး (မ...ဟုတ်၊
မ...ရှိ)

naijil نَ coconut အုန်းသီး

naijil gas نَ coconut
palm အုန်းပင်

naijil kuroni نَ coconut
naijil kurboni نَ coconut
coconut scraper အုန်းခြစ်

nailung نَ nylon နိုင်လွန်

naait نَ barber ဆံပင်ညှပ်သမား၊ ဆံပင်အလှပြင်
သူ

nabiccáci نَ untrustworthy စိတ်မ
ချရသော

naddara نَ nakdara
bridge of the nose, snout, muzzle နှာရိုး၊ မျက်နှာကွက်

náfa نَ nose rope, nose ring နှာဖားကြိုး

nafak نَ napak
unclean မသန့်စင်
သော

nafaki نَ
uncleanliess မသန့်စင်မှု

náfang نَ 1. deaf
person နားမကြားသူ၊ နားပင်း၊ နား
ကန်း၊ 2. deaf နားပင်းသော၊ နားထိုင်း
သော၊ နားလေးသော

nafit نَ barber
ဆံပင်ညှပ်သမား၊ ဆံပင်အလှပြင်သူ

Public domain
náfa nose rope,
nose ring

Public domain

naforman نَ náfa nose rope,
nose ring

1. disobedient person မနာခံသူ
2. rebellious person ပုန်ကန်သူ
3. ungrateful person ကျေးဇူးကန်းသူ

nafórmani gorá نَ 1. be rebellious ပုန်ကန်သည် 2. disobey နာမခံဘဲ
နေသည် 3. be ungrateful ကျေးဇူးကန်းသည်

1. be rebellious ပုန်ကန်သည် 2. disobey နာမခံဘဲ
နေသည် 3. be ungrateful ကျေးဇူးကန်းသည်

nafosón نَ disliked မနှစ်သက်သော။

naga نَ 1. nasal နှာသံ၊ နှာခေါင်းသံ 2. person
with a nasal voice နှာသံပါသောလူ

nága نَ absence ပျက်ကွက်မှု

nagí نَ navel, belly button ချက်

nagí háça dec نَ birth place, country of birth မွေးရပ်ဒေသ၊ မွေးရပ်မြေ၊
ချက်မြူဇာတီ

nagír nisor zaga نَ genital region အင်္ဂါဇာတ်နေရာ

nahol نَ plow, plough ထယ်

nak نَ nose နှာခေါင်း

nak bon úwa نَ nasal congestion,
stuffy nose နှာစေးခြင်း

Public domain
nahol plow, plough

nak haça نَ 1. person with a
cleft palate နှုတ်ခမ်းကွဲ၊ အာခေါင်းကွဲ 2. cleft palate
နှုတ်ခမ်းကွဲခြင်း၊ အာခေါင်းကွဲခြင်း

nákí noói نَ is it not, isn't it
right (question) မမှန်လား၊ မဟုတ်လား

nakís نَ nakrís 1.
ugly အရုပ်ဆိုးသော၊ အကျည်းတန်သော 2. disliked မနှစ်မြို့
သော

nakor keñc نَ nasal hair
နှာခေါင်းမွေး

nakottu faní aá نَ runny nose
နှာစေးခြင်း

nakfúl نَ nosering, nose stud နှာဖူး၊ နှာကွင်း၊ နှာကပ်

nakciyara نَ nasal cartilage
နှာခေါင်းရိုးနု

nakciyara bánga نَ nosebleed နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း

nal نَ ready အဆင်သင့်ရှိသော၊ အသင့်ဖြစ်သော၊
အရန်သင့်သော

nal gorá نَالَ غَرَّ prepare, make ready, put in order ပြင်ဆင်သည်။ အဆင်သင့်လုပ်သည်။ အရန်သင့်လုပ်သည်။

nalayek نَالَيْكَ incompetent person လူဖျင်း။ လူညံ့

nalí نَالِي nala نَلْ gutter ရေဆိုးမြောင်း။ ရေထုတ်မြောင်း

nalic نَالِي lawsuit တရားစွဲဆိုမှု

nam نَام name နာမည်။ အမည်

nam úwa نَامَ الْوَا be famous, gain fame နာမည်ကျော်ကြားလာသည်။ ထင်ရှားသည်။

nán نَان nām نَام like, alike ကဲ့သို့

nana نَن maternal grandfather အဘိုး

nani نَنِ maternal grandmother အဘွား

nar نَار nari نَار umbilical cord ချက်ကြိုး

naár نَار 1. stream စမ်းချောင်း။ 2. river in paradise ဂျန္နတ်တွင်ရှိသောမြစ်

nará نَار stubble ကောက်ရိုးငုတ်၊ ကောက်ရိုးပြတ်

naraya tokbir نَارِي تَكْبِير "Say aloud: Allah is the greatest" သော့ခ်ဘီရ်ကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ဆိုကြ

© Pixabay License
nará stubble

naraz نَارِ ناراس displeasure, dissatisfaction မကျေနပ်ခြင်း

Public domain
nará stubble

naric ár نَارِشْ أَر naric ár نَارِشْ أَر jute leaves ဂုန်လျှော်ရွက်၊ လျှော်မျှင်ရွက်

naça نَا fill a gap, fill a hole, plug a hole, close a hole စာသည်

naás نَاس nurse သူနာပြုဆရာမ

nasa نَس dance ကသည်

nasta نَسَتْ 1. snack မုန့် 2. breakfast မနက်စာ 3. food without rice ထမင်းမပါသောအစားအစာ

nac gorá نَشْ غَرَّ 1. damage ဖျက်ဆီးသည်။ 2. destroy ဖြိုဖျက်သည်

nacúndor نَشْنَدْ ugly အကျည်းတန်သော၊ အရုပ်ဆိုးသော

natanzá نَتْنَزْ destitute ဆင်းရဲမွဲတေလှသော

nati نَتْ grandchild မြေး

nath diya نَثْ دِي do a somersault ကျွမ်းထိုးသည်

nathá نَثْ 1. arid ခြောက်သွေ့သော၊ ကုန်းခေါင်ရေရှားသော 2. dull ဉာဏ်ထိုင်းသော၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်သော

nathá نَثْ uncivilized person အဆင့်အတန်းမရှိသောလူ

nathá zobin نَثْ زَبِي infertile land ကုန်းခေါင်ရေဝေးမြေ၊ ကုန်းခေါင်ခေါင်ရပ်ဝန်း။

nathok نَثْ 1. acting သရုပ်ဆောင်ခြင်း 2. TV series တီဗီ အခန်းဆက်၊ ဇာတ်လမ်းတွဲ 3. pretending, pretense ဟန်ဆောင်ခြင်း

naththwa نَثْ male dancer ယောက်ျားအကသမား

nazayes نَزَا prohibited တရားမဝင်သော၊ တားမြစ်ထားသော

nazil úwa نَزِلْ الْوَا reveal ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည်။ ဖွင့်ပြတော်မူသည်

naazuk نَزْ 1. weak အားနည်းသော 2. delicate နူးညံ့သော 3. sensitive ထိလွယ်ခိုက်လွယ်ဖြစ်သော 4. grave စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်သော

né نْ ? (yes/no question) လား

nebí نَبِي navy ရေတပ်

negarani نَغْرَانِ supervision ကြီးကြပ်မှု

nehain نَحْنِ know-it-all ဆရာခံသူ၊ ဦးစီးသိဆရာကြီးအားလုံးသိ

nek نَكْ neik نَكْ husband လင်ယောက်ျား

neká نَكْ marriage vow, wedding vow နေကာဖတ်ခြင်း၊ လက်ထပ်ခြင်း

neki نَكْ merit ကုသိုလ်

nekkar نَكْر 1. righteous person လူကောင်းလူမြတ် 2. righteous, pious ဘာသာရေးကိုင်းရိုင်းသော

neelai diya نَيْ دِي 1. expel တိုက်ထုတ်သည်၊ နှင်ထုတ်သည်၊ မောင်းထုတ်သည်၊ ပယ်ထားသည်၊ ဖြုတ်သည် 2. fire someone အလုပ်ဖြုတ်သည်

neça نَعْ lie လဲလျောင်းသည်

neçahol نَعْ fraud ကလိမ်ကကျစ်လုပ်ခြင်း

neta نَت political leader နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်

niala نِيْ neela نِيْ 1. take out ထုတ်ယူသည် 2. come out, leave ထွက်လာသည် 3. make, produce ထုတ်လုပ်သည် 4. issue ထုတ်ပေးသည် 5. release ထုတ်ပြန်သည်၊ လွှတ်သည်

niamot نِيَامُوتْ divine provision အလှ
လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပေးကမ်းရက်ရာမူ

niáñc نِيَاْنِ breath အသက်

niáñc bári نِيَاْنِ لَمَكْرِيْنِ labored
breathing အသက်ရှူကပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း

niáñc féla نِيَاْنِ فَهْلَا breathe out,
exhale အသက်ရှူထုတ်သည်၊ ထွက်သက်ရှူထုတ်သည်

niáñc luwa نِيَاْنِ لُو breathe in,
inhale, take a breath အသက်ရှူသွင်းသည်

niduc نِيْدُكْ innocent အပြစ်ကင်းစင်သော

niducí نِيْدُكْ نِيْدُشْ innocent person အပြစ်ကင်းစင်သူ

nif نِيْفْ nib, ballpoint ကလောင်သွား

nikac نِيَكْشْ
economic analysis စီးပွားရေး
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

nilam نِيْلَمْ auction
လေလံတင်ခြင်း၊ လေလံပွဲ

nim gas نِيْمْ غَسْ neemtree, Indian
lilac တမာပင်

nira نِيْرْ tired, exhausted ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သော

niriccá نِيْرِيْكَ meatless, fishless အသားငါးမပါ
သော

nirittá نِيْرِيْطْ emaciated ပိန်ချိုးသွားသော

nirol نِيْرُلْ calm, peace ငြိမ်သက်မှု

nirol úwa نِيْرُلْ اَوْ calm 1. relax, calm ငြိမ်
သက်လာသည် 2. be still တည်ငြိမ်သည်

niróc نِيْرِيْكَ inferior ညံ့သော

nise نِيْسْ 1. low, lower နိမ့်သော 2. down
အောက်သို့ 3. below အောက်တွင်း၊ အောက်မှာ

nisí louwa نِيْسِيْ لُو caress ကြင်နာစွာပွတ်
သပ်သည်

niso نِيْسْ 1. low နိမ့်သော 2. down အောက်သို့

nisor thala نِيْسِرْ ثَلْ 1. ground floor
မြေညီထပ် 2. one floor below အောက်ထပ်

nisottú نِيْسُوتْ 1. below အောက်၌ 2. from
below အောက်က၊ အောက်မှ

nicá نِيْكَ 1. alcohol အရက် 2. intoxicant မူး
စေသောအရာ

nicá kúr نِيْكَ كُرْ alcoholic အရက်သမား

nicán نِيْكَ mark, sign သင်္ကေတ၊ အမှတ်အသား

nicána نِيْكَ نِيْكَ 1. souvenir,
memento အမှတ်တရ 2. evidence, proof သက်သေခံ
အထောက်အထား 3. in remembrance အမှတ်တရ

nicána نِيْكَ نِيْكَ target
ပစ်မှတ်၊ ပန်းတိုင်

nittifitti نِيْطِيْطِيْ nitti always
အမြဲတမ်း

níyana نِيْءْ (three-months) colic အောင့်နာ
ခြင်း၊ သူငယ်နာ

niyom نِيْءْ 1. law, rule ဥပဒေ 2. way,
method, process နည်းလမ်း၊ ဖြစ်စဉ် 3. norm စံနှုန်း၊
သတ်မှတ်ချက်

niyom mozin نِيْءْ مُزِنْ as usual
ထုံးစံအတိုင်း၊ ပုံမှန်အတိုင်း

niyot نِيْءْ intention ဆန္ဒပြုခြင်း

niyúra نِيْءْ bend over ကိုင်းညွတ်သည်

nizaa نِيْءْ 1. take ယူသွားသည်၊ လိုက်ဖို့သည် 2. take
away ယူသွားသည်

nizám نِيْءْ nijám 1. quiet ငြိမ်
သော၊ တိတ်ဆိတ်သော 2. silent ငြိမ်သက်သော

nizám úwa نِيْءْ اَوْ be quiet, be still,
calm down တိတ်ဆိတ်သည်

nize نِيْءْ oneself, himself, herself, itself
ကိုယ်တိုင်

nize baze نِيْءْ بَزْ oneself, himself,
herself, itself ကိုယ်ကိုယ်တိုင်၊ မိမိကိုယ်တိုင်

nizor نِيْءْ own မိမိ၏

nizoré nize نِيْءْ نِيْءْ oneself မိမိကိုယ်
မိမိ

no نُو nine ကိုး၊ ၉

noo نُو boat လှေ၊ လှော်လှေ၊ ခတ်လှေ

noó نُو no မဟုတ်

noo boóiya نُو بُوِيْ rower လှေလှော်သူ

no mana نُو مَن disobey နာမခံဘဲနေသည်၊
မလိုက်နာဘဲနေသည်

noóile نُو اِيْل 1. unless မဟုတ်လျှင် 2.
otherwise အကယ်၍မဟုတ်ခဲ့လျှင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် 3.
whether လား...လား၊ မလား...မလား

noiya نُوِيْ new သစ်သော၊
အသစ်

Public domain
noo boat

noiya natinna نَيَا نَاتِنَّا brand
new အသစ်စက်စက်

nobab نَوَبَاب aristocrat မင်းမျိုးမင်းနွယ်၊ မှူးမျိုး
မတ်နွယ်

nobi نَوْبِي prophet တမန်တော်

nobboi نَوْبُو ninety ကိုးဆယ်၊ ၉၀

nofá نَوْفَا profit အမြတ်၊ အကျိုးအမြတ်

nofól نَوْفُل 1. voluntary prayer မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိ
လုပ်သော ဝတ်ပြုခြင်း၊ နော်ဖောလ် နမာဇ် 2. voluntary good
deeds မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိလုပ်သော ကောင်းမှု၊ နော်ဖောလ် အာမာလ်

nofsó نَوْفَسُو carnal urges, base instincts လူ
လောဘ၊ လူဆန္ဒ

nogol نَوْغُل anchor ကျောက်ဆူး၊ ကျောက်

nogol نَوْغُل sediment နန်းနစ်၊ အနည်အနှစ်

nok نَوْكَ 1. finger nail လက်သည်း၊ 2. toenail
ခြေသည်း၊ 3. claw တိရစ္ဆာန်တို့၏ ခြေသည်းလက်သည်း

nók gorá نَوْكُ غَوْرَا subtract နုတ်သည်

nok háçoni نَوْكُ حَاقُونِي nail clipper
လက်သည်းညှပ်

nokol gorá نَوْكُ غَوْرَا 1. imitate,
knock off, counterfeit အတုလုပ်သည် 2. copy ပုံတူ
ကူးသည်

nokoli نَوْكُولِي imitation, counterfeited
အတုအပုံဖြစ်သော

nokkoni نَوْكُونِي hangnail လက်စွယ်

nokó نَوْكُو 1. map မြေပုံ 2. blueprint ပုံစံ၊
ပုံကြမ်း

nol نَوْل spout ပြွန်၊ ကရားနှုတ်သီး

nol kuwa نَوْل كُو source, well,
spring စိမ့်စမ်း

nola نَوْل bone with marrow ခြင်ဆီရှိသောအရိုး

nombór نَوْمَبُور lombór نَوْمَبُور
number နံပါတ်၊ ကိန်းဂဏန်း

nonon نَوْنُون sister-in-law ယောက်မ

noncóc نَوْنَوْسُو sister-in-law ယောက်မ

noroli نَوْرُول throat အစာပြွန်

norom نَوْرَم 1. easy လွယ်ကူသော 2. simple
ရိုးရိုး

norom نَوْرَم soft, delicate ပျော့သော၊ နုည့်သော

norom norom baáre zaa

نَوْرَم نَوْرَم زَاا نَوْرَم نَوْرَم
نَوْرَم نَوْرَم soft stool, loose
stool ဝမ်းပျော့ခြင်း

nosíf نَوْسِيف nosíf
نَوْسِيف 1. luck ကံ 2.
fate ကံကြမ္မာ 3. destiny ကံကြမ္မာ
လက်ချက်

nosiyot نَوْسِيُوت admonition ဆုံးမခြင်း

nosiyot gorá نَوْسِيُوت غَوْرَا admonish
ဆုံးမသည်

nosól نَوْسُل descendants မျိုးဆက်၊ သားစဉ်မြေး
ဆက်၊ မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်

notiza نَوْتِيز outcome, result, consequence
အကျိုးရလဒ်

nothis نَوْتِيس 1. notice ကြော်ငြာ၊ သတိပေးချက်၊
နှိုးဆော်ချက် 2. summons ဆင့်ခေါ်ခြင်း

nothis buth نَوْتِيس بُوْت notice
board ကြော်ငြာသင်ပုန်း

Nowambor نَوَامْبُور November
နိုဝင်ဘာလ၊ (၁၁)လပိုင်း

nozor نَوْزَر 1. look အကြည့် 2. intention
ကြံရွယ်ချက်

nozor andaz gorá نَوْزَر اَنْدَاز غَوْرَا
andaz ignore လျစ်လျူရှုသည်

nozoriya نَوْزِرِيَا perception သိမြင်နားလည်
ခြင်း

nozorot نَوْزِرُوت point of view အမြင်၊
အတွေး

nuinna نَوِينَا jellyfish ပင်လယ်ခူ

nuinna نَوِينَا salty ငန်သော

nuksanot táka نَوْكْسَانُوت تَاكَ
taška lose ဆုံးရှုံးသည်၊ နစ်နာသည်

nun نُون salt ဆား

nuna نُون salty ဆားငန်သော

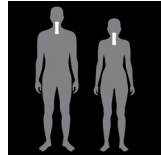
nuna faní نُون فَانِي salt water ရေငန်

nunor dok نُون دُوك saltiness အငန်
ဓာတ်

nunú نُونُ toddler လေးစက်သွားသောကလေး

nur نُور glory ဂုဏ်ကျက်သရေရှိခြင်း

nurani نَوْرَانِي glorious face, holy radiance
ဂုဏ်ကျက်သရေရှိခြင်း

Public domain
noroli throat

nuwás نامَاس namás မုဆုတ်
numás မုဆုတ်နှစ် Salat, Muslim prayer နမာ

R ر

پ و P

pabondi پابوندى ban, sanction ထားမြစ်ချက်၊
ပိတ်ဆို့ခြင်း

pabondi پابوندى punctuality အချိန်မှန်ခြင်း၊
အချိန်တိကျခြင်း

pakka gorá پاكه گوراك cast concrete,
build with concrete အင်္ဂတေခင်းသည်၊ ကွန်ကရစ်ကိုင်းသည်

pakka rasta پاكه رسته fakka rasta
فكه رسته paved road ကွန်ကရစ်လမ်း

paám پاآم pumped air ထိုးသောလေ၊ ဖိသိပ်လေ

paáambar پاآمبار air pump လေပွတ်စက်၊
လေထိုးတံ

pelein پهلين airplane လေယာဉ်

pelein salouya پهلين سالي pilot
လေယာဉ်မှူး

peleinar math پهلين ماث airport
လေဆိပ်၊ လေယာဉ်ကွင်း

peleyar پهلير pliers ပလာယာ

petroul tel پترول تل gasoline, petrol
ဓာတ်ဆီ

piyano پيانو piano စန္ဒရာ

poigam پوگام divine
message သတင်း၊ အမှာစကား၊
မှာကြားချက်၊ အဆိုအမိန့်

pomika پوميكه decorative trim, paneling
လေးထောင့်ပြား တပ်ဆင်သည့် လက်ရာ၊
ပုံမိကာ

plág gola پلاگ گول plug
plug in ပလတ်ဆင်းသွင်း
သည်

precar biaram پريكار بيارم high blood pressure, hypertension
သွေးတိုးရောဂါ

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
piyano piano

raá راء means, support အားကိုးရာ

rai رائى opinion, suggestion ထင်မြင်ချက်

rai diya رائى دى suggest အဆိုပြုသည်၊
ကမ်းလှမ်းသည်

raifól رائفول rifle ပြောင်းရှည်သေနတ်၊ ရိုင်းဖယ်
သေနတ်

raijjo رائيجو 1. kingdom အုပ်ချုပ်ခံနယ်မြေ 2.
turf, territory ပိုင်နက်နယ်မြေ

raindá رائندى cooked ချက်ထားသော

raicón رائكون food relief, rations
စားနပ်ရိက္ခာ

rait رائت night ည

raitnici رائتينى middle of the night,
late at night သန်းခေါင်ယံ၊ ညမှောင်မှောင်မှာ

raitta رائتة ratiyá رائى راتى at night ည
မှာ

raáith رائيث tick, checkmark အမှန်
အမှတ်အသား

raábar رائبار guide လမ်းပြ၊ လမ်းညွှန်

rada áñc رائه انش rada háñc رائه حنش
swan ဇနီး

raf رائف raf syrup, juice ဖျော်ရည်၊
ကြိရည်

rahámot رائه مومت rahám رائه م
rahámot rámot رائه رموت 1. grace ကရုဏာ၊
သနားတော်မူခြင်း၊ ကျေးဇူးတော် 2. mercy ကရုဏာ၊ အကြင်နာ
တရား၊ သနားညာတခြင်း 3. blessing ကောင်းချီး

raká رائكه keep ထားသည်

raki zaa رائه زاه rahai zaa رائه ز
exacerbate, aggravate ရောဂါစသည် ပိုမိုဆိုးရွားသွား
သည်

rakóni رائه نى shelf, stand စင်၊ ထားစရာ

rakóuya رائه يى keeper ထိန်းသိမ်းထားသူ

rakkóc رائه كوش 1. glutton အစားကြီးသူ၊
အစားပုပ် 2. cannibal, ogre တိရူး

ran رائن thigh ခေါင်

117

recóm رِسْمَ silk ပိုးထည်

ret رِبْدَتْ file, sharpening steel တံစဉ်း၊ စားသွေးသံမဏိ။

ret balu رِبْلَطْسَرِتْبَل pure sand သဲသန့်

rifúji رِبْفُسْلِرُفْج refugee ဒုက္ခသည်

rihái gorá رِهَيْهَائِ رَحْيِ گَر release, set free လွှတ်ပေးသည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

rík رِبْرِكْ kalij pheasant တောင်ရန်

ric gorá رِشْ گَر be envious, feel jealous မနလိုသည်

ricúlla رِبْعِلْلُشْ jealous person မနလိုသူ

ricúlla faik رِبْعِلْلُشْ فَيْك great hornbill အောင်လောင်ငှက်

riccá رِشْ رِشْ roiccá رِشْ رِشْ rickshaw ဆိုက်ကား

rit رِبْدَتْ phase ကာလ ပြောင်းလဲမှုအဆင့်

riyál رِبْلَطْسَرِتْل foldable bookstand စာအုပ်မိုးတောင်။

rizík رِزِيقْ rizuk رِزِيقْ رِزِيقْ food provided by Allah, daily bread အစာစေ့စာ

roi رِوَيْ molasses, treacle တင်လဲရည်၊ သကာ

rói zaa رِوَيْ ز remain ကျန်ရစ်သည်

Rooibar رِوَيْبَار Sunday တနင်္ဂနွေနေ့

roit رِوَيْبَار sunlight, sunbeams နေရောင်ခြည်၊ နေခြည်တန်း

roit diya رِوَيْبَار دِي shine (sun) နေသာသည်

rooun رِوُونْ rowón garlic ကြက်သွန်ဖြူ

robár رِوَبَار rubber ရာဘာ

robóth رِوَبَار رِوَبَار robot စက်ရုပ်

rok رِوَكْ blood vessel, vein သွေးကြော

rok hóraf úwa رِوَكْ هَرَفْ اَوْ be wicked အကျင့်ဆိုးသွားသည်

rokthan رِوَكْثَانْ muscle tightness ကြွသားထုံးခြင်း

ronda رِوَنْدْ hand plane ဓွေပေါ၊ ဂျာတ်

rong رِوَنْ color အရောင်

© Pixabay License
riccá rickshaw

rong laga رِوَنْ لَكْ paint အရောင်သုတ်သည်

rong lagouya رِوَنْ لَكْ لَكْ painter ဆေးသုတ်သမား

rong soingga رِوَنْ سَوِنْجْ brightly colored အရောင်စုံတောက်ပသော

rong zaiya رِوَنْ زَايْ faded, faded color အရောင်ဖျော့လာသော

ronga رِوَنْ roñga color အရောင်သုတ်သည်

rosí رِوَسْ rope ကြိုး

rosóm رِوَسْمْ culture ယဉ်ကျေးမှု

rosúl رِوَسْلُشْ prophet တမန်တော်ကြီး

roca رِوَشْ juicy အရည်ရွမ်းသော

rot رِوَتْ energy, strength စွမ်းရည်၊ စွမ်းအား

roth رِوَتْ loth رِوَتْ rod အချောင်းအတံ

rowana رِوَانْ departure ထွက်ခွာခြင်း

ruú رِوُ soul ဝိညာဉ်

rua رِوُ rice seedling စပါးပျိုပင်

Ruáingga رِوَاِنْجْ Rohingya ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး

Ruáng رِوَاَنْجْ Mrauk U ရှင်းခေတ်မြောက်ဦးမြို့တော်

rui diya رِوَيْ دِي plant seedlings အပင်စိုက်သည်

ruifúta رِوَيْفُتْ cotton ဝါဂွမ်း

ruifúta gas رِوَيْفُتْ گَسْ cotton tree, cotton plant ဝါဂွမ်းပင်

ruúil mas رِوَيْلْ مَسْ ruút mas رِوَيْتْ مَسْ rohu fish, rohi fish ငါးမြစ်ချင်း

rub رِوَبْ rug رِوَعْرُ beauty, physical attractiveness တင့်တယ်ခြင်း

ruúb رِوُوبْ reverence, veneration ရိုသေလေးစားမှု၊ ကြည်ညိုမှု၊ လေးစားရိုသေတိုက်သောစွမ်းရည်

rufa رِوَفْ flesh, tissue တစ်ရူး

rufa رِوَفْ bamboo used for a roof ခေါင်မိုးမိုးရန်သုံးသောငါး

rufa رِوَفْ silver ငွေသတ္တု၊ ငွေသား

ruk رِوَكْ designated place သတ်မှတ်သည့် နေရာ

ruk رِوَكْ disease ရောဂါ

Public domain
rua rice seedling

ruká رُكَا prohibition တားမြစ်ခြင်း၊ ဟန့်တားခြင်း

ruká رُكَا forbid, prohibit, stop ရပ်တန့်သည်၊ တားမြစ်သည်

rukawoth رُكَاوْث obstacle အဟန့်အတား၊ အတားအဆီး။

rukú رُكُو bow ဦးခေါင်းညွှတ်ခြင်း

rul رُل furrow, crop row ထယ်ရေး၊ ထယ်ကြောင်း

rulá bátti رُلَا بَاتِي spotlight မီးမောင်း

rumal رُمَلْ numal رُمَلْ nuwal رُمَلْ 1. handkerchief, sweat rag လက်ကိုင်ပဝါ 2. scarf လည်စည်း၊ ခေါင်းစည်းပဝါ

rus sañda mas رُس سَانْدَا مَس pomfret ငါးမှတ်

rucá رُكََا antagonize, afflict ရန်မူသည်

ruthá zaga رُثَا زَاْ barren wasteland မြဲသောနေရာ

ruthá zobin رُثَا زَوْبِن infertile land ကုန်းခေါင်ရေဝေးမြေ၊ ကုန်းခေါင်ခေါင်ရပ်ဝန်း။

ruthi رُثِي flat bread နံပြး

ruwa رُوَا transplant (seedling) စိုက်ပျိုးသည်၊ (ပျိုးပင်များ)ခွဲစိုက်သည်

ruwasíqiri رُوَسِغِيرِي head of the village ရွာသူကြီး

ruúz رُوَز pan fried meat ဆီပြန်အသားငါး

ruza رُز fast ဥပုသ်စောင့်ခြင်း

ruza dóra رُزَا دُور fast ဥပုသ်စောင့်သည်

ruzadar رُزَادَر fasting person ဥပုသ်စောင့်သူ

© Pixabay License
ruthi flat bread

س ၁ S

saá سَا tea လက်ဖက်ရည်

saá سَا 1. watch စောင့်ကြည့်သည် 2. look ကြည့်သည်

saá سَا want လိုချင်သည်၊ လိုလားသည်

saá سَا try စမ်းကြည့်သည်

saá sóuni سَا سُونِي tea strainer လက်ဖက်ရည်စစ်ဆန်းခါ

sai سَا bamboo fish trap မြူး၊ ငါးမမ်းထောင်ချောက်တစ်မျိုး

sái سَا ash ငြာ

sái sóol سَا سُول nanny goat, mother goat ဆိတ်မ

sáijja beça سَايَجَا بَعَا divorcee, divorced man ကွာရှင်းယောက်ျား

sáijja beçi سَايَجَا بَعِي divorcee, divorced woman ကွာရှင်းမိန်းမ

saikkyá سَايَكَا rickshaw, trishaw, sidecar ဆိုက်ကား

saikkyá óla سَايَكَا أَلَا sidecar driver, trishaw driver ဆိုက်ကားသမား

sail سَايل scam, conspiracy လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု

sailla سَايِل elephant apple တပြုသီး

sain zoura áf سَاين زُورَا أَف calamaria reed snake မြွေဟောက် တစ်မျိုး

sair سَاير four လေး ၄

sáair gorá سَاَيْر غُورَا travel around လည်ပတ်သည်၊ လှည့်လည်သည်၊ ခရီးအနံ့သွား

sair kuinna سَاير كَيْنَا 1. rectangle ထောင့်မှန်စတုရ 2. quadrilateral, four-sided စတုရ၊ လေးထောင့်ရှိသော

sairódhák سَايرُودْهَكْ 1. all around, on all sides ပတ်ပတ်လည်မှာ၊ အရပ်ရပ်မျက်နှာမှာ 2. perimeter ပတ်လည်အနား၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အနီးတဝိုက်

sairkél سَايرَكَل bicycle စက်ဘီး

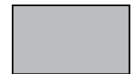
sáñis سَاْنِس science သိပ္ပံပညာ

sáis sámáná سَايسَ سَمَانَا tool, instrument, utensil ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ

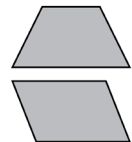
sañisdár سَاْنِسْدَار scientist သိပ္ပံပညာရှင်

© IOM RCMC (used with permission)
sai bamboo fish trap

Public domain
sair kuinna 1
rectangle

Public domain
sair kuinna 2
quadrilateral, four-sided

saiccá **صَبِيحٌ** saicá **صَبِيحٌ** sañcá **صَبِيحٌ**
 planed ရွှေပေါ်ထိုးထားသော

saité laga **لَاكٌ لَمَعٌ** look like,
 resemble, seem အသွင်နီးစပ်သည်၊ ဆင်တူသည်၊ ခပ်ဆင်ဆင်
 ဖြစ်သည်၊ ပုံပေါ်သည်

sáith **صَيْثٌ** side ဘက်၊ အခြမ်း။

sáiyah **رَيْيٌ** rain collection tarp မိုးရေခံဖျပ်

sáiyah **رَيْيٌ** shade အရိပ်အာဝါသ၊ နေကာ၊ အ
 မှောင်ရိပ်

sáiyah **رَيْيٌ** women's underskirt အတွင်းခံ
 စကတ်

sáiz **صَيْيٌ** saiñs **صَيْيٌ**
 size အရွယ်အစား

saba **صَبٌ** ache
 ကိုက်ခဲသည်

saba **صَبٌ** chew ဝါးသည်

sába **صَبٌ** 1. shadow
 အရိပ် 2. shaded အရိပ်အာဝါသ
 ကောင်းသော

sába **صَبٌ** print ပုံနှိပ်သည်၊
 ရိုက်နှိပ်သည်

sába **صَبٌ** picture, painting, illustration ပုံ၊
 ရုပ်ပုံ၊ ပန်းချီကား

sába tulá **تُلٌ** draw, paint ပန်းချီ
 ဆွဲသည်

sabál **صَبَلٌ** shovel ကြိုးပြား

sabar mara **مَرٌ** sabor mara
 slap ပါးရိုက်သည်

sabí **صَبٌ** key သော့

sábon **صَبُنٌ** sábon **صَبُنٌ** soap
 ဆပ်ပြာ

sábba **صَبٌ** sóbba **صَبٌ** page စာမျက်နှာ

sañda **صَدٌ** 1. donation အလှူဒါန၊ 2.
 endowment ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခြင်း

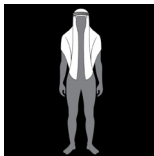
saddor **صَدْرٌ** headwrap for religious
 scholars ခေါင်းစည်း

sáf **صَفٌ** 1. cleanliness
 သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု 2. clean သန့်ရှင်း
 သော

sáf gorá **رٌ** clean သန့်ရှင်းစေသည်၊ သန့်ရှင်းရေး
 လုပ်သည်

Public Domain
 sáiyah 3 women's
 underskirt

Public domain
 saddor headwrap
 for religious
 scholars

sáf gorouya **رٌ** cleaner
 သန့်ရှင်းရေးသမား

sáf sóturá **رٌ** clean, tidy,
 neat သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိသော

saáfata **صَفٌ** tea leaf လက်ဖက်ရွက်

saáfata gas **صَفٌ** tea
 plant လက်ဖက်ပင်

sáhabá **صَحْبٌ** Companions of the
 Prophet Muhammad, disciples သာဝကသခင်များ၊
 တပည့်တော်များ

sáhabí **صَحْبٌ** Companion of the
 Prophet Muhammad, disciple သာဝကသခင်၊
 တပည့်တော်

sáhabiya **صَحْبِيٌ** female
 contemporary follower of Prophet Muhammad,
 disciple သာဝကသခင်မ၊ တပည့်မ

sáhat **صَحْتٌ** packaged food မုန့်

Sak **صَكٌ** That (people) သက် (လူမျိုး)

sak **صَكٌ** loop of rope ကြိုးကွင်း

sakka **صَكٌ** wheel ဘီး

sakki fiḡá **فِرٌ** round and flat
 snacks မုန့်ဆွေ

sal **صَلٌ** roof ခေါင်းမိုး

sál **صَلٌ** bark အပွေးအခေါက်၊ သစ်ခေါက်

sal sura áf **أَفٌ** common wolf snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

sála **صَلٌ** jute bag ဂုန်လျှော်အိတ်၊ ဂုန်နီအိတ်။

saláikká **صَلَكٌ** 1.

wise person, savvy person

ပညာရှိ၊ ပညာသားပါသူ 2. wise

guy, know-it-all လူပါးလူနပ်၊

လိမ္မာပါးနပ်သူ၊ လူတော် 3. crafty

person ကောက်ကျစ်စဉ်းလသူ

© Pixabay License
 sála jute bag

salák **صَلَكٌ** clever တော်သော၊ ကျွမ်းကျင်သော

saláki **صَلَكٌ** cleverness, savvy လိမ္မာရေးခြင်း၊
 ရှိခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှု၊ ဉာဏ်ကောင်းခြင်း

sálám **صَلَامٌ** 1. Salaam!
 Peace! စလမ် 2. greeting နှုတ်ဆက်ခြင်း၊ နှုတ်ခွန်း

sálim laga **لَاكٌ** pneumonia
 အဆုတ်ရောင်ရောဂါ၊ နီမိုနီးယား

salic **صَلِصٌ** forty လေးဆယ်၊
 ၄၀

salicá سَلِيح 1. forties အသက်လေးဆယ်ကျော်
2. presbyopia လူကြီးရောဂါ၊ မျက်စိအနီးမှန်ခြင်း

saloin سَالِين 1. colander ဆန်ခါ 2. sieve ဆန်ခါ

sálon سَالُون curry ဟင်း

salouya سَلُوِيَا solouya سَلُوِيَا driver မောင်းသူ

salu سَلُ genius, a natural, prodigy ကျွမ်းကျင်သော

salu سَلُ fast မြန်ဆန်သော

sállwa سَالْوَا hard, thick, barklike ခပ်ထူထူဖြစ်သော

sam سَم skin အရေပြား

sámana سَمَان 1. luggage ဝန်စည်စလယ်၊ အထုပ်အပိုး 2. equipment ပစ္စည်းတန်ဆာ 3. tools ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ

samara سَمَرَة samra سَمَرَة leather သားရေ

samor biaram سَمَوْر بِيَارَم skin disease အရေပြားရောဂါ

samba bandor سَمْبَا بَنْدَر sambha بَانْدَر sambha بَانْدَر sambha bat လင်းနို့

samba fúl سَمْبَا فُل sambha فُل flower စံကာပုနီ၊ စံကာဝါ

sámman سَمَمَان rowboat, sampan သမ္ဗန်လှေ

Sammwá سَمَمْوَا sammá سَمَمَا Daingnet (people) ဒိုင်းနက် (လူမျိုး)

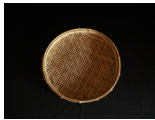
sámmwá سَمَمْوَا woven cane lunch box ရှေးဟောင်းသုံး ထမင်းချိုင့်

san سَن moon လ

sáni سَانِي roofing အိမ်ခေါင်မိုး

sáng سَاغ 1. group အုပ်စု 2. crowd လူစု 3. flock ကျေးငှက်အုပ် 4. school (of fish) ငါးအုပ် 5. swarm (of bugs) ပိုး၊ အင်းဆက်အုပ် 6. trellis နွယ်တက်စင်

sañr سَاْنَر 1. arid ခြောက်သွေ့သော 2. sharply ရူးရှုစွာ

© IOM RCMC (used with permission)
saloin 2 sieve

saár duan سَاَرْ دُون saádduan teašop လက်ဖက်ရည်ဆိုင်

saár camic سَاَرْ سَمِيْس teaspoon လက်ဖက်ရည်ဇွန်း၊ ဇွန်းကလေး

sara سَار seedling ပျိုးပင်

sára سَار 1. -less -မဲ့ 2. without မပါဘဲ၊ မရှိဘဲ

sañsá سَنَسَا 1. trim သစ်ပင်သစ်သားများကို ရစ်သည်၊ ချိုင့်မြှိတ်အဖျားတိသည် 2. whittle ဓားဖြင့်သစ်ကိုရွေသည် 3. weed ပေါင်းရှင်းသည်၊ ပေါင်းသင်သည်

sásfendhar سَاسْفَنْدَهَار underpants အတွင်းခံဘောင်းဘီ

sañt diya سَاَنْت دِي 1. partner, collaborate ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သည်၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်၊ ဆုံသည် 2. support, help ထောက်ခံသည်၊ အကူအညီပေးသည်

sáta سَاتَة dust, rubbish, dirt အမှိုက်

sáta félóni سَاتَة فَلُونِي dustpan အမှိုက်ဂေါ်ပြား၊ အမှိုက်ကောက်

sáti سَاتِي umbrella ထီး

sáñtí سَاَنْتِي companion, partner အဖော်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်

saño báí سَاْنُو بَاِي sasaño báí cousin တစ်ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို

saño bóin سَاْنُو بَوِي sasaño bóin cousin တစ်ဝမ်းကွဲညီအစ်မ

sañza سَاَنْزَة cāñza سَاَنْزَة punishment, penalty အပြစ်ဒဏ်

seder béder سِدَرْ بَدَرْ soder bódor سَوْدَرْ بَوْدَرْ 1. mess ရှုပ်ပွခြင်း 2. chaotic, messy ရှုပ်ပွသော၊ ပရမ်းပတာ၊ ဖရိုဖရဲ 3. unsystematic, unorganized, disorganized စနစ်တကျမဟုတ်သော

seder béder úwa سِدَرْ بَدَرْ أَوْ be a mess, be strewn about ဖရိုဖရဲဖြစ်သည်

seder béder gorá سِدَرْ بَدَرْ گَر make a mess ရှုပ်ပွစေသည်

seder béder hotá سِدَرْ بَدَرْ حَت nonsense အဓိပ္ပာယ်မရှိသောစကား

señdí سَنْدِي butcher's block သစ်သားတုံး၊ စဉ်းတီတုံ

séf سَف سِف sép سَف سِف spit, saliva တံတွေး

5h4m6u, CC BY-SA 4.0
sámman rowboat, sampan

sef mas **sef mas** **sef mas** seng mas **sef mas** seng mas
sef mas **sef mas** murrel fish **sef mas** murrel fish

séf cínça **séf cínça** **séf cínça** spit **séf cínça** spit
séf cínça **séf cínça** တံတွေးထွေးသည် **séf cínça** တံတွေးထွေးသည်

segá **segá** **segá** 1. common snipe **segá** 1. common snipe
segá **segá** 2. Asian dowitcher **segá** 2. Asian dowitcher

sehét **sehét** **sehét** health **sehét** health

séka **séka** **séka** 1. grill, roast **séka** 1. grill, roast
séka **séka** 2. apply heat (to the body) **séka** 2. apply heat (to the body)

sekkút sekkút **sekkút sekkút** **sekkút sekkút** feel a stinging, pinching pain **sekkút sekkút** feel a stinging, pinching pain
sekkút sekkút **sekkút sekkút** စူးစူးနာနာသည် **sekkút sekkút** စူးစူးနာနာသည်

sél **sél** **sél** spear **sél** spear

sela **sela** **sela** buffalo bull **sela** buffalo bull

sélem mas **sélem mas** **sélem mas** mottled eel **sélem mas** mottled eel
sélem mas **sélem mas** ငါးရဲခွံ၊ ငါးလင်ပန်း **sélem mas** ငါးရဲခွံ၊ ငါးလင်ပန်း

sélenstar úwa **sélenstar úwa** **sélenstar úwa** surrender **sélenstar úwa** surrender
sélenstar úwa **sélenstar úwa** အနိုးပေးသည်၊ လက်မြှောက်သည်၊ လက်နက်ချသည် **sélenstar úwa** အနိုးပေးသည်၊ လက်မြှောက်သည်၊ လက်နက်ချသည်

sellúng **sellúng** **sellúng** cane ball **sellúng** cane ball
sellúng **sellúng** ခြင်္သေ့လုံး **sellúng** ခြင်္သေ့လုံး

sellúng kélaá **sellúng kélaá** **sellúng kélaá** play cane ball **sellúng kélaá** play cane ball
sellúng kélaá **sellúng kélaá** ခြင်္သေ့လုံးခတ်သည် **sellúng kélaá** ခြင်္သေ့လုံးခတ်သည်

sémai **sémai** **sémai** Samai, noodles in coconut milk **sémai** Samai, noodles in coconut milk
sémai **sémai** dessert **sémai** dessert

seéñmu seéñmu **seéñmu seéñmu** **seéñmu seéñmu** seéñbu seéñbu **seéñmu seéñmu** seéñbu seéñbu
seéñmu seéñmu **seéñmu seéñmu** ခြင်္သေ့လုံးခတ်သည်၊ စူးစူးနာနာသည်၊ အော်ဟစ်သည်၊ သံသောသံကြောင်ဟစ်သည် **seéñmu seéñmu** ခြင်္သေ့လုံးခတ်သည်၊ စူးစူးနာနာသည်၊ အော်ဟစ်သည်၊ သံသောသံကြောင်ဟစ်သည်

séna laga **séna laga** **séna laga** sénak laga **séna laga** sénak laga
séna laga **séna laga** grieve **séna laga** grieve
séna laga **séna laga** despairingly, feel **séna laga** despairingly, feel
séna laga **séna laga** inconsolable grief **séna laga** inconsolable grief
séna laga **séna laga** ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်သည်၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲသည် **séna laga** ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်သည်၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲသည်

sénahá **sénahá** **sénahá** sénahar **sénahá** sénahar
sénahá **sénahá** sénakar sénahar thanakha **sénahá** sénakar sénahar thanakha

sendhá prá gora **sendhá prá gora** **sendhá prá gora** demonstrate, strike, protest **sendhá prá gora** demonstrate, strike, protest
sendhá prá gora **sendhá prá gora** ဆန္ဒပြသည် **sendhá prá gora** ဆန္ဒပြသည်

sensar **sensar** **sensar** family registration document **sensar** family registration document
sensar **sensar** အိမ်ထောင်စာရွာရင်း **sensar** အိမ်ထောင်စာရွာရင်း

sép gula **sép gula** **sép gula** apple **sép gula** apple

Sépthembor **Sépthembor** **Sépthembor** September **Sépthembor** September
Sépthembor **Sépthembor** စက်တင်ဘာလ၊ (၉)လပိုင်း **Sépthembor** စက်တင်ဘာလ၊ (၉)လပိုင်း

seér gaá **seér gaá** **seér gaá** ceér gaá **seér gaá** ceér gaá
seér gaá **seér gaá** sing (religious song) **seér gaá** sing (religious song)
seér gaá **seér gaá** တေးသီချင်းဆိုသည် **seér gaá** တေးသီချင်းဆိုသည်

séra **séra** **séra** have watery stool, diarrhea **séra** have watery stool, diarrhea
séra **séra** သည်၊ ဝမ်းလျှောသည် **séra** သည်၊ ဝမ်းလျှောသည်

séra **séra** **séra** lumberjack **séra** lumberjack

séra **séra** **séra** spread, stretch **séra** spread, stretch

serak **serak** **serak** kerosene lamp **serak** kerosene lamp

señsa **señsa** **señsa** drag **señsa** drag

señsa **señsa** **señsa** 1. crush **señsa** 1. crush
señsa **señsa** 2. pound **señsa** 2. pound
señsa **señsa** တစ်ခုနဲ့တစ်ခုထုသည်၊ ထောင်းသည် **señsa** တစ်ခုနဲ့တစ်ခုထုသည်၊ ထောင်းသည်

séñsi **séñsi** **séñsi** demon, evil spirit **séñsi** demon, evil spirit

seéñsu seéñsu **seéñsu seéñsu** **seéñsu seéñsu** chirp (of a flock of birds) **seéñsu seéñsu** chirp (of a flock of birds)
seéñsu seéñsu **seéñsu seéñsu** ကျည်ကျည်ကျာကျာမြည်သည် **seéñsu seéñsu** ကျည်ကျည်ကျာကျာမြည်သည်

sésurá **sésurá** **sésurá** 1. shuffle, limp **sésurá** 1. shuffle, limp
sésurá **sésurá** 2. drag **sésurá** 2. drag
sésurá **sésurá** တွေ့တိုက်ဆွဲသည် **sésurá** တွေ့တိုက်ဆွဲသည်

sesswa **sesswa** **sesswa** fiber **sesswa** fiber

séta **séta** **séta** oppress **séta** oppress

seti zaa **seti zaa** **seti zaa** become compact (soil) **seti zaa** become compact (soil)
seti zaa **seti zaa** မြေကျပ်သွားသည် **seti zaa** မြေကျပ်သွားသည်

seton úwa **seton úwa** **seton úwa** wake up **seton úwa** wake up

sia **sia** **sia** whitlow, felon **sia** whitlow, felon
sia **sia** လက်စွယ်ငုတ်ခြင်း၊ လက်သည်းရင်းရှိအရေမာအရစ် ရောင်ရမ်းမှု **sia** လက်စွယ်ငုတ်ခြင်း၊ လက်သည်းရင်းရှိအရေမာအရစ် ရောင်ရမ်းမှု

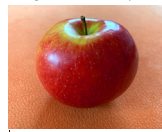
síara **síara** **síara** face **síara** face

siañra **siañra** **siañra** millipede, centipede **siañra** millipede, centipede

sínat diya **sínat diya** **sínat diya** roast, grill **sínat diya** roast, grill

Public domain
sénahá thanakha

Public domain
sép gula apple

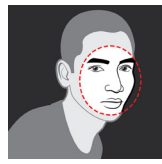
© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
sellúng cane ball

kallerna, CC BY-SA 4.0
sellúng kélaá play cane ball

Public Domain
sémai Samai, noodles in coconut milk dessert

siba **فيل سب** 1. press, squeeze မိသည့်၊ ညှစ်သည် 2. massage နှိပ်နယ်သည်

sibasippa **فيل صيب** narrow, crowded ကျပ်သော

sibi dóri sola **فيل در سل** be frugal ချွေတာသည်၊ နှီးခြံသည်

siboni **فيل سبي** press, squeezer မိစက်၊ ညှစ်စက်၊ မိစရာ

sifir **فيل فير** zero သုည၊ ၀

sifót **فيل فت** characteristic ပင်ကိုလက္ခဏာ

sifú biaram **فيل بي ارم** sipú biaram **فيل بي ارم** Hepatitis C အသည်းရောင်ရောဂါ

sígeth **فيل سيث** sígeréth **فيل سيريث** cigarette ဆေးလိပ်၊ စီးကရက်

síkka **فيل سكة** woven rack ငါးခြောက်လှန့်စင်

sikkara **فيل سكة** sikkora **فيل سكة** 1. scream, shout အော်ဟစ်သည် 2. yell at (somebody) ကြိမ်းမောင်းသည်၊ အော်ငေါက်သည်

síl **فيل سيل** 1. eagle လင်းယုန် 2. bird of prey, raptor ငှက်ရဲ၊ အသားစားငှက်

sílil **فيل سيل** cfíl seal တံဆိပ်တုံး

síla **فيل سيل** 1. sew အချုပ်သည် 2. stitch ချုပ်သည်

síloin **فيل لين** sea shell ပင်လယ်ခရ

síloth **فيل لث** cíloth **فيل لث** blackboard, slate ကျောက်သင်ပုန်း

símeth **فيل ميث** sémith **فيل ميث** cimeth **فيل ميث** cimeth **فيل ميث** cement တိလပ်မြေ

símith gorá **فيل ميث غرة** plaster, cement အင်္ဂါတောကိုင်သည်

siná **فيل سن** know သိသည်

Public domain
síara face

Sean McMenemy, CC BY 2.0 Generic
siboni press, squeezer

Public Domain
siboni press, squeezer

Public domain
síikka woven rack

Indiei, CC BY-SA 4.0
síloin sea shell

sína **فيل سن** chest ရင်ဘတ်၊ ရင်အုပ်၊ ရင်ပိုင်း

sína bór **فيل سن بر** heavy chest ရင်ကျပ်ခြင်း

sína duddufa **فيل صدف** heart pounding, palpitation ရင်ခုန်သည်၊ ရင်တုန်သည်

sína thaith úwa **فيل ثايت او** chest tightness ရင်ကျပ်ခြင်း

siná zuk **فيل لسك** tropical land leech မျှောသေး

sinái diya **فيل دي** 1. introduce မိတ်ဆက်ပေးသည် 2. guide, instruct ညွှန်ပေးသည်

sínamá **فيل مام** movie theater, cinema ရုပ်ရှင်ရုံ

sínar keñc **فيل كنع** chest hair ရင်မွေး

sinari badam **فيل بادام** almond ဗာဒံသီး

siní **فيل سن** sugar သကြား

síndur **فيل سندور** bindi ဘင်ဒီ

sinno **فيل سن** 1. symbol, sign သင်္ကေတ၊ လက္ခဏာ၊ အမှတ်အသား 2. identity မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်အရာဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား

sinno diya **فيل سن دي** **فيل سن دي** sin diya **فيل سن دي** introduce one's self မိတ်ဆက်သည်

sinno faa **فيل ف سن ف** 1. recognize မှတ်မိသည် 2. notice အမှတ်ရသည် 3. identify ဖော်ထုတ်သည်၊ သိရှိသည်၊ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်းခွဲခြားသည်။

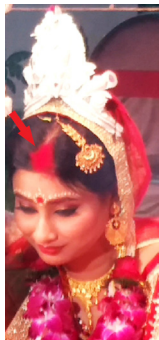
sinno luwa **فيل لو** ask for personal details ကိုယ်ရေးအချက်အလက်မေးသည်

sinpan fúl **فيل فن** royal poinciana, gold mohur flower စိန်ပန်း

sinta **فيل سينت** 1. worry, concern ပူပန်သောက၊ စိုးရိမ်သောက 2. anxiety စိုးရိမ်မှု 3. depression စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း

sinta ola **فيل اوله** worried person, anxious person စိုးရိမ်ပူပန်သူ

sinta diya **فيل سن دي** worry (somebody), make worry စိုးရိမ်သောကရောက်စေသည်

Psoni2402, CC BY-SA 4.0
síndur bindi

sinta gorá گَر سَنتَ عَمَلُ worry, be concerned စိုးရိမ်သည်

sinta laga لَگَ عَمَلُ 1. worry, feel worried စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည် 2. be depressed, be saddened စိတ်ဓာတ်ကျသည်၊ စိတ်အားငယ်သည်

sinta táka تَاكَ عَمَلُ worry, be concerned, be anxious စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည်

sip diya دِي عَمَلُ 1. intimidate, coerce အတင်းအကျပ်လုပ်ကိုင်သည်၊ ခြိမ်းမောင်းသည် 2. press ဖိသည် 3. put pressure on someone ဖိအားပေးသည်

sir سِر worm သန်ကောင်

sira سِر cut, split ဖြတ်သည်၊ လှီးဖြတ်သည်

sira سِر slit အဟ၊ အကွဲ

sira سِر tear ဆုတ်ခြသည်

síra سِر pluck ဆွတ်ခူးသည်

síra gorá گَر سِر divide, separate ခွဲခြားသည်

sirahána سِرْحَنَ morgue ရေခဲတိုက်၊ ရင်ခွံရုံ

sirahána سِرْحَنَ ZOO တိရစ္ဆာန်ရုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်

síri سِر charm, fascination, attraction စွဲမက်ဖွယ်၊ နှစ်လိုဖွယ်

siriél سِرِيَل serial အမှတ်စဉ်

siríf سِرِف only သာလျှင်

sissiya سِسِي cramp ကိုက်ခဲခြင်း

sisthem سِسْتَم system စနစ်

sit gorá گَر سِت turn over လှည့်သည်၊ လှန်သည်

sita سِت be destined ကံထူးသည်၊ ကံကြမ္မာပြဋ္ဌာန်းခံရသည်

sita hóla حَلْ عَمَلُ graveyard, cemetery (for non-Muslims) သင်္ချိုင်း၊ သုသာန် (မူစလင်မဟုတ်သူများအတွက်)

sitara fainná áf أَفْ عَمَلُ common slug snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

sitol fičá فِرْ عَمَلُ rice cake မုန့်တစ်မျိုး

sýyara سِيَر 1. Quran division ကုရ်အာန်ကျမ်း၏အတွဲ 2. arabic primer အာရဗီ ဖတ်စာ

siyol سِيَل 1. chain သံကြိုး 2. necklace ဆွဲကြိုး

siyolor girá گَر سِيَل metal fence, barbed wire fence သံနန်းကြိုး၊ ခြံစည်းရိုး၊ သံဆွဲကြိုး၊ ခြံစည်းရိုး

siyon سِيَن 1. narrow ကျဉ်းမြောင်းသော 2. slim သေးသွယ်သော

síñyor سِنِيَر half-orphan, motherless child မိဘဆုံး၊ ဖဘဆုံး

siyú سِي big glazed earthen pot စဉ့်အုံး

só س six ခြောက်၊ ၆

sóo fúčá فُ س hatch ဝပ်သည်၊ ဥဖောက်သည်

sóñi سَنِي bean ပဲတောင့်

sóñi gorá گَر سَنِي watch, keep an eye on, guard ကင်းစောင့်သည်

sóñi táka تَاكَ سَنِي wait စောင့်သည်

sóida سِيدَ prostration ဦးချခြင်း

soiñdar سِنِيَدَر watchman အစောင့်၊ ညစောင့်၊ ကင်းစောင့်

soiddó سِيدَ fourteen ဆယ့်လေး၊ ၁၄

soil سِيل rice ဆန်

sóilla dari دَر سَوْلِي goatie မုတ်ဆိတ်တို၊ မုတ်ဆိတ်ချွန်

soiyañ سِيَن penis လိင် တံ၊ ယောက်ျားတန်ဆာ

sóiyi سِي true, correct, right မှန်ကန်သော

sóiyi gori گَر سِي correctly မှန်ကန်စွာ၊ ပီပီသသ

sóiyi hota حَتْ سِي truth အမှန်တရား၊ မှန်ကန်မှု

sóiyot سِيَت clean, hygienic သပ်သပ်ရပ်ရပ်နေသော

sobór óla آلْ عَمَلُ patient person သည်းခံစိတ်ရှိသူ

sobór gorá گَر عَمَلُ sofór gorá be patient, stay calm သည်းခံသည်၊ စိတ်ရှည်သည်

sóddar سَدَر chief, leader ခေါင်းဆောင်

sóf سَف 1. row for prayer နမာဇ်ဖတ်ရန် တန်းစီခြင်း 2. long prayer-mat နမာဇ်ဖတ်ရန် ခင်းသောဈာရည်

Public domain
sira 1 cut, split

© Pixabay License
sira 3 tear

Public domain
soil rice

sófor **سَافَر** long
journey ခရီးဝေး

sófor gorá **سَافَر گَر**
سَافَر travel ခရီးထွက်သည်

sókka kélaá **سَكَّ كَلَا**
لُودو Ludo, Sorry! (game)
လူနီကစားနည်း

sokkoro áina áf **سَكَّرُو آيْنَا أَف**
سَكَّرُو حَيِّنْ أَف sokkoro háina áf
سَكَّرُو حَيِّنْ أَف 1. mountain pit viper မြွေပွေး 2.
dog-toothed cat snake မြွေပွေး

sokkoro mokoro **سَكَّرُو مَكَّرُو**
spotted, striped, speckled, camouflaged
ပြောက်ပြောက်ကျားကျား

sokkoro zoura áf **سَكَّرُو زُرْ أَف**
الْفَد king cobra ငန်းမြွေ ငန်းပုပ်

sóol **سَوَل** goat ဆိတ်

sola **سَل** 1. drive မောင်းသည် 2. lead ဦးဆောင်
သည် 3. move ရွေ့လျားသည်၊ စက်လည်သည်

sola **سَل** live အသက်ရှင်နေထိုင်သည်

sola **سَل** rely on မှီခိုအားထားနေရသည်

sola **سَل** support ထောက်ပံ့သည်၊ ကူညီသည်

sóonlā **سَوْنَلَا** watch, keep an eye on
ထိန်းသိမ်းသည်

solafira **سَلْفِرَا** 1. life style, way of life
နေပုံထိုင်ပုံ 2. livelihood အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

solafira **سَلْفِرَا** movement လှုပ်ရှားမှု

solasol **سَلَسَل** life style, way of life နေ
ပုံထိုင်ပုံ

sóolor sóo **سَوُولُ سُو** kid goat
ဆိတ်ကလေး

sóllah **سَلَّ** 1. advice, instruction အကြံဉာဏ် 2.
consultation ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှု

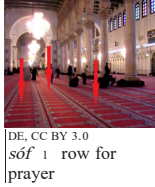
sóllah **سَلَّ** plan, intention အကြံအစည်

sóllúk **سَلَّ لُكْ** 1. unity စည်းလုံးမှု၊ ညီညွတ်မှု 2.
integrated, in harmony စည်းလုံးညီညွတ်သော

somóoni **سَمُونِي** intersection, junction,
street corner ခွဆုံ၊ လမ်းဆုံ

somóoni **سَمُونِي** town square လူစည်ကားရာ
နေရာ

sómuza **سَمُزَا** sómuda **سَمُدَا**
samosa စမူဆာ

DE, CC BY 3.0
sóf 1 row for
prayer

somka **سَمَكَا** gleam တောက်ပသည်

són **سَن** thatch သက်ငယ်

sóon **سَوْن** plate ပန်းကန်ပြား

sóon **سَوْن** solemn oath ကျိန်ဆိုခြင်း

sóon gorá **سَوْن گَر** **سَوْن** promise, swear,
swear an oath ကျိန်ဆိုသည်

sonabuth **سَوْنَابُث** sona **سَن**
canabuth **سَنَابُث** chickpea ကုလားပဲ

sonar dhail **سَوْنَار دَهِل** mung dal
ပဲခြမ်း

sónduk **سَوْنَدُكْ** safe, chest အာမခံသေတ္တာ၊
ဘဏ္ဍာသေတ္တာ

sóng **سَوْنَكْ** coop ဆောင်း၊ ကြက်လှောင်အိမ်

songki **سَوْنَكِي** **سَوْنَكِي**
startle ထိတ်လန့်သည်

sóppor **سَوْپَر** insulating
ceiling မျက်နှာကြက်

sor **سَر** 1. beach
ပင်လယ်ကမ်းခြေ 2. sandy bank
ကမ်းခြေ၊ ကမ်းနား

sora **سَرَا** graze ကျက်စားသည်၊ မြက်စားသည်

sorá **سَرَا** ride စီးသည်

sóra **سَرَا** creek, stream ချောင်းငယ်၊ စမ်းချောင်း၊
ရေချောင်း

sóore **سَوْرِي** **سَوْرِي** **سَوْرِي** **سَوْرِي**
early စောစော၊ စောစောစီးစီး၊ အစောကြီး

soróf **سَوْرُف** soróp **سَوْرُف** fat အဆီ

sórot **سَوْرُت** cold အေးလွန်သော၊ အေးမြသော

sorouya **سَوْرُيَا** animal herder တိရစ္ဆာန်
ကျောင်းသူ

sóru sámāna **سَوْرُ سَمَانَا** tool,
instrument, utensil ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ

sóru sámāna **سَوْرُ سَمَانَا** furniture
ပရိဘောဂ

sosora **سَوْسَرَا** slip ချော်သည်

sotor **سَوْتَر** shallow တိမ်သော

sotór **سَوْتَر** body parts to be covered,
private parts ဖုံးကွယ်ထားရသော၊ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း

sótka **سَوْتَكَا** handout, charity အလှူဒါန

souñi **سَوْنِي** bedstead, bed frame အိပ်ရာ၊ ခုတင်

© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
sóng coop

souñi **ဆုနီ** table စားပွဲခုံ

sóudi **ဆုဒီ** betel nut paste, calcium paste ထုံး

sóuloi **ဆုလီ** 1. match
မီးခြစ်ဆံ 2. lighter မီးခြစ်

sóuni **ဆုနီ** strainer,
sieve, filter ဆန်ခါ ရေစစ် စစ်
ထုတ် ကိရိယာ

soutur **ဆုတု** 1.
expeditious, quick
မျက်လတ်သော 2. proficient
တော်သော၊ ကျွမ်းကျင်သော

súu háiya úwa **ဆူ ဟိယာ ဝူဝါ**
1. be
unconscious သတိလစ်သည် 2. be
in shock သတိလစ်သည်၊ သွေးလန်း
သွားသည်

súu hárai féla **ဆူ ဟာရိ ဖဲလာ** 1. be
unconscious သတိလစ်သည် 2. be
in shock သတိလစ်သည်၊ သွေးလန်း
သွားသည်

suañ **ဆုဆံ** pipe ဖြန့်

súa **ဆုဆံ** touch ထိသည်

súañ **ဆုဆံ** switch
တုတ်

súañ fira **ဆုဆံ ဖီရာ** epilepsy အတက်
ရောဂါ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ

súab **ဆုဆံ** mérit, reward ကုသိုလ်

súal **ဆုဆံ** question မေးခွန်း

suar mara **ဆုဆံ မာ** slap ပါးရိုက်သည်

súari **ဆုဆံ** betel nut ကွမ်းသီး

súari gas **ဆုဆံ ဂေ** betel nut
palm, areca palm ကွမ်းသီးပင်

súfi **ဆုဖီ** very pious
person ဘာသာတရားကိုးကွယ်သူ

sugé añccwá añccwa mara **ဆုဂေ အန်ချာ အန်ချာ မာ**
blurred vision
မျက်စိမှန်ဝါခြင်း

sugór bóng **ဆုဂု ဝံ** eyelash
မျက်တောင်(မွှေး)

sugór fata **ဆုဂု ဖာ** eyelid
မျက်လွှာ၊ မျက်ခွံ

Public domain
soudi betel nut
paste, calcium
paste

© Pixabay License
sóloui 1 match

© Pixabay License
sóloui 2 lighter

sugór futuli **ဆုဂု ဖုတုလီ** iris
မျက်နှာ၊ မျက်ဝန်း

sugór raza **ဆုဂု ရာ** pupil
သုဇယအိမ်

sugortú faní aá **ဆုဂုတု ဖာနီ အာ**
eyes
get watery မျက်ရည်ယိုသည်

sugót ama aá **ဆုဂု အမာ အာ**
cataracts မျက်စိတိမ်ခွံရောဂါ၊
အတွင်းတိမ်

suk **ဆု** eye မျက်စိ

suk uñta **ဆု ဝုနတ** itchy eye မျက်စိ
ယားယံခြင်း

suk fura **ဆု ဖုရာ** burning in the
eye မျက်စိကျိန်စပ်ခြင်း၊ မျက်စိပွခြင်း

suk hana **ဆု ဟာနာ** blind မျက်စိ
ကန်းသော၊ မျက်မမြင်ဖြစ်သော

suk háça **ဆု ဟာဆာ** 1. ungrateful
ကျေးဇူးကန်းသော 2. closed (eye) မျက်စိပိတ်သော၊ မျက်စိ
မှိတ်သော

suk hoñra **ဆု ဟွန်ရာ** throbbing in
the eye, sinus pain မျက်စိကွက်ခြင်း

suk ketura **ဆု ကေတုရာ** eye
discharge, eye crust မျက်ချေးယိုထွက်သည်

sul **ဆု** hair ဆံပင်

sul bana **ဆု ဟာနာ** style hair ဆံပင်
အပြင်သည်

sul haça **ဆု ဟာဆာ** cut hair ဆံပင်ညှပ်သည်

sul zóra **ဆု ဟာဆာ** hair loss ဆံပင်ကျွတ်ခြင်း

sulá **ဆု** stove မီးဖို

súla **ဆု** 1. skin အရေခွံ
ချွတ်သည်၊ အရေပြားခွာသည် 2. strip
ခွာပစ်သည်၊ ချွတ်သည်၊ အချွတ်သပ်ချ
သည်

súla **ဆု** rob လုယက်သည်

súlar **ဆု** death throes
အသက်ငင်ခြင်း

sulár idha **ဆု** protrusion of a clay
oven မီးဖိုအုံတုံး

summa **ဆု** kiss နမ်းသည်

Public domain
sugór raza pupil

© IOM RCMC (used with
permission)
sulá stove

K. Venkataramana, CC BY-
SA 4.0
sulá stove

súnnot gorá **سُنَّتْ كَرَّ عَقْلَه** circumcision
 လိင်တံထိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

sunsuinna **سُنْسُونَا** extremely
 sweet ချိုလွန်းသော၊ ချိုရဲရဲဖြစ်သော

sur **سُر** thief သူဦး

sur gorí **سُر كَرَّ** 1. secretly တိတ်တဆိတ်၊
 လျှို့ဝှက်စွာ 2. by stealing ခိုး၍

suñra **سُر** rice flakes ဆန်ပြား၊ မုန့်ဆန်

súura **سُور** chapter,
 surah ကုရ်အာန်၏အခန်း၊ စုရာဟ်

sura jiníc **سُر جَنِيح**
 stolen goods
 ခိုးရာပါပစ္စည်း

súrai diya **سُرَي دِي** break up a
 fight ရန်ငြိုသည်၊ ရန်ငြေ့ရှင်းသည်၊ ဖျဉ်သည်၊ ဖျန်သည်

súrai diya **سُرَي دِي** free, set free
 လွတ်ပေးသည်

súratá **سُرَت** betelnut cracker ကွမ်းညှပ်

súratá **سُرَت**
 elephant trunk ဆင်နာမောင်း

suri **سُر** theft ခိုးမှု

suri **سُر** thread အရစ်၊
 ဝက်အူရစ်

súri **سُر** knife ဓား

suri gorá **سُر كَرَّ** steal ခိုးသည်

súri mara **سُر مَر** stab ဓားထိုးသည်

súri mas **سُر مَس** ribbonfish ငါးတံခွန်

súurot **سُرَت** form, shape သွင်ပြင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်

súurot **سُرَت** way, means နည်း၊ နည်းလမ်း

súrum **سُرُم** molted snake skin, exuvia လဲ
 ပစ်သောအရေခွံ

súrum bodola **سُرُم بَدَل** molt,
 ecdysis, shed skin အရေလဲသည်

surgirá **سُر كَرَّ** ankle ခြေမျက်စိ

surha códori **سُر حَشَدَر**
سُر حَشَدَر 1. illicit
 business တရားမဝင်သောလုပ်ငန်း၊
 ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောလုပ်ငန်း 2.
 smuggling မှောင်ခိုမှု

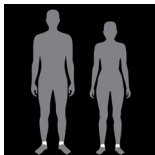
Public domain
súla ¹ skin

Poha_Sanjay ach, CC BY-SA
 3.0
suñra rice flakes

© Pixabay License
súratá ¹ betelnut
 cracker

surhaça **سُر حَا**
 sulhaça **سُل حَا**
 squirrel ရုဉ်

Public domain
surgirá ankle

súsum mas **سُم مَس** mermaid
 ရေသူမ

sussuri **سُسُر** dandruff ဇောက်

sút úwa **سُت أُو** have sensation, feel
 အာရုံခံသည်

súta **سُت** 1. wound ဒဏ်ရာ၊ ရေရှည်အနာ 2.

abrasion, scrape ပွန်းပဲ့ဒဏ် 3. nail inflammation,
 paronychia, whitlow ခုနာ၊ လက်သည်းရင်းရှိအရေမာအရစ်
 ရောင်ရမ်းမှု

sutiya **سُتِي** backbiter ကုန်းတိုက်သူ

súwal gorá **سُور كَرَّ** ask,
 question မေးမြန်းသည်

súwan **سُون** steering device, rudder ယု၊
 လက်ကိုင်ဘီး

swala **سُول** husk, chaff စပါးခွဲ၊ အခွံ

ش ە C

cáer **عَآر** poet ကဗျာဆရာ

cáeri **عَآرِي** poetry ကဗျာစာပေ၊ လင်္ကာပညာ

cáigor **عَآرِ** cágor **عَآر** ocean,
 sea သမုဒ္ဒရာ၊ ပင်လယ်

cáikkaat **عَآكَآ** in
 front of (somebody), in the
 presence of (somebody)
 ရှေ့မှောက်မှာ

Public domain
cáigor ocean, sea

cáir **عَآر** bank myna ဆက်
 ရက်

cáiththanan háñdhhdhí **عَآثْثَنَانْ حَآنْ**
 rib နံရိုး

cáb **عَآب** curse ကျိန်စာ

cáab **عَآب** 1. executive အကြီးအကဲ၊ ဌာနမှူး၊
 အရာရှိ 2. officer စစ်ဗိုလ်၊ တပ်မတော်အရာရှိ 3. boss
 အထက်လူကြီး 4. manager စီမံခန့်ခွဲသူ 5. sir, chief,
 boss သူကြီး

cabác **مَعْلَمَاتُكُمْ** Congratulations! ဂုဏ်ယူပါသည်၊ ဂုဏ်ပြုသည်၊ ဝမ်းသာလိုက်တာ

cabáci **مَعْلَمَاتُكُمْ** congratulations ချီးကျူး၊ ဩဘာပေးခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုမင်္ဂလာကား

cáabgiri **مَعْلَمَاتُكُمْ** domineeringly သူကြီးဆန့်စွာ၊ မင်းမဲ့စွာ၊ ကြီးစိုးစွာ

cadá **شَد** 1. plain, simple ရိုးရိုး 2. white အဖြူဖြူသော 3. pure စင်ကြယ်သော၊ ဖြူစင်သော 4. honest ရိုးသားသော

cáda dila **دِلْ شَدْ** honest, pure hearted စိတ်နုလုံးစင်ကြယ်သော၊ စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သော

cádana fata **فَاتْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** **فَاتْ** **شَدْنْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** cédena fata **فَاتْ** **شَدْنْ** Moringa leaves, leaves of the drumstick tree အနံ့သလွန်စွက်

cádana gas **گَسْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** cédena gas **گَسْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** Moringa plant, drumstick tree အနံ့သလွန်ပင်

cádana gula **گُلْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** cédena gula **گُلْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** drumstick, Moringa seed pod အနံ့သလွန်သီး

cádarán **شَدْنْ** simple ရိုးသားသော

cádacída **شَدْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** pure and peaceful အေးချမ်းသာယာသော

cádi **شَدْ** wedding ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း၊ မင်္ဂလာဆောင်

Cafí **مَعْلَمَاتُكُمْ** Shafí'i school ရာဖီအီဂိုဏ်း

cágirit **شَرْتْ** 1. pupil, student ကျောင်းသား၊ 2. follower, mentee, lieutenant, disciple တပည့်

cágu **سَكْ** sago သာဂူ

cáguwan gas **گَسْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** **مَعْلမَاتُكُمْ** teak tree ကျွန်းပင်

caak **شَكْ** shark ငါးမုန်

cáakin **شَكْ** discipline စည်းကမ်း

cákuac **شَكْ** convenient သင့်တော်သော၊ အဆင်ပြေသော

cákki **شَكْ** witness သက်သေ

cál **شَلْ** shawl လည်စည်း၊ မာလော၊ တဘက်ပေါ

calkum **شَكْ** Wax Gourd ကျောက်ဖရုံသီး

camíc **شَمْسْ** spoon ဇွန်း

cánni úwa **أَوْ** **شَنْ** **مَعْلَمَاتُكُمْ** cánni úwa bleeding gums သွားဖုံးရောင်ရမ်းစွာ

cánti **شَنْتْ** peace အေးချမ်းသာယာမှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေး

cár **شَرْ** beneficial, effective, useful အကျိုးရှိသော

cára **شَرْ** take care of ဖြုတ်စောင့်ရှောက်သည်

cára **شَرْ** whole, complete, all, entire တစ်ခုလုံး

cári **شَرْ** sari ဆာရီ

cáro **شَرْ** half past, 30 minutes နာရီခွဲ

caça **شَرْ** pandan leaf mat ဆပ်သွားဖွဲ့ပျာ

caça **شَرْ** 1. drive out ဖောင်းထုတ်သည် 2. trim, prune ညှိသည်၊ ချိုင့်ဖြတ်သည် 3. scold strongly ဆူသည်၊ ကြိမ်းမောင်းသည်

caçi féla **شَرْ** trim, prune အကိုင်အခက်ချိုင်သည်

caacókuk **شَشْ** contract စာချုပ်

cácta **شَشْ** civilised ယဉ်ကျေးသော

cácta **شَشْ** pure အစစ်ဖြစ်သော၊ သန့်သော

cáñtaic **شَشْ** twenty seven နှစ်ဆယ့်ခုနစ်၊ ၂၇

cath **شَتْ** rooftop, flat roof အမိုးပြန့်၊ အိမ်ခေါင်မိုးပြား

cath **شَتْ** wooden frame, bamboo frame တောင်း၊ ကျည်းပေါင်

cath **شَتْ** 1. callus အသားမာ 2. corn အသားမာ

cáth **شَتْ** horizontal slat ပျဉ်ချပ်၊ ခြစ်ညှိုးမိုးပျဉ်၊ ဝါးခြမ်းပြား

cáath **شَتْ** shirt ရှပ်အင်္ကျီ

cáththwa **شَتْ** banana fiber rope, natural ribbon ငှက်ပျောလျှော်မျှင်

cáñza diya **دِي** punish အပြစ်ဒဏ်ပေးသည်

céhéra **شَجَرْ** appearance, complexion ရုပ်သွင်၊ ရုပ်ရည်၊ အသွင်ပုံသဏ္ဌာန်

Public domain
cál shawl

Public domain
cári sari

SH Saw Myint, CC BY 4.0
caça¹ pandan leaf mat

SH Saw Myint, CC BY 4.0
cath² wooden frame, bamboo frame

Public domain
cáath shirt

cek gorá **حَكْ كَر** 1. check စစ်ဆေးသည်
2. investigate စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်

cékayot **حَكَايَت** complaint
တိုင်တန်းချက်၊ တိုင်ကြားမှု

cém **حَيْم** radicle အစို့အညှောက်

cémbuh **حَمْبُ**
shampoo ခေါင်းလျှော်ရည်

centhár **حَنْتَار** 1.
sandal ကြိုးသွပ်ဖိနပ် 2. flip-flop
ညပ်ဖိနပ် 3. slippers ရှေ့ထိုးဖိနပ်၊
ခြေထိုးဖိနပ်

Gmihail, CC BY-SA 3.0
cém radicle

cér **حَرْ** Seer (0.933105
kg) နို့ဆီဘူး ၄ ဘူး

cér **حَرْ** crack အအက်

cerii **حَرْ** cherry ချယ်ရီသီး

céri **حَرْ** one kg rice
measuring cup ခြင်တွယ်ခွက်

Public domain
centhár 1 sandal

cečí **حَرْ** letter စာ

céc **حَرْ** end အဆုံး

ceñth **حَنْت** dick,
penis လီး

Public domain
centhár 2 flip-flop

ceththá **حَتْ** flat ြာ
သော၊ ပြန့်သော

cía **حَا** steep place
မတိတောက်သောထောင်ထိပ်နေရာ

Public domain
centhár 3 slippers

cíai **حَا** ink မင်

cíac **حَا** 1.
complication ရှုပ်ထွေးမှု၊ ခက်ခဲစေ
ခြင်း 2. tangled ရှုပ်ထွေးနေသော၊ ရှုပ်ထွေးအောင်ရစ်သွားသော
3. quarrel, argument စကားများခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

cíiar **حَا** share ဝေစု၊ အစုရှယ်ယာ

cíiardár **حَا** shareholder အစုရှယ်ယာဝင်

cídah **حَا** 1. calm person, quiet person,
peaceful person အေးမြသောလူ 2. calm, quiet,
peaceful တည်ငြိမ်သော၊ အေးမြသော 3. polite ယဉ်ကျေး
သော

cíka **حَا** 1. learn သင်ယူသည် 2. teach သင်ပေး
သည်

cíkkitá **حَا** literate စာတတ်သော

cil **حَا** stone ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်တုံး

cil haiyá úwa **حَا** stunned, shocked, petrified လန့်ပြီးကြက်သေသေသွား
သည်၊ တုန်လှုပ်သွားသည်

cílkuwa **حَا** well (stone) ကျောက်နဲ့လုပ်
ထားတဲ့ရေတွင်း။

cíim mas **حَا** asian stinging
catfish ငါးချာတစ်မျိုး

címa **حَا** boundary, border နယ်နိမိတ်၊ နယ်စပ်

cíndi **حَا** sweet rice
porridge ထိုးမုန့်

cíng **حَا** horn ဦးချို

cíngacon **حَا** 1. throne ပလ္လင်၊
ရာဇပလ္လင် 2. palace နန်းတော်

cínggat **حَا** tunnel တွင်း၊ ဥမင်

cínggo **حَا** lion ခြင်္သေ့

círab **حَا** syrup ဆေးရည်၊ သကြားရည်

círi **حَا** staircase လှေကား

círir tók **حَا** step, stair
လှေကားထပ်၊ အထိပ်

cíñca **حَا** spread, sprinkle, sow ကြံ့ကြံ့သည်၊
ပျံ့ကြံ့သည်၊ ဟိုမြူးဒီမြူးမြူးသည်

cíçaciththa **حَا** scattered ပြန့်ကျဲ
ထားသော

cis **حَا** thing အရာဝတ္ထု

cíca **حَا** lead ခဲ၊ သလွဲ

cicá rong **حَا** silver (color) ငွေ
ရောင်

cíccirí **حَا** vial, ampule ပုလင်းသေး၊ လေလုံ
ပုလင်း

cícciri mas **حَا** minnow ငါးသလဲထုံး၊ ခြင်
စားငါး

cít **حَا** 1. winter
ဆောင်းရာသီ 2. cold အအေး၊ အအေး
ဓာတ်

cit gorá **حَا** 1. feel cool ချမ်းသည် 2. be
cold အေးမြသည်

cít kailla **حَا** wintery
ဆောင်းရာသီဆိုင်ရာ

cit nagin áf **حَا** Cantor's kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

Whispyhistory, CC BY-SA
4.0
ciccirí vial, ampule

córibá **فَافِلَا شَرَبْ** sugar-apple (သီး)

coriyót **قَرِيْوَتْ** religious law ရှုရီအသ်၊
ပညတ်တော်ပြဋ္ဌာန်းချက်

córom **مَرَمْ** 1. embarrassment အရှက်ရခြင်း၊
ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ခြင်း 2. shyness
ရှက်ရွံ့တတ်ခြင်း 3. shame အရှက်

córom diya **دِيْ حَرَمْ** embarrass
အရှက်ကွဲအောင်လုပ်သည်

córom haiya **حَيَّ حَرَمْ** 1. shame
အရှက်တရား 2. embarrassment အရှက်ရခြင်း၊
ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ခြင်း 3. shyness
ရှက်ရွံ့တတ်ခြင်း

córom laga **لَا مَرَمْ** feel
embarrassed ရှက်သည်

córom zaga **زَا مَرَمْ** 1. pubic
region အင်္ဂါဇာတ်၊ ဣန္ဒြေ 2. private parts အင်္ဂါဇာတ်၊
ယောဓိ

corót **رَوْتْ** stipulation, requirement,
condition ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ လိုအပ်ချက်၊ စည်းကမ်းချက်

córbot **بَوْتْ** juice သစ်သီးရည်၊ ဖျော်ရည်

córboti **بَوْتْ شَرَبْ** orange လိမ္မော်သီး၊ ရှောက်ချို
သီး၊ ကမ္ပွလာသီး

córkár **كَرْكَرْ** government အစိုးရ

córma **مَرَمْ** be shy ရှက်တတ်သည်

córman gorá **رَا مَرَمْ** show
respect ရှိသေးသည်၊ လေးစားသည်

córme **مَرَمْ** in shame အရှက်ဖြင့်

córminda **دَا مَرَمْ** shy ရှက်တတ်သော

coçak **كَكَ** corat **رَوْتْ** 62.5
ml volume measurement ၆၂.၅ မီလီလီတာ လောက်ရှိ
သော အရည်အတိုင်းအတာယူနစ်

cóñço **نْ** 1. small သေးငယ်သော၊ အသေးလေး၊
2. small, little, young ငယ်သော

cónço báí **بَايْ شَرَبْ** younger brother,
little brother မောင်လေး၊ ညီလေး

cónço gori saá **سَا** zoom out အဝေးရောက်သွားအောင်
ခွာရိုက်သည်

cóçok **كَكَ** comok flash, glittering
လျှပ်တစ်ပြက်မီး၊ လျှပ်စီး

coçoř fôçor **فَوْ** hard
working ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်သော၊ ကြိုးစားအားထုတ်သော

cocmá **مَرَمْ** 1.

glasses မျက်မှန် 2. sunglasses နေကာမျက်မှန် 3.
goggles လေကာမျက်မှန်၊ ရေကာမျက်မှန် 4. safety
glasses မီးကာမျက်မှန်၊ လေကာမျက်မှန်

cóccoça **حَا**
flounder, fish flopping in
shallow water ယက်ကန်းယက်ကန်း
ဖြစ်သည်၊ ဂနာမငြိမ်ဖြစ်သည်

cót **تْ** hundred ရာ

cótkara **كَرَا**
percent, percentage ရာခိုင်နှုန်း

cótti háraiya **يَا**
feel weak,
asthenia အားနည်းခြင်း၊ အင်အား
နည်းပါးမှု

couça **حَا** width အနံ

couwa **وَا** tolerate
သည်းခံသည်

cúu **وْ** stylish ခေတ်ဆန်
ကြောမော့သော

cúai féla **فَلَا**
dry အခြောက်လှန်းသည်၊ ခြောက်
အောင်လုပ်သည်၊ အခြောက်ခံသည်

cúaric **رِيْ** 1.
recommendation,
recommendation letter
ထောက်ခံချက်၊ ထောက်ခံစာ 2.
intercession ကြားဝင်ထောက်ခံ
ပြောဆိုမှု

cúaric gorá **رَا** 1.
recommend ထောက်ခံသည် 2. intercede ကြားဝင်ကူ
ပြောသည်၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေး

cúaric goróuya **يَا** intercessor ကြားဝင်ကူပြောသူ၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေးသူ

cúaric houya **يَا** intercessor ကြားဝင်ကူပြောသူ၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေးသူ

cúijjo fúl **فُلْ** sunflower
နေကြာပန်း

cuihthali **ثَالِيْ** bull's hump ဝို

cúor **رْ** pig ဝက်

cúorni **رِيْ** sow ဝက်မ

cubá gora **رَا** 1. suspect မ
သင်္ကာဖြစ်သည် 2. doubt သံသယရှိသည်

Public domain
cocmá 1 glasses

Public domain
cocmá 2
sunglasses

Public domain
cocmá 3 goggles

Public domain
cocmá 4 safety
glasses

cúda حُذَّ 1. lazy person, slug, slacker

လူပျင်း၊ ငပျင်း 2. lazy ပျင်းရိသော၊ အပျင်းထူသော

cúddor حُذَّر blood-relative ဆွေမျိုးသားချင်း၊
သွေးရင်းသားရင်း

cúddóra حُذَّر line up, queue တန်းစီသည်

cúk حُك easy life သုခ

cúk ham حَم حُك easy work, easy task
အချောင်အလုပ်၊ မပင်ပန်းသောအလုပ်

cúka حُك tobacco ဆေးရိုး၊ ဆေးရွက်

cúkuriya حُك thanks, thank you
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ကျေးဇူးပါ

cúkuriya gora حُك thank
ကျေးဇူးတင်သည်

cúkkítá حُك 1. care-free ပေါ့ပေါ့တန်တန်ဖြစ်သော၊ အပူအပင်မရှိသော 2.
lazy worker ပေါ့ပေါ့တန်တန်နေသူ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆမလုပ်သူ

cukkuni mara حُك wink
မျက်စိမှိတ်ပြသည်

Cúkkurbar حُك Friday
သောကြာနေ့

cúccak حُك complicated, complex ရှုပ်ထွေးသော

cúccak gorá حُك disrupt, disturb ရှုပ်ထွေးအောင်လုပ်သည်၊ ခက်ခဲအောင်လုပ်
သည်၊ အရှုပ်အထွေးဖန်တီးသည်

cúccánti حُك peace and
happiness ချမ်းသာသုခ၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု

cúl úwa حُك be in labor, have
contractions သားဖွားရန်အားစိုက်သည်

cúl háa حُك push အားစိုက်သည်

cúlloh حُك sixteen ဆယ့်ခြောက်၊ ၁၆

cúm حُك splinter အစအန

cúm حُك antenna, feelers ဦးဖုင်

cúmka حُك insufflation မန်းခြင်း

cúna حُك gold ရွှေ

cúna حُك vagina မိန်းမလိင်အင်္ဂါ

cúna azor áf حُك Asian rock python စပါးအုံ့မြွေ

cúnali حُك golden ရွှေ

cúnali gas حُك Indian
laburnum ငှက်

cúnar حُك golden ရွှေနှင့်ဆိုင်သော

cúnarsó حُك penis ရွှေပန်း၊ လိင်တံ၊
ယောကျ်ားတန်ဆာ

cúndoijja حُك beautiful လှပသော

cúndor حُك 1. beauty အလှပ 2.
beautiful လှပသော၊ တင့်တယ်လှပသော

cúndor laga حُက look
beautiful ပုံပန်းလှသည်၊ ချောသည်

cúndorí حُက pretty girl, beautiful
woman ချောသောမိန်းကလေး၊ လှသောမိန်းမ

cup حُك silent, quiet တိတ်ဆိတ်သော

cúr حُك 1. line, queue အတန်း၊ လိုင်း 2. line
မျဉ်းကြောင်း၊ မျဉ်းဖြောင့်

cúru حُك beginning, start အစ

cúru úwa حُك 1. begin, start
စတင်သည် 2. inaugurate ဖွင့်လှစ်သည်

cúru diya حُك start စသည်

cúru gorá حُك start, begin
စတင်သည်

cúrum حُك hole, burrow, tunnel အပေါက်

cúrutú حُك at the start, in the
beginning အစက၊ ကနဦးကပင်

cúrutú loti حُك from the
start, from the beginning အစကတည်းက၊ နဂို
ကတည်းက

cúrha حُك broth ဟင်းရည်၊ အသားမြုတ်ရည်

cúrma حُك kohl, eye shadow ကာချယ်

cúrma rong حُك dark blue
အပြာရင့်ရောင်၊
ပြာမွဲ

cuñça حُك cigarette
ဆေးပေါ့လိပ်၊ ဆေးလိပ်

cuñça háa حُك smoke (cigarette)
ဆေးလိပ်သောက်သည်

cuñçi حُك snout, mouth ပါးစပ်ပေါက်၊ နှုတ်သီး

cút حُك interest အတုံ့

cútoli حُك jute rope ဂုန်လျှော်ကြိုး

Public domain
cúrma kohl, eye
shadow

cútolí gas حُسْطَلِ عَصْدُ شُتَلِ گسن jute mallow,
tossa jute ဂုန်လျှော်ပင်

cúthar حُسْطَه شَتْ baking powder မုန့်ဖုတ်ဆော်ဒါ

cuthki حُسْطَكِر شُتْكَ sweet snack from wheat
flour ရှက်မုန့်

cúthkir دِن شُتْكَرِ دِن شُتْكَرِ din
حُسْطَكِرِ حُسْطَكِرِ holiday,
weekend အားလပ်ရက်

cúththi حُسْطِ شُتْ cúthki
حُسْطَكِرِ شُتْكَ leave,
vacation, holiday, dismissal
အားလပ်ရက်

cúththi diya دِي حُسْطِ حُسْطِ شُتْ dismiss သွား
ခွင့်ပြုသည်

cúwoijja حُسْطِ حُسْطِ شُتْ boar တောဝက်ထီး

Public domain
cuthki sweet snack
from wheat flour

ت 21

táai táai اَلْمَدَّائِي تَي sometimes ရဲဖန်ရဲခါ၊
တစ်ခါတလေ

táaiñi اَلْمَدَّائِي traditional women's skirt ထောင့်

tabis اَلْمَبْدِ تَبِسْ amulet ခါး
လှည့်၊ လက်ဖွဲ့ စသည့် အဆောင်၊
ခါးပန်းကြိုး

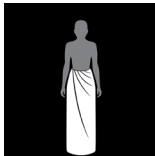
tabol اَلْمَقْلَدُ تَبَلْ tabol²
² اَلْمَقْلَدُ 2 tabol axe ပုဆိန်

tadarot gorá تَدَارَتْ گَرُ تَدَارَتْ gorá
اَلْمَحْمَلِ عَصْدُ 1.
investigate စုံစမ်းစစ်ဆေးသည် 2. study, analyze,
research စူးစမ်းလေ့လာသည်

taajuippa اَلْمَسْبُوقُ تَجُيْ amazing, astonishing,
surprising, dramatic, incredible, strange,
stunning, wonderful အံ့ဩစရာ ကောင်းသော၊
ထူးခြားသော၊ မယုံနိုင်စရာ ကောင်းသော၊ ယုံကြည်နိုင်စရာ
ကောင်းသော

taajub úwa اَلْمَسْدُ اَلْمَذْهَبُ تَجُبْ أَوْ astonished,
surprised, amazed, shocked အံ့ဩသွားသည်၊
အံ့အားသင့်မိသည်

ták gorá گَرُ عَصْدُ تَاكُ pile အထပ်ထပ်ထားသည်၊
ဆင့်ထပ်ထားသည်

Public domain
táaiñi traditional
women's skirt

táka اَلْمَطْلَعُ تَاكُ 1. live နေထိုင်သည် 2. stay နေထိုင်သည်၊
တည်းသည် 3. exist ရှိသည်၊ တည်မြဲသည်

táki zaa ز اَلْمَطْلَعُ اَلْمَطْلَعُ táki stay နေသည်၊ တည်းသည်

taákit gorá گَرُ تَاكِتُ gorá tahákik
اَلْمَطْلَعُ اَلْمَطْلَعُ confirm, check, make sure
အတည်ပြုသည်၊ စစ်ဆေးသည်

taakot اَلْمَطْلَعُ طَقْتُ 1. strength, energy ခွန်အား၊
စွမ်းအင် 2. power အာဏာ၊ ဩဇာ 3. sexual stamina လိင်
စွမ်းရည်၊ သန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း

taakot ola اَلْمَطْلَعُ اَلْمَطْلَعُ طَقْتُ 1. strong man
အားကောင်းသူ 2. powerful man, influential person
ဩဇာအာဏာရှိသူ 3. person with spiritual power
တန်ခိုးရှိသူ

tal اَلْمَدَّ تَلْ 1. music ဂီတ၊ တေးဂီတ၊ 2. musical tone
ဂီတသံစဉ်၊ 3. musical beat ဂီတစည်းချက်ဝါးချက်။

tál اَلْمَدَّ تَلْ plate ပန်းကန်ပြား

talák diya دِي حُسْطِ تَاكُ divorce
ပြတ်စဲသည်၊ ကွာရှင်းသည်

taalac gora گَرُ تَالَسْ 1. look for,
search ရှာဖွေသည် 2. investigate စုံစမ်းသည်

tali اَلْمَطْلَعُ تَلِ patch အဖာအထေး

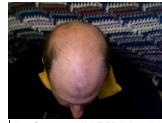
tali mara مَرَّ اَلْمَطْلَعُ تَلِ clap လက်ခုပ်တီးသည်၊
ဩဘေးပေးသည်

taalim gorá گَرُ تَالِمِ teach religious
matters သင်ပြပေးသည်၊ သင်ကြားပို့ချသည်

talói اَلْمَقْلَدُ تَالِي sibling's father-in-law ညီကို
မောင်နှမ၏ ယောက္ခမ

talú اَلْمَدَّ تَلْ bald ဦးခေါင်းဖြောင့်သော

talufura اَلْمَسْفُوسُ تَالُFUR talufura
a talufura a talufura a talufura bald
person ထိပ်ဖြောင့်

Snoobserver, CC BY-SA 3.0
talú bald

taaluk اَلْمَاسْطُ تَاكُ relationship အဆက်အသွယ်

taaluk táka تَاكُ اَلْمَاسْطُ maintain
relationship အဆက်အသွယ်ဆက်သည်

taalukot اَلْمَاسْطُ تَاكُ contact, connection
ဆက်သွယ်မှု၊ ဆက်သွယ်ခြင်း

talbazana اَلْمَلْعَمُ تَلْبَزَن music and dance အက
ဂီတ၊ အကဇာတ်မြေပွဲ

talgula gas گَسْ اَلْمَلْعَمُ talgula toddy
palm ထန်းပင်

tama **لِصَمَدَ 1.** copper ကြေးနီ **2.** bronze, brass ကြေးသိုး၊ ကြေးဝါ

tán **لِصَمَدَ** spot, stain, speck အစွန်းအထင်း၊ အပြင်ကော်

tán faa **لِصَمَدَ فَ** táam faa **لِصَمَدَ فَ** wake up နိုးသည်

tansá **لِصَمَدَ تَنَسَ** hip, buttock တင်ပါး

tar **لِصَمَدَ** wire, cable ဝါယာကြိုး၊ နန်းကြိုး

tar **لِصَمَدَ** his, its သူ၏

tara **لِصَمَدَ** star ကြယ်

tara **لِصَمَدَ** alpinia ပတဲကော **tansá** hip, buttock

tara **لِصَمَدَ** bundle အစည်း၊ အတွဲ၊ အထုပ်

tará **لِصَمَدَ** they သူတို့

taraing **لِصَمَدَ تَرَايْ** waterfall ရေတံခွန်

tarabi **لِصَمَدَ تَرَبَ** tarabi prayer တာရာဘီ နမာဇ်

tarár **لِصَمَدَ تَرَر** their သူတို့၏

taráre **لِصَمَدَ تَرَر** them သူတို့ကို၊ သူတို့အား

taré **لِصَمَدَ** him, it သူကို။

taari **لِصَمَدَ** palm wine ထန်းရည်

tarík **لِصَمَدَ تَرِك** 1. date နေ့စွဲ 2. st, nd, rd, th

tarfore **لِصَمَدَ تَرَفَر** after that, then ပြီးနောက်

targaate **لِصَمَدَ تَرَا ت** himself သူကိုယ်သူ

tas **لِصَمَدَ تَس** playing-card ဖဲ၊ ဖဲချပ်

tas **لِصَمَدَ** crown သရဖူ

tas kélaá **لِصَمَدَ تَس كَل** card game ဖဲကစား၊ နည်း

tassi **لِصَمَدَ تَس** tacci **لِصَمَدَ** spur (rooster) အတပ် (ကြက်ဖ)

tattwa **لِصَمَدَ تَتَو** slimy ကျိချဲ့သော

taza **لِصَمَدَ تَز** 1. fresh လတ်ဆတ်သော၊ လန်းဆန်းသော 2. healthy ကျန်းမာသော

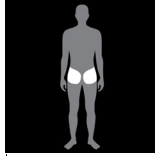
teikka **لِصَمَدَ تَكِي** cap ဦးထုပ်

teilla mas **لِصَمَدَ تَلَمَس** threadfin ငါးပုဏ္ဏား

teilla sura **لِصَمَدَ تَلَمَسُ** cockroach ဖိုးလတ်

teinna **لِصَمَدَ تَنِي** diaper, nappy အနီး၊ သေးခဲ၊ ကလေး ခါးတောင်းကျိုက်ပိတ်စ

tel **لِصَمَدَ** oil ဆီ

Public domain
tansá hip, buttock

teli **لِصَمَدَ** spleen သရက်ရွက်၊ အဖျဉ်း

teli **لِصَمَدَ** person who produces oil ဆီထုတ်သူ

teligráf **لِصَمَدَ تَلِغَرَف** telegraph ကြေးနန်း

telot diya **لِصَمَدَ تَلَت دِي** fry ကြော်သည်၊ ဆီပူထိုးသည်

telteilla **لِصَمَدَ تَلْتَلِي** smooth ချောမွေ့သော

tená **لِصَمَدَ تَن** be moist စိုစွတ်သည်

ténteinná **لِصَمَدَ تَنْتَيْنَا** soggy စိုစွတ်သော

teró **لِصَمَدَ تَر** thirteen ဆယ့်သုံး၊ ၁၃

terfal **لِصَمَدَ تَرْفَال** telfal tarp, tarpaulin မိုးရေခံဖျဉ်း၊ တာပေါ်လင်

terfalor gór **لِصَمَدَ تَرْفَلَر گَر** tarpaulin hut ဝဲ

tes **لِصَمَدَ تَس** seasoning ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်

tes **لِصမَدَ تَس** speed အမြန်နှုန်း

tes fata **لِصَمَدَ تَس فَ** bay leaf ကရဝေးရွက်

tesára **لِصَمَدَ تَسَر** third တတိယ

Public domain
tes fata bay leaf

téc mara **لِصَمَدَ تَش مَر** 1. scorn အထင်အမြင်သေးသည်၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာသည် 2. taunt သရော်သည်၊ လှောင်ပြောင်သည်

técerá **لِصَمَدَ تَشَر** insult ဇော်ကားမော်ကားလုပ်သည်၊ အရှက်ရအောင်လုပ်သည်

tetói **لِصَمَدَ تَتِي** tamarind မန်ကျည်းသီး

tetói gas **لِصَمَدَ تَتِي گَس** tamarind tree မန်ကျည်းပင်

Forest & Kim Starr, CC BY 3.0
tetói tamarind

tettwa tettwa baáre zaa **لِصَمَدَ تَتَو تَتَو بَر ز** mucousy stool အကျိအချဲ့၊ ဝမ်းသွားခြင်း

tilismá **لِصَمَدَ تِلِسْم** demon, evil spirit နတ်ဆိုး

tin **لِصَمَدَ تِن** three သုံး၊ ၃

tin borator ekborat **لِصَمَدَ تِن بَرَاتَر اِك بَرَات** one third သုံးပုံတစ်ပုံ

tin faba **لِصَمَدَ تِن فَ** 1. three cans သုံးဘူး၊ 2. 3/4 of a measurement ယူနစ်မျိုးစုံ၏ လေးပုံသုံးပုံ

tin keñça mas **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ كَيْوَمَسْ** white pomfret, silver pomfret ငါးမုတ်၊ ယုစနပါးမည်း

tin kuinna **لَبَنِيَّ مَسْبُومَةٍ تَنْ كُيْنٌ** triangle ထိပ်

tir **لَبَنِيَّ** arrow မြား

tirác **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ** thirst ရေငတ်ခြင်း၊ ရေဆာခြင်း

tirác laga **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ لَكْ** be thirsty ရေငတ်သည်၊ ရေဆာသည်

tiríc **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ** thirty သုံးဆယ်၊ ၃၀

tita **لَبَنِيَّ** bitter ခါးသော

tita horola **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ** bitter gourd ကြက်ဟင်းခါးသီး

titani **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ** tetani left, left side of a yoke of oxen ဘယ်ဘက်၊ လယ်ထွန်ရာတွင်သုံးသော ဘယ်ဘက်ရှိကျွဲနှစ်

tiya **لَبَنِيَّ** 1. stand ရပ်တည်သည် 2. wait စောင့်ဆိုင်းသည် 3. stop ရပ်တန့်သည်

tiyai táka **لَبَنِيَّ لَطَمَ** stand, be upright ရပ်တည်သည်၊ မတ်တတ်ရပ်သည်

tiyagará **لَبَنِيَّ مَعْدَنَ** make (somebody or something) stand မတ်တတ်ရပ်စေသည်၊ ထောင်ထားသည်

tói **لَبَنِيَّ** after, then ထို့နောက်၊ နောက်ပြီး။

toóila **لَبَنِيَّ** towel တဘက်၊ ကိုယ်သုတ်ပဝါ

tóile **لَبَنِيَّ** therefore, that's why သို့ဖြစ်၍ ထိုကြောင့်

tooitta **لَبَنِيَّ** temporary ယာယီ

toiyar **لَبَنِيَّ** prepared, ready အဆင်သင့်

toiyar úwa **لَبَنِيَّ** be prepared, be ready အဆင်သင့်ဖြစ်သည်

toiyar gorá **لَبَنِيَّ** prepare, make ready စီမံသည်၊ ပြင်ဆင်သည်၊ အဆင်သင့်လုပ်သည်

toiyari **لَبَنِيَّ** preparation, being ready အသင့်ရှိခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း

toiyari **لَبَنِيَّ** manufacture ထုတ်လုပ်ခြင်း

tobá gorá **لَبَنِيَّ** 1. destroy, ruin ဖျက်ဆီးသည် 2. annihilate ချေမှုန်းသုတ်သင်သည်

tobolik gorá **لَبَنِيَّ** 1. spread Islam ဘာသာတရားအားထုတ်သည်၊ အစ္စလာမ်သာသနာပြန့်ပွားစေသည် 2. proselytize သာသနာပြန့်ပွားစေသည်၊ သာသနာပြုသည်

toblikor manúic **لَبَنِيَّ مَنُوشْ** missionary သာသနာပြုသူ

toofik **لَبَنِيَّ** torfik ability, strength ပါရမီ၊ အစွမ်းအစ၊ တတ်နိုင်စွမ်း

tog góri **لَبَنِيَّ** quickly မြန်မြန်ဆန်ဆန်

tojruba **لَبَنِيَّ** tojuruba experience **لَبَنِيَّ** tojurba experience အတွေ့အကြုံ

tók **لَبَنِيَّ** step, tier အထပ်၊ အဆင့်

tokolib **لَبَنِيَّ** 1. hardship ဆင်းရဲဒုက္ခ 2. pain နာကျင်မှု၊ ဝေဒနာ

tokbir **لَبَنِيَّ** proclamation of the greatness of Allah သော့ခံဘိရ်ဆိုခြင်း

tokdir **لَبَنِيَّ** destiny ကံတရား

tokka **لَبَنِيَّ** 1. class အဆင့်အတန်း 2. hierarchical position ရာထူးရုဏ်အဆင့်

tol feth **لَبَنِيَّ** lower abdomen ဝမ်းဗိုက် အောက်ပိုင်း

tol feth sissiya **لَبَنِيَّ** lower abdominal pain ဗိုက်အောင့်ခြင်း

tola **لَبَنِيَّ** tallwa 1. bottom, base အောက်ခြေ၊ အရင်းပိုင်း၊ အောက်ဘက် 2. basement မြေအောက်ထပ် 3. floor, ground ကြမ်းခင်း၊ ကြမ်းပြင်

tole **لَبَنِيَّ** under, below အောက်တွင်

toloi **لَبَنِيَّ** bamboo mat ဖျာကြမ်း

tolof **لَبَنِيَّ** tolob salary လစာ

tollwa **لَبَنِيَّ** dependent မှီခိုအားထားသူ

tóltoillá **لَبَنِيَّ** viscous စေးပျစ်သော၊ ပျစ်ချသော၊ ညှောင်စေးကျသော

tóltoli **لَبَنِيَّ** dewlap ပါးပျဉ်း။

tóm **لَبَنِيَّ** 1. memorial pillar ကျောက်တိုင်၊ အထိမ်းအမှတ် 2. boundary stone နယ်နိမိတ်မှတ်တိုင် 3. piling, dock post မြစ်ဆိပ်မှာရှိသောအတိုင် 4. inscription stone ကမ္ဗည်းကျောက်စာ

tondul **لَبَنِيَّ** earthen oven, mud oven, clay oven, brick oven, tandoor oven နံပြားဖို၊ မုန့်ဖုတ်ဖို

tongoru **لَبَنِيَّ** large cow breed, Toungup cow နွားကြီးတစ်မျိုး၊ တောင်ကုတ်နွား

tonzim **لَبَنِيَّ** organization အသင်းအဖွဲ့

Public domain
tondul earthen oven, mud oven,

tor **لَعْلَع** your (singular)
သင်၏၊ မင်းရဲ့

torai fara **فَر فَه** have enough time လုံ
လုံလောက်လောက်အချိန်ရှိသည်

toré **لَعْلَع** you, to you သင့်ကို၊
မင်းကို

tori fara **فَر فَه** manage, get by
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနိုင်သည်။ နေလို
မြဲသည်။ ဖူးလိုသည်။

toris **لَعْلَع** Naga chilli
နဂါး ငရုတ်သီး

torós **لَعْلَع** cemented
floor အင်္ဂတေကြမ်းပြင်

torfóttu **لَعْلَع** from someone ဆီက

torhari **لَعْلَع** vegetable ဟင်းသီးဟင်းရွက်

torjuma **لَعْلَع** translation,
interpretation ဘာသာပြန်ခြင်း၊ စကားပြန်ခြင်း

torjuma gorá **لَعْلَع**
translate, interpret ဘာသာပြန်သည်၊ စကားပြန်သည်

torki **لَعْلَع** development တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး

torki gorá **لَعْلَع** develop,
improve တိုးတက်ပြောင်းလဲသည်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေသည်။
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတင်သည်

torki goréde ham **لَعْلَع**
infrastructure, development တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
လုပ်ငန်း

tormus **لَعْلَع** watermelon ဖရဲသီး

tortú **لَعْلَع** from you, with
you (singular) သင်းမျှ၊ မင်းမျှ၊ မင်းက၊ မင်းမှာ

tosbís sóra **لَعْلَع** prayer bead
ပုတီးစေ့

tooñcá **لَعْلَع** 1. make a scene သောင်းကျန်းသည်
2. be out of control မထိန်းနိုင်ဘူး 3. be unruly မလိမ္မာ
ဘူး

tooñcá **لَعْلَع** dance show နတ်ကနားပွဲ၊ ကပွဲ၊
သီချင်းဆိုပွဲ

toccúl biaram **لَعْلَع**
teccúl biaram **لَعْلَع**
conjunctivitis, pink eye မျက်မြေးရောင်ရောဂါ၊ မျက်စိနာ
ရောဂါ

totorhari **لَعْلَع** vegetables
ဟင်းသီးဟင်းရွက်

clay oven, brick
oven, tandoor oven

Public domain
tondul earthen
oven, mud oven,
clay oven, brick
oven, tandoor oven

tottá **لَعْلَع** plank, board ပျဉ်ပြား

tottár gór **لَعْلَع** wooden stilt
house ပျဉ်အိမ်၊ သစ်အိမ်

tottoza **لَعْلَع** fresh
လတ်ဆတ်သော၊ စိမ်းလန်းသော၊ အသစ်

tozza **لَعْلَع** 1. split flattened
bamboo ဝါခြမ်းပြား၊ ဝါးဖျစ် 2.
bamboo mat နံးကြောဖျာ၊ နံးခေါက်။

tóuwa **لَعْلَع** no way! ဘယ်
နည်းနဲ့မျှ၊ ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်နိုင်

tú áro **لَعْلَع** tú áre
tú bare **لَعْلَع** tú bare
tú baro **လَعْلَع** tú baro
than ထက်၊ ထက်သာ၍

tuán **لَعْلَع** cyclone,
storm လေမုန်တိုင်း၊ မုန်တိုင်း

tuanggor **لَعْلَع**
rich, wealthy ချမ်းသာကြွယ်ဝသော

tuanggori **لَعْلَع** wealth ကြွယ်ဝချမ်းသာ
ခြင်း

tuáñr **لَعْلَع** your (singular) သင်၏၊
ရှင်၏

tuáñra **لَعْلَع** you (plural) သင်တို့၊
ရှင်တို့

tuáñrár **لَعْلَع** your (plural) သင်တို့၏၊
ခင်ဗျားတို့၏၊ ရှင်တို့၏

tuáñráre **لَعْلَع** you (plural) သင်တို့ကို၊
ခင်ဗျားတို့ကို၊ ရှင်တို့ကို

tuáñrattú **لَعْلَع** 1. from you
(plural) သင်တို့မှ၊ ခင်ဗျားတို့မှ၊ ရှင်တို့မှ 2. with you
(plural) သင်တို့နှင့်၊ ခင်ဗျားတို့နှင့်၊ ရှင်တို့နှင့်

tuáñre **لَعْلَع** you (singular) သင့်ကို၊ ခင်ဗျာ
ကို၊ ရှင်ကို

tui **لَعْلَع** you (singular) သင်၊ မင်း

tuñí **لَعْلَع** you သင်၊ ခင်ဗျား၊ ရှင်

tuñí diya **لَعْلَع** mend ပြုပြင်သည်

tuippá **لَعْلَع** 1. heap အစုအပုံ 2. mound
တောင်ပူစာ

tuñic **لَعْلَع** rice husk စပါးခွံ

tuñicór sulá **لَعْلَع** rice husk
burning stove စပါးခွံသုံးမီးပုံ

tukabbor **لَعْلَع** tukabbor **لَعْلَع**
1. pride ဂုဏ်ယူရေး 2. boastfulness

Public domain
tottár gór wooden
stilt house

Greg Willis, CC BY-SA 2.0
tozza 1 split
flattened bamboo

ကြားဝါခြင်း

tukabbori **تُكَبَّرُ** boasting, showing off ကြားဝါခြင်း

tukaça tukaça **تُكَا** 1. in pieces, minced အပိုင်းပိုင်းအစစ၊ နှပ်နှပ်စဉ်းသော 2. shattered, shredded, in fragments အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ

tul **تُل** weighing scale ချိန်ခွက်

tula **تُلَا** unit of gold measurement ၁၀ ပဲ ၁ တိုလာ

tula **تُلَا** kapok plant fiber လဲမိုးအမျှင်

tulá **تُلَا** flattery မြှောက်ပေးခြင်း၊ မြှောက်လုံးပင့်လုံး

tulá **تُلَا** lift, raise မသည်း၊ မြှောက်သည်၊ မော့သည်၊ တင်သည်

tulá diya **تُلَا دِي** 1. flatter, egg on မြှောက်ပင့်သည်၊ နှိုးဆွသည် 2. give extra, give a bonus အပိုလက်ဆောင်ပေးသည်

tula fóir **تُلَا فَوِير** down feathers အမွှေးနု

tula gas **تُلَا كَس** kapok tree လဲမိုးပင်၊ သင်္ဘောလက်ပင်

tuli **تُلِي** 1. top of the head, crown ထိပ်ဖျား၊ အထွတ် 2. tip, summit ထိပ်ဖျား၊ တောင်ထိပ် 3. roof ridge, crest အိမ်ခေါင်၊ ခေါင်အုပ်

tulí diya **تُلِي دِي** 1. help someone lift something မ ပေးသည် 2. load items or goods ပစ္စည်းတင်သည် 3. assertively serve more food ဟင်းခပ်ပေးသည်

tulí diya **تُلِي دِي** wake someone up နိုးပေးသည်

tulí diya **تُلِي دِي** see somebody off လိုက်ပို့ပေးသည်

tulí diya **تُلِي دِي** remove ဖယ်ရှားသည်

tulor dhañci **تُلُور دَهَانْجِي** scale, steelyard ချိန်ခွင်

túra gori **تُورَا غُورِي** a little bit အနည်းငယ်၊ နည်းနည်းလေး

túuru **تُورُورُ** hush! ဟ

túrung **تُورُنْج** wicker backpack တောသားဖျားသုံးသောခြင်း

turunza **تُورُنْزَا** pomelo ကျွဲကောသီး

turunza gas **تُورُنْزَا كَس** pomelo tree ကျွဲကောပင်

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
tul weighing scale

turut turut **تُرُتُتُ** hop ခုန်ခွခုန်ခွ

tucúk **تُكُك** cotton mattress မွေရာ

tuta **تُتَا** 1. parakeet ကျေး 2. parrot ကြက်တူဇွေး 3. grey-headed parakeet ကျေးကုလား

túta **تُتَا** stutter, stammer ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ပြောသည်

tuwa **تُوَا** 1. search for, look for ရှာဖွေသည် 2. seek ရှာဖွေသည်

tuwaf **تُوَا فَا** tawaf circumambulation, ceremonious circling around the Ka'aba ကာအ်ဘာကျောင်းတော်ကို ပတ်ပတ်လည်ခြင်း။

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
túrung wicker backpack

Public domain
tucúk cotton mattress

Th ط

thaa mara **تَا مَرَا** release a death rattle အသက်ငင်သည်

thá thá **تَا تَا** bye-bye, ta-ta တာတာ

thaim **تَايْم** 1. time အချိန် 2. times အကြိမ်၊ အခေါက်၊ အခါ

thaim asé **تَايْم اَسْ** have time အချိန်ရှိသည်၊ အားသည်

thaime thaime **تَايْم تَايْم** occasionally ကြီးကြား၊ အချိန်အားလျော်စွာ

thaimor bútoré **تَايْمُور بُتُورَة** within a fixed time, during အတောအတွင်းမှာ၊ အချိန်အတွင်း

thaith **تَايْث** tight တင်းကျပ်သော

tháin̄yam miçá **تَايْنْ يَام مِيْصَا** thái miça **مِيْصَا** jaggery, palm sugar candy ထန်းလျက်ခဲ

thaiyon **تَايْون** tomato ခရမ်းချဉ်သီး

thak mara مَرَّ مَلا ثَاكْ savor food
အစားအစာကိုအရသာခံသည်

thak mara مَرَّ مَلا ثَاكْ suck blood ဆွေးစုပ်
သည်

thaka هَاكْ hang ချိတ်ဆွဲသည်

thakoni هَاكُونِي hanger, hook ချိတ်

thal هَاكْ 1. heap, pile အုပ် 2. stack စနန်တကျပ်
ခြင်း

thal gula هَاكْ هَلْ گُلْ palmyra fruit ထန်းသီး

thala هَاكْ lock
သော့ခလောက်

thala هَاكْ floor အထပ်

thala هَاكْ bamboo hat
ခမောက်

thala mara مَرَّ مَلا lock သော့ခတ်(ပိတ်)သည်

thalaiya هَاكْ هَاكْ pile အုပ်၊
တစ်စုံတစ်ခေါင်းကြီး

thalasabi هَاكْ هَاكْ lock and key သော့ခလောက်

tham هَاكْ cashew fruit
သီဟိုဠ်သီး

tham gas هَاكْ هَاكْ cashew tree သီဟိုဠ်ပင်

thamor dana هَاكْ هَاكْ cashew nut သီဟိုဠ်စေ့

thambu هَاكْ tarpaulin မိုးရေခံဖျင်၊ တာပေါ်လင်

than mara مَرَّ هَاكْ tug, pull (with force) ဆွဲသည်၊
အတင်းဆွဲသည်၊ ဆောင့်ဆွဲသည်

thana هَاكْ pull ဆွဲယူသည်

thana هَاكْ anchor line, tether ဆွဲဆန့်ကြိုး

thana leka هَاكْ هَاكْ cursive လက်ရေးစာင်း

thanathani هَاكْ هَاكْ 1. debate စကားအချေအတင်ပြောခြင်း 2. criticism ဝေဖန်ခြင်း

thanoni هَاكْ هَاكْ puller ဆွဲတံ

thándha هَاكْ هَاكْ cold, cool အအေး၊ အေးမြခြင်း

thándha هَاكْ هَاكْ calm, peaceful တည်ငြိမ်သော၊
ငြိမ်းချမ်းသော

thándhi هَاكْ هَاكْ cold အအေးမိခြင်း

tháng thág هَاكْ هَاكْ clang clang က
လောက်ကလောက်မြည်သံ

thangki هَاكْ هَاكْ tank တိုင်ကီ

tháar faa هَاكْ هَاكْ 1. remember သတိရသည်
2. notice သတိပြုမိသည်

tháara هَاكْ هَاكْ assume, suppose, think ထင်မြင်ယူဆ
သည်

tháçal هَاكْ هَاكْ thunderbolt, lightning မိုးကြိုး

thaththi هَاكْ هَاK toilet, restroom, bathroom
အိမ်သာ

thaayar هَاكْ هَاK tire တာယာ

theilá هَاكْ هَاK rugged ကြမ်းတမ်းသော၊ မညီညာသော

théila هَاكْ هَاK dhéila branch
သစ်ကိုင်း၊ သစ်ခက်

theilámela هَاكْ هَاK rough မညီညာသော

theip هَاكْ هَاK tape တိပ်ဇွဲ၊ ကော်ဇွဲ

theból هَاكْ هَاK table စားပွဲခုံ

thek هَاكْ هَاK turn, bend in the road အချိုး လမ်းကွေး၊
လမ်းကောက်

théka هَاكْ هَاK project စီမံကိန်း၊ စီမံချက်

thékadar هَاكْ هَاK contractor ကန်ထရိုက်တာ

thekhana هَاكْ هَاK 1. squint-eyed, cross-eyed မျက်စိခွေသော 2. strabismus မျက်စိခွေခြင်း

thekthar هَاكْ هَاK tractor လယ်ထွန်စက်

théla هَاكْ هَاK push, press တွန်းသည်၊
မိန့်သည်၊ တိုက်တွန်းသည်၊ တွန်းသည်

théla هَاكْ هَاK urge တိုက်တွန်းသည်

thélagarí هَاكْ هَاK push cart လက်တွန်းလှည်း

thelifún هَاكْ هَاK telephone တယ်လီဖုန်း၊ ဖုန်း

théloni هَاكْ هَاK pusher, push rod တွန်းခုံ

théma هَاكْ هَاK fruit bud အဖူး

thena هَاكْ هَاK pole တိုင်

théng هَاكْ هَاK leg ခြေထောက်

Fotokannan, CC BY 3.0
thal gula palmyra fruit

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
thala bamboo hat

© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
thala bamboo hat

Vinayaraj, CC BY-SA 3.0
tham cashew fruit

Vinayaraj, CC BY-SA 3.0
thamor dana cashew nut

Public domain
thélagarí push cart

Oyvind Holmstad, CC BY-SA 4.0
théloni pusher, push rod

théng besút úwa **ثَعْبُ بَسُوتْ أَوْ**
كَبْدُ لَبْسُوتْ leg
 numbness ခြေထောက်အကြောထုံ
 သွားသည်

théng gari **كَبْدُ عَصْبُ ثَعْبُ**
 bicycle စက်ဘီး

théng tula **كَبْدُ لَسْلُ ثَعْبُ ثَلْ**
 kick ကန်သည်

théng tulí buwá **ثَعْبُ ثُلْ بُوَ**
 with legs crossed ခြေချိတ်ထိုင်သည်

théng than úwa **كَبْدُ ثَنْ ثَنْ أَوْ**
 have
 an unbendable leg, have a stiff leg ခြေတောင့်သွား
 သည်

théng thani buwá **ثَعْبُ ثَنْ**
 with legs straight (e.g. on the floor) ခြေ
 ဆန့်၍ထိုင်သည်

théngor uore théng tulí buwá **ثَعْبُ ثُلْ**
 sit with crossed
 legs ခြေချိတ်ထိုင်သည်

théngor fata **كَبْدُ فَتْ** top of the
 foot ခြေထောက်

théngor háru **كَبْدُ حَرْ** anklet
 ခြေချင်းဝတ်

théngor tola **كَبْدُ ثَلْ** théngor tallwa
 sole (foot) ခြေဝါး

théngor tola fure **كَبْدُ ثَلْ**
 burning on sole of the foot ခြေဝါးအလွန်စပ်နေခြင်း

théngor túr **كَبْدُ ثَرْ** calf (anatomy)
 ခြေသလုံး

théngot undur uca **كَبْدُ أُندُرْ**
 have a leg cramp ခြေထောက်
 ကြွက်သားတက်သည်

théngot fúla áá **كَبْدُ فَلاَ**
 have swollen feet, have an edema ခြေထောက်
 ရောင်ရမ်းသည်

thérang **كَبْدُ ثَرْ** battalion တပ်ရင်း

thecá **كَبْدُ ثَرْ** 1. crooked မမှီဝဲဖြောင့်သော၊ ကွေးကောက်
 သော 2. devious စဉ်းလဲသော

thiañ **كَبْدُ ثِيَانْ** money ပိုက်ဆံ၊ ငွေကြေး

thiañ foisá **كَبْدُ ثِيَانْ** finance
 ငွေကြေး

thibi biaram **كَبْدُ ثِيْبِي**
 tuberculosis တီဘီရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါ

Imc, CC BY-SA 3.0
 théma fruit bud

thík **كَبْدُ ثِكْ** right မှန်ကန်သော

thík gorá **كَبْدُ غَرَا** 1. fix, repair
 ပြုပြင်သည်၊ ပြင်ဆင်သည် 2. adjust တော်အောင်ပြုလုပ်သည်၊
 ချိန်ညှိသည်

thík gorá **كَبْدُ غَرَا** target ဖန်မှတ်ချိန်သည်

thika **كَبْدُ ثِكْ** last တာရှည်ခံသည်

thika **كَبْدُ ثِكْ** hit the target ဖန်မှတ်ထိမှန်သည်

thika mara **كَبْدُ مَرَا** vaccinate
 ကာကွယ်ဆေးထိုးသည်

thíkana **كَبْدُ ثِكْنَا** 1. address လိပ်စာ 2.
 location တည်နေရာ

thiím **كَبْدُ ثِيْمْ** team အသင်း၊ အဖွဲ့

thimár **كَبْدُ ثِيْمَرْ** tumor အကျိတ်

thinggú **كَبْدُ ثِيْنْ** little person, dwarf လူပု

thip **كَبْدُ ثِيْبْ** fingerprint လက်ဓမ္မရာ

thip thip furaiya **كَبْدُ ثِيْبْ**
 filled to capacity တင်းကမ်းပြည့်သော၊ ပြည့်လွန်းသော

thippi **كَبْدُ ثِيْبِي** common greenshank ခြေစိမ်း

thipsóloi **كَبْدُ ثِيْسُولِي**
 lighter မီးရောင်

thíya **كَبْدُ ثِيَا** whole တစ်ခုလုံး

thiñyara **كَبْدُ ثِيْنْ**
 bamboo fence ဝါးခြင်ည်းရိုး

thiyor **كَبْدُ ثِيْر** lazy eye
 မျက်စိရွေ့ခြင်း၊ မျက်စိစောင်းခြင်း

thoin **كَبْدُ ثِيْنْ** 1. tin သံဖြူ 2.
 tin sheet သံဖြူပြွာ

thoinor sání **كَبْدُ ثِيْنَرْ**
 tin roof သွပ်
 အမိုး

thóka **كَبْدُ ثَا** deceive,
 cheat လိမ်လည်သည်

thóka **كَبْدُ ثَا** fragile ကျိုး
 လွယ်သော၊ ကွဲလွယ်သော

thokkór gorí **كَبْدُ ثَا**
 quickly အမြန်၊ မြန်မြန်

tholthola **كَبْدُ ثَا** bustle ယာယာခတ်သည်၊
 ယောက်ယက်ခတ်လှုပ်ရှားသည်။

thoon **كَبْدُ ثَا** town မြို့

Charles J. Sharp, CC BY-SA
 4.0
 thippi common
 greenshank

Joe Haupt, CC BY-SA 2.0
 thipsóloi lighter

SH Saw Myint, CC BY 4.0
 thiñyara bamboo
 fence

thona mara **مَرَّ مَافَاف** knock on head
ခေါင်းခေါက်သည်

thong **فَلْدَفْ** platform, stage ဝင်ပြဲ

thongki **فَلْدَفْ تَغَك** watch tower ကင်းစောင့်မျှော်စင်

thonthona **فَلْدَفْ مَافَاف تَنْتَن** throbbing pain ဘုန်းခါ
နာကျင်ခြင်း

thoóc **فَلْهَدْ تَشْ** flashlight, torch လက်နိပ်ဓာတ်မီး

thot thenga bañhá áf **بَحْ أَفْ أَفْ**
Burmese vine snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

thoul **سِلْدُ** stool ထိုင်ခုံ၊ ခွေးခြေ

thour **فَلْدُ** monk, Buddhist monk ဘုန်းကြီး၊
သံဃာတော်

thúañ **سَنْصَنْدُ** blister ရည်ကြည်ဖု၊ မီးလောင်ဖု

thuñinná thuñinní **سَلْبَافْ سَلْبَافْ تَنْتَن**
husband and wife (in a tale) ပုံပြင်ထဲမှ ဇနီးမောင်နှံ

thuiththa biaram **سَبْلَافْ لَبْلَافْ تَنْتَن** بِارَم
hemorrhoids, piles လိပ်ခေါင်းရောဂါ

thuiththa boiyar **سَبْلَافْ لَفْတَمْدُ تَنْتَن** بِيَر
လေဆင်နွှဲမောင်း

thuiththa mas **سَبْلَافْ مَصْدُ تَنْتَن** مَس
sea needle ငါးစောင်ရိုး

thufi **سَفِرْ تَفْ** thuki **سَلْبُ** thupi **سَلْبُ**
hat, cap, baseball hat ဦးထုပ်၊ သံပရာခွံဦးထုပ်

thulki **سَلْبُ** flick တောက်ခြင်း၊ ခေါက်ခြင်း

thulki mara **سَلْبُ** flick
လက်ဖျောက်တီးသည်၊ တဘောက်သည်

thuna **سَمْدُ** mend ပြင်သည်၊ ဓါသည်

thúni **سَمْبُ** pillar ဝိုင်

thuní faik **سَمْبُ فَيْكُ** common
tailorbird နို့ငြိုနတ်

thungthang **سَلْبُ** knick knack ဝိုလီဝိုလီ၊
အသေးအမွှေ

thungthang ham **سَلْبُ** odd
job ကျပ်နန်းအလုပ်၊ ပျံကျအလုပ်၊ အထွေထွေအလုပ်

thúnka **سَلْبُ** bunch, cluster အခိုင်၊ အတွဲ

thunnúr thánnúr **سَمْبُ**
banging sound, clanking sound တီးကွက်သံ၊ တဂွမ်ဂွမ်
မြည်သံ

thuñčala **سَلْبُ** 1. Adam's apple ယောက်ျား
စလုတ် 2. throat လည်ချောင်း၊ လည်မျို 3. windpipe,
trachea လေပြန် 4. esophagus အစာပြန်

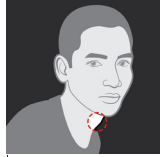
thúñth **سَلْبُ** thúth **سَلْبُ**
beak, bill ငှက်နှုတ်သီး

thuththéng **سَلْبُ** tokay
gecko တောက်တု

thuththui **سَلْبُ** house
gecko အိမ်မြောင်

thúwaing **سَلْبُ**
kúwaing **سَلْبُ**
rake ထွန်ခြစ်

thrak **سَلْبُ** truck
ထရပ်ကား၊ ကုန်တင်ကားကြီး

Public domain
thuñčala 1. Adam's
apple

Samo, CC BY 4.0
thuththéng tokay
gecko

W 3 و

waá **وَأَوَّ** vertical, upright ထောင်မတ်သော

waá decci **وَأَوَّ دَعْ** bellied cooking pot
ကလိုင်အိုး၊ ဖျဉ်းအိုး

wail **وَأَوَّ** engine oil အင်ဂျင်ဝိုင်

waáicca **وَأَوَّ** 1. hungry ဗိုက်ဆာသော၊ အစာငတ်
သော 2. starvation ဆာလောင်မှု၊ အစာငတ်ခြင်း

wañiththá **وَأَوَّ** musty, rancid မှိုစောနံသော

waada **وَأَوَّ** promise ကတိ

waada gorá **وَأَوَّ** promise
ကတိပြုသည်

wafát úwa **وَأَوَّ** come to end,
pass away ကွယ်လွန်သွားသည်

waafes **وَأَوَّ** waapes **وَأَوَّ** again
နောက်တစ်ခါ၊ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ်

waafes **وَأَوَّ** back ပြန်လည်

waafes zaa **وَأَوَّ** go back ပြန်သွား
သည်

waakkán **وَأَوَّ** that one ထိုဟာ

waálái zaa **وَأَوَّ** ferment အချပ်ပေါက်
သည်၊ ကစော်ပေါက်သည်

waaláikum solam **وَأَوَّ** And peace be upon
you as well! ငြိမ်းချမ်းမှုအဖြာသင့်ထံကျရောက်ပါစေ

waán **وَأَنَّ** that one ထိုဟာ

waán éri **فعله ليتذین** ار that's it اَإِیَیَ

waapesi **وَأَپَیْسِ** return trip အပြန်ခရီး

waares وَارِسْ heir, inheritor اَرِيسْ

warlín gorá گورلین وړلغ weld
ဂဟောဆော်သည်

waás مَلْعَدُوسٌ sermon တရားဟောခြင်း၊ ဒေသနာ

waás goróuya ڤااس گورۇيا
preacher တရားဟောဆရာ

wáazara **وَزَرَ** messy မှုပ်ပွသော

witír ^{ግጥም} **ገብርኤል** bitír **ገብርኤል** Witr prayer **ወዘን** ስ

wosiyot **وَسِيَّتْ** will **သေတမ်းစာ**။

wotón ʋɔ́tɔ́n ʋɔ́tɔ́n otón ʋɔ́tɔ́n ʋɔ́tɔ́n homeland
မိုးရပ်မြေ၊ ဇာတိရပ်မြေ

wuáicca **وَشَّيْءٌ** be nauseous အော့ချင်အန်ချင်
ဖြစ်သည်၊ ပျို့အန်ချင်သလိုလိုဖြစ်သည်

yáar age **اڳ** previously အရင်က၊ ယခင်

yar bútoré 1. recently မကြာသေးမီက 2. sometime soon ကြာအတောအတွင်းမှာ

yátó **يَا تُو** otherwise မဟုတ်လျှင်

yia **يَا** now **ယခု**

yiad aa **لا يَآدُ أَ** remember, think of သတိရသည်၊ မှတ်မိသည်

yiad gorá **ယိတ်ဂော** 1. recall,
remember မှတ်မိသည်၊ သတိရသည် 2. learn,
memorize စာကျက်သည်

yiad gorái diya **يَا دِ گُورَایِ دِیَا**
remind သတိပေးသည်၊ သတိရစေသည်

yán ʾayn 𐤀𐤃𐤍 this one ဤဟာ၊ သည်အရာ

yían that one ထိုဟာ

yían **يَانِ** that ထိုဟာ

yíanot **يَا نُوْت** there, at that place **အဲဒီမှာ** **ဟို**
ဘက်မှာ

yíantú **يَإِنْتُ** from that place, from there
အဲဒီမှာ ဟိုဘက်က

yínot **فَهَذِهِ** that place ထိုနေရာမှာ

yíñot mazé مُقْنَلْ مَطْلَيْنَتْ مَرْ there ထိုနေရာမှာ

Y ی

yaa **يَا** now **اَلا**

yáa هَي hey! هَي

yá Allah يَا لاهُ Oh God! အို အလ္လာဟ်

yábaade **بَدِيْ** after that ထိုအချိန်မှစပြီး

yadgari **ယဌဂရိယာဒဂရိ** remembrance အောက်မှ
သတိရခြင်း

yaggwá *ثُمَّ لِيَكْ* [this] one, [the] one *كُنْ*

yaakén How is it going? ဘယ်လိုလဲ

yáki أَصْطَبَيْكَ what! ဘာလဲကွာ

yáli ضَلِيل flashback နောက်ကြောင်းပြန်သတိရခြင်း
နောက်ပြန်ကြည့်ခြင်း

yanót ^{တင်} here, at this place ဤနေရာ

yántú ʔánt ʔánt from this place, from here
 ၤၤနီၤရာမ့

Z ز

zaa زَنْ lace trim အပန်းထည်

zaa زال go သွားသည်

zaáñ لَصَالْ زَيْنْ whatever ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်

zaañí لَصَالَتْ زَنْجٍ trap ထောင်ချောက်

zāni zal زَلْ لُحْلُذُنِي زَلْ
zāni dal ذَلْ لُحْلُذُنِي ذَلْ
casting net ပိုက်ကုန်

zaifól لَفْلَفْلَزَيْفَلْ nutmeg
ဇာသီး၊ ဇာတိပိုလ်သီး

zaila **زَيْلَا** dailla **دَايِلَا** fisherman
တံငါသည်၊ ငါးဖမ်းသူ

zaim လိပ်မာ chin မေးစေ့

zait hodú حَدُودُ long gourd သူးသီးရှည်

zaitun زيتون olive သံလွင်သီး

zaitun gas زيتون olive tree သံလွင်ပင်

zaitun tel زيتون olive oil သံလွင်ဆီ

zaitta لايثا fruitful, high yielding အထွက်ကောင်းသော၊ မျိုးကောင်းသော

zaba زاب patch, mend ဖာထေးသည်

zabin زاب guarantor အာမခံပေးသူ

zadi زادي Buddhist pagoda, stupa စေတီ

zadu زاد magic မှော်ပညာ၊ အောက်လမ်းပညာ

zadu gorá زاد perform magic, enchant, curse, do witchcraft စွန့်ပြုစားသည်

zadugor زاد sorcerer, magician မှော်ဆရာ

zadugori زاد sorcery ပယောဂ၊ စွန့်အတတ်၊ မှော်ပညာ

zaddórá زاد genetically, according to lineage, hereditarily မျိုးရိုးလိုက်

záf زاف shutter, cover ကဲလား

záfai diya زاف put a cover on ဖုံးအုပ်သည်၊ ခြုံသည်၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၊ ကာတာသည်

záfaiya زاف covered လုံးဝဖုံးအုပ်သော

záfoni زاف lid, cover အဖုံး၊ အအုပ်၊ အစွပ်

záffura زاف dabble ရေဆော့သည်

zaga زكا 1. place, location အရပ်၊ နေရာ 2. region, district ဒေသ

zaga zaga زكا place to place, all around နေရာတိုင်း၊ နေရာတာကာ

zagára زكار gown ဂါဝန်

Pratipkm, CC BY-SA 4.0
záñi zal casting net

Vinayaraj, CC BY-SA 4.0
zaitfól nutmeg

Shu Suehiro, CC BY 3.0
zait hodú long gourd

zagir زاجر 1. lodger, boarder တခြားအိမ်တွင် အကြွေးငွေပေး၍တည်းခိုသူ 2. Madrassa student whose meals are hosted by a local family တခြားအိမ်တွင် အခမဲ့ထမင်းစားသော ကျောင်းသား

zahér gorá زاهر reveal ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသည်

zak زك fish trap မြို့

zák زك group, crowd, flock အုပ်စု၊ လူအုပ်

zákhól زك bird trap ငှက်ထောင်ချောက်

zal زل net ပိုက်ကွန်

zal زل sister-in-law ဓယ်မ

zál زل hot (taste), spicy စပ်သော

zañál زل path, trail လမ်း၊ မြေလမ်း

zal mara زل dal mara 1. abuse ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည် 2. annoy, harass စိတ်အနှောင့်အယှက်ပေးသည်၊ ဒုက္ခပေးသည်

zal zal زل perforated, pierced စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်

zala زل 1. abuse ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည် 2. annoy, harass စိတ်အနှောင့်အယှက်ပေးသည်၊ ဒုက္ခပေးသည်

zala زل rice seedling, nursery plant စပါးပျိုးပင်

zala زل set fire to, ignite, light မီးရှို့သည်၊ မီးထွန်းသည်

zala زل germinate အညှောက်ပေါက်သည်

zala fiçá زل sweet steamed snack ကစော် ဖောက်မုန့်

zala soil زل dried and husked germinated rice, fermented rice ကစော်ဖောက်ဆန်

zálai gorá زل refine metal ရွှေငွေသတ္တု တိုက် သန့်စင်သည်

zaalem زالم brute, tyrant အခိုင်ကျင့်သူ၊ မိန့်ခံသူ၊ ရက်စက်သူ

zaalemi زالم cruelty အကြင်နာမိမ့်၊ ရက်စက်မှု

zali زل belt ခါးစည်း၊ ခါးကြိုး၊ ခါးပတ်

zali زل imitation, fake အတုအယောင်၊ အတုအပ၊ ပုံတူ၊ ရုပ်တု

Public domain
zala² rice seedling, nursery plant

Cambodia, Department of Foreign Affairs and Trade, CC BY 2.0
zala soil dried and husked germinated rice, fermented rice

zali áf **لَالِي أَفْ** cat-eyed water snake မြွေပုပ်မ

zallá **زَالِلٌ** zar lá **لَإِ** for whom သောသူအတွက်

zállwa **زَالِلٌ** hot, spicy စပ်သော

zam gas **زَغْ غَسْ** zang gas **زَغْ غَسْ** Syzygium သပြေပင်

zám mara **زَمَ مَرَا** záb mara **زَبَ مَرَا** jump down ခုန်ချသည်

zama **زَمَا** armor ချပ်ဝတ်တန်ဆာ၊ သံချပ်အင်္ကျီ

zamai **زَمَائِي** 1. husband လင်ယောက်ျား၊ အမျိုးသား၊ ခင်ပွန်း၊ 2. son-in-law သားမက်

zámila **زَامِيلَا** 1. crowd ထူထပ်ခြင်း၊ ကျင်းကျပ်မှု၊ ပြည့်ကျပ်မှု၊ ချပ်ထွေးခြင်း၊ 2. disarray, disorder ဖရိုဖရဲခြင်း

zana **زَنَا** knowledge သိခြင်း၊ အသိပညာ၊ အသိတရား?

zana **زَنَا** know သိသည်

zaná **زَنَا** lace ဓာ

zanai diya **زَنَاي دِي** inform အသိပေးသည်၊ သတင်းပေးသည်

zanifúní **زَانِفُونِي** knowingly သိလျက်နှင့်

zandár **زَنْدَار** living creature သက်ရှိသတ္တဝါ

zár **زَار** fringes ကလနား၊ ပန်းဖွား၊ အမြိတ်

zar loi **زَار لَوِي** with whom တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်

zara **زَارَا** bear, tolerate ခံနိုင်သည်၊ သည်းခံသည်

zará **زَارَا** those who သူတို့၊ ၎င်းတို့

zára **زَارَا** dispel the effect of black magic မန်းသည်

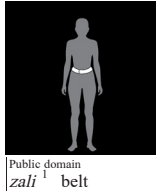
zaré **زَارِي** whom မည်သူကို

zarétáre **زَارَتَارِي** any one, whom မည်သူ့ကိုမဆို

zari **زَارِي** continuous, successive ဆက်လက်၊ အဆက်မပြတ်

zári féla **زَارِي فَيْلَا** shake out, sweep, wipe ခါချသည်၊ သုတ်ပစ်သည်၊ လှည်းကျင်းသည်

zari gorá **زَارِي غَرَا** restart, reestablish, recreate ပြန်လည်အစပြုသည်

zari raká **زَارِي رَاكَ** 1. continue, keep on ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည် 2. persevere ဇွဲလုံ့လ ဖိုက်သည်

zargwa **زَارْغْوَا** one's own မိမိတာ၊ မိမိ၏

zargwa fua **زَارْغْوَا فُوَا** illegitimate child, love child, bastard မိမိစစ်ဖမစစ် ကလေး

zartar **زَارْتَار** anyone's တစ်ဦးတစ်ယောက်၏

zartú **زَارْتُ** zattu **زَاتُ** from whom ဘယ်သူထဲမှ

zarzar **زَارَزَار** respective ကိုယ့်ကိုယ်၊ အသီးသီး၊ အမျိုးမျိုး

zaáñs **زَاآئِسْ** jaáñs **جَاآئِسْ** 1 cymbal လင်းကွင်း

zaáñs **زَاآئِسْ** pungent, sharp taste စူးရှသော အရသာ၊ ပူရှမ်းသောအရသာ

zañsa **زَاآئِسْ** insist, urge တိုက်တွန်းသည်

zasus **زَاآئِسْ** jasus **جَاآئِسْ** 1 spy သူလျှို

zasusi gorá **زَاآئِسْ غَرَا** jasusi gorá **جَاآئِسْ غَرَا** spy သူလျှိုလုပ်သည်

zat **زَات** 1. ethnicity မျိုးနွယ်စု၊ လူမျိုး၊ 2. kind အမျိုးအစား၊ 3. category အတန်းအစား

zati **زَاتِي** 1. ethnicity, ethnic group လူမျိုး၊ 2. species အမျိုးအစား၊ 3. type, kind, sort, category အုပ်စု၊ အမျိုးအစား၊ 4. group အုပ်စု

ze **زِي** sir, your honor ခင်ဗျား၊ ရှင်

ze **زِي** the one who, the thing which သောသူ၊ သောအရာ

ze manúic **زَمَانُؤِي** the person who သောသူ

ze thaimot **زَيْتَمُوت** when သောအခါ

zeddúr **زَدْدُور** as much as, as far as သလောက်၊ သမျှ

zeddúr héddur **زَدْدُور هَدْدُور** any distance ဘယ်လောက်ဝေးဝေး၊ ဘယ်လောက်ကွာကွာ၊ ဘယ်လောက်ရှည်ရှည်

zef **زِفْ** pocket အိတ်ကပ်

zehén **زَهْن** memory မှတ်ဉာဏ်

zehón **زَهْن** when သောအခါ

zeén **زَيْن** how, in the way, in the manner ကဲ့သို့

zeén gori **زِينِ غُورِي** the way that, how
ဘယ်လို

zeén zéen **زِينِ زِينِ** whatever ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
ဘယ်လိုနေဝေနေ၊ ထိုကဲ့သို့

zená **زِنِ اَهْلٍ** unlawful sexual intercourse
အိမ်ထောင်အပြင်လိင်ဆက်ဆံမှု

zeéne **زِينِ اَهْلٍ** any way possible တစ်နည်းနည်းဖြင့်၊
ရရာနည်း

zené héne **زِينِ اَهْلٍ** any way တစ်နည်း
နည်းဖြင့်

zendila **زِينِ اَهْلٍ** like that ထိုကဲ့သို့

zendila éndila **زِينِ اَهْلٍ** 1. alike,
similarly, in the same way သကဲ့သို့ 2. somehow
တစ်နည်းနည်းဖြင့်၊ တစ်နည်းတစ်ဖုံ၊ ဘယ်နည်းနဲ့မဆို

zeénnéki **زِينِ اَهْلٍ** in the same way ထိုကဲ့သို့

zeéntén **زِينِ اَهْلٍ** 1. of low quality,
inappropriate, unsuitable မသင့်လျော်သော၊ ညံ့သော 2.
despised, loathed စက်ဆုပ်သော၊ အတင်မြင်သေးသော

zer gorá **زِينِ اَهْلٍ** cultivate out of
season ရာသီလွန်စိုက်သည်

zerbadi **زِينِ اَهْلٍ** mongrel (derogative)
ကျား၊ ဇေရ်ဘီ၊ ဗန္ဓုတ်

zérfua **زِينِ اَهْلٍ** 1. daughter သမီး 2. girl
မိန်းကလေး

zergwa **زِينِ اَهْلٍ** late harvested, out of
season ရာသီလွန်သော

zermóni **زِينِ اَهْلٍ** aluminum အနတ္တု

zeçé **زِينِ اَهْلٍ** where သောနေရာ

zeçé héçe **زِينِ اَهْلٍ** anywhere, wherever
ဘယ်နေရာမဆို၊ နေရာတိုင်း၊ နေရာတကာ

zetará **زِينِ اَهْلٍ** all who သောသူတို့

zete **زِينِ اَهْلٍ** anyone မည်သူမဆို

zete neki **زِينِ اَهْلٍ** whoever ဘယ်သူမဆို
ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ်

zetó **زِينِ اَهْلٍ** the ... the လေးလေ

zetóbar **زِينِ اَهْلٍ** every time အချိန်တိုင်း၊ ခါတိုင်း

zetúkkun hétukun **زِينِ اَهْلٍ**
anytime, whenever အချိန်မရွေး ဘယ်
အချိန်မဆို

zetún **زِينِ اَهْلٍ** as long as ကလပတ်လုံး

zeéñtte **زِينِ اَهْلٍ** when သောအခါ

zfi **زِينِ اَهْلٍ** daughter သမီး

ziñad diya **زِينِ اَهْلٍ** cultivating
fish ငါးမွေးမြူရေးလုပ်သည်

zián **زِينِ اَهْلٍ** 1. the one which သောအရာ 2.
which one ဘယ်၊ ဘယ်ဟာ၊ မည်သည့်

ziánot **زِينِ اَهْلٍ** at which, on which, in
which သောနေရာမှာ

ziántu **زِينِ اَهْلٍ** 1.
from where မည်သည့်နေရာမှ 2. from where, where
ဘယ်နေရာမှ၊ ဘယ်နေရာက

ziántu tiántú **زِينِ اَهْلٍ** 1.
from wherever, from anywhere မည်သည့်နေရာမှမဆို

ziñata **زِينِ اَهْلٍ** alive အသက်ရှိသော၊ အသက်ရှင်
သော

zibá **زِينِ اَهْلٍ** the one who, the one which မည်
သည့်၊ မည်သူ

zibálla **زِينِ اَهْلٍ** for whom မည်သူအတွက်

zibár **زِينِ اَهْلٍ** whose မည်သူ၏

zibon **زِينِ اَهْلٍ** life ဘဝ

zibonbór **زِينِ اَهْلٍ** lifelong တစ်သက်လုံး၊ တစ်
ဘဝလုံး

zibbat **زِينِ اَهْلٍ** zitbad
contest, competition, race ယှဉ်ပြိုင်မှု၊ ပြိုင်ပွဲ

zibbat diya **زِينِ اَهْلٍ** compete
ဖက်ပြိုင်သည်၊ ပြိုင်ဆိုင်သည်၊ ယှဉ်ပြိုင်သည်

zikír **زِينِ اَهْلٍ** pious chanting ရွတ်ဆိုခြင်း

ziikka **زِينِ اَهْلٍ** where ဘယ်သို့

ziikka ikka **زِينِ اَهْلٍ**
anywhere, wherever နေရာတိုင်း

zilafi **زِينِ اَهْلٍ** South Asian donut (latticed
fritters) မီလာမီမုန့်

zilha **زِينِ اَهْلٍ** flame
မီးတောက်၊ မီးလျှံ

zímháci táka **زِينِ اَهْلٍ**
keep silent
နုတ်ဆိတ်နေသည်၊ ဆိတ်ငြိမ်သည်

zimma **زِينِ اَهْلٍ**
responsibility, accountability,
duty, task တာဝန်၊ တာဝန်ခံမှု

zimma luwa **زِينِ اَهْلٍ** take
responsibility တာဝန်ယူသည်

Public domain
zilafi South Asian
donut (latticed
fritters)

zimmadar زِمْدَارٌ responsible person,
person in charge တာဝန်ခံ၊ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်

zimmík zimmík زِمْمِيكَ زِمْمِيكَ
twinkling တလက်လက်တောက်ပစွာ

zímzím gorá زِمَزِمَ غَوْرَا be silent,
be calm, be quiet တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သည်

ziín زِيْنُ the one that, which မည်သည့်

ziínót زِيْنُوْتٌ whichever one has မည်သည့်
အရာမှာ

zindabat زِيْنْدَابَاتٌ May you succeed!
အောင်မြင်ပါစေ

zindigi زِيْنْدِيْغِي life ဘဝ

zindigi gorá زِيْنْدِيْغِي غَوْرَا live,
dwell အသက်ရှင်နေထိုင်သည်

zindigibór زِيْنْدِيْغِي بَوْرٌ lifetime ဘဝ
တစ်လျှောက်လုံး၊ တစ်သက်လုံး

zintí زِيْنْتِيْ from where သောနေရာမှ

zinziná زِيْنْزِيْنَا feel numb ထုံကျဉ်နေသည်

zir زِيْرٌ zil زِيْلٌ tongue လျှာ

zira زِيْرَا cumin ဇီရာ

zira زِيْرَا rest နားသည်၊ အနားယူသည်

zirade gór زِيْرَادِيْ غَوْرَا rest house
အပန်းဖြေရာအိမ်၊ အနားယူရာအိမ်

zíri زِيْرِي small brook စမ်းချောင်းကလေး

zirot gá úwa زِيْرُوْتٌ غَا وَا tongue sore, thrush
လျှာနာသည်

zirú زِيْرُو zero သုည

zit زِيْتٌ stubbornness ခေါင်းမာခြင်း

zit gorá زِيْتٌ غَوْرَا be stubborn, be
unwilling to concede ခေါင်းမာသည်၊ အရှုံးမပေးဘဲနေသည်

zita زِيْتَا win, beat (game) နိုင်သည်၊ အနိုင်ရသည်

zita ziti diya زِيْتَا زِيْتِيْ diya compete with (somebody or something) ငြိုင်းသည်၊
ယှဉ်ပြိုင်သည်

zífya زِيْفَا luffa, sponge gourd, Chinese
okra ခင်သီး

ziyarot زِيَارُوْتٌ visiting a grave, paying
respects သင်္ချိုင်းအလည်အပတ်သွား
ခြင်း

Public domain
zífya luffa, sponge
gourd, Chinese

ziyól زِيْوَلٌ jail, prison |okra
အကျဉ်းထောင်

ziyól diya زِيْوَلٌ دِيْ imprisonment
ထောင်ချသည်

ziñyót zīñyót زِيْنْيُوْتٌ زِيْنْيُوْتٌ everywhere နေရာတကာ၊ နေရာတိုင်း

zoo زُوْ prosperity, good fortune ကံကြမ္မာကောင်းခြင်း၊
ကုသိုလ်ကံကောင်းခြင်း

zoiggo زُوْغُوْ deserving, worthy ထိုက်တန်သော

zoñikka fua زُوْنِيْكَ فُوْ twin အမွှာပူး

zoikkyó زُوْكَيْ ghost သရဲ

zobana زُوْبَانَا zomana زُوْمَانَا era
ခေတ်ကာလ

zobin زُوْبِيْنٌ zomin زُوْمِيْنٌ 1. earth,
ground ကုန်းမြေ၊ မြေပြင် 2. land, property ခြံဝင်း၊
မြေကွက်

zobor زُوْبُوْ diacritic sign သရဲ (သင်္ကေတ)

zobór زُوْبُوْرٌ pressured, hard-pressed မိမိးမှုဒဏ်ခံ
စားသည်

zodi زُوْدِيْ if လျှင်၊ အကယ်၍

zohát زُوْهَاتٌ donation အလှူဒါန

zohát diya زُوْهَاتٌ دِيْ zohat diyá
donate လှူဒါန်းသည်

zohóm زُوْهَوْمٌ bruise, injury ဒဏ်ရာ

zohóm úwa زُوْهَوْمٌ وَا get hurt, be
injured ဒဏ်ရာရသည်

zohón tohón زُوْهَوْنٌ تُوْهَوْنٌ immediately ချက်ချင်း

zok زُوْكَ jog زُوْكَ جُوْ jug, pitcher ကရား

zol زُوْلٌ placenta အချင်း

zooñl زُوْوْنِلٌ bush, shrub ချုံ၊ ချုံပုတ်

zola زُوْلَا 1. set fire to, ignite, light မီးရှို့သည်၊
မီးဆွဲသည်၊ မီးမွှေးသည်၊ မီးညှိသည်၊ မီးထွန်းသည် 2. burn
မီးလောင်သည်

zooñli زُوْوْنِلِيْ jungle dwellers တောသား

zolfai زُوْلْفَايٌ ceylon-olive သံလွင်သီး

zollat زُوْلَلَاتٌ jollat زُوْلَلَاتٌ executioner ပါးကွက်
အာဏာသား

zolzola زُوْلْزُوْلَا reflect
တောက်ပသည်

Gregorvitch, CC BY-SA 3.0
zolfai ceylon-olive

145

zuñir زُبَيْرُ السَّبْدِ bamboo rain shield ကူး၊ ခမောက်
ရှည်

zuitta زَيْتُ ready
အဆင်သင့်

zuittai diya دِي السَّبْدِ prepare
အဆင်သင့်လုပ်သည်

zúiththa زَيْتُ crest
အထွတ်၊ ကြံမောက်

zuban زَبْنُ language
ဘာသာစကား

zuban diya دِي promise
ကတိပေးသည်

zuda جُدا separation
ခွဲခြားခြင်း

zuhar زَكْرُ arrangement,
preparation စီစဉ်
ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်

zuhar gorá زَكْرُ arrange,
prepare စီစဉ်ပြုလုပ်သည်၊ စီမံခန့်ခွဲသည်

zuk زَكْ leech မျှော့၊ ကျွတ်

zuk زَكْ century ရာစု

zúka زَكْ bow one's
head ဦးညှောက်သည်၊ ဂရုပြုသည်

zúl زُلْ broth, curry sauce ဟင်းရည်

zulá زُلْ 1. irk, provoke ဆွပေးသည် 2. urge,
instigate စေ့ဆော်သည်

zúla زُلْ stomach အစာအိမ်

zúlai féla فَلْ make soft, smooth
ပျော့ပျောင်းအောင်လုပ်သည်

zulap زَلْ laxative ဝမ်းနုတ်ဆေး

zulap زَلْ burden ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

zúli zaa زْ over ripen ပျော့အိ
သွားသည်

zulúm ظَلَمَ jurúm جُرْمُ 1.
oppression, persecution ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ မိမိနှိပ်စက်မှု
2. atrocity, abuse နှိပ်ကွပ်မှု 3. ferocity ရက်စက်မှု၊
ကြမ်းကြုတ်မှု၊ ယုတ်မာသောလုပ်ရပ်၊ ကြောက်ဖွယ်လိလိဖြစ်သော
လုပ်ရပ်

zulúm faa فَ suffer, be
oppressed ဝေဒနာခံစားသည်၊ မိမိချုပ်ချယ်ခြင်းခံရသည်

zulúm gorá ظَلَمَ 1. persecute
ညှဉ်းပန်းနှိပ်ကွပ်သည် 2. oppress မိမိနှိပ်စက်သည် 3. abuse,

© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
zuñir bamboo rain
shield

Adaptivity77, CC BY-SA
4.0
zúiththa crest

GlebK, CC BY-SA 3.0
zúk¹ leech

torture ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည် 4. rape မုဒိမ်းပြုကျင့်သည်

zulúm goróuya ظَلَمَ 1.
oppressor မိမိချုပ်ချယ်သူ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ 2. rapist
အဓမ္မကျင့်ကြံသူ၊ မုဒိမ်းကျင့်သူ

zum gorá زَمَ cultivate (on
hillside) စိုက်ပျိုးသည်၊ တောင်ယာလုပ်သည်

zúmzúm zór diya زَمْ rain
heavily မိုးသည်းထန်စွာ
သည်

zun زُنْ moon လ၊ လရောင်

zunáp póijja زُنْ moonlit
လသာ
သော

zunáppór ظَلَمَ moonlight လရောင်

zuní fuk فَكْ zuinná fuk فَكْ
glowworm, firefly, lightning bug
ပိုးစုန်းကြူး၊ ပိုးစိမ်းဖြူ

zúnzún زُنْ rattle ကျောက်ကျက်

zur زُرْ pair, couple တစ်ဖုံ၊
တစ်ရံ၊ စုံတွဲ

zur زُرْ stress, force အတင်း၊
ခိုင်းခြင်း၊ အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်ခြင်း

zur gorá زُرْ insist, force
အတင်းခိုင်းသည်၊
အပြင်းအထန်တောင်းဆိုသည်

zura زُرْ 1. accumulate
wealth ဥစ္စာစု စုပုံသည် 2. save, accumulate assets
ငွေစုထားသည် 3. be able to afford တတ်နိုင်သည်

zura زُرْ even (number) စုံကိန်း၊ စုံကဏန်း

zura زُرْ joint, connection အဆက်

zúra زُرْ be tired, be sleepy အိပ်ချင်သည်၊
အိပ်ငိုက်သည်

zúra زُرْ gully, tributary ရေစီးမြောင်း၊ ချောင်း၊
လက်တက်

zurai diya دِي connect, join
ဆက်သွယ်သည်၊ ဆက်သည်၊ ပေါင်းစပ်သည်

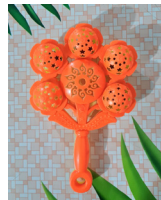
zúrainna زُرْ sleepy အိပ်ငိုက်သော၊
အိပ်ချင်မှုထူးဖြစ်သော

zuragatá زُرْ engagement စေ့စပ်
ခြင်း

zúrani زُرْ sleepy အိပ်ငိုက်သော၊ အိပ်ချင်မှုထူး
ဖြစ်သော

Public domain
zum gorá cultivate
(on hillside)

Public domain
zúnzún rattle

zurat diya زُرَات دِي cool, cool
down အအေးခံသည်၊ အေးသွားသည်

zuraya زُرَيَّ سَلْسَل cooled အေးသွားသော

zurazuijja زُرَزُجَّ 1. together တူညီသော၊ အတူတူ၊ အတူတကွ 2. in pairs, in couples အစုံလိုက်၊ အတွဲလိုက်၊ နှစ်ခုတွဲ

zuri زُرِي couple စုံတွဲ၊ အတွဲ

zuri زُرِي hand cymbals လင်းကွင်းသေး

zúri زُرِي narrow valley, ravine ကျဉ်းမြောင်းသော
ချိုင့်ဝှမ်း

zuri fara فَارَ سَلْسَل be able to afford
တတ်နိုင်သည်

zuñfrotto زُفْرَاتْ zuñfrokto زُفْرَاتْ
afternoon မွန်းလွဲပိုင်း

zurbóng زُرْبُوعْ eyebrows မျက်ခုံးမွေး

zurmí زُرْمِي binoculars
အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း

zurzur زُرْزُر 1. pair (male and female) စုံတွဲ၊ အတွဲ
2. in pairs အစုံလိုက်၊ အတွဲလိုက်၊
နှစ်ခုတွဲ

zuta زُت shoe မိနပ်၊ ရွှံ့မိနပ်

zuti زُت eyesight, vision
အမြင်အာရုံ၊ မျက်စိအမြင်စွမ်းအား

zuñwal زُونْل yoke
ထမ်းပိုး

zuwari زُوَارِي juwari
sorghum ပြောင်း
မျိုးနွယ်ပင်

zuzan زُزَن Quran bag
ကုရ်အာန်အိတ်

Public domain
zurbóng eyebrows

Andreas Klehr, CC BY-SA 4.0
zurmí binoculars

© Pixabay License
zuñwal yoke

zúzuikkyá زُزُيْكَيْ weak, enfeebled ငေးမွိုင်းသော

zuzuk زُزُك hell ငရဲ

zuzuki زُزُك the damned, hellbound people
ငရဲသား

Marco Schmidt, CC BY-SA 2.5
zuwari sorghum

Public domain
zuzan Quran bag

-án -أَن- 1. (numeral classifier) တစ်ခု 2. the

-ola -الْ- --wala -وَلْ- -er (doer)
SUFFIX -သူ၊ -လုပ်သူ၊ -သမား

-ollá -الْ- for, because of အတွက်၊ မို့

-óu -أُو- --yó -يْ- also, too လည်း၊ လည်းပဲ

-ouya -يْ- -doer လုပ်သူ

-bar -بَر- 1. time, times အကြိမ်၊ အခေါက်၊ အခါ
day နေ့

-lá -لْ- --allá -الْ- for, because of
အတွက်၊ ကြောင့်

-tú -تْ- from မှ

-wá -وْ- 1. (numeral classifier) လုံး၊ ခု 2. the

-zon -زَن- (numeral classifier for humans)
ယောက်

It is our sincere hope that this dictionary will serve as a symbol of the importance of Rohingya people, their language and their culture. Rohingya people around the world continue to experience much discrimination and hardship. They are forced to separate from their families and communities. They are at risk of losing their culture and language. We know that nothing can easily fix these problems but we hope that this dictionary will help bring greater unity into the Rohingya community by connecting Rohingya people from around the world through their shared language.

We also hope that the Rohingya community will use this work to share their thoughts, wisdom, and experiences with the wider world. The international team members supporting this work have had the great pleasure and privilege of spending time and making friends with Rohingya people around the world as well as learning a lot from them. This experience has changed our lives. We wouldn't want to miss the pleasure of meeting so many wise, funny, and strong Rohingya people.

Finally we hope this work will also help Rohingya people everywhere to better express themselves and share their thoughts with the international community so that other people can come to know them better. Rohingya people are the best representatives for themselves, their problems and their hopes. This dictionary was developed to be a Rohingya to English dictionary in order to help Rohingya people to share their thoughts without needing the help of others.